

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

► **B****DIREKTIVA VIJEĆA 2006/112/EZ**

od 28. studenoga 2006.

o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost

(SL L 347, 11.12.2006., str. 1.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Direktiva Vijeća 2006/138/EZ od 19. prosinca 2006.	L 384	92	29.12.2006.
► <u>M2</u>	Direktiva Vijeća 2007/75/EZ od 20. prosinca 2007.	L 346	13	29.12.2007.
► <u>M3</u>	Direktiva Vijeća 2008/8/EZ od 12. veljače 2008.	L 44	11	20.2.2008.
► <u>M4</u>	Direktiva Vijeća 2008/117/EZ od 16. prosinca 2008.	L 14	7	20.1.2009.
► <u>M5</u>	Direktiva Vijeća 2009/47/EZ od 5. svibnja 2009.	L 116	18	9.5.2009.
► <u>M6</u>	Direktiva Vijeća 2009/69/EZ od 25. lipnja 2009.	L 175	12	4.7.2009.
► <u>M7</u>	Direktiva Vijeća 2009/162/EU od 22. prosinca 2009.	L 10	14	15.1.2010.
► <u>M8</u>	Direktiva Vijeća 2010/23/EU od 16. ožujka 2010.	L 72	1	20.3.2010.
► <u>M9</u>	Direktiva Vijeća 2010/45/EU od 13. srpnja 2010.	L 189	1	22.7.2010.
► <u>M10</u>	Direktiva Vijeća 2010/88/EU od 7. prosinca 2010.	L 326	1	10.12.2010.
► <u>M11</u>	Direktiva Vijeća 2013/42/EU od 22. srpnja 2013.	L 201	1	26.7.2013.
► <u>M12</u>	Direktiva Vijeća 2013/43/EU od 22. srpnja 2013.	L 201	4	26.7.2013.
► <u>M13</u>	Direktiva Vijeća 2013/61/EU od 17. prosinca 2013.	L 353	5	28.12.2013.
► <u>M14</u>	Direktiva Vijeća (EU) 2016/856 od 25. svibnja 2016.	L 142	12	31.5.2016.
► <u>M15</u>	Direktiva Vijeća (EU) 2016/1065 od 27. lipnja 2016.	L 177	9	1.7.2016.
► <u>M16</u>	Direktiva Vijeća (EU) 2017/2455 od 5. prosinca 2017.	L 348	7	29.12.2017.
► <u>M17</u>	Direktiva Vijeća (EU) 2018/912 od 22. lipnja 2018.	L 162	1	27.6.2018.
► <u>M18</u>	Direktiva Vijeća (EU) 2018/1695 od 6. studenoga 2018.	L 282	5	12.11.2018.
► <u>M19</u>	Direktiva Vijeća (EU) 2018/1713 od 6. studenoga 2018.	L 286	20	14.11.2018.
► <u>M20</u>	Direktiva Vijeća (EU) 2018/2057 od 20. prosinca 2018.	L 329	3	27.12.2018.

Koju je izmijenila:

► <u>A1</u>	Ugovor o pristupanju Hrvatske (2012.)	L 300	22	9.11.2013.
--------------------	---------------------------------------	-------	----	------------

Koju je ispravio:

► <u>C1</u>	Ispravak, SL L 329, 27.12.2018, str. 53 (2018/1695)
--------------------	---

DIREKTIVA VIJEĆA 2006/112/EZ**od 28. studenoga 2006.****o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost**

SADRŽAJ

GLAVA I. —	PREDMET I PODRUČJE PRIMJENE
GLAVA II. —	TERITORIJALNO PODRUČJE PRIMJENE
GLAVA III. —	POREZNI OBVEZNICI
GLAVA IV. —	OPOREZIVE TRANSAKCIJE
Poglavlje 1. —	Isporuka robe
Poglavlje 2. —	Stjecanje robe unutar Zajednice
Poglavlje 3. —	Isporuka usluga
Poglavlje 4. —	Uvoz robe
Poglavlje 5. —	Zajedničke odredbe za poglavlja 1. i 3.
GLAVA V. —	MJESTO OPOREZIVIH TRANSAKCIJA
Poglavlje 1. —	Mjesto isporuke robe
Odjeljak 1. —	Isporuka robe bez prijevoza
Odjeljak 2. —	Isporuka robe s prijevozom
Odjeljak 3. —	Isporuka robe na brodovima, u zrakoplovima ili vlakovima
Odjeljak 4. —	Isporuke plina preko sustava za prirodni plin, električne energije i energije za grijanje ili hlađenje preko mreža za grijanje i hlađenje
Poglavlje 2. —	Mjesto isporuke robe unutar Zajednice
Poglavlje 3. —	Mjesto pružanja usluga
Odjeljak 1. —	Definicije
Odjeljak 2. —	Opća pravila
Odjeljak 3. —	Posebne odredb
Odsjek 1. —	Pružanje usluga putem posrednika
Odsjek 2. —	Pružanje usluga vezano uz nepokretnu imovinu
Odsjek 3. —	Pružanje usluga prijevoza
Odsjek 4. —	Pružanje kulturnih, umjetničkih, sportskih, znanstvenih, obrazovnih, zabavnih i sličnih usluga, usluga pomoćnog prijevoza i procjena pokretne imovine i rad na pokretnoj imovini

▼B

- Odsjek 5. — Pružanje usluga restorana i opskrbe pripremljenom hranom i pićima
- Odsjek 6. — Najam prijevoznog sredstva
- Odsjek 7. — Pružanje usluga restorana i opskrbe pripremljenom hranom i pićima za potrošnju na brodovima, u zrakoplovima ili vlakovima
- Odsjek 8. — Pružanje telekomunikacijskih usluga, usluga emitiranja i elektroničkih usluga osobama koje nisu porezni obveznici
- Odsjek 9. — Pružanje usluga osobama koje nisu porezni obveznici izvan Zajednice
- Odsjek 10. — Sprečavanje dvostrukog oporezivanja ili neoporezivanja
- Poglavlje 4. — Mjesto uvoza robe
- GLAVA VI. — OPOREZIVI DOGAĐAJ I OBVEZA OBRAČUNA PDV-a
- Poglavlje 1. — Opće odredbe
- Poglavlje 2. — Isporuka robe ili usluga
- Poglavlje 3. — Stjecanje robe unutar Zajednice
- Poglavlje 4. — Uvoz robe
- GLAVA VII. — OPOREZIVI IZNOS
- Poglavlje 1. — Definicije
- Poglavlje 2. — Isporuka robe ili usluga
- Poglavlje 3. — Stjecanje robe unutar Zajednice
- Poglavlje 4. — Uvoz robe
- Poglavlje 5. — Razne odredbe
- GLAVA VIII. — STOPE
- Poglavlje 1. — Primjena stopa
- Poglavlje 2. — Struktura i razina stopa
- Odjeljak 1. — Standardna stopa
- Odjeljak 2. — Snižene stope
- Odjeljak 3. — Posebne odredbe
- Poglavlje 3. — Privremene odredbe za određene radno intenzivne usluge
- Poglavlje 4. — Posebne odredbe koje se primjenjuju do donošenja konačnih odredaba
- Poglavlje 5. — Privremene odredbe
- GLAVA IX. — IZUZEĆA
- Poglavlje 1. — Opće odredbe

▼ B

- Poglavlje 2. — Izuzeća koja se odnose na određene aktivnosti od javnog interesa
- Poglavlje 3. — Izuzeća ostalih aktivnosti
- Poglavlje 4. — Izuzeća transakcija unutar Zajednice
- Odjeljak 1. — Izuzeća koja se odnose na isporuku roba
- Odjeljak 2. — Izuzeća za stjecanje robe unutar Zajednice
- Odjeljak 3. — Izuzeća određenih usluga prijevoza
- Poglavlje 5. — Izuzeća po uvozu
- Poglavlje 6. — Izuzeća po izvozu
- Poglavlje 7. — Izuzeća koja se odnose na međunarodni prijevoz
- Poglavlje 8. — Izuzeća koja se odnose na pojedine transakcije koje se smatraju izvozom
- Poglavlje 9. — Izuzeća isporuka usluga koje obavljaju posrednici
- Poglavlje 10. — Izuzeća transakcija koje se odnose na međunarodnu trgovinu
- Odjeljak 1. — Carinska skladišta, skladišta osim carinskih i slični postupci
- Odjeljak 2. — Transakcije koje su izuzete radi njihovog izvoza i u svjetlu trgovine među državama članicama
- Odjeljak 3. — Zajedničke odredbe za odjeljke 1. i 2.
- GLAVA X. — ODBICI
- Poglavlje 1. — Porijeklo i opseg prava na odbitak
- Poglavlje 2. — Proporcionalni odbitak
- Poglavlje 3. — Ograničenja prava na odbitak
- Poglavlje 4. — Pravila za korištenja prava na odbitak
- Poglavlje 5. — Ispravci odbitaka
- GLAVA XI. — OBVEZE POREZNIH OBVEZNIKA I ODREĐENIH OSOBA KOJE NISU POREZNI OBVEZNICI
- Poglavlje 1. — Obveza plaćanja
- Odjeljak 1. — Osobe koje su odgovorne za plaćanje PDV-a poreznim tijelima
- Odjeljak 2. — Uvjeti plaćanja
- Poglavlje 2. — Identifikacija

▼ B

- Poglavlje 3. — Ispostavljanje računa
- Odjeljak 1. — Definicije
- Odjeljak 2. — Definicija računa
- Odjeljak 3. — Izdavanje računa
- Odjeljak 4. — Sadržaj računa
- Odjeljak 5. — Slanje računa elektroničkim putem
- Odjeljak 6. — Mjere za pojednostavljenje
- Poglavlje 4. — Knjigovodstvo
- Odjeljak 1. — Definicije
- Odjeljak 2. — Opće obveze
- Odjeljak 3. — Posebne obveze koje se odnose na pohranu svih računa
- Odjeljak 4. — Pravo pristupa računima pohranjenim u elektroničkom obliku u drugoj državi članici
- Poglavlje 5. — Prijave
- Poglavlje 6. — Rekapitulacijsko izvješće
- Poglavlje 7. — Razne odredbe
- Poglavlje 8. — Obveze vezane uz određenu vrstu uvoza i izvoza
- Odjeljak 1. — Uvoz
- Odjeljak 2. — Izvoz
- GLAVA XII. — POSEBNE ODREDBE
- Poglavlje 1. — Posebna odredba za mala poduzeća
- Odjeljak 1. — Pojednostavljeni postupak za obračun i naplatu
- Odjeljak 2. — Izuzeća i progresivne olakšice
- Odjeljak 3. — Izvješćivanje i preispitivanje
- Poglavlje 2. — Zajednička paušalna odredba za poljoprivrednike
- Poglavlje 3. — Posebna odredba za putničke agente
- Poglavlje 4. — Posebna odredba za rabljenu robu, umjetnine, kolekcionarske predmete i antikvitete
- Odjeljak 1. — Definicije

▼B

- Odjeljak 2. — Posebna odredba za oporezive preprodavatelje
- Pododjeljak 1. — Maržni sustav
- Pododjeljak 2. — Prijelazne odredbe za rabljena prijevozna sredstva
- Odjeljak 3. — Posebna odredba za prodaju na javnoj dražbi
- Odjeljak 4. — Mjere za sprečavanje narušavanja tržišnog natjecanja i utaje poreza
- Poglavlje 5. — Posebna odredba za investicijsko zlato
- Odjeljak 1. — Opće odredbe
- Odjeljak 2. — Izuzeće od PDV-a
- Odjeljak 3. — Odabir oporezivanja
- Odjeljak 4. — Transakcije na uređenom tržištu plemenitih kovina
- Odjeljak 5. — Posebna prava i obveze za trgovce investicijskim zlatom
- Poglavlje 6. — Posebni programi za porezne obveznike koji nemaju poslovni nastan koji pružaju telekomunikacijske usluge, usluge emitiranja i elektroničke usluge osobama koje nisu porezni obveznici
- Odjeljak 1. — Opće odredbe
- Odjeljak 2. — Poseban program za telekomunikacijske usluge, usluge emitiranja i elektroničke usluge koje su pružili porezni obveznici koji nemaju poslovni nastan unutar Zajednice
- Odjeljak 3. — Poseban program za telekomunikacijske usluge, usluge emitiranja i elektroničke usluge koje su pružili porezni obveznici s poslovnim nastanom u Zajednici ali ne u državi članici potrošnje
- GLAVA XIII. — Odstupanja
- Poglavlje 1. — Odstupanja koja se primjenjuju do donošenja konačne odredbe
- Odjeljak 1. — Odstupanja za države koje su bile članice Zajednice na dan 1. siječnja 1978.
- Odjeljak 2. — Odstupanja za države koje su pristupile Zajednici nakon 1. siječnja 1978.
- Odjeljak 3. — Zajedničke odredbe za odjeljke 1. i 2.
- Poglavlje 2. — Odstupanja koja podliježu odobrenju

▼ B

- Odjeljak 1. — Mjere za pojednostavljenje i mjere za sprečavanje utaje ili izbjegavanja poreza
- Odjeljak 2. — Međunarodni sporazumi
- GLAVA XIV. — OSTALE ODREDBE
- Poglavlje 1. — Provedbene mjere
- Poglavlje 2. — Odbor za PDV
- Poglavlje 3. — Tečaj
- Poglavlje 4. — Ostali porezi, davanja i nameti
- GLAVA XV. — ZAVRŠNE ODREDBE
- Poglavlje 1. — Prijelazna odredba za oporezivanje trgovine među državama članicama
- Poglavlje 2. — Prijelazne mjere primjenjive u kontekstu pristupanja Europskoj uniji
- Poglavlje 2.a — Prijelazne mjere za primjenu novog zakonodavstva
- Poglavlje 3. — Prijenos u nacionalno zakonodavstvo i stupanje na snagu
- PRILOG I. — Popis djelatnosti iz trećeg podstavka članka 13. stavka 1.
- PRILOG II. — Indikativni popis elektronički pruženih usluga navedenih u članku 58. prvom stavku točki (c)
- PRILOG III. — Popis isporuka robe i usluga na koje je moguće primijeniti snižene stope iz članka 98.
- PRILOG IV. — Popis usluga iz članka 106.
- PRILOG V. — Kategorije robe obuhvaćene postupkom skladištenja osim carinskog skladištenja kako je navedeno u članku 160. stavku 2.
- PRILOG VI. — Popis isporuka robe i usluga iz točke (d) članka 199. stavka 1.
- PRILOG VII. — Popis djelatnosti poljoprivredne proizvodnje iz točke 4. članka 295. stavka 1.
- PRILOG VIII. — Okvirni popis poljoprivrednih usluga iz točke 5. članka 295. stavka 1.
- PRILOG IX. — Umjetnine, kolekcionarski predmeti i antikviteti iz točaka 2., 3., i 4. članka 311. stavka 1.

▼B

Dio A —	Umjetnine
Dio B —	Kolekcionarski predmeti
Dio C —	Antikviteti
PRILOG X. —	► A1 POPIS TRANSAKCIJA OBUHVAĆENIH ODSTUPANJIMA IZ ČLANAKA 370. I 371. I ČLANAKA 375. DO 390.C ◀
Dio A —	Transakcije koje države članice mogu nastaviti oporezivati
Dio B —	Transakcije koje države članice mogu nastaviti izuzimati
	PRILOG XI.
Dio A —	Direktive stavljene izvan snage njihovim uzastopnim izmjenama
Dio B —	Rokovi za prijenos u nacionalno zakonodavstvo (iz članka 411.)
PRILOG XII. —	KORELACIJSKA TABLICA

GLAVA I.

PREDMET I PODRUČJE PRIMJENE*Članak 1.*

1. Ovom se Direktivom utvrđuje zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost (PDV).

2. Načelo zajedničkog sustava PDV-a podrazumijeva primjenu na robu i usluge općeg poreza na potrošnju koji je točno razmjernan cijeni roba i usluga, bez obzira na broj transakcija koje se odvijaju u postupku proizvodnje i distribucije prije faze u kojoj se porez obračunava.

Pri svakoj transakciji se PDV, izračunat na temelju cijene robe ili usluga po stopi koja se primjenjuje na takvu robu ili usluge, obračunava po odbitku iznosa PDV-a koji otpada izravno na pojedine troškovne komponente.

Zajednički sustav PDV-a primjenjuje se do i uključujući razinu maloprodaje.

Članak 2.

1. Sljedeće transakcije podliježu PDV-u:

(a) isporuka robe koju obavlja porezni obveznik koji djeluje kao takav na teritoriju države članice u zamjenu za plaćanje;

▼B

- (b) stjecanje robe unutar Zajednice na teritoriju određene države članice uz naknadu od strane:
- i. poreznog obveznika koji djeluje kao takav ili pravne osobe koja nije porezni obveznik, kad je prodavatelj porezni obveznik koji djeluje kao takav a koji nema pravo na izuzeće za mala poduzeća iz članaka od 282. do 292. i koji nije obuhvaćen člancima 33. ili 36.;
  - ii. u slučaju novih prijevoznih sredstava, poreznog obveznika ili pravne osobe koja nije porezni obveznik, čija druga stjecanja ne podliježu PDV-u u skladu s člankom 3. stavkom 1., ili bilo koje druge osobe koja nije porezni obveznik;
  - iii. u slučaju proizvoda koji podliježu trošarinama kad se obračunava trošarina na stjecanje unutar Zajednice u skladu s Direktivom 92/12/EEZ unutar teritorija određene države članice, poreznog obveznika, ili pravne osobe koja nije porezni obveznik, čija druga stjecanja ne podliježu PDV-u u skladu s člankom 3. stavkom 1.;
- (c) isporuka usluga uz naknadu na teritoriju određene države članice koju obavlja porezni obveznik koji djeluje kao takav;
- (d) uvoz robe.
2. (a) U smislu točke ii. stavka 1. točke (b), sljedeće navedeno smatra se „prijevoznim sredstvom” ako je namijenjeno prijevozu osoba ili roba:
- i. motorna kopnena vozila čiji kapacitet prelazi 48 kubičnih centimetara ili čija je snaga veća od 7,2 kilowata;
  - ii. plovila dužine veće od 7,5 metara, osim plovila koja se koriste u navigaciji na otvorenom moru i prijevoz putnika uz plaćanje i plovila koja se koriste u komercijalne, industrijske ili ribolovne aktivnosti, ili za spašavanje ili pomoć na moru ili za priobalni ribolov;
  - iii. zrakoplovi čija uzletna masa prelazi 1 550 kilograma, uz iznimku zrakoplova koje koriste zrakoplovne kompanije koje posluju uz plaćanje uglavnom na međunarodnim rutama.
- (b) Ova prijevozna sredstva smatraju se „novima”:
- i. motorna kopnena vozila, kad se isporuka izvršava u roku od šest mjeseci od datuma prvog puštanja u rad ili kad vozilo nije prešlo više od 6 000 kilometara;
  - ii. plovila, kad se isporuka izvršava u roku od tri mjeseca od datuma prvog puštanja u rad ili kad plovilo nije plovilo više od 100 sati;

▼B

iii. zrakoplovi, kad se isporuka izvršava u roku od tri mjeseca od datuma prvog puštanja u rad ili kad zrakoplov nije letio više od 40 sati.

(c) Države članice utvrđuju uvjete pod kojima se činjenice iz točke (b) mogu smatrati postojećim.

▼M7

3. „Proizvodi koji podliježu trošarinama” znači energenti, alkohol i alkoholna pića te prerađeni duhan kako je definirano sadašnjim zakonodavstvom Zajednice, ali ne plin koji se isporučuje preko sustava za prirodni plin koji se nalazi na području Zajednice ili bilo koje mreže priključene na takav sustav.

▼B*Članak 3.*

1. Iznimno od odredaba članka 2. stavka 1. točke (b) alineje i., sljedeće transakcije ne podliježu PDV-u:

- (a) stjecanje robe unutar Zajednice, od strane poreznog obveznika ili pravne osobe koja nije porezni obveznik, ako bi isporuka takve robe na teritoriju države članice stjecanja bila izuzeta u skladu s člancima 148. i 151.;
- (b) stjecanje robe unutar Zajednice, osim one iz točke (a) i članka 4. i osim novih prijevoznih sredstava ili proizvoda koji podliježu trošarinama, od strane poreznog obveznika radi njegove poljoprivredne, šumarske ili ribarske djelatnosti koje podliježu zajedničkoj paušalnoj odredbi za poljoprivrednike ili od strane poreznog obveznika koji obavlja isporuku samo robe ili usluga u pogledu kojih se ne može odbiti PDV ili od strane pravnih osoba koje nisu porezni obveznici.

2. Točka (b) stavka 1. primjenjuje se jedino ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) tijekom tekuće kalendarske godine, ukupna vrijednost stjecanja robe unutar Zajednice ne premašuje prag koji utvrđuju države članice ali koji ne može biti manji od 10 000 EUR ili od ekvivalentnog iznosa u nacionalnoj valuti;
- (b) tijekom prethodne kalendarske godine, ukupna vrijednost stjecanja robe unutar Zajednice nije premašila prag iz točke (a).

Prag koji služi kao referentna vrijednost sastoji se od ukupne vrijednosti, bez PDV-a koji se mora platiti ili koji je plaćen u državi članici iz koje je krenula otprema ili prijevoz robe, stjecanja robe unutar Zajednice iz točke (b) stavka 1.

3. Države članice daju poreznim obveznicima i pravnim osobama koje nisu porezni obveznici a koji ispunjavaju uvjete u smislu točke (b) stavka 1. pravo da se odluče za opći režim iz članka 2. stavka 1. točke (b) alineje i.

▼B

Države članice utvrđuju detaljna pravila za korištenje prava na odlučivanje iz prvog podstavka, koja u svakom slučaju moraju pokrivati razdoblje od dvije kalendarske godine.

Članak 4.

Uz transakcije iz članka 3., sljedeće transakcije ne podliježu PDV-u:

- (a) stjecanje unutar Zajednice rabljene robe, umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta, definiranih u točkama od 1. do 4. članka 311. stavka 1., kada je prodavatelj oporezivi preprodavatelj koji djeluje kao takav a PDV je primijenjen na predmetnu robu u državi članici gdje je počela njena otprema ili prijevoz, u skladu s maržnim sustavom iz članaka od 312. do 325.;
- (b) stjecanje unutar Zajednice rabljenih prijevoznih sredstava, definiranih u članku 327. stavku 3., kada je prodavatelj oporezivi preprodavatelj koji djeluje kao takav a PDV je primijenjen na predmetno prijevozno sredstvo u državi članici u kojoj je započela njegova otprema ili transport, u skladu s prijelaznim odredbama za rabljena prijevozna sredstva;
- (c) stjecanje unutar Zajednice rabljene robe, umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta, definiranih u točkama 1. do 4. članka 311. stavka 1., ako je prodavatelj organizator prodaje putem javne dražbe, koji djeluje kao takav i ako je PDV primijenjen na robu u državi članici u kojoj je započela njena otprema ili prijevoz, u skladu s posebnim odredbama za prodaju putem javnih dražbi.

GLAVA II.

TERITORIJALNO PODRUČJE PRIMJENE*Članak 5.*

Za potrebe primjene ove Direktive, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „Zajednica” i „teritorij Zajednice” označavaju teritorije država članica definiranih u točki 2.
2. „Država članica” i „teritorij države članice” označavaju teritorij svih država članica u Zajednici na koje se primjenjuje Ugovor o osnivanju Europske zajednice, u skladu s člankom 299. tog Ugovora, uz iznimku teritorija navedenih u članku 6. ove Direktive;
3. „treći teritoriji” označava teritorije iz članka 6.;
4. „treća zemlja” označava bilo koju državu ili teritorij na koju se navedeni Ugovor ne primjenjuje.

▼B*Članak 6.*

1. Ova se Direktiva ne primjenjuje na sljedeće teritorije koje čine dio carinskog područja Zajednice:

- (a) Planina Atos;
- (b) Kanarsko otočje;

▼M13

(c) Francuska područja navedena u članku 349. i članku 355. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;

▼B

- (d) Alandski otoci;
- (e) Kanalski otoci.

2. Ova Direktiva ne primjenjuje se na sljedeće teritorije koji ne čine dio carinskog područja Zajednice:

- (a) otok Helgoland;
- (b) teritorij Büsingen;
- (c) Ceuta;
- (d) Melilla;
- (e) Livigno;
- (f) Campione d'Italia;
- (g) talijanske vode Luganskog jezera.

Članak 7.

1. S obzirom na konvencije i ugovore koji su sklopljeni s Francuskom, Ujedinjenom Kraljevinom i Ciprom, Kneževina Monako, Otok Man i suverene vojne baze Ujedinjene Kraljevine Akrotiri i Dhekelia ne smatraju se, u smislu primjene ove Direktive, trećim zemljama.

2. Države članice dužne su poduzeti potrebne mjere kojim se osigurava da se s transakcijama koje potječu iz ili su namijenjene Kneževini Monako postupa kao s transakcijama koje potječu iz ili su namijenjene Francuskoj, da se s transakcijama koje potječu iz ili su namijenjene Otoku Manu postupa kao s transakcijama koje potječu iz ili su namijenjene Ujedinjenoj Kraljevini i da se s transakcijama koje potječu iz ili su namijenjene suverenim vojnim bazama Ujedinjene Kraljevine Akrotiri i Dhekelia postupa kao s transakcijama koje potječu iz ili su namijenjene Cipru.

Članak 8.

Ako Komisija smatra da odredbe utvrđene u člancima 6. i 7. više nemaju opravdanja, posebno u smislu lojalne konkurencije ili vlastitih sredstava, ona Vijeću upućuje primjerene prijedloge.

GLAVA III.
POREZNI OBVEZNICI

Članak 9.

1. „Porezni obveznik” znači svaka osoba koja samostalno provodi gospodarsku aktivnost na bilo kojem mjestu, bez obzira na svrhu ili rezultate te aktivnosti.

Sve aktivnosti proizvođača, trgovaca ili osoba koje pružaju usluge, uključujući rudarstvo i poljoprivredne aktivnosti i aktivnosti samostalnih profesija, smatraju se „gospodarskom aktivnošću”. Korištenje materijalne ili nematerijalne imovine radi ostvarivanja prihoda, na kontinuiranoj osnovi, posebno se smatra gospodarskom aktivnošću.

2. Uz osobe navedene u stavku 1., svaka osoba koja, na povremenoj osnovi, isporučuje novo prijevozno sredstvo, koje kupcu otprema ili prevozi prodavatelj ili kupac ili se ono otprema ili prevozi u ime prodavatelja ili kupca na odredište izvan teritorija određene države članice no unutar teritorija Zajednice, smatra se poreznim obveznikom.

Članak 10.

Uvjetom iz članka 9. stavka 1. koji govori da se gospodarska aktivnost mora provoditi „samostalno”, isključuju se iz PDV-a zaposlene i ostale osobe ukoliko su vezane za poslodavca ugovorom o radu ili bilo kojim drugim pravnim vezama kojima se stvara odnos poslodavca i zaposlenika u pogledu uvjeta rada, nagrađivanja i odgovornosti poslodavca.

Članak 11.

Nakon konzultiranja Savjetodavnog odbora za porez na dodanu vrijednost (dalje u tekstu „Odbor za PDV”), sve države članice mogu smatrati kao jedinstvenog poreznog obveznika sve osobe koje imaju poslovni nastan na teritoriju te države članice koje, iako pravno samostalne, su međusobno usko povezane financijskim, gospodarskim i organizacijskim vezama.

Država članica koja se koristi mogućnošću iz prvog stavka može donijeti sve potrebne mjere za sprečavanje utaje ili izbjegavanja poreza pomoću ove odredbe.

Članak 12.

1. Države članice mogu smatrati poreznim obveznikom svaku osobu koja povremeno provodi transakciju koja se odnosi na aktivnosti iz drugog podstavka članka 9. stavka 1. a posebno jednu od sljedećih transakcija:

(a) isporuku, prije prvog useljenja, objekta ili dijela objekta i zemljišta na kojem je objekt smješten;

▼B

(b) isporuku građevinskog zemljišta.

2. Za potrebe stavka 1. točke (a), „objekt” označava svaku građevinu koja je pričvršćena za zemlju ili u zemlji.

Države članice mogu utvrditi detaljna pravila za primjenu kriterija iz stavka 1. točke (a) na prenamjenu objekata i mogu odrediti što se podrazumijeva pod „zemljište na kojem je objekt smješten”.

Države članice mogu primijeniti kriterije osim onog koji čini prvo useljenje, poput razdoblja od datuma završetka objekta i datuma prve isporuke ili razdoblja od datuma prvog useljenja i datuma naredne isporuke, pod uvjetom da ta dva razdoblja ne premašuju pet odnosno dvije godine.

3. Za potrebe stavka 1. točke (b) „građevinsko zemljište” znači svako zemljište, bilo s osnovnom infrastrukturom ili ne, koje države članice definiraju kao takvo.

Članak 13.

1. Državne, regionalne i lokalne vlasti i ostali subjekti javnog prava ne smatraju se poreznim obveznicima u pogledu aktivnosti ili transakcija u kojima sudjeluju kao javna tijela, čak i u slučaju gdje ubiru davanja, pristojbe, doprinose ili plaćanja vezano uz te aktivnosti ili transakcije.

Međutim, kad sudjeluju u takvim aktivnostima ili transakcijama smatraju se poreznim obveznicima u pogledu onih aktivnosti ili transakcija gdje bi postupanje s njima kao s osobama koje nisu porezni obveznici dovelo do značajnog narušavanja tržišnog natjecanja.

U svakom slučaju, subjekti javnog prava smatraju se poreznim obveznicima u pogledu aktivnosti navedenih u Prilogu I., pod uvjetom da opseg tih aktivnosti nije tako malenog opsega da je zanemariv.

▼A1

2. Države članice mogu smatrati djelatnosti oslobođene na temelju članaka 132., 135., 136. i 371., članaka 374. do 377., članka 378. stavka 2., članka 379. stavka 2. ili članaka 380. do 390.c, kojima se bave javnopravna tijela, djelatnostima kojima se ta tijela bave kao tijela javne vlasti.

▼B

GLAVA IV.

OPOREZIVE TRANSAKCIJE

POGLAVLJE 1.

*Isporuka robe**Članak 14.*

1. „Isporuka robe” znači prijenos prava raspolaganja materijalnom imovinom kao vlasnik.

▼B

2. Uz transakciju iz stavka 1., sljedeće navedeno smatra se isporukom robe:

- (a) prijenos, na nalog ili u ime javnog tijela ili na temelju zakona, vlasništva nad imovinom u zamjenu za plaćanje naknade;
- (b) stvarnu predaju robe u skladu s ugovorom za najam robe na određeno razdoblje ili za prodaju robe uz odgodu, kojim se utvrđuje prijenos vlasništva, pod uvjetom uobičajenog tijeka događaja, najkasnije po izvršenju konačne otplate;
- (c) prijenos robe slijedom ugovora prema kojem se plaća provizija na prodaju ili kupnju.

3. Države članice mogu predaju određenih građevinskih radova smatrati isporukom robe.

*Članak 15.***▼M7**

1. Električna energija, plin, energija za grijanje i hlađenje i slično smatraju se materijalnom imovinom.

▼B

2. Države članice mogu sljedeće navedeno smatrati materijalnom imovinom:

- (a) određeni udjeli u nepokretnoj imovini;
- (b) stvarna prava koja njihovom imatelju daju pravo na korištenje nepokretne imovine;
- (c) dionice ili udjeli koji su ekvivalenti dionicama koji njihovom imatelju daju *de jure* ili *de facto* prava vlasništva ili posjeda nepokretne imovine ili njezinog dijela.

Članak 16.

Situacija kada porezni obveznik koristi robu koja čini dio njegove poslovne imovine za svoje privatne svrhe ili privatne svrhe svojih namještenika, ili kada besplatno raspolaže tom imovinom, ili, općenitije, kada koristi tu robu u svrhe koje nisu njegovo poslovanje, smatra se isporukom robe uz naknadu, ako je PDV na tu robu ili njezine sastavne dijelove bio u cijelosti ili djelomično priznat kao odbitak.

Međutim, korištenje robe za poslovnu namjenu u vidu uzoraka ili darova male vrijednosti, ne smatra se isporukom robe uz naknadu.

Članak 17.

1. Prijenos robe, koji provodi porezni obveznik, a koja čini dio njegove poslovne imovine, u drugu državu članicu smatra se isporukom robe uz naknadu.

▼ B

„Prijenos u drugu državu članicu” znači otprema ili prijevoz pokretne materijalne imovine koje izvršava porezni obveznik ili se oni izvršavaju u njegovo ime, u svrhu njegovog poslovanja, na određite izvan teritorija države članice na kojem je imovina smještena, ali unutar Zajednice.

2. Otprema ili prijevoz robe u svrhu neke od niže navedenih transakcija ne smatra se prijenosom u drugu državu članicu:

- (a) isporuka robe koju obavlja porezni obveznik na teritoriju države članice gdje otprema ili prijevoz završavaju, u skladu s uvjetima utvrđenim u članku 33.;
- (b) isporuka robe za instalaciju ili montažu, koju obavlja porezni obveznik ili se ona obavlja u njegovo ime na teritoriju države članice u kojoj otprema ili prijevoz robe završavaju, u skladu s uvjetima utvrđenim u članku 36.;
- (c) isporuka robe koju obavljaju porezni obveznici na brodu, u zrakoplovu ili vlaku tijekom putničkog prijevoza, u skladu s uvjetima utvrđenim u članku 37.;

▼ M7

- (d) isporuka plina preko sustava za prirodni plin smještenog na području Zajednice ili bilo koje mreže priključene na takav sustav, isporuka električne energije ili isporuka energije za grijanje ili hlađenje preko mreža za grijanje ili hlađenje, u skladu s uvjetima propisanim u člancima 38. i 39.;

▼ B

- (e) isporuka robe koju obavlja porezni obveznik unutar teritorija države članice, u skladu s uvjetima utvrđenim u člancima 138., 146., 147., 148., 151., ili 152.;

▼ M9

- (f) isporuka usluge izvršene za poreznog obveznika koja se sastoji od procjene robe ili rada na predmetnoj robi koji se fizički vrše na državnom području države članice u kojoj isporuka ili transport završava, pod uvjetom da je roba, nakon što je procijenjena ili obrađena, vraćena tom poreznom obvezniku u državi članici iz koje je roba izvorno otpremljena ili prevezena;

▼ B

- (g) privremeno korištenje robe unutar teritorija države članice u kojoj otprema ili prijevoz robe završava, u svrhu isporuke usluga od strane poreznog obveznika s poslovnim nastanom u državi članici u kojoj je otprema ili prijevoz robe počeo;
- (h) privremeno korištenje robe, unutar razdoblja od najviše dvadeset i četiri mjeseca, na teritoriju druge države članice u kojoj bi se na uvoz iste robe iz neke treće zemlje radi njezinog privremenog korištenja primjenjivali postupci za privremeni uvoz s potpunim izuzećem od plaćanja uvoznih carina.

▼B

3. Ako se više ne ispunjava jedan od uvjeta kojim se osigurava prikladnost u skladu sa stavkom 2., roba se smatra prenesenom u drugu državu članicu. U takvim slučajevima se smatra da se prijenos odvija u vrijeme kad taj uvjet više nije zadovoljen.

Članak 18.

Države članice mogu sljedeće navedene transakcije smatrati isporukom robe uz naknadu:

- (a) kada porezni obveznik koristi u svrhu svog poslovanja robu koja je proizvedena, izgrađena, izvađena, prerađena, kupljena ili uvezena za vrijeme tog poslovanja, ako se PDV na takvu robu, da je ona bila nabavljena od drugog poreznog obveznika, ne bi u cijelosti mogao odbiti;
- (b) kada porezni obveznik koristi robu za aktivnosti koje nisu oporezive, ako je za tu robu priznato pravo cjelokupnog ili djelomičnog odbitka PDV-a pri njezinom stjecanju ili korištenju u skladu s točkom (a);
- (c) uz iznimku slučajeva iz članka 19., kada porezni obveznik ili njegovi sljednici zadržavaju robu kada on prestaje provoditi oporezivu gospodarsku aktivnost, ako je za tu robu priznato pravo cjelokupnog ili djelomičnog odbitka PDV-a pri njezinom stjecanju ili korištenju u skladu s točkom (a).

Članak 19.

Države članice mogu smatrati da prijenos, bilo uz naknadu ili ne ili u vidu doprinosa društvu, ukupne imovine ili jednog njezinog dijela, ne čini isporuku robe i da se osobu kojoj je roba prenesena smatra sljednikom prenositelja.

Države članice mogu, u slučajevima kad primatelj ne podliježe u potpunosti porezu, poduzeti mjere potrebne za sprečavanje narušavanja tržišnog natjecanja. One također mogu donijeti sve mjere koje su potrebne za sprečavanje utaje ili izbjegavanja poreza na temelju ovog članka.

*POGLAVLJE 2.**Stjecanje robe unutar Zajednice**Članak 20.*

„Stjecanje robe unutar Zajednice” znači stjecanje prava na raspolaganje u svojstvu vlasnika pokretnom materijalnom imovinom koju osobi koja stječe robu otprema ili prevozi prodavatelj ili neka druga osoba u njegovo ime ili osoba koja stječe robu, u državi članici osim one u kojoj otprema ili prijevoz robe počinje.

▼B

U slučaju kad je roba koju stječe pravna osoba koja nije porezni obveznik otpremljena ili prevezena iz trećeg teritorija ili iz treće zemlje i kad ju u državu članicu osim one države članice u kojoj otprema ili prijevoz te robe završava uvozi ta pravna osoba koja nije porezni obveznik, roba se smatra otpremljenom ili prevezenom iz države članice uvoza. Ta država članica odobrava uvozniku koji je određen ili se priznaje u skladu s člankom 201. odgovornim za plaćanje PDV-a povrat plaćenog PDV-a na uvoz robe, pod uvjetom da uvoznik utvrdi primjenu PDV-a na njegovo stjecanje u državi članici u kojoj otprema ili prijevoz robe završava.

Članak 21.

Korištenje od strane poreznog obveznika za vlastito poslovanje robe koju je otpremio ili prevezao taj porezni obveznik, ili netko drugi u njegovo ime, iz druge države članice u kojoj je roba proizvedena, izvađena, prerađena, kupljena ili stečena u smislu članka 2. stavka 1. točke (b), ili u koju ju je taj porezni obveznik uvezao za svoje poslovanje, smatra se stjecanjem robe uz naknadu unutar Zajednice.

▼M6*Članak 22.*

Korištenje od strane oružanih snaga države članice koja je stranka Sjevernoatlantskog saveza, za vlastitu uporabu ili za uporabu od strane njihovih civilnih zaposlenika, robe koju još nisu kupili u skladu s općim pravilima kojima se uređuje oporezivanje na domaćem tržištu države članice, smatra se stjecanjem robe unutar Zajednice uz naknadu, ako uvoz navedene robe ne podliježe oslobodenju od poreza iz članka 143. stavka 1. točke (h).

▼B*Članak 23.*

Države članice dužne su poduzeti potrebne mjere kojima se osigurava da se transakcija koja je klasificirana kao isporuka robe koju je na njihovom teritoriju izvršio porezni obveznik klasificira kao stjecanje robe unutar Zajednice.

*POGLAVLJE 3.****Isporuka usluga****Članak 24.*

1. „Isporuka usluga” znači svaka transakcija koja ne čini isporuku robe.

2. „Telekomunikacijske usluge” znači usluge koje se odnose na prijenos, odašiljanje ili primanje signala, riječi, slika i zvukova ili informacija bilo koje prirode putem žice, radijskih, optičkih ili ostalih elektromagnetskih sustava, uključujući povezani prijenos ili ustupanje prava

▼ B

na korištenje kapaciteta za takav prijenos, odašiljanje ili prijem, uz uključenje pružanja pristupa svjetskim informacijskim mrežama.

Članak 25.

Isporuka usluga može se sastojati, između ostaloga, od jedne od sljedećih transakcija:

- (a) ustupanje nematerijalne imovine, bez obzira bilo ono ili ne predmetom dokumenta kojim se utvrđuje vlasništvo;
- (b) obveza suzdržavanja od određenog čina ili toleriranja određenog čina ili situacije;
- (c) izvršenje usluga na temelju naloga koji izdaje javna vlast ili koji se izdaje u ime javne vlasti ili na temelju zakona.

Članak 26.

1. Svaka od sljedećih transakcija smatra se isporukom usluga uz naknadu:

- (a) korištenje robe koja čini dio imovine određenog poslovanja u privatne svrhe poreznog obveznika ili njegovih zaposlenika ili, općenitije, za svrhe koje nisu poslovnog karaktera, ako se PDV na tu robu mogao u cijelosti ili djelomično odbiti;
- (b) isporuka usluga koju besplatno obavlja porezni obveznik za svoju privatnu upotrebu ili upotrebu svojih namještenika ili, općenitije, za svrhe koje nisu poslovnog karaktera.

2. Države članice mogu odstupiti od odredaba stavka 1. pod uvjetom da to odstupanje ne dovodi do narušavanja tržišnog natjecanja.

Članak 27.

Radi sprečavanja narušavanja tržišnog natjecanja te nakon konzultiranja Odbora za PDV, države članice mogu smatrati isporukom usluga uz naknadu isporuku usluga koju obavlja porezni obveznik u svrhu svog poslovanja, ako se PDV na takvu uslugu, da je pruža drugi porezni obveznik, ne bi mogao u cijelosti odbiti.

Članak 28.

Kada porezni obveznik koji djeluje u vlastito ime ali za drugu osobu sudjeluje u isporuci usluga, smatrat će se da je sam primio i isporučio te usluge.

Članak 29.

Članak 19. primjenjuje se na jednak način na isporuku usluga.

▼ B*POGLAVLJE 4.**Uvoz robe**Članak 30.*

„Uvoz robe” znači ulazak u Zajednicu robe koja nije u slobodnom prometu u smislu članka 24. Ugovora.

Uz transakciju iz prvog stavka, ulazak u Zajednicu robe koja je u slobodnom prometu, a koja dolazi iz trećeg teritorija koji čini dio carinskog područja Zajednice, smatra se uvozom robe.

▼ M15*POGLAVLJE 5.**Zajedničke odredbe za poglavlja 1. i 3.**Članak 30.a*

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „vrijednosni kupon” znači instrument za koji postoji obveza da ga se prihvati kao naknadu ili djelomičnu naknadu za isporuku robe ili usluga i kada su roba ili usluge koji se isporučuju ili identitet njihovih potencijalnih dobavljača naznačeni ili na samom instrumentu ili u povezanoj dokumentaciji, uključujući i uvjete uporabe takvog instrumenta;
2. „jednonamjenski vrijednosni kupon” znači vrijednosni kupon za koji su mjesto isporuke robe ili usluga na koje se vrijednosni kupon odnosi i PDV koji se mora platiti na tu robu ili usluge poznati u vrijeme izdavanja vrijednosnog kupona;
3. „višenamjenski vrijednosni kupon” znači vrijednosni kupon koji nije jednonamjenski vrijednosni kupon.

Članak 30.b

1. Svaki prijenos jednonamjenskog vrijednosnog kupona koji obavlja porezni obveznik koji djeluje u svoje ime smatra se isporukom robe ili usluga na koje se odnosi vrijednosni kupon. Stvarna predaja robe ili stvarno pružanje usluga u zamjenu za jednonamjenski kupon koji je dobavljač prihvatio kao naknadu ili dio naknade ne smatraju se neovisnom transakcijom.

Ako je prijenos jednonamjenskog vrijednosnog kupona obavio porezni obveznik koji djeluje u ime drugog poreznog obveznika, taj se prijenos smatra isporukom robe ili usluga na koje se vrijednosni kupon odnosi koju je obavio drugi porezni obveznik u čije ime porezni obveznik djeluje.

Kada dobavljač robe ili usluga nije porezni obveznik koji je, djelujući u vlastito ime, izdao jednonamjenski vrijednosni kupon, ipak se smatra da je taj dobavljač obavio isporuku robe ili usluga povezanih s tim vrijednosnim kuponom tom poreznom obvezniku.

▼ M15

2. Stvarna predaja robe ili stvarno pružanje usluga u zamjenu za višenamjenski vrijednosni kupon koji je dobavljač prihvatio kao naknadu ili dio naknade podliježe PDV-u na temelju članka 2., dok svaki prethodni prijenos tog višenamjenskog vrijednosnog kupona ne podliježe PDV-u.

Ako prijenos višenamjenskog vrijednosnog kupona izvrši porezni obveznik koji nije porezni obveznik koji obavlja transakciju koja podliježe PDV-u skladu s prvim podstavkom, svaka isporuka usluga koja se može utvrditi, poput distribucije ili promidžbenih usluga, podliježe PDV-u.

▼ B

GLAVA V.

MJESTO OPOREZIVIH TRANSAKCIJA

POGLAVLJE 1.

*Mjesto isporuke robe***Odjeljak 1.****Isporuka robe bez prijevoza***Članak 31.*

U slučaju robe koja se ne otprema ni ne prevozi, mjestom isporuke smatra se mjesto gdje je roba smještena u trenutku isporuke.

Odjeljak 2.**Isporuka robe s prijevozom***Članak 32.*

U slučaju robe koju dobavljač, kupac ili treća osoba otprema ili prevozi, mjestom isporuke smatra se mjesto gdje je roba smještena u trenutku kad počinje otprema ili prijevoz robe kupcu.

Međutim, ako otprema ili prijevoz robe počinje na trećem teritoriju ili u trećoj zemlji, smatra se da je i mjesto isporuke koju obavlja uvoznik koji je određen ili priznat u skladu s člankom 201. kao osoba odgovorna za plaćanje PDV-a, kao i mjesto svake daljnje isporuke, u državi članici uvoza robe.

Članak 33.

1. Iznimno od odredaba članka 32., mjestom isporuke robe čiju otpremu ili prijevoz izvršava dobavljač ili netko drugi u njegovo ime iz države članice koja nije ona u kojoj otprema ili prijevoz robe završava, smatra se mjesto gdje je roba smještena u vrijeme kad otprema ili prijevoz robe kupcu završava, ukoliko su ispunjeni sljedeći uvjeti:

▼ B

- (a) isporuka robe obavlja se za poreznog obveznika ili za pravnu osobu koja nije porezni obveznik a čije stjecanje robe u Zajednici ne podliježe plaćanju PDV-a u skladu s člankom 3. stavkom 1., ili za bilo koju drugu osobu koja nije porezni obveznik;
- (b) isporučena roba nije niti novo prijevozno sredstvo niti roba koju isporučuje dobavljač ili se isporučuje u ime dobavljača, nakon montaže ili instalacije, s ili bez pokusnog rada.

2. Isporučena roba koju dobavljač otprema ili prevozi s trećeg teritorija ili iz treće zemlje i uvozi u državu članicu osim one u kojoj otprema ili prijevoz robe kupcu završava, smatra se da je otpremljena ili prevezena iz države članice uvoza.

Članak 34.

1. Pod uvjetom da su zadovoljeni sljedeći uvjeti, članak 33. ne primjenjuje se na isporuke robe koje se u cijelosti otpremaju ili prevoze u istu državu članicu, a ta je država članica ona država članica u kojoj otprema ili prijevoz robe završava;

- (a) isporučenu robu ne čine proizvodi koji podliježu trošarinama;
- (b) ukupna vrijednost, bez PDV-a, takvih isporuka koje se izvršavaju u skladu s uvjetima iz članka 33. u toj državi članici ni u jednoj kalendarskoj godini ne premašuje iznos od 100 000 EUR ili ekvivalentnog iznosa u domaćoj valuti;
- (c) ukupna vrijednost, bez PDV-a, isporuke roba, osim proizvoda koji podliježu trošarinama, koje se izvršavaju u skladu s uvjetima iz članka 33. u toj državi članici, nije u prethodnoj kalendarskoj godini premašila iznos od 100 000 EUR ili ekvivalentnog iznosa u domaćoj valuti.

2. Država članica na čijem je teritoriju roba smještena u trenutku kad završava otprema ili prijevoz kupcu, može ograničiti iznos iz stavka 1. na 35 000 EUR ili ekvivalentni iznos u domaćoj valuti, ukoliko ta država članica smatra da bi iznos od 100 000 EUR mogao dovesti do ozbiljnog narušavanja tržišnog natjecanja.

Države članice koje se koriste mogućnošću iz prvog podstavka dužne su poduzeti potrebne mjere za informiranje o tome nadležnih javnih tijela u državi članici u kojoj započinje otprema ili prijevoz robe.

3. Komisija će što je prije moguće podnijeti Vijeću izvješće o korištenju posebnog praga od 35 000 EUR iz stavka 2., uz navođenje, prema potrebi, primjerenih prijedloga.

4. Država članica, na čijem je teritoriju roba smještena u vrijeme kad počinje njezina otprema ili njezin prijevoz, dužna je dati onim poreznim obveznicima koji izvršavaju isporuke robe koje zadovoljavaju uvjete iz stavka 1. pravo da odaberu da se mjesto isporuke utvrđuje u skladu s člankom 33.

Dotične države članice utvrđuju detaljna pravila kojima se uređuje pravo odabira iz prvog podstavka, koja u svakom slučaju moraju obuhvaćati razdoblje od dvije kalendarske godine.

▼B*Članak 35.*

Članci 33. i 34. ne primjenjuju se na isporuke rabljene robe, umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta, koji su definirani u točkama 1. do 4. članka 311. stavka 1., kao ni na isporuke rabljenih prijevoznih sredstava, u skladu s definicijom iz članka 327. stavka 3., koja podliježu PDV-u u skladu s relevantnim posebnim odredbama.

Članak 36.

Kad se ugradi ili montira roba koju otprema ili prevozi dobavljač, kupac ili treća osoba sa ili bez pokusnog rada, dobavljač, ili netko drugi u njegovo ime, mjestom isporuke smatra se mjesto gdje se obavlja ugradba ili montaža robe.

Kad se ugradba ili montaža obavlja u državi članici koja nije država članica dobavljača, država članica na čijem se teritoriju obavlja ugradba ili montaža dužna je poduzeti potrebne mjere radi osiguranja izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u toj državi članici.

Odjeljak 3.**Isporuka robe na brodovima, u zrakoplovima ili vlakovima***Članak 37.*

1. Prilikom isporuke robe na brodovima, u zrakoplovima ili vlakovima tijekom dijela aktivnosti putničkog prijevoza koja se obavlja unutar Zajednice, mjestom isporuke smatra se točka odlaska u aktivnosti putničkog prijevoza.

2. Za potrebe stavka 1., „dio aktivnosti putničkog prijevoza koja se obavlja unutar Zajednice” znači dio aktivnosti koji se obavlja bez zaustavljanja izvan Zajednice, između točke odlaska i točke dolaska u putničkom prijevozu.

„Točka odlaska u putničkom prijevozu” znači prva voznim redom planirana točka ukrcanja putnika unutar Zajednice, gdje je primjenjivo, nakon zaustavljanja izvan Zajednice.

„Točka dolaska u putničkom prijevozu” znači zadnja voznim redom planirana točka iskrcanja unutar Zajednice putnika koji su se ukrcali u Zajednici, gdje je primjenjivo, prije zaustavljanja izvan Zajednice.

U slučaju povratne vožnje, povratni dio smatra se posebnom prijevoznom aktivnošću.

3. Komisija će što je prije moguće dostaviti Vijeću izvješće, uz koje će ako je potrebno priložiti primjerene prijedloge, o mjestu oporezivanja isporuke robe za potrošnju na brodovima, u zrakoplovima i vlakovima i isporuke usluga, uključujući restoranske usluge, za putnike na brodovima, u zrakoplovima ili vlakovima.

▼B

Do prihvaćanja prijedloga iz prvog podstavka, države članice mogu izuzeti ili nadalje izuzimati, uz pravo na odbitak PDV-a plaćenog u prethodnoj fazi, isporuke robe za potrošnju na brodovima, u zrakoplovima i vlakovima čije se mjesto oporezivanja utvrđuje u skladu sa stavkom 1.

▼M7**Odjeljak 4.****Isporuke plina preko sustava za prirodni plin, električne energije i energije za grijanje ili hlađenje preko mreža za grijanje i hlađenje***Članak 38.*

1. U slučaju isporuke plina preko sustava za prirodni plin koji se nalazi na području Zajednice ili bilo koje mreže priključene na takav sustav, isporuke električne energije ili isporuke energije za grijanje ili hlađenje preko mreža za grijanje ili hlađenje oporezivom preprodavaču, mjestom isporuke smatra se mjesto na kojem taj oporezivi preprodavač osnovao poduzeće ili ima stalni poslovni nastan za koji se ta dobra isporučuju ili u nedostatku takvog mjesta poslovanja ili stalnog poslovnog nastana, mjesto gdje je njegovo prebivalište ili uobičajeno boravište.

2. Za potrebe stavka 1., „oporezivi preprodavač” je porezni obveznik čija je glavna djelatnost, u vezi s kupnjom plina, električne energije ili energije grijanja ili hlađenja, preprodaja tih proizvoda i čija je vlastita potrošnja tih proizvoda zanemariva.

Članak 39.

U slučaju isporuke plina preko sustava za prirodni plin koji se nalazi na području Zajednice ili bilo koje mreže priključene na takav sustav, isporuke električne energije ili isporuke energije za grijanje ili hlađenje preko mreža za grijanje ili hlađenje, ako takva isporuka nije obuhvaćena člankom 38., mjestom isporuke smatra se mjesto gdje kupac stvarno koristi i troši ta dobra.

Ako kupac ne potroši sav plin, električnu energiju ili energiju za grijanje ili hlađenje, ili dio njih, za ta nepotrošena dobra smatrat će se da su iskorištena i potrošena na mjestu gdje je kupac osnovao poduzeće ili ima stalni poslovni nastan za koji se ta dobra isporučuju. U slučaju nepostojanja takvog mjesta poslovanja ili stalnog poslovnog nastana, smatrat se da je kupac iskoristio i potrošio ta dobra na mjestu gdje je njegovo prebivalište ili uobičajeno boravište.

▼B*POGLAVLJE 2.**Mjesto stjecanja robe unutar Zajednice**Članak 40.*

Mjestom stjecanja robe unutar Zajednice smatra se ono mjesto gdje završava otprema ili prijevoz robe osobi koja je stječe.

▼ B*Članak 41.*

Ne dovodeći u pitanje članak 40., smatra se da je mjesto stjecanja robe unutar Zajednice iz članka 2. stavka 1. točke (b) alineje i. unutar teritorija države članice koja je izdala identifikacijski broj za PDV pod kojim je osoba koja stječe robu provela to stjecanje, osim ako osoba koja stječe robu utvrdi da je PDV primijenjen na to stjecanje u skladu s člankom 40.

Ako je PDV primijenjen na stjecanje u skladu s prvim stavkom i nakon toga primijenjen, slijedom članka 40., na stjecanje u državi članici u kojoj otprema ili prijevoz robe završava, oporezivi iznos smanjuje se sukladno tome u državi članici koja je izdala identifikacijski broj za PDV pod kojim je osoba koja stječe robu provela to stjecanje.

Članak 42.

Prvi stavak članka 41. ne primjenjuje se i smatra se da je PDV primijenjen na stjecanje robe unutar Zajednice u skladu s člankom 40. ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) osoba koja stječe robu utvrđuje da je provela stjecanje unutar Zajednice radi daljnje isporuke, unutar teritorija države članice određene u skladu s člankom 40., za što je osoba kojoj se obavlja isporuka označena u skladu s člankom 197. kao osoba odgovorna za plaćanje PDV-a;
- (b) osoba koja stječe robu ispunila je obveze utvrđene člankom 265. koje se odnose na podnošenje rekapitulacijskog izvješća.

▼ M3*POGLAVLJE 3.**Mjesto pružanja usluga***Odjeljak 1.****Definicije***Članak 43.*

Za potrebe primjene pravila vezano uz mjesto pružanja usluga:

1. porezni obveznik koji također obavlja djelatnosti ili transakcije koje se ne smatraju oporezivom isporukom robe ili pružanja usluga u skladu s člankom 2. stavkom 1. smatra se poreznim obveznikom u odnosu na sve usluge koje su mu pružene;
2. pravna osoba koja nije porezni obveznik a koja je identificirana u svrhu PDV-a smatra se poreznim obveznikom.

▼ **M3****Odjeljak 2.****Opća pravila***Članak 44.*

Mjesto pružanja usluga poreznom obvezniku koji nastupa kao takav je mjesto gdje ta osoba ima sjedište svog poslovanja. Međutim ako su te usluge pružene na stalni poslovni nastan poreznog obveznika smješten na drugom mjestu koje nije isto kao i sjedište njegovog poslovanja, mjesto pružanja tih usluga je mjesto gdje se nalazi stalni poslovni nastan. U nedostatku takvog sjedišta poslovanja ili stalnog poslovnog nastana, mjesto pružanja usluga je mjesto gdje osoba koja prima usluge ima stalnu adresu ili uobičajeno boravište.

Članak 45.

Mjesto pružanja usluga osobi koja nije porezni obveznik je mjesto gdje pružatelj ima sjedište poslovanja. Međutim ako se te usluge pružaju iz stalnog poslovnog nastana pružatelja smještenog na mjestu koje nije sjedište njegovog poslovanja mjesto pružanja usluga će biti mjesto stalnog poslovnog nastana. U nedostatku takvog sjedišta poslovanja ili stalnog poslovnog nastana, mjesto pružanja usluga je mjesto gdje pružatelj ima stalnu adresu ili uobičajeno boravište.

Odjeljak 3.**Posebne odredbe****Odsjek 1.****Pružanje usluga putem posrednika***Članak 46.*

Mjesto pružanja usluga osobi koja nije porezni obveznik putem posrednika koji nastupa u ime druge osobe je mjesto gdje se dotična transakcija pruža u skladu s ovom Direktivom.

Odsjek 2.**Pružanje usluga vezano uz nepokretnu imovinu***Članak 47.*

Mjesto pružanja usluga vezano uz nepokretnu imovinu, uključujući usluge stručnjaka i posrednika za nekretnine, osiguranje smještaja u hotelskom sektoru ili u sektorima slične funkcije kao što su kampovi za ljetovanje ili odredišta razvijena za namjenu kamp odmarališta, dodjela prava za uporabu nepokretne imovine i usluga za pripremu i koordinaciju građevinskih radova kao što su usluge arhitekata i tvrtki koje nude terenski nadzor, je mjesto gdje je smještena nepokretna imovina.

▼ **M3****Odsjek 3.****Pružanje usluga prijevoza***Članak 48.*

Mjesto pružanja usluga putničkog prijevoza je mjesto gdje se putnički prijevoz odvija, razmjerno prijedenoj udaljenosti.

Članak 49.

Mjesto pružanja usluga prijevoza robe, osim prijevoza robe unutar Zajednice, osobama koje nisu porezni obveznici je mjesto gdje se prijevoz odvija razmjerno prijedenoj udaljenosti.

Članak 50.

Mjesto pružanja usluga prijevoza robe unutar Zajednice osobama koje nisu porezni obveznici je mjesto odlaska.

Članak 51.

„Prijevoz robe unutar Zajednice” znači svaki prijevoz robe čije je mjesto odlaska i mjesto dolaska smješteno na državnim područjima dviju različitih država članica.

„Mjesto polaska” znači mjesto gdje zaista počinje prijevoz robe neovisno o udaljenosti prijedenoj da bi se došlo do mjesta gdje je roba smještena, a „mjesto dolaska” je mjesto gdje prijevoz robe zaista završava.

Članak 52.

Države članice ne trebaju obračunati PDV za onaj dio prijevoza robe unutar Zajednice osobama koje nisu porezni obveznici koji se odvija preko voda koje ne čine dio područja Zajednice.

Odsjek 4.**Pružanje kulturnih, umjetničkih, sportskih, znanstvenih, obrazovnih, zabavnih i sličnih usluga, usluga pomoćnog prijevoza i procjena pokretne imovine i rad na pokretnoj imovini***Članak 53.*

Mjesto pružanja usluga u vezi s pristupom kulturnim, umjetničkim, sportskim, znanstvenim, obrazovnim, zabavnim ili sličnim događanjima, kao što su sajmovi i izložbe i pomoćne usluge povezane s tim pristupom, koje su pružene poreznom obvezniku, je mjesto gdje se ta događanja zaista održavaju.

▼ **M3***Članak 54.*

1. Mjesto pružanja usluga i pomoćnih usluga vezanih uz kulturne, umjetničke, sportske, znanstvene, obrazovne, zabavne i slične aktivnosti, kao što su sajmovi i izložbe, uključujući pružanje usluga organizatora takvih djelatnosti, pruženih osobi koja nije porezni obveznik je mjesto gdje se te aktivnosti stvarno održavaju.

2. Mjesto pružanja sljedećih usluga osobi koja nije porezni obveznik je mjesto gdje se usluge fizički obavljaju:

- (a) pomoćne djelatnosti prijevoza kao što su utovar, istovar, pretovar i slične djelatnosti;
- (b) procjena pokretne imovine i rad na pokretnoj imovini.

Odsjek 5.**Pružanje usluga restorana i opskrbe pripremljenom hranom i pićima***Članak 55.*

Mjesto pružanja usluga restorana i opskrbe pripremljenom hranom i pićima osim onih koje se fizički obavljaju na brodovima, u zrakoplovima ili vlakovima tijekom putničkog prijevoza koji se odvija unutar Zajednice, je mjesto gdje se usluge fizički provode.

Odsjek 6.**Najam prijevoznog sredstva***Članak 56.*

1. Mjesto kratkoročnog najma prijevoznog sredstva je mjesto gdje se prijevozno sredstvo daje na raspolaganje korisniku usluge.

2. Mjesto najma, osim kratkoročnog najma, prijevoznog sredstva osobi koja nije porezni obveznik je mjesto gdje korisnik usluge ima poslovni nastan, stalnu adresu ili uobičajeno boravište.

Međutim mjesto najma broda za krstarenje osobi koja nije porezni obveznik, osim kratkoročnog najma, je mjesto gdje se brod za krstarenje daje na raspolaganje korisniku usluge, gdje pružatelj stvarno osigurava uslugu iz svog sjedišta poslovanja ili stalnog poslovnog nastana smještenog u tom mjestu.

3. Za potrebe stavaka 1. i 2. „kratkoročno” znači stalno posjedovanje ili uporaba prijevoznih sredstava kroz razdoblje od najduže trideset dana, a u slučaju plovila najduže 90 dana.

▼ **M3****Odsjek 7.****Pružanje usluga restorana i opskrbe pripremljenom hranom i pićima za potrošnju na brodovima, u zrakoplovima ili vlakovima***Članak 57.*

1. Mjesto pružanja usluga restorana i opskrbe pripremljenom hranom i pićima koje se fizički provode na brodovima, u zrakoplovima ili vlakovima tijekom dijela putničkog prijevoza koji se odvija unutar Zajednice je na točki polaska tog putničkog prijevoza.

2. Za potrebe stavka 1. „dio radnje putničkog prijevoza koji se odvija unutar Zajednice” je dio radnje, izveden bez zalaženja izvan Zajednice, od točke polaska do točke dolaska u radnji putničkog prijevoza.

„Točka polaska u radnji putničkog prijevoza” je prvo planirano mjesto ukrcaja putnika unutar Zajednice, a gdje je primjenjivo nakon pristajanja izvan Zajednice.

„Točka dolaska u radnji putničkog prijevoza” je posljednja planirana točka iskrcanja unutar Zajednice putnika koji su se ukrkali u Zajednici, a gdje je primjenjivo prije pristajanja izvan Zajednice.

U slučaju povratnog putovanja povratni dio puta se smatra zasebnom prijevoznom radnjom.

Odsjek 8.**Pružanje telekomunikacijskih usluga, usluga emitiranja i elektroničkih usluga osobama koje nisu porezni obveznici**▼ **M16***Članak 58.*

1. Mjesto isporuke sljedećih usluga osobi koja nije porezni obveznik mjesto je u kojem ta osoba ima poslovni nastan, stalnu adresu ili uobičajeno boravište:

- (a) telekomunikacijskih usluga;
- (b) usluga radijskog i televizijskog emitiranja;
- (c) elektronički isporučenih usluga, a posebno onih iz Priloga II.

Ako dobavljač usluge i kupac komuniciraju putem elektroničke pošte, to samo po sebi ne znači da je isporučena usluga elektronički isporučena usluga.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) dobavljač ima poslovni nastan ili, u nedostatku poslovnog nastana, stalnu adresu ili uobičajeno boravište u samo jednoj državi članici i
- (b) usluge se isporučuju osobama koje nisu porezni obveznici i koje imaju poslovni nastan, stalnu adresu ili uobičajeno boravište u državi članici koja nije država članica iz točke (a) i

▼ M16

- (c) ukupna vrijednost, bez PDV-a, isporuka iz točke (b) u tekućoj kalendarskoj godini ne premašuje 10 000 EUR ili jednakovrijedan iznos u nacionalnoj valuti te nije premašivala navedeni iznos tijekom prethodne kalendarske godine.
3. Ako se tijekom kalendarske godine premaši prag iz stavka 2. točki (c), od tog se trenutka primjenjuje stavak 1.
4. Država članica na čijem državnom području dobavljači iz stavka 2. imaju poslovni nastan ili, u nedostatku poslovnog nastana, stalnu adresu ili uobičajeno boravište, tim dobavljačima dodjeljuje pravo odabrati da se mjesto isporuke odredi u skladu sa stavkom 1., s time da se odluka o odabiru u svakom slučaju proteže na razdoblje od dvije kalendarske godine.
5. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi pratile ispunjava li porezni obveznik uvjete iz stavaka 2., 3. i 4.
6. Protuvrijednost u nacionalnoj valuti iznosa iz stavka 2. točke (c) izračunava se primjenom deviznog tečaja koji je Europska središnja banka objavila na dan donošenja Direktive Vijeća (EU) 2017/2455 ⁽¹⁾.

▼ M3**Odsjek 9.****Pružanje usluga osobama koje nisu porezni obveznici izvan Zajednice***Članak 59.*

Mjesto pružanja sljedećih usluga osobi koja nije porezni obveznik, koja ima poslovni nastan ili stalnu adresu ili uobičajeno boravište izvan Zajednice, je mjesto gdje ta osoba ima poslovni nastan, stalnu adresu ili uobičajeno boravište:

- (a) prijenosi i dodjele autorskih prava, patenata, licenci, žigova i sličnih prava;
- (b) usluge oglašavanja;
- (c) usluge konzultanata, inženjera, konzultantskih tvrtki, odvjetnika, računovođa i drugih sličnih usluga, kao i obrade podataka i nabave informacija;
- (d) obveze na suzdržavanje od poduzimanja ili provođenja, u cijelosti ili djelomično, poslovne djelatnosti ili prava navedenog u ovome članku;
- (e) bankovne, financijske i transakcije osiguranja uključujući obnovu osiguranja uz iznimku najma sefova;
- (f) nabava osoblja;

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća (EU) 2017/2455 od 5. prosinca 2017. o izmjeni Direktive 2006/112/EZ i Direktive 2009/132/EZ u pogledu određenih obveza u vezi s porezom na dodanu vrijednost za isporuku usluga i prodaju robe na daljinu (SL L 348, 29.12.2017., str. 7.).

▼ M3

(g) najam pokretne imovine uz iznimku svih prijevoznih sredstava;

▼ M7

(h) omogućavanje pristupa sustavu za prirodni plin koji se nalazi na području Zajednice ili bilo kojoj mreži priključenoj na takav sustav, sustavu za električnu energiju ili mrežama za grijanje ili hlađenje, ili prijenos odnosno distribucija preko tih sustava ili mreža, te pružanje drugih usluga koje su s time izravno povezane.

▼ M3

_____

Odsjek 10.**Sprečavanje dvostrukog oporezivanja ili neoporezivanja***Članak 59.a*

Kako bi se spriječilo dvostruko oporezivanje, neoporezivanje ili narušavanje tržišnog natjecanja, države članice mogu, s obzirom na usluge čije je mjesto pružanja uređeno člancima 44., 45., 56., 58. i 59.:

- (a) smatrati da se mjesto pružanja bilo koje ili svih usluga koje se nalazi na njihovom državnom području, nalazi izvan Zajednice, ako se usluge stvarno koriste i uživaju izvan Zajednice;
- (b) smatrati da se mjesto pružanja bilo koje ili svih usluga koje se nalazi izvan Zajednice, nalazi na njihovom državnom području, ako se usluge stvarno koriste i uživaju na njihovom državnom području.

▼ B*POGLAVLJE 4.***Mjesto uvoza robe***Članak 60.*

Mjesto uvoza robe je država članica na čijem teritoriju se nalazi roba prilikom ulaska u Zajednicu.

Članak 61.

Odstupajući od odredaba članka 60., kada se pri ulasku u Zajednicu roba koja nije u slobodnom optjecaju stavlja u jedan od postupaka ili jednu od situacija iz članka 156., ili u postupak privremenog uvoza uz potpuno izuzeće od uvoznih carina, ili u postupak vanjskog provoza, mjesto uvoza takve robe je država članica na čijem teritoriju roba prestaje biti obuhvaćena tim postupcima ili situacijama.

Isto tako, kada se prilikom ulaska u Zajednicu roba koja je u slobodnom optjecaju stavlja u jedan od postupaka ili jednu od situacija iz članaka 276. i 277., mjesto uvoza robe je država članica na čijem teritoriju roba prestaje biti obuhvaćena tim postupcima ili situacijama.

▼ B

GLAVA VI.

OPOREZIVI DOGAĐAJ I OBVEZA OBRAČUNA PDV-a*POGLAVLJE 1.****Opće odredbe****Članak 62.*

Za potrebe ove Direktive:

- (1) „oporezivi događaj” znači događaj kojim se ispunjavaju zakonski uvjeti potrebni za postojanje obveze obračuna PDV-a;
- (2) „obveza obračuna” PDV-a nastaje kad porezna vlast ima pravo po zakonu, u danom trenutku, tražiti plaćanje poreza od osobe koja je odgovorna za njezino plaćanje, čak i u slučaju kad je vrijeme plaćanja odgođeno.

*POGLAVLJE 2.****Isporuka robe ili usluga****Članak 63.*

Oporezivi događaj i obveza obračuna PDV-a nastaju po isporuci robe ili usluga.

Članak 64.

1. Kada uzrokuje niz izvoda iz računa ili niz plaćanja, isporuka robe, osim one koja se sastoji od najma robe na određeno razdoblje ili prodaje robe s odgovom plaćanja iz točke (b) članka 14. stavka 2., ili isporuka usluga, smatraju se završenim prilikom isteka razdoblja na koja se takvi izvodi iz računa ili plaćanja odnose.

▼ M9

2. Smatra se da je neprekinuta isporuka robe tijekom razdoblja koje je duže od jednog kalendarskog mjeseca u državu članicu koja nije država članica u kojoj je isporuka ili prijevoz navedene robe započela i koja je dostavila oslobođenje od poreza drugoj državi članici putem poreznog obveznika za potrebe njegovog poslovanja, u skladu s uvjetima navedenima u članku 138., okončana po isteku svakog kalendarskog mjeseca, čim se isporuka izvrši.

Smatra se da je isporuka usluga za koje kupac plaća PDV u skladu s člankom 196., koje se isporučuju neprekinuto tijekom razdoblja dužeg od jedne godine i koje ne rezultiraju izvodom računa ili isplatama tijekom tog razdoblja, okončana istekom svake kalendarske godine, sve dok se isporuka usluga ne okonča.

▼ M9

Države članice mogu propisati da se, u određenim slučajevima koji nisu navedeni u prvom i drugom podstavku, neprekinuta isporuka robe ili usluga tijekom vremenskog razdoblja smatra okončanom barem u intervalima od jedne godine.

▼ B*Članak 65.*

Kad se provodi plaćanje na račun prije isporuke robe ili usluga, obveza obračuna PDV-a nastaje po primitku plaćanja i na primljeni iznos.

Članak 66.

Odstupajući od odredaba članaka 63., 64. i 65., države članice mogu odrediti da obveza obračuna PDV-a nastaje, vezano uz određene transakcije ili određene kategorije poreznih obveznika, u jednom od sljedećih momenata:

- (a) ne kasnije od vremena izdavanja računa;
- (b) ne kasnije od vremena primitka plaćanja;

▼ M9

- (c) ako račun nije izdan ili je izdan kasnije, unutar određenog vremena ne kasnije od isteka vremenskog ograničenja za izdavanje računa koji je odredila država članica sukladno drugom stavku članka 222., ili ako je takvo vremensko ograničenje odredila država članica unutar određenog razdoblja od početka naplativog događaja.

Odstupanje navedeno u prvom stavku se, međutim, ne primjenjuje na usluge u vezi s kojima PDV plaća kupac, u skladu s člankom 196. i na isporuke ili prijenose robe iz članka 67.

Članak 67.

Ako je, u skladu s uvjetima propisanimi člankom 138., roba koja je otpremljena ili prevezena u državu članicu osim one u kojoj je otprema ili prijenos robe započela, isporučena oslobođena od PDV-a ili ako je porezni obveznik robu oslobođenu od PDV-a prenio u drugu državu članicu za potrebe njegovog poslovanja, tada PDV postaje naplativ u trenutku izdavanja računa ili istekom vremenskog ograničenja navedenog u prvom stavku članka 222., pod uvjetom da do tog trenutka nije izdan račun.

Članak 64. stavak 1., članak 64. stavak 2. podstavak 3. i članak 65. se ne primjenjuju na isporuku i prijenos robe navedene u prvom stavku.

▼ B*POGLAVLJE 3.**Stjecanje robe unutar Zajednice**Članak 68.*

Oprezivi događaj nastaje prilikom stjecanja robe unutar Zajednice.

▼ B

Smatra se da je izvršeno stjecanje robe unutar Zajednice kad se isporuka slične robe smatra izvršenom unutar teritorija dotične države članice.

▼ M9*Članak 69.*

U slučaju stjecanja robe unutar Zajednice, PDV postaje naplativ u trenutku izdavanja računa ili istekom vremenskog ograničenja navedenog u prvom stavku članka 222., ako do tog trenutka nije izdan račun.

▼ B*POGLAVLJE 4.****Uvoz robe****Članak 70.*

Oporezivi događaj nastaje i obveza obračuna PDV-a nastupa prilikom uvoza robe.

Članak 71.

1. Kada se roba prilikom ulaska u Zajednicu stavlja u jedan od postupaka ili situacija iz članka 156., 276. i 277., ili u postupak privremenog uvoza na koji se primjenjuje potpuno izuzeće od uvozne carine, ili u postupak vanjskog provoza, oporezivi događaj nastaje i nastupa obaveza obračuna PDV-a tek kad roba prestane biti obuhvaćena tim postupcima ili situacijama.

Međutim, kad uvezena roba podliježe carinskim davanjima, prelevmanima ili davanjima koja imaju sličan učinak a koji se primjenjuju u skladu sa zajedničkom politikom, oporezivi događaj nastaje a obveza obračuna PDV-a nastupa kada nastupa oporezivi događaj koji se odnosi na ta davanja i kad nastupa obveza obračuna tih davanja.

2. Kad uvezena roba ne podliježe niti jednom od davanja iz drugog podstavka stavka 1., države članice primjenjuju, u pogledu oporezivog događaja i momenta kad nastupa obveza obračuna PDV-a, važeće odredbe koje uređuju carine.

GLAVA VII.

OPOREZIVI IZNOS*POGLAVLJE 1.****DEFINICIJE****Članak 72.*

Za potrebe ove Direktive, „tržišna vrijednost” znači puni iznos koji bi, kako bi dobio predmetnu robu ili usluge na vrijeme, kupac u istoj prodajnoj fazi u kojoj se odvija isporuka robe ili usluga morao platiti, pod uvjetima lojalne konkurencije, neovisnom dobavljaču na teritoriju države članice u kojoj isporuka podliježe plaćanju poreza.

▼B

U slučaju kad se ne može utvrditi slična isporuka robe ili usluga, „tržišna vrijednost” znači sljedeće:

- (1) u pogledu robe, iznos koji nije manji od kupovne cijene robe ili slične robe ili, u odsustvu kupovne cijene, cijene troška, koja se utvrđuje u vrijeme isporuke;
- (2) u pogledu usluga, iznos koji nije manji od punog troška pružanja usluge za poreznog obveznika.

*POGLAVLJE 2.**Isporuka robe ili usluga**Članak 73.*

U pogledu isporuke robe ili usluga, osim onih iz članaka od 74. do 77., oporezivi iznos uključuje sve što čini naknadu koju je dobio ili će dobiti dobavljač u zamjenu za isporuku od kupca ili neke treće strane, uključujući potpore izravno povezane s cijenom isporuke.

▼M15*Članak 73.a*

Ne dovodeći u pitanje članak 73., oporezivi iznos za isporuku robe ili usluga obavljenu u odnosu na višenamjenski vrijednosni kupon jednak je naknadi plaćenju za vrijednosni kupon ili, ako nema informacija o toj naknadi, novčanoj vrijednosti navedenoj na samom višenamjenskom vrijednosnom kuponu ili u povezanoj dokumentaciji, umanjen za iznos PDV-a koji se odnosi na isporučenu robu ili usluge.

▼B*Članak 74.*

Kada porezni obveznik primjenjuje ili raspoláže robom koja čini dio njegove poslovne imovine ili kad robu zadržava porezni obveznik ili njegovi sljednici kada njegova gospodarska aktivnost prestaje, u skladu s člancima 16. i 18., oporezivi iznos je kupovna cijena predmetne robe ili slične robe ili, u odsustvu kupovne cijene, cijena troška utvrđena u vrijeme kad se odvija primjena, raspolaganje ili zadržavanje.

Članak 75.

U pogledu isporuke usluga, u skladu s člankom 26., kad se roba koja čini dio imovine određenog poslovanja koristi za privatne svrhe ili se usluge pružaju besplatno, oporezivi iznos je puni trošak pružanja usluga za poreznog obveznika.

▼B*Članak 76.*

U pogledu isporuke roba koja se sastoji od prijenosa u drugu državu članicu, oporezivi iznos je kupovna cijena dotične robe ili slične robe ili, u odsustvu kupovne cijene, cijena troška utvrđena u vrijeme odvijanja prijenosa.

Članak 77.

Kad porezni obveznik obavlja isporuku usluge za vlastito poslovanje, kako je navedeno u članku 27., oporezivi iznos je tržišna vrijednost isporučene usluge.

Članak 78.

Oporezivi iznos uključuje sljedeće čimbenike:

- (a) poreze, carine, prelevmane i davanja, isključujući sam PDV;
- (b) popratne rashode poput provizije, troškova pakiranja, prijevoza i osiguranja, za koje dobavljač tereti kupca.

Za potrebe točke (b) prvog stavka, države članice mogu smatrati rashode obuhvaćene posebnim sporazumom popratnim rashodima.

Članak 79.

Oporezivi iznos ne uključuje sljedeće čimbenike:

- (a) smanjenje cijena u vidu popusta za ranije plaćanje;
- (b) cjenovne popuste i rabate koji se odobravaju kupcu i koje on dobiva u vrijeme isporuke;
- (c) iznose koje porezni obveznik prima od kupca, u vidu nadoknade troškova nastalih u ime i za račun kupca, a koje porezni obveznik knjiži u svojim knjigama na prijelaznom računu.

Porezni obveznik mora dostaviti dokaze stvarnog iznosa troška iz točke (c) prvog stavka i ne može odbiti eventualno zaračunati PDV.

Članak 80.

1. Radi sprečavanja utaje ili izbjegavanja poreza, države članice mogu u svim sljedećim slučajevima poduzeti mjere kako bi osigurale da u pogledu isporuke robe ili usluga koje uključuju obiteljske ili ostale bliske osobne veze, te upravljačke, vlasničke, članske, financijske ili pravne veze kako ih definiraju države članice, oporezivi iznos bude tržišna vrijednost:

- (a) kada je naknada niža od tržišne vrijednosti i primatelj isporuke nema puno pravo na odbitak u skladu s člancima od 167. do 171. i člancima od 173. do 177.;

▼ A1

- (b) kada je naknada niža od vrijednosti na otvorenom tržištu i isporučitelj nema puno pravo na odbitak na temelju članaka 167. do 171. i članaka 173. do 177., a isporuka podliježe oslobodenju na temelju članaka 132., 135., 136., 371., 375., 376., 377., 378. stavka 2., 379. stavka 2. ili članaka 380. do 390.c;

▼ B

- (c) kada je naknada viša od tržišne vrijednosti i dobavljač nema puno pravo na odbitak prema člancima od 167. do 171. i člancima od 173. do 177.

Za potrebe prvog podstavka, pravne veze mogu uključivati odnos između poslodavca i zaposlenika ili obitelji zaposlenika, ili bilo kojih drugih blisko povezanih osoba.

2. Kada države članice koriste mogućnost predviđenu stavkom 1., one mogu ograničiti kategorije dobavljača ili primatelja na koje se predmetne mjere primjenjuju.

3. Države članice obavještavaju Odbor za PDV o nacionalnim zakonodavnim mjerama koje se donose slijedom stavka 1. ako se ne radi o mjerama koje je odobrilo Vijeće prije 13. kolovoza 2006. u skladu s člankom 27. stavcima od 1. do 4. Direktive 77/388/EEZ i s kojima se nastavlja u skladu sa stavkom 1. ovog članka.

Članak 81.

Države članice koje se s 1. siječnjem 1993. nisu koristile mogućnošću iz članka 98. koja se odnosi na primjenu snižene stope mogu, ako se koriste mogućnošću iz članka 89., odrediti da u pogledu isporuke umjetnina, kako je navedeno u članku 103. stavku 2., oporezivi iznos bude jednak dijelu iznosa utvrđenog u skladu s člancima 73., 74., 76., 78. i 79.

Dio iz prvog stavka utvrđuje se na način da takva obveza PDV-a iznosi najmanje 5 % iznosa utvrđenog u skladu s člancima 73., 74., 76., 78. i 79.

Članak 82.

Države članice mogu odrediti da, u pogledu isporuke robe i usluga, oporezivi iznos mora uključiti vrijednost izuzetog investicijskog zlata u smislu članka 346. koje je osigurao kupac kao temelj za obradu i koje kao posljedica toga gubi svoj status investicijskog zlata izuzetog iz obveze PDV-a prilikom isporuke takve robe i usluga. Vrijednost koja se primjenjuje je tržišna vrijednost investicijskog zlata i vrijeme isporuke te robe i usluga.

*POGLAVLJE 3.**Stjecanje robe unutar Zajednice**Članak 83.*

U pogledu stjecanja robe unutar Zajednice, oporezivi iznos utvrđuje se na osnovu istih čimbenika koji se koriste u skladu s poglavljem 2. za utvrđivanje oporezivog iznosa za isporuku iste robe na teritoriju dotične države članice. U slučaju transakcija koje se trebaju smatrati stjecanjem robe unutar Zajednice, iz članka 21. i 22., oporezivi iznos je kupovna cijena dotične robe ili slične robe ili, u odsustvu kupovne cijene cijena troška, koja se utvrđuje u vrijeme isporuke.

Članak 84.

1. Države članice dužne su poduzeti potrebne mjere kako bi osigurale da se trošarina koju treba platiti ili koju je platila osoba koja unutar Zajednice stječe proizvod koji podliježe plaćanju trošarina, uključujući u oporezivi iznos u skladu s točkom (a) prvog stavka članka 78.

2. Kada, nakon što je izvršeno stjecanje robe unutar Zajednice, osoba koja stječe robu dobiva povrat trošarine plaćene u državi članici u kojoj počinje otprema ili prijevoz robe, oporezivi iznos smanjuje se za taj odgovarajući iznos u državi članici na čijem teritoriju je izvršeno stjecanje.

*POGLAVLJE 4.**Uvoz robe**Članak 85.*

U pogledu uvoza robe, oporezivi iznos je vrijednost u carinske svrhe, koja se utvrđuje u skladu s važećim odredbama Zajednice.

Članak 86.

1. Oporezivi iznos uključuje sljedeće čimbenike, ukoliko oni nisu već uključeni:

- (a) poreze, carine, prelevmane i ostala davanja koja se plaćaju izvan države članice uvoza kao i ona koja se plaćaju na uvoz, isključujući PDV koji će se obračunati;
- (b) popratne rashode, poput provizije, troškova pakovanja, prijevoza i osiguranja koji su nastali do prvog mjesta odredišta na teritoriju države članice uvoza kao i one koji proizlaze iz prijevoza do drugog mjesta odredišta unutar Zajednice, ukoliko je to drugo mjesto poznato u trenutku nastanka oporezivog događaja.

▼B

2. Za potrebe točke (b) stavka 1., „prvo mjesto odredišta” znači mjesto navedeno na tovarnom listu ili bilo kojem drugom dokumentu pod kojim se roba uvozi u državu članicu uvoza. Ako nema takvog navoda, prvim mjestom odredišta smatra se mjesto gdje se obavlja prvi prijenos tereta u državi članici uvoza.

Članak 87.

Oporezivi iznos ne uključuje sljedeće čimbenike:

- (a) smanjenje cijena u vidu popusta za ranije plaćanje;
- (b) cjenovni popusti i rabati koji se odobravaju kupcu i koje on dobiva u vrijeme uvoza.

Članak 88.

Prilikom ponovnog uvoza robe koja je privremeno izvezena iz Zajednice, nakon što su na njoj, izvan Zajednice, izvršeni popravci ili je prošla kroz postupak prerade, prilagodbe, dorade ili obrade. Države članice dužne su poduzeti mjere kojima se osigurava jednak porezni tretman takve robe u svrhu PDV-a kao i da su popravak, prerada, prilagodba, dorada ili obrada izvršeni na njihovom teritoriju.

Članak 89.

Države članice koje se s 1. siječnjem 1993. nisu koristile mogućnošću iz članka 98. koja se odnosi na primjenu snižene stope, mogu odrediti da u pogledu uvoza umjetnina, kolekcionarskih predmeta i antikviteta, u skladu s definicijama iz točaka 2., 3. i 4. članka 311. stavka 1., oporezivi iznos mora biti jednak dijelu iznosa koji se utvrđuje u skladu s člancima 85., 86. i 87.

Dio iz prvog stavka određuje se na takav način da obveza PDV-a na uvoz bude jednaka iznosu od najmanje 5 % iznosa koji se utvrđuje u skladu s člancima 85., 86. i 87.

*POGLAVLJE 5.****Razne odredbe****Članak 90.*

- 1. U slučaju otkaza, odbijanja ili potpunog ili djelomičnog neplaćanja, ili smanjenja cijene nakon isporuke, oporezivi iznos smanjuje se za odgovarajući iznos u skladu s uvjetima koje utvrđuju države članice.
- 2. U slučaju potpunog ili djelomičnog neplaćanja, države članice mogu odstupiti od stavka 1.

Članak 91.

1. Kad su čimbenici koji se koriste za utvrđivanje oporezivog iznosa na uvoz iskazani u valuti koja nije valuta države članice u kojoj se vrši razrez, tečaj se utvrđuje u skladu s odredbama Zajednice koje uređuju izračun vrijednosti za carinske svrhe.

▼ B

2. Kad su čimbenici koji se koriste za određivanje oporezivog iznosa transakcije koja nije uvoz robe iskazani u valuti koja nije valuta države članice u kojoj se vrši razrez, primjenjuje se zadnji važeći prodajni tečaj u vrijeme kad nastupa obveza obračuna PDV-a, na najreprezentativnijem deviznom tržištu ili tržištima dotične države članice, ili tečaj koji se utvrđuje pozivom na to ili ta tržišta, u skladu s pravilima koja utvrđuje ta država članica.

▼ M9

Umjesto toga, države članice prihvaćaju uporabu najnovijeg tečaja kojeg objavljuje Europska središnja banka u trenutku kada porez postane naplativ. Konverzija između valuta koje nisu euro se provodi uporabom euro tečaja za svaku valutu. Države članice mogu zahtijevati da ih se obavijesti ako porezni obveznik primjeni ovu mogućnost.

Međutim, za neke od transakcija nevedenih u prvom podstavku ili za određene kategorije poreznih obveznika, države članice mogu koristiti tečaj koji je utvrđen u skladu s odredbama Zajednice koje su na snazi, a kojima se upravlja izračunom vrijednosti za potrebe carine.

▼ B*Članak 92.*

Što se tiče troškova povratne ambalaže, države članice mogu poduzeti jednu od sljedećih mjera:

- (a) isključiti ih iz oporezivog iznosa i poduzeti potrebne mjere kako bi se osiguralo usklađenje tog iznosa u slučaju nevraćanja povratne ambalaže;
- (b) uključiti ih u oporezivi iznos i poduzeti potrebne mjere kako bi se osiguralo usklađenje tog iznosa ako dođe do povrata te ambalaže.

GLAVA VIII.

STOPE*POGLAVLJE 1.****Primjena stopa****Članak 93.*

Stopa koja se primjenjuje na oporezive transakcije je ona koja je na snazi u trenutku oporezivog događaja.

Međutim, u sljedećim situacijama, stopa koja se primjenjuje je ona koja je na snazi u trenutku kad nastupa obveza obračuna PDV-a:

- (a) u slučajevima iz članaka 65. i 66.;
- (b) u slučaju stjecanja robe unutar Zajednice;
- (c) u slučajevima koji se odnose na uvoz robe iz drugog podstavka članka 71. stavka 1. i članka 71. stavka 2.

▼ B*Članak 94.*

1. Stopa koja se primjenjuje na stjecanje robe unutar Zajednice je ona koja se primjenjuje na isporuku istovrsne robe na teritoriju države članice.
2. Ovisno o mogućnosti iz članka 103. stavka 1. primjene snižene stope na uvoz umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta, stopa koja se primjenjuje na uvoz robe je ona koja se primjenjuje na isporuku istovrsne robe na teritoriju države članice.

Članak 95.

U slučaju promjene stopa države članice mogu, u slučajevima iz članaka 65. i 66., provesti usklađenja radi uzimanja u obzir porezne stope koja se primjenjuje u trenutku isporuke robe ili usluga.

Države članice mogu isto tako donijeti sve primjerene prijelazne mjere.

*POGLAVLJE 2.****Struktura i razina stopa*****Odjeljak 1.****Standardna stopa***Članak 96.*

Države članice primjenjuju standardnu stopu PDV-a, koju sve države članice utvrđuju kao postotak oporezivog iznosa i koja je jednaka i za isporuku roba i za isporuku usluga.

▼ M17*Članak 97.*

Standardna stopa ne smije biti niža od 15 %.

▼ B**Odjeljak 2.****Snižene stope***Članak 98.*

1. Države članice mogu primijeniti jednu ili dvije snižene stope.
2. Snižene stope primjenjuju se samo na isporuke robe ili usluga u kategorijama navedenim u Prilogu III.

▼ M19

Snižene stope ne primjenjuju se na elektronički pružene usluge, osim usluga obuhvaćenih u Prilogu III. točki 6.

▼ B

3. Kada primjenjuju snižene stope predviđene stavkom 1. na kategorije roba, države članice se mogu koristiti kombiniranom nomenklaturom za utvrđivanje točnog obuhvata dotične kategorije.

Članak 99.

1. Snižene stope utvrđuju se kao postotak oporezivog iznosa, koji ne može biti manji od 5 %.

2. Svaka snižena stopa mora biti utvrđena tako da iznos PDV-a koji proizlazi iz njezine primjene obično omogućava izvršavanje punog odbitka PDV-a koji se može odbiti u skladu s člancima od 167. do 171. i člancima od 173. do 177.

▼ M19

3. Odstupajući od stavaka 1. i 2. ovog članka i uz stope iz članka 98. stavka 1., države članice koje su 1. siječnja 2017. u skladu s pravom Unije primjenjivale snižene stope koje su niže od najniže stope utvrđene u ovom članku ili odobravale izuzeća s pravom na odbitak PDV-a plaćenoga u prethodnoj fazi na isporuku određene robe iz Priloga III. točke 6. mogu također primjenjivati isti tretman u pogledu PDV-a kada se ta isporuka provodi u elektroničkom obliku, kako je navedeno u Prilogu III. točki 6.

▼ B*Članak 100.*

Na temelju izvješća Komisije, Vijeće, počevši od 1994., svake dvije godine provodi reviziju opsega sniženih stopa.

Vijeće može, u skladu s člankom 93. Ugovora, odlučiti provesti izmjene u popisu roba i usluga navedenih u Prilogu III.

Članak 101.

Najkasnije do 30. lipnja 2007. Komisija će predstaviti Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o cjelokupnoj ocjeni učinka sniženih stopa koje se primjenjuju na lokalno isporučene usluge, uključujući restoranske usluge, prije svega u smislu stvaranja radnih mjesta, gospodarskog rasta i pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta, na temelju studije koju provodi neovisna skupina za gospodarska pitanja.

Odjeljak 3.**Posebne odredbe****▼ M7***Članak 102.*

Nakon savjetovanja s Odborom za PDV, svaka država članica može primijeniti smanjenu stopu na isporuku prirodnog plina, električne energije ili daljinskoga grijanja.

▼B*Članak 103.*

1. Države članice mogu odrediti da se snižene stope ili jedna od sniženih stopa, koje primjenjuju u skladu s člancima 98. i 99., također primjenjuju na uvoz umjetnina, kolekcionarskih predmeta i antikviteta, u skladu s njihovom definicijom iz točaka 2. 3. i 4. članka 311. stavka 1.
2. Ako se države članice koriste mogućnošću iz stavka 1., one također mogu primjenjivati sniženu stopu na sljedeće transakcije:
  - (a) isporuku umjetnina, od strane umjetnika koji ih je stvorio ili njegovih pravnih sljednika;
  - (b) isporuku umjetnina, na povremenoj osnovi, koju provodi porezni obveznik osim oporezivog preprodavatelja, u slučaju kad umjetnina uvozi sam porezni obveznik ili kad mu ih isporučuje osoba koja ih je stvorila ili njezini pravni sljednici, ili u slučaju kad mu ona daju pravo na potpuni odbitak PDV-a.

Članak 104.

Austrija može, u općinama Jungholz i Mittelberg (Kleines Walsertal), primjenjivati drugu standardnu stopu koja je niža od odgovarajuće stope koja se primjenjuje u ostatku Austrije, ali ona ne smije biti ispod 15 %.

▼M5*Članak 104.a*

Cipar može primijeniti jednu od dvije snižene stope predviđene u članku 98. na isporuku tekućeg naftnog plina (LPG) u cilindrima.

Članak 105.

1. Portugal može primijeniti jednu od dvije snižene stope predviđene u članku 98. na cestarine na mostovima u području Lisabona.
2. Portugal može u slučaju transakcija obavljenih u autonomnim regijama Azora i Madeire i izravnog uvoza u te regije primijeniti niže stope od onih koje se primjenjuju u kontinentalnom dijelu.

▼B*POGLAVLJE 4.*

Posebne odredbe koje se primjenjuju do donošenja konačnih odredaba

Članak 109.

Do uvođenja konačne odredbe iz članka 402. primjenjuju se odredbe utvrđene u ovom poglavlju.

▼ B*Članak 110.*

Države članice koje su 1. siječnja 1991. odobravale izuzeća s pravom na odbitak PDV-a plaćenog u prethodnoj fazi ili primjenjivale snižene stope koje su niže od minimuma utvrđenog u članku 99., mogu nastaviti odobravati ta izuzeća ili primjenjivati te snižene stope.

Izuzeća i snižene stope iz prvog stavka moraju biti u skladu sa zakonodavstvom Zajednice i moraju biti doneseni s ciljem jasno definiranih socijalnih razloga i u korist konačnog potrošača.

Članak 111.

Ovisno o uvjetima utvrđenim u drugom stavku članka 110., izuzeća s pravom odbitka PDV-a plaćenog u prethodnoj fazi mogu se nastaviti odobravati u sljedećim slučajevima:

- (a) Finska u pogledu isporuke novina i časopisa koji se prodaju putem pretplate i tiskanje publikacija koje se distribuiraju članovima korporacija za javno dobro;
- (b) Švedska u pogledu isporuke novina, uključujući radijske i kasetne novine za osobe oštećena vida, farmaceutskih proizvoda koji se isporučuju bolnicama ili na recept, i proizvodnje ili drugih povezanih usluga koje se odnose na časopise neprofitnih organizacija;

▼ M5

- (c) na Malti za isporuku prehrambenih proizvoda za ljudsku potrošnju i farmaceutskih proizvoda.

▼ B*Članak 112.*

Ako odredbe članka 110. uzrokuju u slučaju Irske narušavanje tržišnog natjecanja u isporuci energetskih proizvoda za grijanje i rasvjetu, Komisija može Irskoj na poseban zahtjev dopustiti primjenu snižene stope na takve isporuke, u skladu s člancima 98. i 99.

U slučaju iz prvog stavka, Irska podnosi zahtjev Komisiji zajedno sa svim potrebnim informacijama. Ukoliko Komisija ne donese odluku u roku od tri mjeseca od primitka zahtjeva, može se smatrati da Irska ima dopuštenje primjenjivati predložene snižene stope.

Članak 113.

Države članice koje su s 1. siječnjem 1991., u skladu sa zakonom Zajednice, odobravale izuzeće s pravom na odbitak PDV-a plaćenog u prethodnoj fazi ili su primjenjivale snižene stope koje su bile niže od minimuma utvrđenog u članku 99. na robu i usluge osim onih navedenih u Prilogu III., mogu na isporuku takve robe ili usluga primjenjivati sniženu stopu ili jednu od dviju sniženih stopa, predviđenih člankom 98.

▼ B*Članak 114.*

1. Države članice koje su s 1. siječnjem 1993. bile obvezne povećati svoju standardnu stopu koja je bila na snazi 1. siječnja 1991. za više od 2 % mogu primijeniti sniženu stopu koja je niža od minimuma utvrđenog u članku 99. na isporuku robe i usluga u kategorijama navedenim u Prilogu III.

▼ M5

Države članice navedene u prvom podstavku mogu također primijeniti takvu stopu na dječju odjeću i obuću te na stambeni prostor.

▼ B

2. Države članice ne mogu se oslanjati na stavak 1. za uvođenje izuzeća s pravom na odbitak PDV-a plaćenog u prethodnoj fazi.

▼ M5*Članak 115.*

Države članice koje su 1. siječnja 1991. primjenjivale sniženu stopu na dječju odjeću i obuću i na stambeni prostor mogu nastaviti primjenjivati takvu stopu na isporuke tih roba ili usluga.

▼ B*Članak 117.***▼ M5****▼ B**

2. Austrija može primjenjivati jednu od dviju sniženih stopa iz članka 98. na iznajmljivanje nepokretne imovine za rezidencijalnu upotrebu, pod uvjetom da ta stopa nije niža od 10 %.

Članak 118.

Države članice koje su s 1. siječnjem 1991. primjenjivale sniženu stopu na isporuku robe ili usluga osim onih iz Priloga III. mogu primjenjivati sniženu stopu ili jednu od dviju sniženih stopa iz članka 98. na isporuku tih roba i usluga, pod uvjetom da ta stopa nije niža od 12 %.

Prvi stavak ne primjenjuje se na isporuku rabljene robe, umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta koji su definirani u točkama 1. do 4. članka 311. stavka 1., koji podliježu PDV-u u skladu s maržnim sustavom iz članaka 312. do 325. ili odredbama za prodaju putem javne dražbe.

Članak 119.

Za potrebe primjene članka 118., Austrija može primijeniti sniženu stopu na vino koje je na poljoprivrednom posjedu proizveo proizvođač-poljoprivrednik, pod uvjetom da ta stopa nije niža od 12 %.

▼ B*Članak 120.*

Grčka može primijeniti stope koje su do 30 % niže od odgovarajućih stopa koje se primjenjuju na koprenom dijelu Grčke, u departmanima Lesbos, Kios, Samos, Dodekansko otočje, otočje Cikladi i na otocima Tasos, Sjeverni Sporadi, Samothraki i Skiros.

Članak 121.

Države članice koje su s 1. siječnjem 1993. rad koji se izvršava na temelju ugovora smatrale isporukom robe, mogu na isporuku rada koji se temelji na ugovoru, primjenjivati stopu koja se primjenjuje na robu koja se dobiva nakon izvršenja rada koji se temelji na ugovoru.

Za potrebe primjene prvog stavka, „isporuka rada koji se temelji na ugovoru” znači predaja kupcu od strane izvođača pokretne imovine koju je izvođač izradio ili sastavio od materijala ili stvari koje mu je kupac povjerio u tu svrhu, bez obzira na to je li izvođač osigurao određene dijelove korištenog materijala.

Članak 122.

Države članice mogu primjenjivati sniženu stopu na isporuku živog bilja i ostalih proizvoda florikulture uključujući lukovice, korijenje i slično, rezano cvijeće i ukrasno lišće i ogrjevno drvo.

*POGLAVLJE 5.**Privremene odredbe***▼ M2***Članak 123.*

Češka Republika može do 31. prosinca 2010. nastaviti primjenjivati sniženu stopu od najmanje 5 %, na pružanje usluga građevinskih radova za stambenu gradnju koja nije obuhvaćena socijalnom politikom, ne uključujući građevinski materijal.

▼ B*Članak 125.*

1. Cipar može ► **M2** do 31. prosinca 2010. ◀ nastaviti dopuštati izuzeće s pravom odbitka PDV-a plaćenog u prethodnoj fazi u pogledu isporuke farmaceutskih proizvoda i hrane za prehranu ljudi, osim sladoleda, zamrznutih lizalica, zamrznutog jogurta, zamrznutih vodenih deserta i sličnih proizvoda i sitnih slanih prehrambenih proizvoda (čips, štapići od krumpira, kroketi i slični proizvodi pakirani za ljudsku konzumaciju bez daljnje pripreme).

▼ M5**▼ M2****▼ M5**

▼ M2*Članak 128.*

1. Poljska može do 31. prosinca 2010. odobriti oslobođenje koje podrazumijeva odbijanje plaćenog PDV-a u prethodnoj fazi, s obzirom na nabavu određenih knjiga i specijaliziranih časopisa.

▼ M5

_____

▼ M2

3. Poljska može do 31. prosinca 2010. nastaviti primjenjivati sniženu stopu od najmanje 3 % na isporuku prehrambenih proizvoda navedenih u točki 1. Priloga III.

4. Poljska može do 31. prosinca 2010. nastaviti primjenjivati sniženu stopu od najmanje 7 % na pružanje usluga, koje nisu dio socijalne politike, za potrebe gradnje, obnove i adaptacije stambenih objekata, isključujući građevinski materijal, i na isporuku prije prvog useljenja u stambene zgrade ili dijelove stambenih zgrada, kako je navedeno u članku 12. stavku 1. točki (a)

▼ B*Članak 129.*▼ M5

_____

▼ B

2. Slovenija može ► M2 do 31. prosinca 2010. ◀ nastaviti primjenjivati sniženu stopu od najmanje od 5 % na isporuku građevinskih radova u stanogradnji, radova obnove i održavanja stambenih objekata koji se ne pružaju u okviru određene socijalne politike, isključujući građevinski materijal.

▼ M2

_____

▼ B

GLAVA IX.

IZUZEĆA

POGLAVLJE 1.

*Opće odredbe**Članak 131.*

Izuzeća predviđena poglavljima 2. do 9. primjenjuju se bez dovodenja u pitanje ostalih odredaba Zajednice i u skladu s uvjetima koje države članice utvrđuju u svrhu osiguranja ispravne i izravne primjene tih izuzeća i sprečavanja eventualne utaje, izbjegavanja ili zloporabe.

POGLAVLJE 2.

Izuzeca koja se odnose na određene aktivnosti od javnog interesa

Članak 132.

1. Države članice dužne su izuzeti sljedeće transakcije:
  - (a) isporuka usluga koju obavljaju javne poštanske službe osim putničkog prijevoza i telekomunikacijskih usluga i isporuka robe koja je s time povezana;
  - (b) bolnička i medicinska zaštita i usko povezane aktivnosti koje obavljaju subjekti javnog prava ili, u socijalnim uvjetima koji su slični onima koji se primjenjuju na subjekte javnog prava, bolnice, centre za medicinsko liječenje ili dijagnostiku i ostale valjano priznate institucije slične prirode;
  - (c) pružanje medicinske skrbi u okviru obavljanja medicinskih ili paramedicinskih profesija u skladu s njihovim definicijama u dotičnoj državi članici;
  - (d) isporuka ljudskih organa, krvi i mlijeka;
  - (e) isporuka usluga koje pružaju zubni tehničari u svom profesionalnom svojstvu i isporuka zubnih proteza koju obavljaju zubari ili zubarski tehničari;
  - (f) isporuka usluga od strane nezavisnih grupa osoba koje obavljaju aktivnost koja je izuzeta od PDV-a ili u pogledu koje one nisu porezni obveznici, u svrhu pružanja svojim članovima usluga koje su izravno potrebne za obavljanje te aktivnosti, kada takve grupe od svojih članova potražuju samo točnu nadoknadu njihovog udjela u zajedničkim troškovima, pod uvjetom da takvo izuzeće ne uzrokuje narušavanje tržišnog natjecanja;
  - (g) isporuka usluga i robe usko povezane uz rad koji se odnosi na socijalnu skrb i socijalnu zaštitu, uključujući one koje pružaju domovi umirovljenika, subjekti javnog prava ili druga tijela koja se u dotičnoj državi članici priznaju kao tijela koja su posvećena socijalnoj dobrobiti;
  - (h) isporuka usluga i robe koja je usko povezana sa zaštitom djece i mladih osoba od strane subjekta javnog prava ili ostalih organizacija koje dotična država članica priznaje kao organizacije koje su posvećene socijalnoj dobrobiti;
  - (i) osiguranje obrazovanja djece ili mladih ljudi, školsko ili sveučilišno obrazovanje, stjecanje stručne kvalifikacije ili prekvalifikacija, uključujući isporuke usluga i roba koje su s time usko povezane, od strane subjekta javnog prava koji navedeno imaju za cilj ili od strane ostalih organizacija koje dotična država članica prepoznaje kao organizaciju sa sličnim ciljem;
  - (j) privatna poduka koju daju učitelji i koja obuhvaća školsko i sveučilišno obrazovanje;

▼ B

- (k) isporuka osoblja koju provode religijske ili filozofske institucije u svrhu aktivnosti iz točaka (b), (g) (h) i (i) i s ciljem ostvarivanja duhovne dobrobiti;
- (l) isporuka usluga i usko povezanih roba koje neprofitne organizacije pružaju svojim članovima u zajedničkom interesu u zamjenu za pretplatu utvrđenu u skladu s njihovim pravilima a čiji je cilj političke, sindikalne, religijske, patriotske, filozofske, filantropske ili građanske prirode, pod uvjetom da nije vjerojatno da će predmetno izuzeće uzrokovati narušavanje tržišnog natjecanja;
- (m) isporuka određenih usluga koje su usko povezane sa sportom ili fizičkim odgojem a koje neprofitne organizacije isporučuju osobama koje sudjeluju u sportu ili fizičkom odgoju;
- (n) isporuka određenih kulturnih usluga i usko povezanih roba koje provode tijela javnog prava ili ostala kulturna tijela koja dotična država članica priznaje;
- (o) isporuka usluga i roba od strane organizacija čije su aktivnosti izuzete slijedom točaka (b), (g), (h), (i), (l), (m) i (n) a vezano uz događanja za prikupljanje sredstava koji se organiziraju isključivo u njihovu vlastitu korist, pod uvjetom da nije vjerojatno da će predmetno izuzeće uzrokovati narušavanje tržišnog natjecanja;
- (p) isporuka prijevoznih usluga za bolesne ili ranjene osobe u vozilima koja su posebno izrađena za tu namjenu, a koju obavljaju propisno ovlaštena tijela;
- (q) aktivnosti, osim onih komercijalne naravi, koje obavljaju tijela javnog radija i televizije.

2. Za potrebe točke (o) stavka 1., države članice mogu propisati svako eventualno potrebno ograničenje, posebno što se tiče broja događanja ili iznosa primitaka koji daju pravo na izuzeće.

Članak 133.

Države članice mogu uvjetovati davanje prava na izuzeće iz točaka (b), (g), (h), (i), (l), (m) i (n) iz članka 132. stavka 1. tijelima koja nisu subjekti javnog prava u svakom pojedinačnom slučaju jednom od ili više sljedećih uvjeta:

- (a) dotični subjekti ne smiju sistematično ciljati na ostvarivanje dobiti, a svaki eventualni višak koji se usprkos tome ostvari ne smije se dijeliti, već ga se mora pripisati daljnjem poslovanju ili poboljšanju pruženih usluga;
- (b) te subjekte moraju voditi i njima upravljati uglavnom na dobrovoljnoj osnovi osobe koje nemaju izravnog ili neizravnog interesa, bilo same ili putem posrednika, u pogledu rezultata dotičnih aktivnosti;

▼B

- (c) ti subjekti moraju zaračunavati cijene koje odobravaju tijela javne vlasti ili koje ne premašuju takve odobrene cijene, ili, u pogledu usluga koje ne podliježu odobrenju, cijene koje su niže od onih koje za slične usluge zaračunavaju komercijalna društva koja podliježu PDV-u;
- (d) mora biti vjerojatno da izuzeća neće uzrokovati narušavanje tržišnog natjecanja na štetu komercijalnih poduzeća koja podliježu PDV-u.

Države članice koje su, u skladu s Prilogom E Direktive 77/388/EEZ, 1. siječnja 1989. primjenjivale PDV na transakcije iz članka 132. stavka 1. točaka (m) i (n) mogu također primijeniti uvjete utvrđene u točki (d) prvog stavka ovog članka u slučaju kada je predmetnoj isporuci roba ili usluga od strane subjekta javnog prava odobreno izuzeće.

Članak 134.

Isporuci robe ili usluga ne odobrava se izuzeće iz točaka (b), (g), (h), (i), (l), (m) i (n) članka 132. stavka 1. u sljedećim slučajevima:

- (a) kada isporuka nije bitna za izuzetu transakciju;
- (b) kada je osnovna svrha isporuke stvaranje dodatnog prihoda dotičnog tijela putem transakcija koje su u izravnom tržišnom natjecanju s onima komercijalnih društava koja podliježu PDV-u.

*POGLAVLJE 3.**Izuzeća ostalih aktivnosti**Članak 135.*

1. Države članice obvezne su izuzeti sljedeće transakcije:

- (a) transakcije osiguranja i reosiguranja, uključujući povezane usluge koje provode posrednici i zastupnici u osiguranju;
- (b) odobravanje i ugovaranje kredita i upravljanje kreditom od strane osobe koja ga odobrava;
- (c) ugovaranje ili bilo koja druga vrsta poslovanja s kreditnim garancijama ili nekim drugim osiguranjem u zamjenu za novac i upravljanje kreditnim garancijama od strane osobe koja odobrava kredit;
- (d) transakcije, uključujući ugovaranje, koje se odnose na depozitne i tekuće račune, plaćanja, transfere, dugove, čekove i druge utržive instrumente, ali isključujući naplatu dugova;
- (e) transakcije, uključujući ugovaranje, koje se odnose na valutu, novčanice i kovanice koje se koriste kao zakonito sredstvo plaćanja, s izuzetkom kolekcionarskih predmeta, odnosno zlata, srebra ili drugog metalnog novca ili novčanica koje se obično ne koriste kao zakonito sredstvo plaćanja ili kovanice od numizmatičkog značaja;

▼B

- (f) transakcije, uključujući ugovaranje ali ne i upravljanje ili pohranu, dionicama, udjelima u društvima ili udruženjima, dužničkim i ostalim vrijednosnim papirima, ali isključujući dokumente kojima se utvrđuje vlasništvo nad robom i pravima i vrijednosnim papirima iz članka 15. stavka 2.;
- (g) upravljanje posebnim investicijskim fondovima u skladu s definicijom država članica;
- (h) isporuka po nominalnoj vrijednosti poštanskih marki koje se mogu koristiti za poštanske usluge na teritorijima dotičnih država članica, fiskalne i ostale slične markice;
- (i) klađenje, lutrija i ostale vrste kockanja, ovisno o uvjetima i ograničenjima koje propisuju same države članice;
- (j) isporuka objekta ili dijelova objekta kao i zemljišta na kojem je smješten, osim isporuke iz točke (a) članka 12. stavka 1.;
- (k) isporuka neizgrađenog zemljišta osim isporuke građevinskog zemljišta iz točke (b) članka 12. stavka 1.;
- (l) leasing ili iznajmljivanje nepokretne imovine.

2. Sljedeće se isključuje iz izuzeća predviđenog točkom (l) stavka 1.:

- (a) pružanje smještaja, kako je definirano propisima država članica, u hotelskom sektoru ili u sektoru sa sličnom funkcijom, uključujući pružanje usluga u odmoršnim kampovima ili u mjestima koja su pripremljena za korištenje kao mjesta za kampiranje;
- (b) iznajmljivanje prostora i mjesta za parkiranje vozila;
- (c) iznajmljivanje stalno ugrađene opreme i strojeva;
- (d) najam sefova.

Države članice mogu primjenjivati daljnja isključenja iz opsega izuzeća iz točke (l) stavka 1.

Članak 136.

Države članice obvezne su izuzeti sljedeće transakcije:

▼A1

- (a) isporuke dobara koja se koriste isključivo za neku od djelatnosti oslobođenih na temelju članaka 132., 135., 371., 375., 376. i 377., članka 378. stavka 2., članka 379. stavka 2. i članaka 380. do 390.c, ako za ta dobra nije omogućeno pravo na odbitak;

▼B

- (b) isporuku robe na čije stjecanje ili primjenu nije bilo moguće koristiti pravo odbitka PDV-a na temelju članka 176.

▼B*Članak 137.*

1. Države članice mogu dopustiti poreznim obveznicima pravo izbora u pogledu oporezivanja vezano uz sljedeće transakcije:

- (a) financijske transakcije iz točaka od (b) do (g) članka 135. stavka 1.;
- (b) isporuku objekta ili dijelova objekta i zemljišta na kojem je objekt smješten, osim isporuke iz točke (a) članka 12. stavka 1.;
- (c) isporuku neizgrađenog zemljišta osim isporuke građevinskog zemljišta iz točke (b) članka 12. stavka 1.;
- (d) leasing ili iznajmljivanje nepokretne imovine.

2. Države članice dužne su utvrditi detaljna pravila koja uređuju korištenje prava izbora iz stavka 1.

Države članice mogu ograničiti opseg tog prava izbora.

*POGLAVLJE 4.**Izuzeca transakcija unutar Zajednice***Odjeljak 1.****Izuzeca koja se odnose na isporuku roba***Članak 138.*

1. Države članice dužne su izuzeti isporuku robe koju otprema ili prevozi na odredište izvan njihovog teritorija ali unutar Zajednice prodavatelj ili osoba koja stječe robu, ili netko drugi u njegovo ime, za drugog poreznog obveznika ili za pravnu osobu koja nije porezni obveznik koja djeluje kao takva u državi članici osim one u kojoj otprema ili prijevoz robe započinje.

2. Uz isporuku robe iz stavka 1., države članice dužne su izuzeti sljedeće transakcije:

- (a) isporuku novih prijevoznih sredstava, koju otprema ili prevozi kupcu na odredište izvan njihovog teritorija ali unutar Zajednice prodavatelj ili kupac ili neka druga osoba u njihovo ime, za poreznog obveznika ili pravnu osobu koja nije porezni obveznik, čije stjecanje robe unutar Zajednice ne podliježe PDV-u u skladu s člankom 3. stavkom 1., ili za bilo koju drugu osobu koja nije porezni obveznik;
- (b) isporuku proizvoda koji podliježu trošarinama, koje kupcu otprema ili prevozi na odredište izvan njihovog teritorija ali unutar Zajednice prodavatelj ili kupac ili netko drugi u njihovo ime, za porezne obveznike ili pravne osobe koje nisu porezni obveznici, čije stjecanje robe unutar Zajednice osim proizvoda koji podliježu trošarinama ne podliježe PDV-u u skladu s člankom 3. stavkom 1. ako je otprema ili isporuka tih proizvoda izvršena u skladu s člankom 7. stavcima 4. i 5. ili člankom 16. Direktive 92/12/EEZ;

▼B

- (c) isporuku robe, koja se sastoji od prijenosa u drugu državu članicu, koja bi bila imala pravo na izuzeće u skladu sa stavkom 1. i točkama (a) i (b) da je bila izvršena u korist drugog poreznog obveznika.

Članak 139.

1. Izuzeće iz članka 138. stavka 1. ne primjenjuje se na isporuku robe koju obavljaju porezni obveznici koji su obuhvaćeni izuzećem za mala poduzeća, utvrđenim u člancima od 282. do 292.

Navedeno izuzeće ne primjenjuje se ni na isporuku robe poreznim obveznicima ili pravnim osobama koje nisu porezni obveznici, čije stjecanje robe unutar Zajednice ne podliježe PDV-u u skladu s člankom 3. stavkom 1.

2. Izuzeće iz članka 138. stavka 2. točke (b) ne primjenjuje se na isporuku proizvoda koji podliježu trošarinama, koju obavljaju porezni obveznici koji su obuhvaćeni izuzećem za mala poduzeća iz članka od 282. do 292.

3. Izuzeće iz članka 138. stavka 1. i stavka 2. točaka (b) i (c) ne primjenjuje se na isporuku robe koja podliježe PDV-u u skladu s maržnim sustavom iz članka od 312. do 325. ili posebnim odredbama za prodaju na javnoj dražbi.

Izuzeće iz članka 138. stavka 1. i stavka 2. točke (c) ne primjenjuje se na isporuku rabljenih prijevoznih sredstava, u skladu s definicijom iz članka 327. stavka 3., koje podliježe PDV-u u skladu s prijelaznim odredbama za rabljena prijevozna sredstva.

Odjeljak 2.**Izuzeća za stjecanje robe unutar Zajednice***Članak 140.*

Države članice dužne su izuzeti sljedeće transakcije:

- (a) stjecanje robe unutar Zajednice čija bi isporuka od strane poreznih obveznika u svim okolnostima bila izuzeta unutar njihovog teritorija;

▼M6

- (b) stjecanje robe unutar Zajednice čiji bi uvoz u svim okolnostima bio oslobođen od poreza prema točkama (a), (b), i (c) i točkama od (e) do (l) članka 143. stavka 1.;

▼B

- (c) stjecanje robe unutar Zajednice u slučaju kad bi, u skladu s člancima 170. i 171., osoba koja stječe robu u svim okolnostima imala pravo na potpun povrat PDV-a koji se plaća u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (b).

▼B*Članak 141.*

Sve države članice dužne su poduzeti posebne mjere kojima se osigurava da se PDV ne obračunava na stjecanje robe unutar Zajednice unutar njihovog teritorija, koje se provodi u skladu s člankom 40., ukoliko su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) stjecanje robe provodi porezni obveznik koji nema sjedište u dotičnoj državi članici ali je identificiran u svrhu PDV-a u drugoj državi članici;
- (b) stjecanje robe provodi, u svrhu njezine daljnje isporuke, u dotičnoj državi članici, porezni obveznik iz točke (a);
- (c) roba koju na taj način stječe porezni obveznik iz točke (a) izravno se otprema ili prevozi iz države članice osim iz one u kojoj je on identificiran u svrhu PDV-a, osobi za koju on treba izvršiti daljnju isporuku;
- (d) osoba kojoj se izvršava daljnja isporuka je drugi porezni obveznik ili pravna osoba koja nije porezni obveznik, koji je identificiran u svrhu PDV-a u dotičnoj državi članici;
- (e) osoba iz točke (d) određena je u skladu s člankom 197. kao osoba odgovorna za plaćanje PDV-a za isporuku koju obavlja porezni obveznik koji nema poslovni nastan u državi članici u kojoj se porez plaća.

Odjeljak 3.**Izuzetia određenih usluga prijevoza***Članak 142.*

Države članice dužne su izuzeti isporuku unutar Zajednice prijevoza robe na i s otoka koji čine autonomne regije Azora i Madeira, kao i isporuku prijevoza robe između tih otoka.

*POGLAVLJE 5.****Izuzetia po uvozu****Članak 143.***▼M6**

1. Države članice oslobađaju od poreza sljedeće transakcije:

▼B

- (a) konačni uvoz robe čija bi isporuka od strane poreznog obveznika u svim okolnostima bila izuzeta unutar teritorija svake dotične države članice;

▼ B

- (b) konačni uvoz robe koji uređuju Direktive Vijeća 69/169/EEZ ⁽¹⁾, 83/181/EEZ ⁽²⁾ i 2006/79/EZ ⁽³⁾;
- (c) konačni uvoz robe, u slobodnom optjecaju iz trećeg teritorija koji čini dio carinskog teritorija Zajednice, koji bi imao pravo na izuzeće predviđeno točkom (b), da je bila uvezena u smislu prvog stavka članka 30.;
- (d) uvoz robe koja je otpremljena ili prevezena iz trećeg teritorija ili treće zemlje u državu članicu osim one u kojoj otprema ili prijevoz robe završava, ako je isporuka takve robe od strane uvoznika određenog ili priznatog u skladu s člankom 201. kao osobe odgovorne za plaćanje PDV-a izuzeta u skladu s člankom 138.;
- (e) ponovni uvoz robe u stanju u kojem je izvezena, koji obavlja osoba koja ju je izvezla, ako je ta roba izuzeta od plaćanja carine;
- (f) uvoz robe koja je izuzeta od plaćanja carine, u okviru diplomatskih i konzularnih aranžmana;

▼ M7

- (fa) uvoz robe od strane Europske zajednice, Europske zajednice za atomsku energiju, Europske središnje banke ili Europske investicijske banke, ili od strane tijela koja su osnovale Zajednice, a na koja se primjenjuje Protokol od 8. travnja 1965. o povlasticama i imunitetima Europskih zajednica u granicama i pod uvjetima toga Protokola te sporazuma o njegovoj primjeni ili sporazumâ o njihovom sjedištu, ako to ne dovodi do narušavanja tržišnog natjecanja;
- (g) uvoz robe od strane međunarodnih tijela, osim onih koja se navode u točki (fa), koja kao takva priznaju vlasti države članice domaćina, ili od strane članova takvih tijela u granicama i pod uvjetima koji su utvrđeni međunarodnim konvencijama o osnivanju tih tijela, ili sporazumima o njihovom sjedištu;

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 69/169/EEZ od 28. svibnja 1969. o usklađivanju odredbi utvrđenih zakonom ili drugim propisom o oslobođenju od poreza na promet i trošarina pri uvozu u međunarodnom prometu (SL L 133, 4.6.1969., str. 6.). Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2005/93/EZ (SL L 346, 29.12.2005., str. 16.).

⁽²⁾ Direktiva Vijeća 83/181/EEZ od 28. ožujka 1983. o uređivanju područja primjene članka 14. stavka 1. točke (d) Direktive 77/388/EEZ o izuzeću od poreza na dodanu vrijednost konačnog uvoza određene robe (SL L 105, 23.4.1983., str. 38.). Direktiva kako je zadnje izmijenjena Aktom o pristupanju iz 1994.

⁽³⁾ Direktiva Vijeća 2006/79/EZ od 5. listopada 2006. o izuzeću od plaćanja poreza na uvoz malih isporuka robe nekomercijalnog karaktera iz trećih zemalja (kodirana verzija) (SL L 286, 17.10.2006., str. 15.).

▼ B

- (h) uvoz robe u države članice koje su članice Sjevernoatlantskog saveza, koji provode oružane snage drugih država članica toga saveza i koja je namijenjena za korištenje tim snagama ili njihovom civilnom osoblju ili za opskrbu njihovih menzi ili kantina kada te snage sudjeluju u zajedničkim obrambenim naporima;
- (i) uvoz robe koji obavljaju oružane snage Ujedinjene Kraljevine stacionirane na otoku Cipru u skladu s Ugovorom o osnivanju koji se odnosi na Republiku Cipar, od 16. kolovoza 1960., koja roba je namijenjena za korištenje tim snagama ili njihovom civilnom osoblju ili za opskrbu njihovih menzi ili kantina;
- (j) uvoz u luke neprerađenog ali obrađenog ulova u smislu očuvanja kvalitete za prodaju, koji obavljaju poduzeća koja se bave morskim ribolovom, ali prije njegove isporuke;
- (k) uvoz zlata koji provode središnje banke;

▼ M7

- (l) uvoz plina preko sustava za prirodni plin ili bilo koje mreže priključene na takav sustav, ili plina koji se puni iz nekog plovila za prijevoz plina u sustav za prirodni plin ili u neku mrežu proizvodnih plinovoda, električne energije ili energije za grijanje ili hlađenje preko mreža za grijanje ili hlađenje.

▼ M6

2. Oslobođenje od poreza navedeno u stavku 1. točki (d) se primjenjuje u slučajevima kad nakon uvoza robe slijedi njezina isporuka, oslobođena od plaćanja poreza na temelju članka 138. stavka 1. i stavka 2. točke (c) samo ako je uvoznik u trenutku uvoza nadležnim vlastima dostavio barem sljedeću informaciju:

- (a) svoj identifikacijski broj za PDV, koji je izdan u državi članici uvoza ili identifikacijski broj za PDV svog poreznog predstavnika koji je obvezan platiti PDV, izdan u državi članici uvoza;
- (b) identifikacijski broj za PDV kupca, kojem je roba isporučena u skladu s člankom 138. stavkom 1., izdan u drugoj državi članici, ili svoj identifikacijski broj za PDV koji je izdan u državi članici u kojoj otprema ili prijevoz robe završava, ako je roba predmet prijenosa u skladu s člankom 138. stavkom 2. točkom (c);
- (c) dokaz da je uvezana roba namijenjena prijevozu ili otpremi iz države članice uvoza u drugu državu članicu.

Međutim, država članica može uvjetovati da se dokaz naveden u točki (c) predoči nadležnim vlastima isključivo na zahtjev.

▼ B*Članak 144.*

Države članice dužne su izuzeti isporuke usluga koje se odnose na uvoz robe ako je vrijednost tih usluga uključena u oporezivi iznos u skladu s člankom 86. stavkom 1. točkom (b).

▼B*Članak 145.*

1. Komisija će, prema potrebi, što je prije moguće, predstaviti Vijeću prijedloge za određivanje granica opsega izuzeća iz članaka 143. i 144. i utvrditi detaljna pravila za njihovu provedbu.

2. Do stupanja na snagu pravila iz stavka 1., države članice mogu se koristiti svojim važećim nacionalnim odredbama.

Države članice mogu prilagoditi svoje nacionalne odredbe radi smanjivanja na najmanju moguću mjeru narušavanja tržišnog natjecanja i, posebno, radi sprečavanja neoporezivanja ili dvostrukog oporezivanja unutar Zajednice.

Države članice se mogu koristiti svim upravnim postupcima koje smatraju najprikladnijim za postizanje izuzeća.

3. Države članice dužne su dostaviti Komisiji koja će u skladu s time obavijestiti ostale države članice, važeće odredbe nacionalnog zakonodavstva ukoliko već nisu dostavljene, kao i one koje donose u skladu sa stavkom 2.

*POGLAVLJE 6.****Izuzeća po izvozu****Članak 146.*

1. Države članice dužne su izuzeti sljedeće transakcije:

- (a) isporuku robe koju na odredište izvan Zajednice otprema ili prevozi prodavatelj ili netko drugi u njegovo ime;
- (b) isporuku robe koju na odredište izvan Zajednice otprema ili prevozi kupac, ili netko drugi u njegovo ime tko nema poslovni nastan na teritoriju dotičnih država članica, uz iznimku robe koju prevozi sam kupac u svrhu opremanja, opskrbe gorivom ili namirnicama izletničkih brodova i privatnih zrakoplova ili ostalih prijevoznih sredstava za osobnu upotrebu;
- (c) isporuku robe ovlaštenim tijelima koja ih izvoze izvan Zajednice u okviru njihovih humanitarnih, dobrotvornih ili obrazovnih aktivnosti izvan Zajednice;
- (d) isporuku usluga koje se sastoje od rada na pokretnoj imovini koja je stečena ili uvezena radi obavljanja tog rada unutar Zajednice i koju izvan Zajednice otprema ili prevozi dobavljač, kupac ukoliko nema poslovni nastan na teritoriju država članica, ili netko drugi u ime jednog od njih;
- (e) isporuku usluga, uključujući prijevoz i sporedne transakcije ali isključujući isporuku usluga izuzetih u skladu s člancima 132. i 135., kada su one izravno povezane s izvozom ili uvozom robe koja je obuhvaćena člankom 61. i člankom 157. stavkom 1. točkom (a).

▼B

2. Izuzeće iz točke (c) stavka 1. može se odobriti pomoću povrata PDV-a.

Članak 147.

1. Kada se isporuka robe iz točke (b) članka 146. stavka 1. odnosi na robu koja se nosi u osobnoj prtljazi putnika, izuzeće se primjenjuje samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) putnik nema poslovni nastan unutar Zajednice;
- (b) roba se prevozi izvan Zajednice prije isteka trećeg mjeseca koji slijedi onaj u kojem se odvija isporuka;
- (c) ukupna vrijednost isporuke, uključujući PDV, iznosi više od 175 EUR ili ekvivalentnog iznosa u nacionalnoj valuti, koji se utvrđuje godišnje primjenom stope konverzije koja se dobiva prvog radnog dana u listopadu a važi od 1. siječnja naredne godine.

Međutim, države članice mogu izuzeti isporuku čija je ukupna vrijednost manja od iznosa navedenog u točki (c) prvog podstavka.

2. Za potrebe stavka 1., „putnik koji nema poslovni nastan unutar Zajednice” znači putnik čije stalno prebivalište ili uobičajeno boravište nisu unutar Zajednice. U tom slučaju, „stalno prebivalište ili uobičajeno boravište” znači mjesto koje je kao takvo navedeno u putovnici, osobnoj iskaznici ili nekom drugom dokumentu koji država članica na čijem se teritoriju odvija isporuka priznaje kao dokument kojim se dokazuje identitet.

Kao dokaz o izvozu može poslužiti račun ili neki drugi dokument, koji moraju biti potvrđeni od strane carinarnice izvoza iz Zajednice.

Sve države članice dužne su dostaviti Komisiji uzorke žigova kojima se koriste za potvrđivanje iz drugog podstavka. Komisija tu informaciju prosjeđuje poreznim vlastima drugih država članica.

*POGLAVLJE 7.****IZUZEĆA KOJA SE ODNOSI NA MEĐUNARODNI PRIJEVOZ****Članak 148.*

Države članice dužne su izuzeti sljedeće transakcije:

- (a) isporuku robe za opskrbu gorivom i opskrbu namirnicama plovila koja plova na otvorenom moru i prevoze putnike za naknadu ili se koriste u komercijalne, industrijske ili ribolovne aktivnosti ili za spašavanje ili pomoć na moru ili za priobalni ribolov, uz iznimku opskrbe namirnicama plovila koja se koriste za priobalni ribolov,

▼B

- (b) isporuku robe za opskrbu gorivom i opskrbu namirnicama borbenih brodova, koji spadaju u oznaku kombinirane nomenklature (KN) 8906 10 00, koji napuštaju njihov teritorij i plove prema lukama ili sidrištima izvan dotične države članice;
- (c) isporuku, preinaku, popravak, održavanje, zakup i najam plovila iz točke (a) i isporuku, najam, popravak i održavanje opreme, uključujući opremu za ribolov koja je ugrađena ili se pri tome koristi;
- (d) isporuku usluga osim onih iz točke (c), za zadovoljavanje izravnih potreba plovila iz točke (a) ili njihovog tereta;
- (e) isporuku robe za opskrbu gorivom i opskrbom namirnicama zrakoplova koje koriste zrakoplovne kompanije koje djeluju za naknadu uglavnom na međunarodnim linijama;
- (f) isporuku, preinaku, popravak, održavanje, zakup ili najam zrakoplova iz točke (e) i isporuku, opskrbu, najam, popravak i održavanje opreme koja je ugrađena ili se u njima koristi;
- (g) isporuku usluga osim onih iz točke (f), za zadovoljavanje izravnih potreba zrakoplova iz točke (e) ili njihovog tereta.

Članak 149.

Portugal može smatrati prijevoz morem i zrakom između otoka koji čine autonomne pokrajine Azora i Madeira i između tih regija i kopna međunarodnim prijevozom.

Članak 150.

1. Komisija će, prema potrebi, što je prije moguće, predstaviti Vijeću prijedloge za određivanje granica opsega izuzeća iz članka 148. i definiranje detaljnih pravila za njihovu provedbu.
2. Do stupanja na snagu odredaba iz stavka 1., države članice mogu ograničiti opseg izuzeća iz točaka (a) i (b) članka 148.

*POGLAVLJE 8.****Izuzeća koja se odnose na pojedine transakcije koje se smatraju izvozom****Članak 151.*

1. Države članice dužne su izuzeti sljedeće transakcije:
  - (a) isporuku robe ili usluga u okviru diplomatskih i konzularnih aranžmana;

▼ M7

- (aa) isporuka robe ili pružanje usluga Europskoj zajednici, Europskoj zajednici za atomsku energiju, Europskoj središnjoj banci ili Europskoj investicijskoj banci, ili tijelima koja su osnovale Zajednice, a na koja se primjenjuje Protokol od 8. travnja 1965. o povlasticama i imunitetima Europskih zajednica u granicama i pod uvjetima tog Protokola te aranžmana o njegovoj primjeni ili sporazumâ o sjedištu, ako to ne dovodi do narušavanja tržišnog natjecanja;
- (b) isporuka robe ili pružanje usluga međunarodnim tijelima, osim onima koja se navode u točki (aa), koja kao takva priznaju javne vlasti države članice domaćina, i članovima takvih tijela u granicama i pod uvjetima koji su utvrđeni međunarodnim konvencijama o osnivanju tih tijela ili sporazumima o njihovom sjedištu;

▼ B

- (c) isporuku robe ili usluga unutar države članice koja je članica Sjevernoatlantskog saveza, koja roba je namijenjena ili oružanim snagama druge države koja je članica tog Saveza za korištenje tim snagama ili njihovom civilnom osoblju, ili za opskrbu njihovih menzi ili kantina kada takve snage sudjeluju u zajedničkim obrambenim naporima;
- (d) isporuku robe ili usluga drugoj državi članici, koja je namijenjena oružanim snagama bilo koje od država koje su članice Sjevernoatlantskog saveza, osim same države članice odredišta, za korištenje tim snagama ili njihovom civilnom osoblju ili za opskrbu njihovih menzi ili kantina kad takve snage sudjeluju u zajedničkim obrambenim naporima;
- (e) isporuku robe ili usluga oružanim snagama Ujedinjene Kraljevine, koje su stacionirane na otoku Cipru u skladu s Ugovorom o osnivanju koji se odnosi na Republiku Cipar, od 16. kolovoza 1960., koja je namijenjena za korištenje tim snagama ili njihovom civilnom osoblju ili za opskrbu njihovih menzi ili kantina.

Do donošenja zajedničkih poreznih pravila, izuzeća iz prvog podstavka podliježu ograničenjima koja propisuju države članice domaćini.

2. U slučajevima kad se roba ne otprema ni ne prevozi izvan države članice u kojoj se odvija isporuka i u slučaju usluga, izuzeće se može odobriti uz pomoć povrata PDV-a.

Članak 152.

Države članice dužne su izuzeti isporuku zlata središnjim bankama.

▼B*POGLAVLJE 9.**Izuzeca isporuka usluga koje obavljaju posrednici**Članak 153.*

Države članice dužne su izuzeti isporuku usluga koje obavljaju posrednici koji djeluju u ime i za račun druge osobe, kada sudjeluju u transakcijama iz poglavlja 6., 7. i 8. ili transakcija koje se provode izvan Zajednice.

Izuzete iz prvog stavka ne primjenjuje se na putničke agente koji, u ime i za račun putnika, isporučuju usluge koje se izvršavaju u drugim državama članicama.

*POGLAVLJE 10.**Izuzeca transakcija koje se odnose na međunarodnu trgovinu***Odjeljak 1.****Carinska skladišta, skladišta osim carinskih i slični postupci***Članak 154.*

Za potrebe ovog odjeljka, „skladišta osim carinskih skladišta” znači, u slučaju proizvoda koji podliježu trošarinama, mjesta koja se definiraju kao porezna skladišta u članku 4. točki (b) Direktive 92/12/EEZ i, u slučaju proizvoda koji ne podliježu trošarinama, mjesta koja države članice definiraju kao takva.

Članak 155.

Ne dovodeći u pitanje ostale porezne odredbe Zajednice, države članice mogu, nakon savjetovanja s Odborom za PDV, poduzeti posebne mjere kojima se izuzimaju sve ili neke od transakcija iz ovog odjeljka, pod uvjetom da te mjere nemaju za cilj krajnju upotrebu ili potrošnju i da iznos PDV-a koji se plaća po prekidu postupaka ili situacija iz ovog odjeljka odgovara iznosu poreza koji se trebao platiti da je svaka od tih transakcija bila oporezovana na njihovom teritoriju.

Članak 156.

1. Države članice mogu izuzeti sljedeće transakcije:

- (a) isporuku robe koja je namijenjena podnošenju na carinjenje i, već prema slučaju, koja se stavlja u privremeno skladištenje;
- (b) isporuku robe koja je namijenjena stavljanju u slobodnu zonu ili u slobodno skladište;

▼B

- (c) isporuku robe koja je namijenjena stavljanju u postupke carinskog skladištenja ili postupak unutarnje proizvodnje;
- (d) isporuku robe koja je namijenjena ulasku u teritorijalne vode radi ugradnje u platforme za bušenje ili proizvodnju u svrhu izgradnje, popravka, održavanja, izmjena ili opremanja takvih platformi ili radi povezivanja s kopnom takvih platformi za bušenje ili proizvodnju;
- (e) isporuku robe koja je namijenjena ulasku u teritorijalne vode radi opskrbe gorivom i opskrbe namirnicama platforme za bušenje ili proizvodnju.

2. Mjesta iz stavka 1. su ona definirana kao takva važećim carinskim odredbama Zajednice.

Članak 157.

1. Države članice mogu izuzeti sljedeće transakcije:

- (a) uvoz robe koja je namijenjena stavljanju u postupak skladištenja osim u postupak carinskog skladištenja;
- (b) isporuku robe koja je namijenjena stavljanju, unutar njihovog teritorija, u postupak skladištenja osim u postupak carinskog skladištenja.

2. Države članice ne mogu osigurati postupak skladištenja osim postupka carinskog skladištenja za robu koja ne podliježe trošarinama ako je ta roba namijenjena isporuci u fazi maloprodaje.

Članak 158.

1. Odstupajući od odredaba članka 157. stavka 2., države članice mogu osigurati postupak skladištenja osim postupka carinskog skladištenja u sljedećim slučajevima:

- (a) kada je roba namijenjena prodavaonicama koje su izuzete od poreza, u svrhu isporuke robe koja se nosi u osobnoj prtljazi putnika na letovima ili prekomorskim plovidbama u treće teritorije ili treće zemlje, ako je ta isporuka izuzeta u skladu s točkom (b) iz članka 146. stavka 1.;
- (b) kada je roba namijenjena poreznim obveznicima, u svrhu obavljanja isporuke putnicima u zrakoplovima ili na brodovima tijekom leta ili prekomorske plovidbe a kad je mjesto dolaska smješteno izvan Zajednice;
- (c) kada je roba namijenjena poreznim obveznicima, u svrhu obavljanja isporuka koje su izuzete od PDV-a u skladu s člankom 151.

2. Kada se države članice koriste mogućnošću izuzeća iz točke (a) stavka 1., dužne su poduzeti potrebne mjere za osiguranje točne i izravne primjene ovog izuzeća i sprečavanja eventualne utaje, izbjegavanja ili zloporabe.

▼B

3. Za potrebe točke (a) stavka 1., „prodavaonice koje su izuzete od poreza” znači svaki nastan koji je smješten u zračnoj luci ili u morskoj luci i koji ispunjava uvjete koje utvrđuju nadležna javna tijela.

Članak 159.

Države članice mogu izuzeti isporuku usluga koje se odnose na isporuku roba iz članka 156., članka 157. stavka 1. točke (b) ili članka 158.

Članak 160.

1. Države članice mogu izuzeti sljedeće transakcije:

- (a) isporuku roba ili usluga koja se obavlja na lokacijama iz članka 156. stavka 1. ako unutar njihovog teritorija još uvijek vrijedi jedna od tamo navedenih situacija;
- (b) isporuku roba ili usluga koja se obavlja na lokacijama iz članka 157. stavka 1. točke (b) ili članka 158., ako unutar njihovog teritorija još uvijek važi jedna od situacija navedenih u članku 157. stavku 1. točki (b) ili u članku 158. stavku 1.

2. Kada se države članice koriste mogućnošću iz točke (a) stavka 1. vezano uz transakcije koje se provode u carinskim skladištima, dužne su poduzeti potrebne mjere kojima se osiguravaju postupci skladištenja osim postupaka carinskog skladištenja u okviru kojih se točka (b) stavka 1. može primjenjivati na iste transakcije kada se one odnose na robu navedenu u Prilogu V. i provode se u skladištima osim carinskih skladišta.

Članak 161.

Države članice mogu izuzeti isporuku sljedeće robe i s njima povezanih usluga:

- (a) isporuku robe iz prvog stavka članka 30. dok god je ona obuhvaćena postupcima za privremeni uvoz s potpunim izuzećem od plaćanja uvozne carine ili postupcima vanjskog provoza;
- (b) isporuku robe iz drugog stavka članka 30. dok god je ona obuhvaćena postupkom provoza unutar Zajednice iz članka 276.

Članak 162.

Kada se države članice koriste mogućnošću iz ovog odjeljka, one su dužne poduzeti potrebne mjere kako bi osigurale da se na stjecanje robe unutar Zajednice koja je namijenjena stavljanju u jedan od postupaka ili u jednu od situacija iz članka 156., članka 157. stavka 1. točke (b) ili članka 158. primjenjuju iste odredbe kao i na isporuku robe koja se obavlja unutar njihovog teritorija pod istim uvjetima.

▼B*Članak 163.*

Ako se na robu prestaju primjenjivati postupci ili situacije iz ovog odjeljka, čime se dovodi do uvoza u smislu članka 61., država članica uvoza dužna je poduzeti potrebne mjere za sprečavanje dvostrukog oporezivanja.

Odjeljak 2.**Transakcije koje su izuzete radi njihovog izvoza i u svjetlu trgovine među državama članicama***Članak 164.*

1. Države članice mogu, nakon savjetovanja s Odborom za PDV, izuzeti sljedeće transakcije koje obavlja porezni obveznik ili koje su namijenjene poreznom obvezniku do iznosa koji je jednak vrijednosti izvoza koji je ta osoba izvršila tijekom prethodnih 12 mjeseci:

- (a) stjecanje robe unutar Zajednice od strane poreznih obveznika, i uvoz te isporuka robe poreznom obvezniku radi njezinog izvoza iz Zajednice u izvornom obliku ili nakon prerade;
- (b) isporuke usluga povezanih s izvoznim poslovanjem poreznog obveznika.

2. Kada se države članice koriste mogućnošću izuzeća iz stavka 1., one su dužne, nakon konzultiranja Odbora za PDV, to izuzeće primjenjivati i na transakcije koje se odnose na isporuke koje obavljaju porezni obveznici u skladu s uvjetima utvrđenim u članku 138., do iznosa koji je jednak vrijednosti isporuka koje je izvršila ta osoba, u skladu s istim uvjetima, tijekom prethodnih 12 mjeseci.

Članak 165.

Države članice mogu odrediti zajednički maksimalni iznos izuzetih transakcija u skladu s člankom 164.

Odjeljak 3.**Zajedničke odredbe za odjeljke 1. i 2.***Članak 166.*

Komisija će, prema potrebi, što je prije moguće, predstaviti Vijeću prijedloge koji se odnose na zajedničke aranžmane za primjenu PDV-a na transakcije iz odjeljaka 1. i 2.

▼B

GLAVA X.

ODBICI*POGLAVLJE 1.****Porijeklo i opseg prava na odbitak****Članak 167.*

Pravo na odbitak nastaje u trenutku kad nastaje obveza obračuna poreza koji se može odbiti.

▼M9*Članak 167.a*

Države članice mogu propisati sustav s mogućnošću odabira da pravo na odbitak za poreznog obveznika čiji je PDV postao naplativ isključivo na temelju članka 66. točke (b) bude odgođeno sve dok isporučitelju ne plati PDV za robu ili usluge koje su mu isporučene.

Države članice koje primjenjuju sustav s mogućnošću izbora naveden u prvom stavku utvrđuju prag za poreznog obveznika koji koristi taj program na svom području, na temelju godišnjeg povrata poreznog obveznika koji ne smije biti viši od 500 000 EUR-a ili protuvrijednosti nacionalne valute. Države članice mogu povisiti taj prag do 2 000 000 EUR-a ili protuvrijednosti nacionalne valute nakon savjetovanja s Odborom za PDV. Međutim, takvo savjetovanje s Odborom za PDV nije potrebno za države članice koje primjenjuju prag veći od 500 000 EUR-a ili protuvrijednosti nacionalne valute na dan 31. prosinca 2012.

Države članice obavješćuju odbor za PDV o nacionalnim zakonodavnim mjerama donesenim u skladu s prvim stavkom.

▼B*Članak 168.*

Ako se roba i usluge koriste u svrhu oporezovanih transakcija poreznog obveznika, porezni obveznik ima pravo, u državi članici u kojoj provodi predmetne transakcije, odbiti sljedeće od PDV-a koji je dužan platiti:

- (a) PDV koji se mora platiti ili koji je plaćen u toj državi članici za isporuku robe ili usluga koje je za njega izvršio ili će ih izvršiti drugi porezni obveznik;
- (b) PDV koji se mora platiti vezano uz transakcije koje se smatraju isporukom robe ili usluga u skladu s člankom 18. točkom (a) i člankom 27.;
- (c) PDV koji se mora platiti vezano uz stjecanje robe unutar Zajednice u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (b) alinejom i.;

▼B

- (d) PDV koji se mora platiti vezano uz transakcije koje se smatraju stjecanjem unutar Zajednice u skladu s člancima 21. i 22.;
- (e) PDV koji se mora platiti ili koji je plaćen vezano uz uvoz robe u tu državu članicu.

▼M7*Članak 168.a*

1. U slučaju nepokretne imovine koja sačinjava dio poslovne imovine poreznog obveznika i koja se koristi i za potrebe posla tog poreznog obveznika i u njegove privatne svrhe ili njegovih djelatnika ili općenito u druge svrhe osim poslovnih, PDV na iznos vrijednosti takve imovine izvodi se u skladu s načelima postavljenima u člancima 167., 168., 169. i 173. samo za dio uporabe te imovine u poslovne svrhe dotičnog poreznog obveznika.

Odstupajući od članka 26. promjene u omjeru uporabe nepokretne imovine navedene u prvome podstavku uzimaju se u obzir u skladu s načelima predviđenim u člancima od 184. do 192. kako se uporabljaju u dotičnoj državi članici.

2. Države članice mogu također primijeniti stavak 1. vezano uz PDV na trošak povezan s drugom robom koja čini dio poslovne imovine kako one odrede.

▼B*Članak 169.*

Uz odbitak iz članka 168., porezni obveznik ima pravo odbiti PDV iz tog članka ako se roba i usluge koriste u sljedeće svrhe:

- (a) transakcije koje se odnose na aktivnosti iz drugog podstavka članka 9. stavka 1. koje se provode izvan države članice u kojoj treba platiti ili je plaćen PDV, u pogledu kojih bi se PDV mogao odbiti da su bile provedene u toj državi članici;
- (b) transakcije koje su izuzete u skladu s člancima 138., 142. ili 144., člancima 146. do 149., člancima 151., 152., 153. ili 156., člankom 157. stavkom 1. točkom (b), člancima 158. do 161. ili člankom 164.;
- (c) transakcije koje su izuzete u skladu s točkama (a) do (f) članka 135. stavka 1., ako kupac ima poslovni nastan izvan Zajednice ili ako se te transakcije izravno odnose na robu koja je namijenjena izvozu iz Zajednice.

▼ B*Članak 170.***▼ M3**

Svi porezni obveznici koji u okviru značenja članka 1. Direktive 86/560/EEZ ⁽¹⁾, članka 2. stavka 1. i članka 3. Direktive 2008/9/EZ ⁽²⁾ i članka 171 ove Direktive nemaju poslovni nastan u državi članici u kojoj kupuju robu i usluge ili uvoze robu koja podliježe PDV-u imaju pravo na povrat tog PDV-a ako se roba i usluge koriste u sljedeće svrhe:

▼ B

- (a) transakcije iz članka 169.:
- (b) transakcije za koje porez plaća samo kupac u skladu s člancima od 194. do 197. ili člankom 199.

*Članak 171.***▼ M3**

1. PDV se vraća poreznim obveznicima koji nemaju poslovni nastan u državi članici u kojoj kupuju robu i usluge ili uvoze robu podložnu PDV-u ali koji imaju poslovni nastan u drugoj državi članici, u skladu s detaljnim pravilima propisanim u Direktivi 2008/9/EZ.

▼ B

2. Povrat PDV-a provodi se poreznim obveznicima koji nemaju poslovni nastan na teritoriju Zajednice u skladu s detaljnim provedbenim pravilima utvrđenim u Direktivi 86/560/EEZ.

Porezni obveznici iz članka 1. Direktive 86/560/EEZ smatraju se također, u smislu primjene te Direktive, poreznim obveznicima koji nemaju poslovni nastan u Zajednici, ako u državi članici u kojoj kupuju robu i usluge ili uvoze robu koja podliježe PDV-u samo obavljaju isporuku roba ili usluga osobi koja je u skladu s člancima 194. do 197. ili člankom 199. određena kao osoba koja je odgovorna za plaćanje PDV-a.

▼ M3

- 3. Direktiva 86/560/EEZ ne primjenjuje se na:
  - (a) iznose PDV-a koji su prema zakonodavstvu države članice povrata bili netočno obračunati;

⁽¹⁾ Trinaesta direktiva Vijeća 86/560/EEZ od 17. studenoga 1986. o usklađivanju zakonodavstva država članica o porezu na dobit – Postupci za povrat poreza na dodanu vrijednost poreznim obveznicima koji nemaju poslovni nastan na području Zajednice (SL L 326, 21.11.1986., str. 40.).

⁽²⁾ Direktiva Vijeća 2008/9/EZ od 12. veljače 2008. o utvrđivanju detaljnih pravila za povrat poreza na dodanu vrijednost, predviđenih u Direktivi 2006/112/EZ, poreznim obveznicima koji nemaju poslovni nastan u državi članici povrata već u drugoj državi članici (SL L 44, 20.2.2008., str. 23.).

▼ M3

- (b) obračunate iznose PDV-a za isporuke robe čija isporuka je ili bi mogla biti izuzeta u skladu s člankom 138. ili člankom 146. stavkom 1. točkom (b).

Članak 171.a

Države članice mogu, umjesto odobravanja povrata PDV-a u skladu s direktivama 86/560/EEZ ili 2008/9/EZ na one isporuke robe ili usluga poreznom obvezniku za koje je porezni obveznik dužan platiti porez u skladu s člancima od 194. do 197. ili člankom 199., dozvoliti odbijanje tog poreza prema postupku propisanom u članku 168. Postojeća ograničenja u skladu s člankom 2. stavkom 2. i člankom 4. stavkom 2. Direktive 86/560/EEZ mogu se zadržati.

S tim ciljem države članice mogu isključiti poreznog obveznika koji je obvezan plaćati porez iz postupka povrata u skladu s direktivama 86/560/EEZ ili 2008/9/EZ.

▼ B*Članak 172.*

1. Svaka osoba koja se smatra poreznim obveznikom na temelju činjenice da ona isporučuje, na povremenoj osnovi, novo prijevozno sredstvo u skladu s uvjetima navedenim u članku 138. stavku 1. i stavku 2. točki (a), ima pravo, u državi članici u kojoj se isporuka odvija, na odbitak PDV-a uključenog u kupovnu cijenu ili plaćenog vezano uz uvoz ili stjecanje unutar Zajednice tog prijevoznog sredstva, do iznosa koji ne prelazi iznos PDV-a koji bi bio dužan platiti da ta isporuka nije izuzeta.

Pravo odbitka nastupa i može se koristiti samo u vrijeme isporuke novog prijevoznog sredstva.

2. Države članice utvrđuju detaljna pravila za provedbu stavka 1.

*POGLAVLJE 2.****Proporcionalni odbitak****Članak 173.*

1. Za robu ili usluge koje porezni obveznik koristi u transakcijama iz članaka 168., 169., 170. kod kojih ima pravo odbitka PDV-a, i u transakcijama u kojima nema pravo odbitka, odbija se samo udio PDV-a koji se može pripisati prvim transakcijama.

Udio poreza za odbitak određuje se sukladno člancima 174. i 175. za sve transakcije koje obavlja porezni obveznik.

▼B

2. Države članice mogu donijeti sljedeće mjere:
- (a) dopustiti da porezni obveznik odredi udio za svako područje svojeg poslovanja, ako za svako područje poslovanja zasebno vodi knjigovodstvo,
  - (b) zahtijevati da porezni obveznik odredi udio za svako područje svojeg poslovanja te za svako područje poslovanja zasebno vodi knjigovodstvo,
  - (c) dopustiti ili zahtijevati da porezni obveznik provede odbitak na temelju upotrebe cijelog ili dijela robe i usluga,
  - (d) dopustiti ili zahtijevati da porezni obveznik sukladno pravilima iz prvog podstavka stavka 1. provede odbitak vezano uz sve robe i usluge korištene za sve transakcije iz spomenutog podstavka,
  - (e) ako je PDV za koji porezni obveznik nema pravo odbitka neznatan odrediti da se smatra kao da ga nema.

Članak 174.

1. Udio za odbitak određuje se razlomkom koji obuhvaća sljedeće iznose:

- (a) u brojniku, ukupni iznos godišnjeg prometa bez PDV-a, koji se odnosi na transakcije kod kojih je PDV moguće odbiti sukladno člancima 168. i 169.,
- (b) u nazivniku, ukupni iznos godišnjeg prometa bez PDV-a, koji se odnosi na transakcije uključene u brojnik i transakcije kod kojih nema odbitka PDV-a.

Države članice mogu u nazivnik uključiti i iznos subvencija, osim onih koje su neposredno povezane s cijelom isporukom robe ili usluga iz članka 73.

2. Odstupajući od stavka 1., pri izračunu udjela odbitka isključuju se sljedeći iznosi:

- (a) iznos prometa koji se odnosi na isporuku kapitalnih dobara koje porezni obveznik koristi u svrhe svog poslovanja;
- (b) iznos prometa koji se odnosi na sporedne transakcije s nekretninama i financijske transakcije;
- (c) iznos prometa koji se odnosi na transakcije iz točaka od (b) do (g) članka 135. stavka 1. ako su te transakcije sporedne.

3. Ako države članice koriste mogućnost iz članka 191. koja im omogućuje da ne nalažu ispravak za kapitalna dobra, one u izračun udjela za odbitak mogu uključiti i otuđivanje kapitalnih dobara.

▼ B*Članak 175.*

1. Udio za odbitak određuje se na godišnjoj razini u obliku postotka te se zaokružuje na brojku koja ne prelazi sljedeći cijeli broj.

2. Privremeni udio za pojedinu godinu je udio koji se izračunava na temelju podataka o transakcijama tijekom prethodne godine. Ako tijekom prethodne godine nije bilo takvih transakcija ili su one bile neznatne po iznosu, porezni obveznik privremeno određuje udio za odbitak na temelju vlastitih predviđanja uz nadzor poreznih vlasti.

Međutim, države članice mogu nastaviti primjenjivati pravila koja su bila na snazi 1. siječnja 1979. ili, ako se radi o državama članicama koje su pristupile Zajednici nakon tog datuma, na dan njihovog pristupanja.

3. Odbici provedeni na temelju takvih privremenih udjela ispravljaju se kad se tijekom sljedeće godine odredi konačni udio.

*POGLAVLJE 3.****Ograničenja prava na odbitak****Članak 176.*

Vijeće na prijedlog Komisije jednoglasno odlučuje za koje troškove ne postoji pravo na odbitak PDV-a. Odbitak PDV-a ni u kojem slučaju nije moguć za troškove koji nisu strogo poslovni troškovi, kao što su troškovi za luksuzne predmete, razonodu ili zabavu.

Do početka stupanja na snagu odredbi iz prvog stavka, države članice mogu zadržati sve iznimke određene njihovim nacionalnim zakonodavstvima na dan 1. siječnja 1979. ili ako se radi o državama članicama koje su pristupile Zajednici nakon tog datuma, na datum njihovog pristupanja.

Članak 177.

Nakon savjetovanja Odbora za PDV, svaka država članica može radi cikličkih gospodarskih razloga iz sustava odbitka u cijelosti ili djelomično izuzeti kapitalna dobra ili drugu robu.

S ciljem održavanja jednakih uvjeta konkurencije države članice mogu, umjesto nedopuštanja odbitka, oporezivati robu koju je proizveo sam porezni obveznik ili robu koju je kupio u Zajednici ili uvezo, tako da iznos poreza ne prelazi iznos PDV-a koji bi bio obračunat na stjecanje slične robe.

▼ B*POGLAVLJE 4.****Pravila za korištenje prava na odbitak****Članak 178.*

Da bi ostvarila pravo na odbitak, porezni obveznik mora zadovoljiti sljedeće uvjete:

▼ M9

- (a) za potrebe odbitaka sukladno članku 168. stavku (a), u vezi s isporukama robe ili usluga, mora imati račun koji je sastavljen u skladu s odjeljcima od 3. do 6. poglavlja 3. glave XI.;

▼ B

- (b) za odbitke u skladu s člankom 168. točkom (b), vezano uz transakcije koje se tretiraju kao isporuka roba i usluga, mora ispunjavati formalnosti koje odredi svaka pojedina država članica;

▼ M9

- (c) za potrebe odbitaka u skladu s člankom 168. točkom (c) u vezi sa stjecanjem robe unutar Zajednice, u prijavi PDV-a iz članka 250., mora navesti sve podatke koji su potrebni za izračun iznosa PDV-a, koji je dužan plaćati za svoje stjecanje robe unutar Zajednice te imati račun izdan u skladu s odjeljcima od 3. do 5. poglavlja 3. glave XI;

▼ B

- (d) za odbitke u skladu s člankom 168. točkom (d) u vezi s transakcijama koje se tretiraju kao stjecanje robe unutar Zajednice, mora ispunjavati formalnosti koje odredi svaka pojedina država članica;
- (e) za odbitke u skladu s člankom 168. točkom (e) u vezi s uvozom robe, mora imati uvozni dokument u kojem je naveden kao prima-telj ili uvoznik i u kojem je naveden iznos dugovanog PDV-a ili koji omogućuje izračun tog iznosa dugovanog PDV-a;
- (f) ako je dužan plaćati PDV kao kupac ako se primjenjuju članci 194. do 197. ili članak 199., mora ispunjavati formalnosti koje odredi svaka pojedina država članica.

Članak 179.

Porezni obveznik može provesti odbitak tako da od ukupnog iznosa PDV-a koji duguje za dano porezno razdoblje oduzme ukupni iznos PDV-a za isto razdoblje za koji ima pravo odbitka te ga koristi sukladno članku 178.

Države članice mogu zahtijevati da porezni obveznici koji obavljaju povremene transakcije određene člankom 12. koriste pravo odbitka samo u trenutku isporuke.

▼ B*Članak 180.*

Države članice mogu dopustiti poreznom obvezniku da provede odbitak koji nije proveo u skladu s odredbama članka 178. i 179.

▼ M9*Članak 181.*

Države članice mogu poreznom obvezniku koji nema račun sastavljen u skladu s odjeljcima od 3. do 5. poglavlja 3. glave XI. dopustiti odbitak iz članka 168. točke (c) za njegovo stjecanje robe unutar Zajednice.

▼ B*Članak 182.*

Države članice određuju uvjete i detaljna pravila primjene članka 180. i 181.

Članak 183.

Ako za dano porezno razdoblje iznos odbitka prelazi iznos dugovanog PDV-a, države članice mogu u skladu s uvjetima koje određuju ili provesti povrat ili prenijeti višak u sljedeće razdoblje.

Države članice mogu odbiti provesti povrat ili prijenos ako je iznos viška neznatan.

*POGLAVLJE 5.****Ispravci odbitaka****Članak 184.*

Početni odbitak se ispravlja ako je odbitak viši ili niži od odbitka na koji je porezni obveznik imao pravo.

Članak 185.

1. Ispravak se posebno obavlja ako nakon obračuna PDV-a dođe do promjena čimbenika korištenih za određivanje iznosa odbitka, primjerice u slučaju otkazivanja kupovine ili ostvarenog sniženja cijena.

2. Odstupajući od stavka 1., ne obavlja se ispravak odbitka ako transakcije ostanu u cijelosti ili djelomično neplaćene ili u slučaju uredno dokazanog uništenja, gubitka ili krađe imovine ili u slučaju robe rezervirane za davanje darova manje vrijednosti ili davanja uzoraka iz članka 16.

U slučaju transakcija koje u cijelosti ili djelomično ostanu neplaćene ili u slučaju krađe države članice mogu zahtijevati ispravak.

▼B*Članak 186.*

Države članice određuju detaljna pravila za primjenu članka 184. i 185.

Članak 187.

1. Kod kapitalnih dobara ispravak se raspoređuje na razdoblje od pet godina, uključujući i godinu tijekom koje su dobra stečena ili proizvedena.

Države članice mogu temeljiti ispravak na razdoblju od punih pet godina od trenutka prve uporabe dobara.

Kod nepokretne imovine koja je stečena kao kapitalna dobra, razdoblje ispravka se može produžiti na najviše 20 godina.

2. Godišnji ispravak odnosi se samo na jednu petinu obračunatog PDV-a na kapitalna dobra, ili ako je razdoblje prilagodbe produženo, na odgovarajući dio PDV-a.

Ispravak iz prvog podstavka se provodi na temelju razlika u pravima na odbitak tijekom sljedećih godina u odnosu na pravo tijekom godine kad su ta dobra stečena, proizvedena, ili po potrebi, prvi put korištena.

Članak 188.

1. Kod isporuke kapitalnih dobara u razdoblju ispravka smatra se kao da ih je porezni obveznik koristio za ekonomsku djelatnost do kraja razdoblja ispravka.

Smatra se da je ekonomska djelatnost u cijelosti oporezovana kad je oporezovana isporuka kapitalnih dobara.

Smatra se da je ekonomska djelatnost u potpunosti izuzeta u slučajevima kad je izuzeta isporuka kapitalnih dobara.

2. Ispravak iz stavka 1. provodi se samo jedanput za cijelo preostalo razdoblje ispravka. Međutim, ako je isporuka kapitalnih dobara izuzeta, države članice mogu odrediti da ispravak nije potreban ako je kupac porezni obveznik koji koristi dotična kapitalna dobra isključivo za transakcije kod kojih ima pravo na odbitak PDV-a.

▼B*Članak 189.*

Za potrebe primjene članka 187. i 188., države članice mogu donijeti sljedeće mjere:

- (a) odrediti pojam kapitalnih dobara;
- (b) navesti iznos PDV-a koji se uzima u obzir za ispravak;
- (c) donijeti sve potrebne mjere kako bi osiguralo da ispravak ne dovede do bilo kakvih neopravdanih prednosti;
- (d) dopustiti upravna pojednostavljenja.

Članak 190.

Za potrebe članka 187., 188., 189. i 191. države članice kapitalnim dobrima mogu smatrati one usluge koje imaju značajke slične onima koje se obično pripisuju kapitalnim dobrima.

Članak 191.

Ako je praktičan učinak primjene članka 187. i 188. u državi članici neznatan, potonja nakon konzultiranja Odbora za PDV može odustati od primjene tih odredaba pri čemu poštuje ukupan učinak PDV-a u danj državi članici te potrebu za administrativnim pojednostavljenjima, pod uvjetom da pri tom ne dođe do narušavanja konkurencije.

Članak 192.

Ako porezni obveznik pređe s uobičajenog načina oporezivanja na posebni program ili obrnuto, države članice mogu donijeti potrebne mjere kako bi osigurale da porezni obveznik zbog toga nema neopravdane koristi ili neopravdane štete.

GLAVA XI.

OBVEZE POREZNIH OBVEZNIKA I ODREĐENIH OSOBA KOJE NISU POREZNI OBVEZNICI*POGLAVLJE 1.****Obveza plaćanja*****Odjeljak 1.****Osobe koje su odgovorne za plaćanje PDV-a poreznim tijelima****▼M3***Članak 192.a*

Za potrebe ovog odjeljka porezni obveznik koji ima stalni poslovni nastan na području države članice gdje postoji porezna obveza, smatra se poreznim obveznikom koji nema poslovni nastan na području te države članice kada su zadovoljeni sljedeći uvjeti:

▼ M3

- (a) da obavlja oporezivu isporuku robe ili usluga na području te države članice;
- (b) da podružnica koju isporučitelj ima na području te države članice ne sudjeluje u toj isporuci.

▼ M18**▼ C1***Članak 193.*

Svaki porezni obveznik koji obavlja oporezivu isporuku robe ili usluga dužan je plaćati PDV osim u slučajevima iz članaka od 194. do 199.b i članka 202. u kojima je PDV obvezna plaćati druga osoba.

▼ B*Članak 194.*

1. Ako obavlja oporezivu isporuku robe ili usluga porezni obveznik koji nema poslovni nastan u državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja PDV-a, države članice mogu odrediti da je osoba koja je odgovorna za plaćanje PDV-a osoba kojoj se isporučuje roba ili usluge.
2. Države članice određuju uvjete za provedbu stavka 1.

Članak 195.

PDV je obvezna plaćati svaka osoba koja je identificirana u svrhe plaćanja PDV-a u državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja poreza te joj je isporučena roba pod uvjetima iz članaka 38. ili 39., ako isporuke obavlja porezni obveznik koji nema poslovni nastan u toj državi članici.

▼ M3*Članak 196.*

PDV je dužan platiti svaki porezni obveznik, ili pravna osoba koja nije porezni obveznik ali je identificirana za potrebe PDV-a, kojem se pružaju usluge navedene u članku 44., ako usluge pruža porezni obveznik koji nema poslovni nastan na području države članice.

▼ B*Članak 197.*

1. PDV je odgovorna plaćati osoba kojoj se isporučuje roba ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
  - (a) oporeziva transakcija je isporuka robe obavljena sukladno uvjetima iz članka 141.;
  - (b) osoba kojoj se isporučuje roba je drugi porezni obveznik ili pravna osoba koja nije porezni obveznik identificiran u svrhe plaćanja PDV-a u državi članici u kojoj se obavlja isporuka;

▼M9

- (c) račun koji izdaje porezni obveznik koji nema poslovni nastan u državi članici osobe kojoj je roba isporučena sastavlja se u skladu s odjeljcima od 3. do 5. poglavlja 3.

▼B

2. Ako je u skladu s odredbama članka 204. porezni zastupnik određen kao osoba koja je odgovorna za plaćanje PDV-a, države članice mogu propisati iznimku od stavka 1. ovog članka.

Članak 198.

1. Države članice, koje na temelju članka 352. oporezuju posebne transakcije u vezi s investicijskim zlatom između poreznog obveznika koji je član zakonski uređenog tržišta plemenitim metalima i drugog poreznog obveznika koji nije član tog tržišta, određuju kupca kao osobu koja je odgovorna za plaćanje PDV-a.

Ako je kupac, koji nije član zakonski uređenog tržišta plemenitih metala, porezni obveznik koji se mora identificirati u svrhe plaćanja PDV-a u državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja poreza isključivo u vezi s transakcijama iz članka 352., porezne obveze za račun kupca u skladu s odredbama te države članice ispunjava prodavatelj.

2. Ako isporuku zlatnog materijala ili poluproizvoda čistoće 325 tisućinki ili više ili isporuku investicijskog zlata iz članka 344. stavka 1. obavlja porezni obveznik koji je iskoristio jednu od mogućnosti iz članaka 348., 349. i 350., države članice mogu odrediti kupca kao osobu koja je odgovorna za plaćanje PDV-a.

3. Države članice određuju uvjete za provedbu stavaka 1. i 2.

Članak 199.

1. Države članice mogu odrediti da je osoba koja je odgovorna za plaćanje PDV-a porezni obveznik kojem se isporučuje bilo što od niže navedenog:

- (a) građevinski radovi, uključujući popravke, čišćenje, održavanje, rekonstrukciju i rušenje vezano uz nekretnine kao i predaja građevinskih radova koji se smatraju isporukom robe sukladno članku 14 stavku 3.;

- (b) osiguravanje osoblja uključenog u aktivnosti iz točke (a);

- (c) isporuka nepokretne imovine, kako je navedeno u članku 135. stavku 1. točki (j) i (k), ako se dobavljač odlučio za oporezivanje isporuke u skladu s člankom 137.;

▼ B

- (d) isporuka rabljenog materijala, kao i rabljenog materijala koji kao takav nije moguće ponovno upotrijebiti, smeća, industrijskog i neindustrijskog otpada, otpada koji je moguće reciklirati, djelomično prerađenog otpada i određenih roba i usluga kako je navedeno u Prilogu VI.;
- (e) isporuka robe, koju porezni obveznici daju kao osiguranje drugom poreznom obvezniku u vezi s izvršavanjem tog jamstva;
- (f) isporuka robe pri odstupanju pridržavanja prava vlasništva cesionaru te izvršavanje prenesenog prava od strane cesionara.
- (g) isporuka nekretnina koje prodaje dužnik prema presudi u okviru obvezne prodaje drugoj osobi.

2. Pri korištenju mogućnosti iz stavka 1. države članice mogu odrediti obuhvaćene isporuke robe i usluga te kategorije dobavljača ili primatelja na koje se te mogućnosti mogu primjenjivati.

3. Za potrebe stavka 1. države članice mogu donijeti sljedeće mjere:

- (a) odrediti da se porezni obveznik koji obavlja i aktivnosti i transakcije koje se ne smatraju oporezivim isporukama robe ili usluga sukladno članku 2., smatra oporezivom osobom u vezi s isporukama primljenim kako je navedeno u stavku 1. tog članka;
- (b) odrediti da se javno tijelo koje nije porezni obveznik smatra poreznim obveznikom u vezi s primljenim isporukama, kako je navedeno u točkama (e), (f) i (g) stavka 1.;

4. Države članice obavještavaju Odbor za PDV o nacionalnim mjerama donesenim u skladu sa stavkom 1., ako to nisu mjere koje je odobrilo Vijeće prije 13. kolovoza 2006. u skladu s člankom 27. stavcima 1. do 4. Direktive 77/388/EEZ te ih se nastavlja sukladno stavku 1. ovog članka.

▼ M8*Članak 199.a*

1. ►**M18** Do 30. lipnja 2022. države članice mogu odrediti da je osoba koja je odgovorna za plaćanje PDV-a porezni obveznik kojem se isporučuje bilo što od navedenog u nastavku: ◀

- (a) prijenos prava na emisiju stakleničkih plinova, kako je definirano u članku 3. Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice ⁽¹⁾, koji je prenosiv u skladu s člankom 12. navedene Direktive;
- (b) prijenos ostalih jedinica koje subjekti mogu koristiti za usklađivanje s navedenom Direktivom;

⁽¹⁾ SL L 275, 25.10.2003., str. 32.

▼ **M12**

- (c) isporuke mobilnih telefona, to jest uređaja izrađenih ili prilagođenih za korištenje pomoću ovlaštene mreže i koji rade na određenim frekvencijama, bez obzira na to imaju li bilo koju drugu namjenu;
- (d) isporuke uređaja s integriranim krugom, kao što su mikroprocesori i središnje jedinice za obradu u stanju prije integracije u proizvode za krajnje korisnike;
- (e) isporuke plina i električne energije oporezivom preprodavaču, kako je definiran u članku 38. stavku 2.;
- (f) isporuke certifikata plina i električne energije;
- (g) isporuke telekomunikacijskih usluga, kako su definirane u članku 24. stavku 2.;
- (h) isporuke igračih konzola, tabletnih računala i prijenosnih računala;
- (i) isporuke žitarica, industrijskih usjeva uključujući uljano sjemenje i šećernu repu, koji se uobičajeno upotrebljavaju u neizmijenjenom stanju za krajnju potrošnju;
- (j) isporuke sirovih i poluobrađenih metala, uključujući plemenite metale, kada se na njih inače ne odnosi članak 199. stavak 1. točka (d), posebna odredba za rabljenu robu, umjetnine, kolekcijske predmete i antikvitete, sukladno člancima 311. do 343. ili posebna odredba za investicijsko zlato, u skladu s člancima 344. do 356.

1.a Države članice mogu utvrditi uvjete za primjenu mehanizma predviđenog u stavku 1.

1.b Primjena mehanizma predviđenog u stavku 1. na isporuku bilo koje od robe ili usluga navedenih u točkama (c) do (j) tog stavka podliježe uvođenju odgovarajućih i djelotvornih obveza izvješćivanja za porezne obveznike koji isporučuju robu ili usluge na koje se primjenjuje mehanizam predviđen u stavku 1.

2. Države članice obavješćuju Odbor za PDV o primjeni mehanizma predviđenog u stavku 1. prilikom uvođenja svakog takvog mehanizma te Odboru za PDV dostavljaju sljedeće informacije:

- (a) područje primjene mjere kojom se mehanizam primjenjuje, zajedno s vrstom i značajkama prijevare, kao i podroban opis popratnih mjera, uključujući sve obveze izvješćivanja za porezne obveznike i sve mjere kontrole;
- (b) radnje poduzete kako bi se relevantni porezni obveznici obavijestili o početku primjene mehanizma;

▼ **M12**

- (c) kriterije za ocjenjivanje kako bi se omogućila usporedba između prijevornih aktivnosti u vezi s robom i uslugama navedenima u stavku 1. prije i nakon primjene mehanizma, prijevornih aktivnosti u vezi s drugom robom i uslugama prije i nakon primjene mehanizma te o svakom porastu drugim vrsta prijevornih aktivnosti prije i nakon primjene mehanizma;
- (d) datum početka i razdoblje koje obuhvaća mjera kojom se mehanizam primjenjuje.

▼ **M8**

3. ► **M12** Države članice koje primjenjuju mehanizam predviđen u stavku 1., na temelju kriterija za ocjenjivanje predviđenih u stavku 2. točki (c), podnose izvješće Komisiji najkasnije 30. lipnja 2017. ◀ U izvješću je potrebno jasno navesti koja je informacija povjerljive prirode, a koju je dopušteno objaviti.

U izvještaju je potrebno navesti detaljnu procjenu ukupne učinkovitosti i uspješnosti mjera, a posebno u vezi:

▼ **M12**

- (a) učinka na prijevorne aktivnosti u odnosu na isporuke robe i usluga koje mjera obuhvaća;

▼ **M8**

- (b) mogućeg pomaka prijevornih aktivnosti na robu ili druge usluge;
- (c) troškova usklađivanja koje snose porezni obveznici, a koji proizlaze iz navedene mjere.

▼ **M12**

4. Svaka država članica koja je uočila pomak u trendovima prijevornih aktivnosti na svojem državnom području u vezi s robom i uslugama navedenima u stavku 1. od dana stupanja na snagu ovog članka u odnosu na takvu robu i usluge, Komisiji podnosi izvješće o tome najkasnije 30. lipnja 2017.

5. Komisija prije 1. siječnja 2018. podnosi Europskom parlamentu i Vijeću sveobuhvatno izvješće o procjeni učinka mehanizma predviđenog u stavku 1. na suzbijanje prijevara.

▼ **M18***Članak 199.b*

1. Država članica može u slučaju iznimne hitnosti i u skladu sa stavcima 2. i 3. odrediti primatelja kao osobu odgovornu za plaćanje PDV-a za određene isporuke robe i usluga, odstupajući od članka 193., kao posebnu mjeru mehanizma brze reakcije („MBR”) za suzbijanje iznenadnih prijevara velikih razmjera koje bi mogle dovesti do znatnih i nepopravljivih financijskih gubitaka.

Posebna mjera MBR-a podliježe odgovarajućim mjerama kontrole koje država članica primjenjuje na porezne obveznike koji isporučuju robu ili usluge na koje se ta mjera odnosi i vrijedi za razdoblje od najviše devet mjeseci.

2. Država članica koja želi uvesti posebnu mjeru MBR-a predviđenu u stavku 1. šalje obavijest Komisiji služeći se standardiziranim obrascem utvrđenim u skladu sa stavkom 4. te je istodobno šalje drugim državama članicama. Država članica dostavlja Komisiji informacije u kojima se navodi predmetni sektor, vrsta i karakteristike prijevara, postojanje razloga iznimne hitnosti, iznenadnost i veliki razmjeri prijevara te posljedice u smislu znatnih i nepopravljivih financijskih gubitaka. Ako Komisija smatra da ne posjeduje sve potrebne informacije,

▼ **M18**

ona kontaktira dotičnu državu članicu u roku od dva tjedna od primitka obavijesti te navodi koje su joj dodatne informacije potrebne. Sve dodatne informacije koje dotična država članica dostavlja Komisiji istodobno se šalju drugim državama članicama. Ako pružene dodatne informacije nisu dovoljne, Komisija o tome obavješćuje dotičnu državu članicu u roku od tjedan dana.

Država članica koja želi uvesti posebnu mjeru MBR-a predviđenu u stavku 1. ovog članka istodobno podnosi i zahtjev Komisiji u skladu s postupkom utvrđenim u članku 395. stavcima 2. i 3.

U slučajevima iznimne hitnosti navedenima u stavku 1. ovog članka postupak utvrđen člankom 395. stavcima 2. i 3. mora biti dovršen u roku od šest mjeseci nakon što je Komisija primila zahtjev.

3. Kada Komisija primi sve informacije koje smatra potrebnima za procjenu obavijesti iz stavka 2. prvog podstavka, ona o tome obavješćuje države članice. Ako se protivi posebnoj mjeri MBR-a, ona daje negativno mišljenje u roku od mjesec dana od te obavijesti i o tome obavješćuje dotičnu državu članicu i Odbor za PDV. Ako se Komisija ne protivi, potvrđuje to u pisanom obliku dotičnoj državi članici i Odboru za PDV u istom razdoblju. Država članica može donijeti posebnu mjeru MBR-a od dana primitka te potvrde. Komisija prilikom procjene obavijesti uzima u obzir stajališta bilo koje druge države članice poslana u pisanom obliku.

4. Komisija donosi provedbeni akt o uspostavi standardiziranog obrasca za dostavljanje obavijesti o posebnoj mjeri MBR-a iz stavka 2. i informacija iz stavka 2. prvog podstavka. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz stavka 5.

5. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, a odbor za te potrebe odbor je uspostavljen člankom 58. Uredbe Vijeća (EU) br. 904/2010 ⁽²⁾.

6. Posebna mjera MBR-a predviđena u stavku 1. primjenjuje se do 30. lipnja 2022.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EU) br. 904/2010 od 7. listopada 2010. o administrativnoj suradnji i suzbijanju prijevare u području poreza na dodanu vrijednost (SL L 268, 12.10.2010., str. 1.).

▼ **M20***Članak 199.c*

1. Odstupajući od članka 193., država članica do 30. lipnja 2022. može uvesti opći mehanizam prijenosa porezne obveze na isporuke koje nisu prekogranične, kojim se predviđa da je osoba odgovorna za plaćanje PDV-a porezni obveznik kojem se isporučuju sva roba i sve usluge iznad praga od 17 500 EUR po transakciji.

Država članica koja želi uvesti opći mehanizam prijenosa porezne obveze mora ispunjavati sve sljedeće uvjete:

- (a) u skladu s metodom i brojkama navedenima u završnom izvješću za 2016. od 23. kolovoza 2016. o jazu PDV-a koje je objavila Komisija, imala je jaz PDV-a, izražen kao postotak ukupne porezne obveze PDV-a, od najmanje 5 postotnih bodova iznad medijske vrijednosti jaza PDV-a Zajednice;
- (b) na temelju procjene učinka kojom je popraćen zakonodavni prijedlog u vezi s ovim člankom, ima razinu kružnih prijevera unutar svojeg ukupnog jaza PDV-a iznad 25 %;
- (c) utvrdila je da druge mjere kontrole nisu dostatne za borbu protiv kružnih prijevera na njezinu državnom području, konkretno navodeći primijenjene mjere kontrole i posebne razloge za njihov manjak djelotvornosti, kao i razloge zbog kojih se upravna suradnja u području PDV-a pokazala nedostatnom;
- (d) utvrdila je da je procijenjeni dobitak od poštovanja poreznih obveza i ubiranja poreza koji se očekuje kao rezultat uvođenja općeg mehanizma prijenosa porezne obveze najmanje 25 % veći od procijenjenog ukupnog dodatnog opterećenja za poduzeća i porezna tijela; i
- (e) utvrdila je da za poduzeća i porezna tijela zbog uvođenja općeg mehanizma prijenosa porezne obveze neće nastati troškovi koji su viši od onih koji nastaju kao rezultat primjene drugih mjera kontrole.

Država članica zahtjevu iz stavka 3. prilaže izračun jaza PDV-a u skladu s metodom i brojkama dostupnima u izvješću o jazu PDV-a, koji je objavila Komisija, kako je navedeno u drugom podstavku točki (a) ovog stavka.

2. Države članice koje primjenjuju opći mehanizam prijenosa porezne obveze utvrđuju primjerene i djelotvorne obveze elektroničkog izvješćivanja za sve porezne obveznike, a prije svega za porezne obveznike koji isporučuju ili primaju robu ili usluge na koje se primjenjuje opći mehanizam prijenosa porezne obveze, kako bi se osiguralo djelotvorno funkcioniranje i praćenje primjene općeg mehanizma prijenosa porezne obveze.

▼ **M20**

3. Države članice koje žele primjenjivati opći mehanizam prijenosa porezne obveze podnose zahtjev Komisiji i dostavljaju sljedeće informacije:

- (a) detaljno obrazloženje ispunjenja uvjeta iz stavka 1.;
- (b) datum početka primjene općeg mehanizma prijenosa porezne obveze i razdoblje koje treba biti obuhvaćeno općim mehanizmom prijenosa porezne obveze;
- (c) mjere koje se trebaju poduzeti kako bi se porezne obveznike obavijestilo o uvođenju primjene općeg mehanizma prijenosa porezne obveze; i
- (d) detaljan opis popratnih mjera iz stavka 2.

Ako Komisija smatra da nema sve potrebne informacije, ona u roku od mjesec dana od primitka zahtjeva traži dodatne informacije, uključujući temeljne metode, pretpostavke, studije i druge popratne dokumente. Država članica koja je podnijela zahtjev dostavlja tražene informacije u roku od mjesec dana od primitka obavijesti.

4. Ako Komisija smatra da je zahtjev usklađen sa zahtjevima utvrđenima u stavku 3., najkasnije tri mjeseca nakon što je primila sve potrebne informacije podnosi prijedlog Vijeću. Vijeće, koje djeluje jednoglasno na takav prijedlog Komisije, može državi članici koja je podnijela zahtjev odobriti primjenu općeg mehanizma prijenosa porezne obveze. Ako Komisija smatra da zahtjev nije usklađen sa zahtjevima utvrđenima u stavku 3., ona u istom roku priopćava svoje razloge državi članici koja je podnijela zahtjev i Vijeću.

5. Ako se u skladu s drugim podstavkom ovog stavka utvrdi znatan negativni učinak na unutarnje tržište, Komisija najkasnije u roku od tri mjeseca nakon što je primila sve potrebne informacije predlaže stavljanje izvan snage svih provedbenih odluka iz stavka 4., najranije šest mjeseci nakon stupanja na snagu prve provedbene odluke kojom se državi članici odobrava primjena općeg mehanizma prijenosa porezne obveze. Smatra se da je Vijeće donijelo takvo stavljanje izvan snage osim ako Vijeće jednoglasno odluči odbiti prijedlog Komisije u roku od 30 dana nakon što ga Komisija donese.

Smatra se da je utvrđen znatan negativni učinak ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) najmanje jedna država članica koja ne primjenjuje opći mehanizam prijenosa porezne obveze obavijestila je Komisiju o porastu prijevara u vezi s PDV-om na svojem državnom području zbog primjene općeg mehanizma prijenosa porezne obveze; i
- (b) Komisija je utvrdila, među ostalim na temelju informacija koje su dostavile države članice iz točke (a) ovog podstavka, da je porast prijevara u vezi s PDV-om na njihovu državnom području povezan s primjenom općeg mehanizma prijenosa porezne obveze u jednoj državi članici ili više njih.

6. Države članice koje primjenjuju opći mehanizam prijenosa porezne obveze dostavljaju sljedeće informacije u elektroničkom obliku svim državama članicama:

- (a) imena osoba protiv kojih se, unutar 12 mjeseci prije datuma početka primjene općeg mehanizma prijenosa porezne obveze, vodio postupak, kazneni ili upravni, zbog prijevara u vezi s PDV-om; i

▼ **M20**

- (b) imena osoba, među ostalim u slučaju pravnih osoba i imena njihovih direktora, čija je registracija u sustav PDV-a u toj državi članici završila nakon uvođenja općeg mehanizma prijenosa porezne obveze; i
- (c) imena osoba, među ostalim u slučaju pravnih osoba i imena njihovih direktora, koje nisu podnijele prijavu PDV-a za dva uzastopna porezna razdoblja nakon uvođenja općeg mehanizma prijenosa porezne obveze.

Informacije iz točaka (a) i (b) prvog podstavka podnose se najkasnije tri mjeseca nakon uvođenja općeg mehanizma prijenosa porezne obveze i ažuriraju svaka tri mjeseca nakon toga. Informacije iz točke (c) prvog podstavka podnose se najkasnije devet mjeseci nakon uvođenja općeg mehanizma prijenosa porezne obveze i ažuriraju svaka tri mjeseca nakon toga.

Države članice koje primjenjuju opći mehanizam prijenosa porezne obveze podnose privremeno izvješće Komisiji najkasnije godinu dana nakon početka primjene općeg mehanizma prijenosa porezne obveze. To izvješće sadržava detaljnu procjenu djelotvornosti općeg mehanizma prijenosa porezne obveze. Tri mjeseca nakon završetka primjene općeg mehanizma prijenosa porezne obveze države članice koje primjenjuju opći mehanizam prijenosa porezne obveze podnose završno izvješće o njegovu ukupnom učinku.

7. Države članice koje ne primjenjuju opći mehanizam prijenosa porezne obveze podnose privremeno izvješće Komisiji u pogledu učinka koji na njihovu državnom području ima primjena općeg mehanizma prijenosa porezne obveze od strane drugih država članica. To se izvješće podnosi Komisiji u roku od tri mjeseca nakon što se opći mehanizam prijenosa porezne obveze već primjenjivao najmanje godinu dana u pojedinoj državi članici.

Ako najmanje jedna država članica primjenjuje opći mehanizam prijenosa porezne obveze, države članice koje ne primjenjuju opći mehanizam prijenosa porezne obveze do 30. rujna 2022. podnose završno izvješće Komisiji u pogledu učinka koji na njihovu državnom području ima primjena općeg mehanizma prijenosa porezne obveze od strane drugih država članica.

8. U izvješćima iz stavka 6. države članice procjenjuju učinak primjene općeg mehanizma prijenosa porezne obveze na temelju sljedećih evaluacijskih kriterija:

- (a) razvoj jaza PDV-a;
- (b) razvoj prijevara u vezi s PDV-om, posebice kružnih prijevara i prijevara na razini maloprodaje;
- (c) razvoj administrativnog opterećenja poreznih obveznika;
- (d) razvoj administrativnih troškova poreznih tijela.

9. U izvješćima iz stavka 7. države članice procjenjuju učinak primjene općeg mehanizma prijenosa porezne obveze na temelju sljedećih evaluacijskih kriterija:

- (a) razvoj prijevara u vezi s PDV-om, posebice kružnih prijevara i prijevara na razini maloprodaje;
- (b) preusmjeravanje prijevara iz onih država članica koje primjenjuju ili koje su primjenjivale opći mehanizam prijenosa porezne obveze.

▼B*Članak 200.*

PDV je dužna platiti svaka osoba koja obavlja isporuku robe unutar Zajednice koja podliježe oporezivanju.

Članak 201.

Pri uvozu je PDV dužna platiti osoba ili osobe koje država članica uvoza odredi ili prizna kao osobe koje su odgovorne za plaćanje poreza.

Članak 202.

PDV je dužna platiti osoba koja da nalog da roba prestane biti obuhvaćena postupcima ili mogućnostima iz članaka 156., 157., 158., 160. i 161.

Članak 203.

PDV je dužna platiti svaka osoba koja iskaže PDV na računu.

Članak 204.

1. Ako je osoba koja je obavezna platiti porez sukladno člancima 193. do 197. i člancima 199. i 200. porezni obveznik koji nema poslovni nastan u državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja PDV-a, države članice mogu mu dopustiti da kao osobu koja je odgovorna za plaćanje PDV-a imenuje poreznog zastupnika.

K tome, kada oporezivu transakciju obavlja porezni obveznik koji nema poslovni nastan u državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja PDV-a, a u državi članici u kojoj taj porezni obveznik ima poslovni nastan ne postoji pravni instrument koji se odnosi na međusobnu pomoć čije je područje primjene slično području primjene propisanom u Direktivi 76/308/EEZ ⁽¹⁾ i Uredbi (EZ) br. 1798/2003 ⁽²⁾, države članice mogu donijeti mjere kojima određuju da je osoba koja je obavezna platiti PDV porezni zastupnik, kojeg je imenovao porezni obveznik koji nema poslovni nastan.

▼M3

Međutim, države članice ne moraju primijeniti opciju navedenu u drugom podstavku na poreznog obveznika koji nema poslovni nastan unutar Zajednice u okviru značenja članka 358.a točke 1. koji se odlučio za poseban program za usluge telekomunikacija, emitiranja ili elektroničke usluge.

▼B

2. Za mogućnost iz prvog podstavka stavka 1. vrijede uvjeti i postupci koje određuje svaka država članica.

Članak 205.

U slučajevima iz članaka 193. do 200. i članaka 202., 203. i 204., države članice mogu odrediti da je umjesto osobe koja je dužna plaćati PDV, za plaćanje PDV-a solidarno odgovorna druga osoba.

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 76/308/EEZ od 15. ožujka 1976. o međusobnoj pomoći kod naplate potraživanja koja se odnose na određene takse, trošarine, poreze i druge mjere (SL L 73, 19.3.1976., str. 18.). Direktiva kako je zadnje izmijenjena Aktom o pristupanju iz 2003.

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1798/2003 od 7. listopada 2003. o upravnoj suradnji u području poreza na dodanu vrijednost (SL L 264, 15.10.2003., str. 1.). Uredba kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 885/2004 (SL L 168, 1.5.2004., str. 1.).

▼B**Odjeljak 2.
Uvjeti plaćanja***Članak 206.*

Svaki porezni obveznik koji je dužan plaćati PDV mora plaćati neto iznos PDV-a pri podnošenju prijave PDV-a predviđene člankom 250. Države članice mogu odrediti drugi datum za plaćanje tog iznosa ili zahtijevati međuplaćenje.

Članak 207.

Države članice donose potrebne mjere kako bi osigurale da one osobe za koje se smatra da su sukladno člancima od 194. do 197. te člancima 199. i 204. obvezne plaćati PDV umjesto poreznog obveznika koji nema poslovni nastan na njihovom području, poštuju obveze o plaćanju iz ovog Odjeljka.

Države članice također donose potrebne mjere kako bi osigurale da osobe koje se sukladno članku 250. smatraju solidarno odgovorne za plaćanje PDV-a, poštuju svoje obveze u vezi s plaćanjem.

Članak 208.

Ako države članice na temelju članka 198. stavka 1. imenuju kupca investicijskog zlata kao osobu koja je obvezna platiti PDV, ili ako, u slučaju zlatnog materijala, poluproizvoda ili investicijskog zlata kako je definirano člankom 344. stavkom 1. koriste mogućnost iz članka 198. stavka 2. o imenovanju kupca osobom koja je obvezna platiti PDV, one poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da ta osoba ispunjava obvezu plaćanja iz ovog Odjeljka.

Članak 209.

Države članice donose potrebne mjere kako bi osigurale da pravne osobe koje nisu obvezne plaćati PDV u vezi s kupnjom robe unutar Zajednice iz članka 2. stavka 1. točke (b) alineje i., poštuju obvezu plaćanja iz ovog Odjeljka.

Članak 210.

Države članice donose potrebne mjere za plaćanje PDV-a pri stjecanju novih prijevoznih sredstava unutar Zajednice iz članka 2. stavka 1. točke (b) alineje ii. i nabavi unutar Zajednice proizvoda na koje se obračunava trošarina iz članka 2. stavka 1. točke (b) alineje iii.

▼B*Članak 211.*

Države članice određuju detaljna pravila u vezi s plaćanjem pri uvozu robe.

Posebno, države članice mogu odrediti da PDV koji bi pri uvozu trebali plaćati porezni obveznici ili osobe koje su odgovorne za plaćanje PDV-a ili određene kategorije tih osoba, ne trebaju plaćati PDV u trenutku uvoza pod uvjetom da se PDV kao takav navede u prijavi PDV-a, koja se podnosi sukladno članku 250.

Članak 212.

Države članice mogu osloboditi porezne obveznike plaćanja PDV-a ako je iznos neznatan.

*POGLAVLJE 2.****Identifikacija****Članak 213.*

1. Svaki porezni obveznik obavezan je prijaviti početak, promjenu ili prestanak svoje djelatnosti kao poreznog obveznika.

Države članice dopuštaju i mogu zahtijevati da se prijava podnese elektroničkim putem sukladno uvjetima koje propišu.

2. Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak stavka 1. svaki porezni obveznik ili pravna osoba koja nije porezni obveznik, a koja stječe robu unutar Zajednice na koju se sukladno članku 3. stavku 1. ne obračunava PDV obavezna je navesti takvo stjecanje kad uvjeti o neobavljanju transakcije na koje se plaća PDV prestanu biti ispunjeni.

Članak 214.

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale identifikaciju sljedećih osoba putem jedinstvenog broja:

- (a) svakog poreznog obveznika, osim onih iz članka 9. stavka 2. koji na svojem području isporučuju robu i usluge vezano uz koje je moguć odbitak PDV-a, osim isporuke robe i usluga vezano uz koje PDV može platiti isključivo kupac ili osoba kojoj su roba i usluge namijenjene sukladno člancima 194. do 197. i članku 199.;
- (b) svakog poreznog obveznika ili pravne osobe koja nije porezni obveznik koja unutar Zajednice stječe robu na koju se obračunava PDV sukladno članku 2. stavku 1. točki (b) i svakog poreznog obveznika ili pravne osobe koja nije porezni obveznik, koja iskoristi mogućnost iz članka 3. stavka 3. vezano uz stjecanja unutar Zajednice na koja se obračunava PDV;

▼ B

- (c) svakog poreznog obveznika koji na svom području stječe robu unutar Zajednice u svrhe transakcija koje su povezane s aktivnostima iz drugog podstavka članka 9. stavka 1. te koje se obavljaju izvan tog područja;

▼ M3

- (d) svaki porezni obveznik koji unutar svojeg državnog područja prima usluge za koje je obvezan platiti PDV u skladu s člankom 196.;
- (e) svaki porezni obveznik koji ima poslovni nastan na svom državnom području koji pruža usluge unutar državnog područja druge države članice, za koje PDV može platiti samo primatelj u skladu s člankom 196.

▼ B

2. Države članice ne moraju identificirati određene porezne obveznike koji obavljaju transakcije na povremenoj osnovi kako je navedeno u članku 12.

Članak 215.

Svaki pojedini identifikacijski broj za PDV ima prefiks sukladno ISO kodu 3166 - alfa 2 - po kojem je moguće identificirati pojedinu državu članicu.

Međutim, Grčka može koristiti prefiks „EL”.

Članak 216.

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da njihovi identifikacijski sustavi omogućuju identifikaciju poreznih obveznika iz članka 214. te ispravnu primjenu prijelaznih uvjeta oporezivanja transakcija unutar Zajednice iz članka 402.

*POGLAVLJE 3.**Ispostavljanje računa***Odjeljak 1.****Definicija****▼ M9***Članak 217.*

Za potrebe ove Direktive „račun u elektroničkom obliku” znači račun koji sadrži informaciju zahtijevanu ovom Direktivom koji je izdan i primljen u bilo kojem elektroničkom formatu.

▼B

Odjeljak 2.
Definicija računa

Članak 218.

Za potrebe ove Direktive, države članice prihvaćaju dokumente ili poruke na papiru ili u elektroničkom obliku ako udovoljavaju uvjetima iz ovog poglavlja.

Članak 219.

Jednako kao dokument tretira se i svaki dokument ili poruka koja izmjenjuje i dopunjuje prvotni račun te se poziva izričito i nedvojbeno na njega.

Odjeljak 3.
Izdavanje računa

▼M16

Članak 219.a

1. Ispostavljanje računa podliježe pravilima koja se primjenjuju u državi članici u kojoj se smatra da je isporuka robe ili usluga obavljena, u skladu s odredbama glave V.

2. Odstupajući od stavka 1., ispostavljanje računa podliježe sljedećim pravilima:

(a) pravilima koja se primjenjuju u državi članici u kojoj dobavljač ima sjedište svog poslovanja ili stalan poslovni nastan iz kojeg se obavlja isporuka ili, u nedostatku takva sjedišta poslovanja ili stalnog poslovnog nastana, u državi članici u kojoj dobavljač ima stalnu adresu ili uobičajeno boravište, ako:

i. dobavljač nema poslovni nastan u državi članici u kojoj se smatra da je isporuka robe ili usluga obavljena, u skladu s odredbama glave V., ili njegova poslovna jedinica u toj državi članici ne sudjeluje u isporuci u smislu članka 192.a točke (b), a obveznik plaćanja PDV-a je osoba kojoj se roba ili usluge isporučuju osim ako kupac izdaje račun (samofakturiranje);

ii. se smatra da isporuka robe ili usluga nije obavljena unutar Zajednice, u skladu s odredbama glave V.;

(b) pravilima koja se primjenjuju u državi članici identifikacije dobavljača koji se koristi jednom od posebnih odredaba iz glave XII. poglavlja 6.

3. Stavci 1. i 2. ovog članka primjenjuju se ne dovodeći u pitanje članke od 244. do 248.

▼ M9*Članak 220.*

1. Svaki porezni obveznik mora zajamčiti da, u sljedećim slučajevima, on sam ili njegov kupac ili treća osoba u njegovo ime i za njegov račun, izdaje račun za:

- (1) isporuku robe ili usluga drugom poreznom obvezniku ili pravnoj osobi koja nije porezni obveznik;
- (2) isporuku robe iz članka 33.;
- (3) isporuku robe izvršenu u skladu s uvjetima iz članka 138.;
- (4) svaku isplatu koju primi prije isporuke robe iz točke 1. i 2.;
- (5) svaku isplatu koju primi od drugog poreznog obveznika ili pravne osobe koja nije porezni obveznik prije nego što je usluga pružena.

2. Odstupajući od stavka 1. i ne dovodeći u pitanje članak 221. stavak 2., izdavanje računa nije obvezno za potrebe isporuke usluga koje su izuzete u skladu s točkama od (a) do (g) članka 135. stavka 1.

Članak 220.a

1. Države članice dopuštaju poreznim obveznicima da izdaju pojednostavljeni račun u sljedećim slučajevima:

- (a) kada iznos računa nije viši od 100 EUR-a ili od istovrijednog iznosa u nacionalnoj valuti;
- (b) kada je izdani račun dokument ili poruka koja se smatra računom sukladno članku 219.

2. Države članice ne dopuštaju poreznim obveznicima da izdaju pojednostavljeni račun ako je sukladno članku 220. stavku 1. točkama 2. i 3. potrebno izdati račun ili kada je oporezivu isporuku robe ili usluga izvršio porezni obveznik koji nema poslovni nastan u državi članici u kojoj je potrebno platiti PDV ili čiji poslovni nastan u toj državi članici ne utječe na isporuku u smislu članka 192.a, i kada je osoba odgovorna za plaćanje PDV-a osoba kojoj su roba ili usluge isporučeni.

▼ M9*Članak 221.*

1. Države članice mogu poreznim obveznicima propisati obvezu da za isporuku robe ili usluga koje nisu navedene u članku 220. stavku 1. izdaju račun u skladu s člankom 226. ili 226.b.

2. Države članice mogu poreznim obveznicima koji imaju poslovni nastan na njihovom području ili koji imaju stalni poslovni nastan na njihovom području iz kojeg je isporuka izvršena, nametnuti obvezu da izdaju račun u skladu s detaljima navedenima u članku 226. ili 226.b u vezi s isporukama robe koje su oslobođene na temelju točaka (a) do (g) članka 135. stavka 1., a koje su navedeni porezni obveznici izvršili na njihovom području ili izvan Zajednice.

▼ A1

3. Države članice mogu osloboditi porezne obveznike od obveze, utvrđene u članku 220. stavku 1. ili u članku 220.a, izdavanja računa za isporuke dobara ili usluga koje su oni obavili na njihovu državnom području, a koje su oslobođene, s pravom ili bez prava na odbitak PDV-a plaćenog u prethodnoj fazi, na temelju članaka 110. i 111., članka 125. stavka 1., članka 127., članka 128. stavka 1., članka 132., članka 135. stavka 1. točaka (h) do (l), članaka 136., 371., 375., 376. i 377., članka 378. stavka 2., članka 379. stavka 2. i članka 380. do 390.c.

▼ M9*Članak 222.*

Za isporuku robe izvršenu u skladu s uvjetima navedenima u članku 138. ili za isporuku usluga za koje kupac treba platiti PDV sukladno članku 196., račun se izdaje najkasnije petnaestog dana u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem je oporezivi događaj nastupio.

Za ostale isporuke robe ili usluga, države članice poreznim obveznicima mogu propisati vremenska ograničenja za izdavanje računa.

Članak 223.

Države članice dopuštaju poreznim obveznicima da izdaju zbirni račun koji sadrži podatke o više zasebnih isporuka robe ili usluga pod uvjetom da PDV za isporuku navedenu na zbirnom računu postane naplativ tijekom istog kalendarskog mjeseca.

Ne dovodeći u pitanje članak 222., države članice mogu dopustiti da zbirni računi obuhvaćaju isporuku za koju je PDV postao naplativ tijekom razdoblja dužeg od jedne kalendarske godine.

▼M9*Članak 224.*

Račune može sastaviti kupac za robu ili usluge koje mu je isporučio porezni obveznik ako između dvije stranke postoji prethodni sporazum i pod uvjetom da postoji postupak za prijem svakog računa od strane poreznog obveznika koji isporučuje robu ili usluge. Države članice mogu zahtijevati da navedeni računi budu izdani u ime i za račun poreznog obveznika.

Članak 225.

Države članice mogu propisati posebne uvjete za porezne obveznike u slučaju kada treća stranka ili kupac koji izdaje račune ima poslovni nastan u zemlji u kojoj ne postoji pravni instrument o međusobnoj pomoći čije je područje primjene slično onom iz Direktive 2010/24/EU ⁽¹⁾ i Uredbe (EZ) br. 1798/2003 ⁽²⁾.

▼B**Odjeljak 4.****Sadržaj računa***Članak 226.*

Ne dovodeći u pitanje posebne odredbe ove Direktive, u svrhu PDV-a na računima koji se izdaju u skladu s člankom 220. i 221. potrebni su samo sljedeći podaci:

1. datum izdavanja računa;
2. redni broj koji na temelju jedne ili više serija jedinstveno identificira račun;
3. identifikacijski broj za PDV iz članka 214. pod kojim porezni obveznik isporučuje robu ili usluge;
4. identifikacijski broj za PDV kupca sukladno članku 214. pod kojim kupac prima robu ili usluge za koje je dužan plaćati PDV ili prima robu sukladno članku 138.;
5. puno ime i adresu poreznog obveznika i kupca;
6. količinu i narav isporučene robe ili opseg i vrstu pruženih usluga;

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 2010/24/EU od 16. ožujka 2010. o uzajamnoj pomoći kod naplate potraživanja vezanih uz poreze, carine i druge mjere (SL L 84, 31.3.2010., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1798/2003 od 7. listopada 2003. o upravnoj suradnji u području poreza na dodanu vrijednost (SL L 264, 15.10.2003., str. 1.).

▼ B

7. datum na koji je obavljena isporuka robe ili dovršena usluga ili datum na koji je obavljena isplata iz točke 4. i 5. članka 220., ako se taj datum može odrediti te ako se razlikuje od datuma izdavanja računa,

▼ M9

- 7.a ako PDV postane naplativ u trenutku primitka isplate u skladu s člankom 66. točkom (b), a pravo na odbitak nastupi u trenutku kada odbijeni porez postane naplativ, navod „Vođenje računa”;

▼ B

8. porezna stopa za svaki stupanj ili izuzeće, cijena jedinice bez PDV-a i bilo kakvi popusti ili sniženja ako nisu uključeni u cijenu jedinice;
9. primijenjena stopa PDV-a;
10. iznos PDV-a koji se plaća osim tamo gdje se primjenjuje poseban dogovor prema kojem je sukladno ovoj Direktivi taj podatak isključen;

▼ M9

- 10.a ako kupac koji prima isporuku izda račun umjesto isporučitelja, navod „Izdavanje računa od strane kupca”;
11. U slučaju oslobođenja od poreza, uputa na primjenjivu odredbu ove Direktive ili odgovarajuću nacionalnu odredbu ili bilo koju drugu odredbu kojom se pokazuje da je isporuka robe ili usluga oslobođena;
- 11.a ako je kupac odgovoran za plaćanje PDV-a, navod „Zamjena obveznika plaćanja poreza”;

▼ B

12. u slučaju isporuke novog prijevoznog sredstva obavljene sukladno uvjetima iz članka 138. stavka 1. i 2. točke (a), podatke navedene u točki (b) članka 2. stavka 2.;

▼ M9

13. U slučaju primjene odredaba za putničke agente, navod „Posebni režim — putničke agencije”;
14. u slučaju primjene nekog od posebnih aranžmana primjenjivih na rabljenu robu, umjetnine, kolekcionarske predmete, navod „Posebni režim — Rabljena roba”; „Posebni režim — Umjetnička djela” ili „Posebni režim — Kolekcionarski predmeti i antikviteti”;

▼ B

15. ako je osoba koja je odgovorna za plaćanje PDV-a porezni zastupnik u smislu članka 204., identifikacijski broj za PDV iz članka 214. tog poreznog zastupnika zajedno s njegovim punim imenom i adresom.

▼ M9*Članak 226.a*

Ako je račun izdao porezni obveznik koji nema poslovni nastan u državi članici u kojoj porez dopijeva na naplatu ili čiji poslovni nastan u toj državi članici ne utječe na isporuku u smislu članka 192.a, i koji isporučuje robu ili usluge kupcu koji je dužan plaćati PDV, porezni obveznik može izostaviti podatke navedene u točkama 8., 9. i 10. članka 226. te umjesto toga, navesti, uputom na količinu ili opseg isporučene robe ili usluga i njihovu prirodu, na oporezivi iznos te robe ili usluga.

Članak 226.b

U vezi s pojednostavljenim računima izdanima sukladno članku 220.a i članku 221. stavcima 1. i 2., države članice zahtijevaju barem sljedeće podatke:

- (a) datum izdavanja;
- (b) identifikaciju poreznog obveznika koji isporučuje robu ili usluge;
- (c) identifikaciju vrste isporučene robe ili usluga;
- (d) iznos plativog PDV-a ili informacija za njegovo izračunavanje;
- (e) kada je izdani račun dokument ili poruka koji se smatraju računom sukladno članku 219., posebna i jasna uputa na taj prvotni račun i posebni podaci koji su izmijenjeni.

Države članice ne smiju zahtijevati druge podatke na računima osim onih koji su navedeni u člancima 226., 227. i 230.

▼ B*Članak 227.*

Države članice mogu zahtijevati da porezni obveznici koji imaju poslovni nastan na njihovom području te tamo obavljaju isporuku robe ili usluga navedu identifikacijskih broj za PDV iz članka 214. kupca u slučajevima koji nisu navedeni u točki 4. članka 226.

▼ M9

▼ B*Članak 229.*

Države članice ne zahtijevaju da računi budu potpisani.

▼ M9*Članak 230.*

Iznosi koji su iskazani na računu mogu biti izraženi u bilo kojoj valuti pod uvjetom da je iznos PDV-a koji je potrebno platiti izražen u nacionalnoj valuti države članice, uz upotrebu konverzijskih mehanizama iz članka 91.

▼ B**Odjeljak 5.****▼ M9****Računi u papirnatom i elektroničkom obliku***Članak 232.*

Uporaba računa u elektroničkom obliku uvjetovana je pristankom primatelja.

Članak 233.

1. Autentičnost podrijetla, cjelovitost sadržaja i čitljivost računa, bez obzira da li je u papirnatom ili elektroničkom obliku, zajamčeni su od trenutka izdavanja do završetka razdoblja čuvanja računa.

Svaki porezni obveznik utvrđuje način kojim se može zajamčiti autentičnost podrijetla, cjelovitost sadržaja i čitljivost računa. To se može postići bilo kojom vrstom poslovnog nadzora kojim se stvara pouzdana poveznica između računa i isporuke robe ili usluga.

„Autentičnost podrijetla” znači jamčenje identiteta isporučitelja ili izdavača računa.

„Cjelovitost sadržaja” znači da je sadržaj koji se zahtjeva ovom Direktivom ostao nepromijenjen.

2. Osim vrstom poslovnog nadzora opisanog u stavku 1., navode se primjeri tehnologija kojima se jamči autentičnost podrijetla i cjelovitost sadržaja računa u elektroničkom obliku:

- (a) napredni elektronički potpis u smislu točke 2. članka 2. Direktive 1999/93/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 1999. o okviru Zajednice za elektroničke potpise ⁽¹⁾, na temelju kvalificirane potvrde, a koji je izrađen pomoću naprave za sigurnu izradu potpisa, u smislu točaka 6. i 10. članka 2. Direktive 1999/93/EZ;

⁽¹⁾ SL L 13, 19.1.2000., str. 12.

▼ M9

- (b) elektronička razmjena podataka (EDI), kako je određena člankom 2. Priloga 1. Preporuke Komisije 1994/820/EZ od 19. listopada 1994. o pravnim aspektima elektroničke razmjene podataka ⁽¹⁾, kada sporazum koji se odnosi na razmjenu omogućuje korištenje postupaka kojima se jamči autentičnost podrijetla i cjelovitost podataka.

Članak 235.

Države članice mogu propisati posebne uvjete za račune koji se izdaju u elektroničkom obliku, s obzirom na robu ili usluge koje se isporučuju na njihovom području iz zemlje s kojom ne postoji niti jedan pravni instrument o međusobnoj pomoći, čije bi područje uporabe bilo slično području uporabe instrumenta iz Direktive 2010/24/EU i Uredbe (EZ) br. 1987/2003.

Članak 236.

Ako se jedna pošiljka koja sadrži više računa u elektroničkom obliku pošalje primatelju ili mu se stavi na raspolaganje, podaci koji su zajednički za sve pojedinačne račune mogu biti spomenuti samo jednom ako su, za svaki račun zasebno, dostupne sve informacije.

Članak 237.

Najkasnije do 31. prosinca 2016. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće, na temelju zasebne gospodarske studije, o ukupnoj ocjeni učinka pravila za ispostavljanje računa koja se primjenjuju od 1. siječnja 2013., a posebno o opsegu u kojem su u praksi dovela do smanjenja administrativnog opterećenja za poduzeća, uz, prema potrebi, primjereni prijedlog za izmjenu odgovarajućih pravila.

▼ B**Odjeljak 6.****Mjere za pojednostavljenje***Članak 238.***▼ M9**

1. Nakon savjetovanja s Odborom za PDV, države članice mogu, u skladu s uvjetima koje mogu propisati, odrediti da je u sljedećim slučajevima na računima u vezi s isporukom robe ili usluga potrebno navesti samo informacije zahtijevane člankom 226.b:

- (a) ako je iznos na računu veći od 100 EUR-a ali manji od 400 EUR-a, ili u protuvrijednosti u nacionalnoj valuti;
- (b) ako je zbog poslovne ili administrativne prakse u dotičnom poslovnom sektoru ili zbog tehničkih uvjeta u kojima se izdaju računi otežana usklađenost sa svim obvezama navedenima u člancima 226. ili 230.

⁽¹⁾ SL L 338, 28.12.1994., str. 98.

▼ M9

3. Pojednostavljeni aranžmani propisani stavkom 1. se ne primjenjuju kada je račune potrebno izdati sukladno točkama 2. i 3. članka 220. stavka 1. ili kada oporezivu isporuku roba ili usluga izvršava porezni obveznik koji nema poslovni nastan u državi članici u kojoj je potrebno platiti PDV ili čiji poslovni nastan u toj državi članici ne utječe na isporuku u smislu članka 192.a, a osoba odgovorna za plaćanje PDV-a je osoba kojoj su roba i usluge isporučeni.

▼ B*Članak 239.*

U slučajevima kada države članice koriste mogućnost iz točke (b) prvog podstavka članka 272. stavka 1., da se ne dodjeljuje identifikacijski broj za porez na dodanu vrijednost poreznim obveznicima koji ne obavljaju bilo koje transakcije navedene u člancima 20., 21., 22., 33., 36., 138. i 141., te ako dobavljaču ili kupcu nije dodijeljen identifikacijski broj te vrste, umjesto njega na računu se navodi drugi broj koji se naziva porezni pozivni broj, kako ga definira predmetna država članica.

Članak 240.

Ako je poreznom obvezniku dodijeljen identifikacijski broj za porez na dodanu vrijednost, države članice koje koriste mogućnost iz točke (b) prvog podstavka članka 272. stavka 1. mogu također tražiti da se na računu iskazuje sljedeće:

- (1) s obzirom na isporuku usluga, kako je navedeno u člancima 44., 47., 50., 53., 54. i 55., te isporuku robe, kako je navedeno u člancima 138. i 141., identifikacijski broj za porez na dodanu vrijednost i porezni pozivni broj dobavljača;
- (2) s obzirom na ostale isporuke robe ili usluga, samo porezni pozivni broj dobavljača ili samo identifikacijski broj za porez na dodanu vrijednost.

*POGLAVLJE 4.****Knjigovodstvo*****Odjeljak 1.****Definicije***Članak 241.*

Za potrebe ovog poglavlja, „pohrana računa elektroničkim sredstvima” znači pohrana podataka korištenjem elektroničke opreme za obradu (uključujući digitalnu kompresiju) i pohrana, te upotrebom žice, radijskih, optičkih ili drugih elektromagnetskih sredstava.

▼B**Odjeljak 2.
Opće obveze***Članak 242.*

Svaki porezni obveznik mora dovoljno detaljno voditi knjige kako bi se mogao primijeniti PDV, te kako bi njegovu primjenu mogla provjeriti porezna nadležna tijela.

▼M9*Članak 243.*

1. Svaki porezni obveznik vodi evidenciju o robi koju je sam isporučio ili prevezao ili koja je isporučena ili prevezena za njegov račun, na određeno područje države članice otpreme, no unutar Zajednice, za potrebe transakcija koje se sastoje od procjena navedene robe ili radova na toj robi ili njezine privremene uporabe, kako je navedeno u točkama (f), (g), i (h) članka 17. stavka 2.

2. Svaki porezni obveznik mora detaljno dovoljno voditi knjige kako bi omogućio identifikaciju robe koju mu je iz druge države članice isporučio porezni obveznik, identificiran u svrhu PDV-a u toj drugoj državi članici, ili druga osoba za račun tog poreznog obveznika, te koja se koristi za usluge koje se sastoje od vrednovanja te robe ili radova na toj robi.

▼B**Odjeljak 3.
Posebne obveze koje se odnose na pohranu svih računa***Članak 244.*

Svaki porezni obveznik mora osigurati pohranu kopija računa koje je sam izdao, ili koje su izdali njegovi kupci, ili treća osoba u njegovo ime i za njegov račun, te svih računa koje je primio.

Članak 245.

1. Za potrebe ove Direktive, porezni obveznik može odlučiti o mjestu pohrane svih računa, pod uvjetom da su računi ili informacije pohranjene u skladu s člankom 244. na raspolaganju nadležnim tijelima kad god ona to zatraže, bez neopravdane odgode.

2. Države članice mogu zahtijevati od poreznih obveznika koji imaju poslovni nastan na njihovom području da ih izvješćuju o mjestu pohrane ako se ono nalazi izvan njihovog područja.

▼ B

Države članice također mogu zahtijevati od poreznih obveznika koji imaju poslovni nastan na njihovom području da pohranjuju na tom području račune koje su izdali oni sami, ili njihovi kupci, ili treće osobe u njihovo ime i za njihov račun, kao i sve račune koje su primili, kada pohrana nije u elektroničkom obliku koji jamči potpuni internetski pristup dotičnim podacima.

▼ M9**▼ B***Članak 247.*

1. Svaka država članica mora odrediti razdoblje u kojem porezni obveznici moraju čuvati račune koji se odnose na robu ili usluge isporučene na njezinom području, kao i račune koje su primili porezni obveznici s poslovnim nastanom na njihovom području.

▼ M9

2. Kako bi se osiguralo da uvjeti određeni u članku 233. budu zadovoljeni, države članice navedene u stavku 1. mogu zahtijevati da se računi pohranjuju u izvornom obliku u kojem su poslani ili stavljeni na raspolaganje, bilo u papirnatom ili elektroničkom obliku. Osim toga, u slučaju elektroničke pohrane računa, države članice mogu zahtijevati da se podaci koji jamče autentičnost podrijetla računa i cjelovitost sadržaja, kao što je određeno u članku 233., također pohranjuju u elektroničkom obliku.

3. Države članice iz stavka 1. mogu odrediti posebne uvjete kada se zabranjuje ili ograničava pohrana računa u državi s kojom ne postoji pravni instrument o međusobnoj pomoći, čije je područje primjene slično onom iz Direktive 2010/24/EZ i Uredbe (EZ) br. 1798/2003 te pravu pristupa elektroničkim putem, prijenosa i uporabe iz članka 249.

▼ B*Članak 248.*

Države članice mogu, pod uvjetima koje odrede, zahtijevati pohranu računa koje primaju osobe koje nisu porezni obveznici.

Odjeljak 4.**Pravo pristupa računima pohranjenima u elektroničkom obliku u drugoj državi članici****▼ M9***Članak 248.a*

Za potrebe nadzora i u vezi s računima za robu ili usluge isporučene na njihovom području i računima koje je primio porezni obveznik s poslovnim nastanom na njihovom području, države članice mogu, za određene porezne obveznike ili u određenim slučajevima, zahtijevati prijevod na svoj službeni jezik. Međutim, države članice ne moraju propisati opći zahtjev za prijevodom računa.

▼ M9*Članak 249.*

Kada porezni obveznik elektroničkim sredstvima koji jamče *on-line* pristup predmetnim podacima čuva račune koje izdaje ili prima, nadležna tijela države članice u kojoj on ima sjedište, ili ako je PDV stigao na naplatu u drugoj državi članici nadležna tijela te države članice, za potrebe kontrole imaju pravo pristupa, prijensa i uporabe tih računa elektroničkim putem.

▼ B*POGLAVLJE 5.****Prijave****Članak 250.*

1. Svaki porezni obveznik dužan je podnijeti prijavu PDV-a, u kojoj se navode svi podaci koji su potrebni za izračun poreza za koji je nastala obveza obračuna i odbitaka, te ukoliko je to potrebno za utvrđivanje osnovice za razrez, ukupna vrijednost transakcija koje se odnose na takav porez i odbitke, te vrijednost svake izuzete transakcije.

2. Države članice moraju dopustiti, te mogu zahtijevati, da se prijava PDV-a iz stavka 1., podnosi elektroničkim putem, u skladu s uvjetima koje one propišu.

Članak 251.

Osim podataka navedenih u članku 250., u prijavi PDV-a koja obuhvaća određeno porezno razdoblje iskazuje se sljedeće:

- (a) ukupna vrijednost, bez PDV-a, isporuke robe iz članka 138., s obzirom na koju je nastala obveza obračuna PDV-a tijekom tog poreznog razdoblja;
- (b) ukupna vrijednost, bez PDV-a, isporuka robe iz članaka 33. i 36., koje su obavljene na području druge države članice, s obzirom na koje je nastala obveza obračuna PDV-a tijekom tog poreznog razdoblja, ako se mjesto gdje je započela otprema ili prijevoz robe nalazi u državi članici u kojoj je potrebno podnijeti prijavu;
- (c) ukupna vrijednost, bez PDV-a, stjecanja robe unutar Zajednice, ili transakcija koje se tretiraju kao takve, u skladu s člancima 21. ili 22., obavljenih u državi članici u kojoj je potrebno podnijeti prijavu, te s obzirom na koje je nastala obveza obračuna PDV-a tijekom tog poreznog razdoblja;
- (d) ukupna vrijednost, bez PDV-a, isporuka robe iz članaka 33. i 36., obavljenih u državi članici u kojoj je potrebno podnijeti prijavu PDV-a, te s obzirom na koje je nastala obveza obračuna PDV-a tijekom tog poreznog razdoblja, ako se mjesto gdje je započela otprema ili prijevoz robe nalazi na području druge države članice;

▼B

- (e) ukupna vrijednost, bez PDV-a, isporuka robe obavljenih u državi članici u kojoj je potrebno podnijeti prijavu, i s obzirom na koje je porezni obveznik određen, u skladu s člankom 197., kao odgovoran za plaćanje PDV-a, te s obzirom na koje je nastala obveza plaćanja PDV-a tijekom tog poreznog razdoblja.

Članak 252.

1. Prijava PDV-a podnosi se do roka koji određuju države članice. Taj rok ne smije biti dulji od dva mjeseca nakon završetka svakog poreznog razdoblja.

2. Porezno razdoblje određuje svaka država članica kao jedan mjesec, dva mjeseca ili tri mjeseca.

Međutim, države članice mogu odrediti različita porezna razdoblja, pod uvjetom da ta razdoblja ne premašuju godinu dana.

Članak 253.

Švedska može primijeniti pojednostavljeni postupak za mala i srednje velika poduzeća, pri čemu porezni obveznici koji obavljaju samo transakcije koje se oporezuju na nacionalnoj razini mogu podnijeti prijave PDV-a tri mjeseca nakon završetka godišnjeg razdoblja za izravni porez.

Članak 254.

U slučaju isporuke novih prijevoznih sredstava koju obavlja, u skladu s uvjetima navedenima u članku 138. stavku 2. točki (a), porezni obveznik identificiran u svrhu PDV-a za kupca koji nije identificiran u svrhu PDV-a ili porezni obveznik definiran u članku 9. stavku 2., države članice poduzimaju mjere potrebne kako bi osigurale da prodavatelj priopćava sve podatke potrebne za primjenu PDV-a i za provjeru njegove primjene od strane nadležnih poreznih tijela.

Članak 255.

Ako države članice odrede kupca investicijskog zlata kao osobu odgovornu za plaćanje PDV-a, u skladu s člankom 198. stavkom 1., ili ako u slučaju materijala od zlata, poluproizvoda ili investicijskog zlata, kako je definirano člankom 344. stavkom 1., one koriste mogućnost iz članka 198. stavka 2. određivanja kupca kao osobe odgovorne za plaćanje PDV-a, one moraju poduzeti mjere potrebne kako bi osigurale da on ispunjava obveze vezane uz podnošenje prijave PDV-a, navedene u ovom poglavlju.

Članak 256.

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da osobe koje se smatraju odgovornima za plaćanje PDV-a, umjesto poreznih obveznika koji nemaju poslovni nastan na njihovom teritoriju, u skladu s člancima 194. do 197. i člankom 204., ispunjavaju obveze koje se odnose na podnošenje prijave PDV-a, kako je propisano u ovom poglavlju.

▼ B*Članak 257.*

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da pravne osobe koje nisu porezni obveznici, no koje su odgovorne za plaćanje PDV-a koji je dospio s obzirom na stjecanje robe unutar Zajednice, iz članka 2. stavka 1. točke (b) podtočke i., ispunjavaju obveze koje se odnose na podnošenje prijave PDV-a, kako je propisano u ovom poglavlju.

Članak 258.

Države članice propisuju detaljna pravila za podnošenje prijave PDV-a, s obzirom na stjecanje novih prijevoznih sredstava unutar Zajednice, kako je navedeno u članku 2. stavku 1. točki (b) alineji ii., te stjecanje unutar Zajednice proizvoda koji podliježu trošarinama, kako je navedeno u članku 2. stavku 1. točki (b) alineji iii.

Članak 259.

Države članice mogu zahtijevati od osoba koje stječu unutar Zajednice nova prijevozna sredstva, iz članka 2. stavka 1. točke (b) alineje ii., da dostavljaju, kada podnose prijavu PDV-a, sve podatke potrebne za primjenu PDV-a i za provjeru njegove primjene od strane nadležnih poreznih tijela.

Članak 260.

Države članice propisuju detaljna pravila za podnošenje prijave PDV-a s obzirom na uvoz robe.

Članak 261.

1. Države članice mogu zahtijevati od poreznih obveznika da podnesu prijavu u kojoj su iskazani svi podaci navedeni u člancima 250. i 251., s obzirom na sve transakcije obavljene u prethodnoj godini. Ta prijava mora sadržavati sve informacije potrebne za bilo kakva usklađenja.

2. Države članice moraju dopustiti, te mogu zahtijevati, da se prijava iz stavka 1. podnosi elektroničkim putem, u skladu s uvjetima koje one propišu.

*POGLAVLJE 6.****Rekapitulacijsko izvješće*****▼ M3***Članak 262.*

Svaki porezni obveznik koji je identificiran za potrebe PDV-a podnosi zbirnu prijavu u kojoj se navode:

- (a) stjecatelji identificirani za potrebe PDV-a kojima je isporučio robu u skladu s uvjetima određenima u članku 138. stavku 1. i stavku 2. točki (c);

▼ M3

- (b) osobe identificirane za potrebe PDV-a kojima je isporučio robu koja je njemu isporučena putem stjecanja unutar Zajednice navedenih u članku 42.;
- (c) porezni obveznici, i pravne osobe koje nisu porezni obveznici a identificirane su za potrebe PDV-a, kojima je pružio usluge, osim usluga koje su izuzete od PDV-a u državi članici gdje je transakcija oporeziva i za koje primatelj ima obvezu platiti porez u skladu s člankom 196.

▼ M4*Članak 263.*

1. Zbirna prijava sastavlja se za svaki kalendarski mjesec u roku koji ne prelazi mjesec dana i u skladu s postupcima koje određuju države članice.

1.a Države članice međutim u skladu s uvjetima i ograničenjima koje postavljaju mogu dozvoliti poreznim obveznicima da podnesu zbirnu prijavu za svako kalendarsko tromjesečje u roku koji ne prelazi jedan mjesec od kraja tromjesečja, kada ukupan tromjesečni iznos, isključujući PDV, za isporuku robe kako se navodi u članku 264. stavku 1. točki (d) i članku 265. stavku 1. točki (c) ne prelazi ni s obzirom na odnosno tromjesečje ni s obzirom na prethodna četiri tromjesečja iznos od 50 000 EUR ili jednak iznos u nacionalnoj valuti.

Mogućnost navedena u prvom podstavku prestaje biti primjenjiva nakon kraja onog mjeseca tijekom kojeg ukupna vrijednost isključujući PDV za isporuku robe, kako se navodi u članku 264. stavku 1. točki (d) i članku 265. stavku 1. točki (c), prelazi s obzirom na tekuće tromjesečje iznos od 50 000 EUR ili jednak iznos u nacionalnoj valuti. U tom se slučaju sastavlja zbirna prijava za mjesec koji je prošao (mjesec koji su prošli) od početka tromjesečja u roku koji ne prelazi mjesec dana.

1.b Do 31. prosinca 2011. države članice smiju postaviti iznos spomenut u stavku 1.a na 100 000 EUR ili jednak iznos u nacionalnoj valuti.

1.c U slučaju pružanja usluga kako se navodi u članku 264. stavku 1. točki (d) države članice u skladu s uvjetima i ograničenjima koja odrede mogu dozvoliti poreznim obveznicima da podnesu zbirnu prijavu za svako kalendarsko tromjesečje u roku koji ne prelazi mjesec dana od kraja tromjesečja.

Države članice naročito mogu tražiti od poreznih obveznika koji obavljaju isporuku robe i pružanje usluga kako se navodi u članku 264. stavku 1. točki (d) da podnesu zbirnu prijavu u skladu s rokom koji proizlazi iz stavaka od 1. do 1.b.

2. Države članice mogu dozvoliti ili zahtijevati da se zbirna prijava navedena u stavku 1. podnese elektroničkim prijenosom dokumenata u skladu s uvjetima koje one utvrde.

▼ B*Članak 264.*

1. U rekapitulacijskom izvješću iskazuju se sljedeće informacije:

▼ M3

- (a) identifikacijski broj za PDV poreznog obveznika u državi članici u kojoj se mora predati zbirna prijava, a pod kojim je isporučio robu u skladu s uvjetima navedenim u članku 138. stavku 1. i pod kojim je pružio oporezive usluge u skladu s uvjetima utvrđenim u članku 44.;
- (b) identifikacijski broj za PDV osobe koja stječe robu ili prima usluge u državi članici, izuzev one u kojoj se mora predati zbirna prijava, i pod kojim mu je isporučena roba ili pružene usluge;

▼ B

- (c) identifikacijski broj za PDV poreznog obveznika u državi članici u kojoj se podnosi rekapitulacijsko izvješće i pod kojim je on obavio prijenos u drugu državu članicu, kako je navedeno u članku 138. stavku 2. točki (c), kao i broj pod kojim je identificiran u državi članici u kojoj završava otprema ili prijevoz;

▼ M3

- (d) za svaku osobu koja je stekla robu ili primila usluge ukupnu vrijednost isporuke robe i ukupnu vrijednost pruženih usluga koju je proveo porezni obveznik;

▼ B

- (e) s obzirom na isporuku robe koja se sastoji od prijenosa u drugu državu članicu, kako je navedeno u članku 138. stavku 2. točki (c), ukupna vrijednost isporuka, utvrđenih u skladu s člankom 76.;

- (f) iznos usklađenja izvršenih u skladu s člankom 90.

▼ M4

2. Vrijednost navedena u stavku 1. točki (d) prijavljuje se za razdoblje podnošenja utvrđeno u skladu s člankom 263. stavcima od 1. do 1.c tijekom kojeg PDV postaje naplativ.

Iznosi navedeni u stavku 1. točki (f) prijavljuju se za razdoblje podnošenja utvrđeno u skladu s člankom 263. stavcima od 1. do 1.c tijekom kojeg je osoba koja stječe robu obaviještena o prilagodbi.

▼ B*Članak 265.*

1. U slučaju stjecanja robe unutar Zajednice, kako je navedeno u članku 42., porezni obveznik identificiran u svrhu PDV-a u državi članici koja mu je izdala identifikacijski broj za PDV pod kojim je on proveo to stjecanje jasno iskazuje sljedeće informacije u rekapitulacijskom izvješću:

- (a) svoj identifikacijski broj za PDV u toj državi članici, te pod kojim je obavio stjecanje i naknadnu isporuku robe;

▼B

- (b) u državi članici u kojoj je završila otprema ili prijevoz robe, identifikacijski broj za PDV osobe kojoj je porezni obveznik izvršio naknadnu isporuku robe;
- (c) za svaku osobu kojoj je obavljena naknadna isporuka robe, ukupna vrijednost bez PDV-a obavljenih isporuka od strane poreznog obveznika u državi članici u kojoj je završila otprema ili prijevoz robe.

▼M4

- 2. Vrijednost navedena u stavku 1.c prijavljuje se za razdoblje podnošenja utvrđeno u skladu s člankom 263. stavicima od 1. do 1.b tijekom kojeg PDV postaje naplativ.

▼B*Članak 266.*

Odstupajući od članaka 264. i 265., države članice mogu odrediti da je potrebno dati dodatne informacije u rekapitulacijskom izvješću.

Članak 267.

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da one osobe koje se u skladu s člancima 194. i 204. smatraju odgovornima za plaćanje PDV-a, umjesto poreznog obveznika koji nema poslovni nastan na njihovom području, ispunjavaju obvezu podnošenja rekapitulacijskog izvješća, kako je određeno u ovom poglavlju.

Članak 268.

Države članice mogu zahtijevati da porezni obveznici koji na njihovom području obavljaju stjecanje robe unutar Zajednice, ili transakcije koje se tretiraju kao takve, u skladu s člancima 21. ili 22., podnose izvješća u kojima navode podatke o takvim stjecanjima, pod uvjetom da se takva izvješća ne zahtijevaju s obzirom na razdoblje kraće od jednog mjeseca.

Članak 269.

Vijeće može jednoglasno na prijedlog Komisije dozvoliti svakoj državi članici uvođenje posebnih mjera navedenih u člancima 270. i 271., radi pojednostavljenja obveze podnošenja rekapitulacijskog izvješća propisane u ovom poglavlju. Takve mjere ne smiju ugroziti pravilno praćenje transakcija unutar Zajednice.

Članak 270.

Na temelju dozvole iz članka 269., države članice mogu dopustiti poreznim obveznicima podnošenje rekapitulacijskih izvješća u kojima se navode identifikacijski brojevi za PDV, u drugoj državi članici, osoba kojima su ti porezni obveznici isporučili robu u skladu s uvjetima navedenima u članku 138. stavku 1. i stavku 2. točki (c), ako ti porezni obveznici zadovoljavaju sljedeća tri uvjeta:

▼B

- (a) ukupna godišnja vrijednost, bez PDV-a, njihovih isporuka robe i usluga ne prelazi za više od 35 000 EUR ili protuvrijednost u nacionalnoj valuti iznos godišnjeg prometa koji se koristi kao referenca za primjenu izuzeća za mala poduzeća, kako je navedeno u člancima od 282. do 292.;
- (b) ukupna godišnja vrijednost, bez PDV-a, isporuke robe koju obavljaju u skladu s uvjetima navedenima u članku 138. ne prelazi 15 000 EUR ili protuvrijednost u nacionalnoj valuti;
- (c) niti jedna isporuka robe koju oni obavljaju u skladu s uvjetima navedenima u članku 138. nije isporuka novih prijevoznih sredstava.

Članak 271.

Na temelju dozvole iz članka 269., države članice koje određuju da je trajanje poreznog razdoblja za koje porezni obveznici moraju podnijeti prijave PDV-a iz članka 250. dulje od tri mjeseca, mogu dozvoliti tim osobama da podnose rekapitulacijska izvješća za isto razdoblje, ako porezni obveznici zadovoljavaju sljedeća tri uvjeta:

- (a) ukupna godišnja vrijednost, bez PDV-a, njihovih isporuka robe i usluga ne prelazi 200 000 EUR ili protuvrijednost u nacionalnoj valuti;
- (b) ukupna godišnja vrijednost, bez PDV-a, isporuka robe koju obavljaju u skladu s uvjetima navedenima u članku 138. ne prelazi 15 000 EUR ili protuvrijednost u nacionalnoj valuti;
- (c) niti jedna isporuka robe koju oni obavljaju u skladu s uvjetima navedenim u članku 138. nije isporuka novih prijevoznih sredstava.

*POGLAVLJE 7.****Razne odredbe****Članak 272.*

1. Države članice mogu osloboditi sljedeće porezne obveznike određenih ili svih obveza navedenih u poglavljima 2. do 6.:

- (a) porezni obveznici čije stjecanje robe unutar Zajednice ne podliježe PDV-u u skladu s člankom 3. stavkom 1.;
- (b) porezni obveznici koji ne obavljaju niti jednu transakciju navedenu u člancima 20., 21., 22., 33., 36., 138. i 141.;
- (c) porezni obveznici koji obavljaju isporuku samo one robe ili samo onih usluga koje su izuzete prema člancima 132., 135. i 136., člancima 146. do 149. i člancima 151., 152. ili 153.;

▼B

- (d) porezni obveznici koji su obuhvaćeni izuzećem za mala poduzeća, iz članka 282. do 292.;
- (e) porezni obveznici koji su obuhvaćeni zajedničkom paušalnom odredbom za poljoprivrednike.

▼M9

Države članice ne smiju osloboditi porezne obveznike iz točke (b) prvog podstavka od obveza ispostavljanja računa, propisanih odjeljcima od 3. do 6. poglavlja 3. i odjeljkom 3. poglavlja 4.

▼B

2. Ako države članice koriste mogućnost navedenu u točki (e) prvog podstavka, one moraju poduzeti potrebne mjere kako bi osigurale pravilnu primjenu prijelazne odredbe za oporezivanje transakcija unutar Zajednice.

3. Države članice mogu osloboditi porezne obveznike, osim onih navedenih u stavku 1., određenih knjigovodstvenih obveza navedenih u članku 242.

Članak 273.

Države članice mogu propisati i druge obveze koje smatraju potrebnima da bi osigurale pravilnu naplatu PDV-a, te da bi spriječile utaju, uz poštivanje jednakog postupanja s domaćim transakcijama i transakcijama koje obavljaju porezni obveznici između država članica, te pod uvjetom da te obveze u trgovini između država članica ne uzrokuju formalnosti povezane s prelaskom preko granice.

Mogućnost predviđena prvim stavkom ne može se upotrebljavati za određivanje dodatnih obveza izdavanja računa, koje su veće od onih propisanih u poglavlju 3.

*POGLAVLJE 8.**Obveze vezane uz određenu vrstu uvoza i izvoza***Odjeljak 1.****Uvoz***Članak 274.*

Članci 275., 276. i 277. primjenjuju se na uvoz robe u slobodnom prometu, koja se unosi u Zajednicu iz trećeg područja koje predstavlja dio carinskog područja Zajednice.

▼B*Članak 275.*

Formalnosti koje se odnose na uvoz robe navedene u članku 274. jednake su onima propisanim carinskim odredbama Zajednice koje su na snazi za uvoz robe na carinsko područje Zajednice.

Članak 276.

Ako otprema ili prijevoz robe navedene u članku 274. završava na mjestu koje se nalazi izvan države članice u kojoj je unesena u Zajednicu, ona se kreće u Zajednici prema unutarnjem proвозnom postupku Zajednice koji je određen važećim carinskim odredbama Zajednice, ukoliko podliježe deklaraciji kojom ju se stavlja u taj postupak nakon njezinog unosa u Zajednicu.

Članak 277.

Ako se roba iz članka 274. nakon unosa u Zajednicu nalazi u jednoj od situacija zbog kojih bi ispunjavala uvjete da bude obuhvaćena jednim od odredaba ili situacija iz članka 156., ako bi se uvozila u smislu prvog podstavka članka 30., ili odredbom za privremeni uvoz, uz potpuno izuzimanje iz carinskih pristojba, države članice dužne su poduzeti mjere potrebne kako bi osigurale da roba može ostati u Zajednici pod istim uvjetima kao što su oni propisani za primjenu tih odredaba ili situacija.

Odjeljak 2.**Izvoz***Članak 278.*

Članci 279. i 280. primjenjuju se na izvoz robe u slobodni promet, koja se otprema ili prevozi iz države članice u treće područje koje predstavlja dio carinskog područja Zajednice.

Članak 279.

Formalnosti koje se odnose na izvoz robe iz članka 278. iz područja Zajednice moraju biti jednake onima propisanim odredbama Zajednice koje su na snazi za izvoz robe iz carinskog područja Zajednice.

Članak 280.

U slučaju robe koja je privremeno izvezena iz Zajednice, kako bi bila ponovno uvezena, države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da nakon ponovnog uvoza u Zajednicu takva roba može biti obuhvaćena istim odredbama koje bi se primjenjivale da je roba bila privremeno izvezena iz carinskog područja Zajednice.

GLAVA XII.

POSEBNE ODREDBE

POGLAVLJE 1.

Posebna odredba za mala poduzeća

Odjeljak 1.

Pojednostavljeni postupak za obračun i naplatu

Članak 281.

Države članice koje se mogu susresti s poteškoćama u primjeni uobičajenih odredaba za PDV za mala poduzeća, zbog djelatnosti ili strukture takvih poduzeća mogu primijeniti pojednostavljeni postupak, uz uvjete i ograničenja koje one eventualno odrede, te nakon savjetovanja s Odborom za PDV, kao što je paušalna odredba za obračun i naplatu PDV-a, pod uvjetom da to ne dovodi do smanjenja poreza.

Odjeljak 2.

Izuzeća i progresivne olakšice

Članak 282.

Izuzeća i progresivne porezne olakšice propisane ovim odjeljkom primjenjuju se na isporuke robe i usluga od strane malih poduzeća.

Članak 283.

1. Odredbe iz ovog odjeljka ne primjenjuju se na sljedeće transakcije:
  - (a) transakcije koje se obavljaju povremeno, kako je navedeno u članku 12.;
  - (b) isporuke novih prijevoznih sredstava koje se obavljaju u skladu s uvjetima navedenim u članku 138. stavku 1. i stavku 2. točki (a);
  - (c) isporuke robe ili usluga koje obavlja porezni obveznik koji nema poslovni nastan u državi članici u kojoj treba platiti PDV.
2. Države članice mogu isključiti transakcije, osim onih navedenih u stavku 1., iz odredaba navedenih u ovom odjeljku.

Članak 284.

1. Države članice koje koriste mogućnost iz članka 14. Direktive Vijeća 67/228/EEZ od 11. travnja 1967. o usklađivanju zakonodavstva država članica koja se odnose na poreze na promet – Struktura i postupci za primjenu zajedničkog sustava poreza na dodanu vrijednost⁽¹⁾ uvođenja izuzeća i progresivnih poreznih olakšica mogu ih zadržati, kao i odredbe za njihovu primjenu, ako su usklađeni s pravilima PDV-a.

⁽¹⁾ SL 71, 14.4.1967., str. 1303/67. Direktiva koja je stavljena izvan snage Direktivom 77/388/EEZ.

▼B

2. Države članice koje su na dan 17. svibnja 1977. izuzele porezne obveznike čiji je godišnji promet bio manji od protuvrijednosti od 5 000 europskih obračunskih jedinica u nacionalnoj valuti, prema tečaju koji je vrijedio na taj datum, mogu povećati taj prag na 5 000 EUR.

Države članice koje su primjenjivale progresivne porezne olakšice ne mogu niti povećati prag za progresivne porezne olakšice niti poboljšati uvjete za njihovo odobravanje.

Članak 285.

Države članice koje nisu koristile mogućnost prema članku 14. Direktive 67/228/EEZ mogu izuzeti od poreza porezne obveznike čiji godišnji promet nije veći od 5 000 EUR ili protuvrijednosti tog iznosa u nacionalnoj valuti.

Države članice iz prvog podstavka mogu odobriti progresivne porezne olakšice poreznim obveznicima čiji godišnji promet premašuje prag koji one utvrde.

Članak 286.

Države članice koje su na dan 17. svibnja 1977. izuzele od poreza porezne obveznike čiji je godišnji promet bio jednak ili veći od protuvrijednosti 5 000 europskih obračunskih jedinica u nacionalnoj valuti prema tečaju koji je vrijedio na taj datum, mogu povećati taj prag kako bi očuvale realnu vrijednost izuzeća.

Članak 287.

Države članice koje su pristupile nakon 1. siječnja 1978., mogu izuzeti od poreza porezne obveznike čiji godišnji promet ne prelazi protuvrijednost u nacionalnoj valuti sljedećih iznosa, prema tečaju na dan njihovog pristupanja:

1. Grčka: 10 000 europskih obračunskih jedinica;
2. Španjolska: 10 000 ECU-a;
3. Portugal: 10 000 ECU-a;
4. Austrija: 35 000 ECU-a;
5. Finska: 10 000 ECU-a;
6. Švedska: 10 000 ECU-a;
7. Češka Republika: 35 000 EUR;
8. Estonija: 16 000 EUR;
9. Cipar: 15 600 EUR;
10. Latvija: 17 200 EUR;
11. Litva: 29 000 EUR;
12. Mađarska: 35 000 EUR;

▼B

13. Malta: 37 000 EUR ako se gospodarska djelatnost uglavnom sastoji u isporuci robe, 24 300 EUR ako se gospodarska djelatnost uglavnom sastoji u isporuci usluga s malom dodanom vrijednošću (veliki *input*), te 14 600 EUR u drugim slučajevima, odnosno kod isporuka usluga s velikom dodanom vrijednošću (mali *input*);

14. Poljska: 10 000 EUR;

15. Slovenija: 25 000 EUR;

16. Slovačka: 35 000 EUR;

▼M7

17. Bugarska: 25 600 eura;

18. Rumunjska: 35 000 eura;

▼A1

19. Hrvatska: 35 000 EUR.

▼B*Članak 288.*

Promet koji služi kao osnova za uporabu odredaba navedenih u ovom Odjeljku sastoji se od sljedećih iznosa, bez PDV-a:

1. vrijednost isporučene robe i usluga, ukoliko se one oporezuju;
2. vrijednost transakcija koje se izuzimaju, uz pravo na odbitak PDV-a plaćenog u prethodnoj fazi, u skladu s člancima 110. ili 111., člankom 125. stavkom 1., člankom 127. ili člankom 128. stavkom 1.;
3. vrijednost transakcija koje se izuzimaju u skladu s člancima od 146. do 149. i člancima 151., 152. ili 153.;
4. vrijednost transakcija nekretninama, financijskih transakcija iz točaka od (b) do (g) članka 135. stavka 1., te usluge osiguranja, osim ako su te transakcije pomoćne transakcije.

Međutim, otuđenje materijalnih ili nematerijalnih osnovnih sredstava poduzeća ne uzima se u obzir u svrhu izračunavanja prometa.

Članak 289.

Porezni obveznici izuzeti od PDV-a nemaju pravo na odbitak PDV-a u skladu s člancima od 167. do 171. i člancima od 173. do 177., te ne smiju iskazivati PDV na svojim računima.

Članak 290.

Porezni obveznici koji imaju pravo na izuzeće od PDV-a mogu se odlučiti ili za uobičajene odredbe PDV-a ili za pojednostavljene postupke navedene u članku 281. U tom slučaju oni imaju pravo na bilo koje progresivne porezne olakšice određene nacionalnim zakonodavstvom.

▼B*Članak 291.*

Uz primjenu članka 281., porezni obveznici koji koriste progresivne olakšice smatraju se poreznim obveznicima na koje se primjenjuje uobičajene odredbe PDV-a.

Članak 292.

Odredba iz ovog odjeljka primjenjuje se do datuma koji utvrđuje Vijeće u skladu s člankom 93. Ugovora, koji ne smije biti kasnije od datuma kada stupa na snagu konačna odredba navedena u članku 402.

Odjeljak 3.**Izvješćivanje i preispitivanje***Članak 293.*

Svake četiri godine, počevši od donošenja ove Direktive, Komisija mora na temelju informacija dobivenih od država članica dostaviti Vijeću izvješće o primjeni ovog poglavlja zajedno s prijedlozima vezanim uz sljedeća pitanja, ako je to potrebno i uzimajući u obzir potrebu za osiguranjem dugoročne konvergencije nacionalnih propisa:

1. poboljšanja posebne odredbe za mala poduzeća;
2. prilagodba nacionalnih sustava što se tiče izuzeća i progresivnih poreznih olakšica;
3. prilagodba gornjih granica iz odjeljka 2.

Članak 294.

Vijeće mora odlučiti, u skladu s člankom 93. Ugovora, je li potrebna posebna odredba za mala poduzeća u okviru konačne odredbe, te po potrebi mora odrediti zajednička ograničenja i uvjete za provedbu te odredbe.

*POGLAVLJE 2.***Zajednička paušalna odredba za poljoprivrednike***Članak 295.*

1. Za potrebe ovog poglavlja primjenjuju se sljedeće definicije:
  1. „poljoprivrednik” znači bilo koji porezni obveznik čija se djelatnost obavlja u poljoprivrednom, šumarskom ili ribarskom poduzeću;
  2. „poljoprivredno, šumarsko ili ribarsko poduzeće” znači poduzeće koje takvim smatra svaka država članica u okviru proizvodnih djelatnosti navedenih u Prilogu VII.;
  3. „poljoprivrednik za kojeg vrijedi paušalna odredba” znači svaki poljoprivrednik koji je obuhvaćen paušalnom odredbom iz ovog poglavlja;

▼ B

4. „poljoprivredni proizvodi” znači dobro koje proizvodi poljoprivredno, šumarsko ili ribarsko poduzeće u svakoj državi članici uslijed djelatnosti navedenih u Prilogu VII.;
  5. „poljoprivredne usluge” znači usluge, a posebno one navedene u Prilogu VIII., koje isporučuje poljoprivrednik koji koristi svoju radnu snagu ili opremu koja se obično upotrebljava u poljoprivrednom, šumarskom ili ribarskom poduzeću kojim on upravlja i koja je obično sastavni dio poljoprivredne proizvodnje;
  6. „obračunati pretporez” znači iznos ukupnog PDV-a koji je vezan uz robu ili usluge koje kupuju sva poljoprivredna, šumarska ili ribarska poduzeća iz svake države članice, uz primjenu paušalne odredbe, ako takav porez poljoprivrednik može odbiti u skladu s člancima 167., 168. i 169. i člancima od 173. do 177., uz primjenu uobičajene odredbe PDV-a;
  7. „postoci paušalne nadoknade” znači postoci koji određuju države članice, u skladu s člancima 297., 298. i 299., te koji primjenjuju u slučajevima navedenim u članku 300., kako bi omogućili poljoprivrednicima za koje vrijedi paušalna odredba da nadoknade obračunati pretporez po određenoj stopi;
  8. „paušalna nadoknada” znači iznos koji se izračunava primjenom postotaka paušalne nadoknade na promet poljoprivrednika za kojeg vrijedi paušalna odredba, u slučajevima navedenim u članku 300.
2. Ako poljoprivrednik prerađuje, primjenjujući sredstva koja se obično koriste u poljoprivrednom, šumarskom ili ribarskom poduzeću, proizvode koji prvenstveno proizlaze iz njegove poljoprivredne proizvodnje, te prerađivačke djelatnosti tretiraju se kao djelatnosti poljoprivredne proizvodnje, kako je navedeno u Prilogu VII.

Članak 296.

1. Ako bi zbog primjene uobičajene odredbe PDV-a ili posebne odredbe iz poglavlja 1. na poljoprivrednike moglo doći do poteškoća, države članice mogu primjenjivati na poljoprivrednike paušalnu odredbu čija je svrha nadoknada obračunatog PDV-a na kupnju robe i usluga od strane poljoprivrednika za koje vrijedi paušalna odredba, u skladu s ovim poglavljem.
2. Svaka država članica može isključiti iz paušalne odredbe određene kategorije poljoprivrednika, kao i poljoprivrednike za koje nije vjerojatno da bi zbog primjene uobičajene odredbe PDV-a ili pojednostavljenih postupaka iz članka 281. moglo doći do administrativnih poteškoća.
3. Svaki poljoprivrednik za kojeg vrijedi paušalna odredba može se odlučiti, uz poštivanje pravila i uvjeta koje propisuje svaka država članica, za primjenu uobičajene odredbe PDV-a ili pojednostavljenih postupaka iz članka 281., ovisno o slučaju.

▼ B*Članak 297.*

Države članice dužne su po potrebi odrediti postotke paušalne nadoknade. One mogu odrediti različite postotke za šumarstvo, za različita potpodručja poljoprivrede i za ribarstvo.

Države članice dužne su izvijestiti Komisiju o postocima paušalne nadoknade koji su određeni u skladu s prvim stavkom, prije nego što ih počnu primjenjivati.

Članak 298.

Postoci paušalne nadoknade izračunavaju se na temelju makroekonomske statistike za poljoprivrednike za koje vrijedi paušalna odredba za protekle tri godine.

Postotke je moguće zaokružiti na više ili na niže do najbliže točke od pola posto. Države članice također mogu smanjiti te postotke na nultu stopu.

Članak 299.

Postoci paušalne nadoknade ne smiju biti određeni tako da poljoprivrednici za koje vrijedi paušalna odredba dobiju veći povrat od obračunatog pretporeza.

Članak 300.

Postoci paušalne nadoknade primjenjuju se na cijene, bez PDV-a, sljedećih dobara i usluga:

1. poljoprivredni proizvodi koje poljoprivrednici za koje vrijedi paušalna odredba isporučuju poreznim obveznicima, osim onima koji su obuhvaćeni tom paušalnom odredbom u državi članici u kojoj su ti proizvodi isporučeni;
2. poljoprivredni proizvodi koje isporučuju poljoprivrednici za koje vrijedi paušalna odredba, u skladu s uvjetima iz članka 138., pravnim osobama koje nisu porezni obveznici, a čije stjecanje robe unutar Zajednice podliježe PDV-u, u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (b), u državi članici u kojoj završava otprema ili prijevoz tih poljoprivrednih proizvoda;
3. poljoprivredne usluge koje poljoprivrednici za koje vrijedi paušalna odredba isporučuju osobama, osim onima koje su obuhvaćene tom paušalnom odredbom u državi članici u kojoj su te usluge isporučene.

Članak 301.

1. U slučaju isporuke poljoprivrednih proizvoda ili poljoprivrednih usluga navedenih u članku 300., države članice određuju da paušalnu nadoknadu plaća kupac ili tijelo javne vlasti.

▼B

2. S obzirom na bilo koju isporuku poljoprivrednih proizvoda ili poljoprivrednih usluga, osim onih navedenih u članku 300., smatra se da paušalnu nadoknadu plaća kupac.

Članak 302.

Ako poljoprivrednik za kojeg vrijedi paušalna odredba ima pravo na paušalnu nadoknadu, on nema pravo na odbitak PDV-a s obzirom na djelatnosti obuhvaćene tom paušalnom odredbom.

Članak 303.

1. Ako kupac koji je porezni obveznik plaća paušalnu nadoknadu u skladu s člankom 301. stavkom 1., on ima pravo, prema uvjetima određenima člancima 167., 168. i 169. i člancima 173. do 177., te postupcima koje propišu države članice, na odbitak iznosa nadoknade od PDV-a koji je dužan platiti u državi članici u kojoj obavlja svoje oporezive transakcije.

2. Države članice vraćaju kupcu iznos paušalne nadoknade koju je platio s obzirom na bilo koju od sljedećih transakcija:

- (a) isporuka poljoprivrednih proizvoda, koja se obavlja u skladu s uvjetima navedenima u članku 138., poreznim obveznicima ili pravnim osobama koje nisu porezni obveznici, koje djeluju kao takve u drugoj državi članici na čijem području njihovo stjecanje robe unutar Zajednice podliježe PDV-u, u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (b);
- (b) isporuka poljoprivrednih proizvoda, koja se obavlja u skladu s uvjetima navedenima u člancima 146., 147., 148. i 156., člankom 157. stavkom 1. točkom (b) i člancima 158., 160. i 161., kupcu koji je porezni obveznik i ima poslovni nastan izvan Zajednice, ukoliko kupac koristi proizvode u svrhu transakcija navedenih u članku 169. točkama (a) i (b) ili u svrhu isporuka usluga za koje se smatra da se odvijaju na području države članice u kojoj kupac ima poslovni nastan i s obzirom na koje PDV treba platiti isključivo kupac u skladu s člankom 196.;
- (c) isporuka poljoprivrednih usluga kupcu koji je porezni obveznik i koji ima poslovni nastan unutar Zajednice, no u drugoj državi članici, ili kupcu koji je porezni obveznik i koji ima poslovni nastan izvan Zajednice, ukoliko kupac koristi te usluge u svrhu transakcija iz članka 169. točaka (a) i (b) ili u svrhu isporuke usluga za koje se smatra da se odvijaju na području države članice u kojoj kupac ima poslovni nastan i s obzirom na koje PDV treba platiti isključivo kupac u skladu s člankom 196.

3. Države članice određuju način povrata iz stavka 2. One posebno mogu primijeniti odredbe Direktive 79/1072/EEZ i 86/560/EEZ.

▼ B*Članak 304.*

Države članice poduzimaju sve potrebne mjere za provjeru plaćanja paušalnih nadoknada poljoprivrednicima za koje vrijedi paušalna odredba.

Članak 305.

Kad god države članice primjenjuju ovu paušalnu odredbu, one moraju poduzeti sve potrebne mjere kako bi osigurale da se isporuke poljoprivrednih proizvoda između država članica, koje se obavljaju u skladu s člankom 33., uvijek oporezuju na isti način, bez obzira obavlja li isporuku poljoprivrednik za kojeg vrijedi paušalna odredba ili neki drugi porezni obveznik.

*POGLAVLJE 3.**Posebna odredba za putničke agente**Članak 306.*

1. Države članice primjenjuju posebne odredbe PDV-a, u skladu s ovim poglavljem, na transakcije koje obavljaju putnički agenti koji posluju s klijentima u svoje vlastito ime i koriste isporuke dobara ili usluga od strane drugih poreznih obveznika, u organiziranju putovanja.

Ta posebna odredba ne primjenjuje se na putničke agente ako oni djeluju isključivo kao posrednici, te na koje se točka (c) prvog stavka članka 79. primjenjuje u svrhu izračuna porezne osnovice.

2. Za potrebe ovog poglavlja, organizatori putovanja smatraju se putničkim agentima.

Članak 307.

Transakcije koje je u skladu s uvjetima propisanim u članku 306. obavio putnički agent, s obzirom na putovanje smatraju se jedinstvenom uslugom koju putnički agent isporučuje putniku.

Jedinstvena usluga oporezuje se u državi članici u kojoj putnički agent ima sjedište svojeg poslovanja ili u kojoj ima stalnu poslovnu jedinicu iz koje putnički agent obavlja isporuku usluga.

Članak 308.

Porezna osnovica i cijena bez PDV-a, u smislu točke 8. članka 226., s obzirom na jedinstvenu uslugu koju isporučuje putnički agent predstavlja maržu putničkog agenta, odnosno, razliku između ukupnog iznosa, bez PDV-a, koji plaća putnik i stvarnog troška za putničkog agenta isporuke dobara i usluga koje obavljaju drugi porezni obveznici, ako od tih transakcija putnik ima izravnu korist.

▼B*Članak 309.*

Ako transakcije koje putnički agent povjerava drugim poreznim obveznicima te osobe obavljaju izvan Zajednice, isporuke usluga koje obavlja putnički agent tretiraju se kao djelatnost posredovanja, koja se izuzima prema članku 153.

Ako se transakcije obavljaju unutar i izvan Zajednice, moguće je izuzeti samo onaj dio usluga putničkog agenta koji se odnosi na transakcije izvan Zajednice.

Članak 310.

Za PDV, koji drugi porezni obveznik zaračunava putničkom agentu s obzirom na transakcije navedene u članku 307., te od kojih putnik ima izravnu korist, ne vrijedi pravo odbitka ili povrata u bilo kojoj državi članici.

*POGLAVLJE 4.****Posebna odredba za rabljenu robu, umjetnine, kolekcionarske predmete i antikvitete*****Odjeljak 1.****Definicije***Članak 311.*

1. Za potrebe ovog poglavlja i ne dovodeći u pitanje druge odredbe Zajednice, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „rabljena roba” znači materijalna pokretna stvar koja je prikladna za daljnje korištenje u stanju u kojem jest ili nakon popravka, osim umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta, te ostalih dragocjenih kovina ili dragog kamenja, kako su definirale države članice;
2. „umjetnine” znači predmeti navedeni u Prilogu IX. dijelu A.;
3. „kolekcionarski predmeti” znači predmeti navedeni u Prilogu IX. dijelu B.;
4. „antikviteti” znači predmeti navedeni u Prilogu IX. dijelu C.;
5. „oporezivi preprodavatelj” znači porezni obveznik koji, u okviru svoje gospodarske djelatnosti i s ciljem preprodaje, kupuje ili primjenjuje u svrhu svog poslovanja, ili uvozi rabljenu robu, umjetnine, kolekcionarske predmete ili antikvitete, bilo da taj porezni obveznik djeluje za sebe ili za račun druge osobe, u skladu s ugovorom prema kojemu se plaća provizija na kupnju ili prodaju;

▼B

6. „organizator prodaje na javnoj dražbi” znači bilo koji porezni obveznik koji, u okviru svoje gospodarske djelatnosti, nudi robu na prodaju na javnoj dražbi, s ciljem njezine predaje najboljem ponuđaču;
  7. „komitent organizatora prodaje na javnoj dražbi” znači svaka osoba koja prenosi robu organizatoru prodaje na javnoj dražbi, prema ugovoru prema kojemu se plaća provizija na prodaju.
2. Države članice ne trebaju smatrati umjetninama predmete navedene u točkama 5., 6. ili 7. iz Priloga IX. dijela A.
3. Ugovor prema kojem se plaća provizija na prodaju, iz točke 7. stavka 1., mora određivati da organizator prodaje stavlja robu na javnu dražbu u svoje vlastito ime, no za račun svog komitenta, te da ju mora predati, u svoje vlastito ime i za račun svog komitenta, najboljem ponuđaču na javnoj dražbi.

Odjeljak 2.**Posebna odredba za oporezive preprodavatelje****Pododjeljak 1.****Maržni sustav***Članak 312.*

Za potrebe ovog pododjeljka, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „prodajna cijena” znači sve što čini naknadu koju je dobio ili koju će dobiti oporezivi preprodavatelj od kupca ili treće strane, uključujući subvencije izravno povezane s tom transakcijom, poreze, davanja, namete i troškove i povezane rashode, kao što su provizije, troškovi pakiranja, prijevoza i osiguranja koje zaračunava oporezivi preprodavatelj kupcu, no isključujući iznose navedene u članku 79.;
2. „nabavna cijena” znači sve što predstavlja naknadu, u smislu točke (1), koju je dobio ili koju će dobiti dobavljač od oporezivog preprodavatelja.

Članak 313.

1. Što se tiče nabave rabljene robe, umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta koju obavljaju oporezivi preprodavatelji, države članice dužne su primjenjivati posebna odredba za oporezivanje razlike u cijeni, koju ostvaruje oporezivi preprodavatelj, u skladu s odredbama iz ovog pododjeljka.

2. Do uvođenja konačne odredbe iz članka 402., odredba navedena u stavku 1. ovog članka ne primjenjuje se na nabavu novih prijevoznih sredstava, koja se obavlja u skladu s uvjetima iz članka 138. stavka 1. i stavka 2. točke (a).

▼B*Članak 314.*

Maržni sustav primjenjuje se na nabavu od strane oporezivog preprodavatelja rabljene robe, umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteti, ako mu je tu robu isporučila unutar Zajednice jedna od sljedećih osoba:

- (a) osoba koja nije porezni obveznik;
- (b) drugi porezni obveznik, ukoliko je nabava robe od strane tog drugog poreznog obveznika izuzeta u skladu s člankom 136.;
- (c) drugi porezni obveznik, ukoliko nabava robe od strane tog drugog poreznog obveznika zadovoljava uvjete za izuzimanje za mala poduzeća, kako je navedeno u člancima od 282. do 292., te uključuje osnovna sredstva;
- (d) drugi oporezivi preprodavatelj, ukoliko se na nabavu robe od strane tog drugog oporezivog preprodavatelja primjenjuje porez na dodanu vrijednost u skladu s tim maržnim sustavom.

Članak 315.

Porezna osnovica za nabavu robe, iz članka 314., jednaka je razlici u cijeni koju je ostvario oporezivi preprodavatelj, umanjeno za iznos poreza na dodanu vrijednost koji se odnosi na razliku u cijeni.

Ta razlika u cijeni oporezivog preprodavatelja jednaka je razlici između prodajne cijene koju zaračunava oporezivi preprodavatelj za robu i nabavne cijene.

Članak 316.

1. Države članice moraju omogućiti oporezivim preprodateljima pravo primjene maržnog sustava na sljedeće transakcije:

- (a) nabava umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta, koje oporezivi preprodavatelj sam uvozi;
- (b) nabava umjetnina koje za oporezive preprodavatelje dobavljaju njihovi autori ili njihovi pravni sljednici;
- (c) nabava umjetnina koje za oporezive preprodavatelje dobavlja porezni obveznik, osim oporezivog preprodavatelja, ako se na tu nabavu primjenjuje niža stopa, u skladu s člankom 103.

2. Države članice moraju utvrditi detaljna pravila za provedbu mogućnosti navedene u stavku 1., koja u svakom slučaju moraju pokrivati razdoblje od barem dvije kalendarske godine.

Članak 317.

Ako oporezivi preprodavatelj koristi mogućnost iz članka 316., porezna osnovica se određuje u skladu s člankom 315.

▼B

Za nabavu umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta koje uvozi sam oporezivi preprodavatelj, nabavna cijena koju je potrebno uzeti u obzir pri izračunu razlike u cijeni mora biti jednaka poreznoj osnovici za uvoz, utvrđenoj u skladu s člancima od 85. do 89., uvećanoj za porez na dodanu vrijednost koji dopijeva ili je plaćen pri uvozu.

Članak 318.

1. Kako bi se pojednostavio postupak obračunavanja poreza, te nakon savjetovanja s Odborom za porez na dodanu vrijednost, države članice mogu propisati da se za određene transakcije ili za određene kategorije oporezivih preprodavatelja porezna osnovica za nabavu robe koja podliježe maržnom sustavu utvrđuje za svako porezno razdoblje u kojem oporezivi preprodavatelj mora podnijeti prijavu PDV-a navedenu u članku 250.

U slučaju iz prvog podstavka, porezna osnovica za nabavu robe na koju se primjenjuje ista stopa poreza na dodanu vrijednost jest ukupna razlika u cijeni koju ima oporezivi preprodavatelj, umanjeno za iznos poreza na dodanu vrijednost koji se odnosi na tu razliku.

2. Ukupna razlika u cijeni jednaka je razlici između dva sljedeća iznosa:

- (a) ukupna vrijednost nabave robe koja podliježe maržnom sustavu, a koju obavlja oporezivi preprodavatelj tijekom poreznog razdoblja obuhvaćenog poreznom prijavom, odnosno ukupna prodajna cijena;
- (b) ukupna vrijednost kupovine robe, kako je navedeno u članku 314., a koju obavlja oporezivi preprodavatelj tijekom poreznog razdoblja obuhvaćenog poreznom prijavom, tj. ukupna nabavna cijena.

3. Države članice moraju poduzeti potrebne mjere kako bi osigurale da oporezivi preprodavatelji, navedeni u stavku 1., ne uživaju neopravdane prednosti ili da ne trpe neopravdani gubitak.

Članak 319.

Oporezivi preprodavatelj može primijeniti uobičajenu odredbu za porez na dodanu vrijednost na bilo koju nabavu unutar maržnog sustava.

Članak 320.

1. Ako oporezivi preprodavatelj primjenjuje uobičajenu odredbu za porez na dodanu vrijednost na nabavu umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta koje sam uvozi, on ima pravo odbiti od PDV-a koji je dužan platiti, PDV koji dopijeva ili koji je plaćen pri uvozu te robe.

▼B

Ako oporezivi preprodavatelj primjenjuje uobičajenu odredbu za porez na dodanu vrijednost na nabavu umjetnina koje za njega dobavlja autor ili njegovi pravni sljednici, ili porezni obveznik osim oporezivog preprodavatelja, on ima pravo odbiti od PDV-a koji je dužan platiti, PDV koji dospijeva ili koji je plaćen za umjetninu koja mu je dobavljena.

2. Pravo na odbitak nastaje kada nastane obveza obračuna PDV-a koji treba platiti za nabavu, s obzirom na koju se oporezivi preprodavatelj odlučio na primjenu uobičajene odredbe za porez na dodanu vrijednost.

Članak 321.

Ako se obavlja u skladu s uvjetima navedenima u člancima 146., 147., 148. ili 151., nabava rabljene robe, umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta koja podliježe maržnom sustavu izuzima se od plaćanja poreza.

Članak 322.

Ukoliko se roba koristi u svrhu nabave od strane oporezivog preprodavatelja, uz primjenu maržnog sustava, on nema pravo odbiti od PDV-a koji mora platiti:

- (a) porez na dodanu vrijednost koji dospijeva ili koji je plaćen, s obzirom na umjetnine, kolekcionarske predmete ili antikvitete koje sam uvozi;
- (b) porez na dodanu vrijednost koji dospijeva ili koji je plaćen, s obzirom na umjetnine koje dobavljaju ili koje će dobiti njihovi autori ili njihovi pravni sljednici;
- (c) porez na dodanu vrijednost koji dospijeva ili koji je plaćen, s obzirom na umjetnine koje je dobio ili koje će dobiti porezni obveznik osim oporezivog preprodavatelja.

Članak 323.

Porezni obveznici nemaju pravo odbiti od PDV-a kojemu podliježu PDV koji dospijeva ili koji je plaćen, s obzirom na robu koju im je dobio ili koju će dobiti oporezivi preprodavatelj, ukoliko nabava te robe od strane oporezivog preprodavatelja podliježe maržnom sustavu.

Članak 324.

Kada oporezivi preprodavatelj primjenjuje uobičajenu odredbu za porez na dodanu vrijednost i maržni sustav, oporezivi preprodavatelj mora zasebno iskazati u svojim poslovnim knjigama transakcije koje se odnose na svaku od tih odredaba, u skladu s propisima koje su donijele države članice.

Članak 325.

Oporezivi preprodavatelj ne smije navoditi zasebno na računima koje izdaje PDV koji se odnosi na nabavu robe na koju primjenjuje maržni sustav.

▼B**Pododjeljak 2.****Prijelazne odredbe za rabljena prijevozna sredstva***Članak 326.*

Države članice koje su na dan 31. prosinca 1992. primjenjivale posebne porezne odredbe, osim maržnog sustava, na rabljena prijevozna sredstva koja dobavlja oporezivi preprodavatelj, mogu nastaviti primjenjivati te odredbe do uvođenja konačne odredbe iz članka 402., ukoliko ispunjavaju ili su prilagođena tako da ispunjavaju uvjete propisane ovim pododjeljkom.

Danskoj je dozvoljeno uvođenje poreznih odredbaba, kako je navedeno u prvom stavku.

Članak 327.

1. Te prijelazne odredbe primjenjuju se na nabavu rabljenih prijevoznih sredstava od strane oporezivih preprodavatelja, uz primjenu maržnog sustava.

2. Te prijelazne odredbe ne primjenjuju se na nabavu novih prijevoznih sredstava, koja se obavlja u skladu s uvjetima navedenima u članku 138. stavku 1. i stavku 2. točki (a).

3. Za potrebe stavka 1., kopnena vozila, plovila i zrakoplovi navedeni u točki (a) članka 2. stavka 2., smatraju se „rabljenim prijevoznim sredstvima”, ako se radi o rabljenoj robi koja ne zadovoljava uvjete potrebne da bi ju se smatralo novim prijevoznim sredstvima.

Članak 328.

PDV koji treba platiti s obzirom na svaku nabavu navedenu u članku 327. jednak je iznosu PDV-a koji bi bilo potrebno platiti, kada bi nabava podlijegala uobičajenoj odredbi za porez na dodanu vrijednost, umanjenom za iznos PDV-a za koji se smatra da ga je oporezivi preprodavatelj uključio u nabavnu cijenu prijevoznog sredstva.

Članak 329.

PDV za koji se smatra da ga je oporezivi preprodavatelj uključio u nabavnu cijenu prijevoznog sredstva izračunava se u skladu sa sljedećom metodom:

- (a) nabavna cijena koju treba uzeti u obzir jest nabavna cijena u smislu točke 2. članka 312.;
- (b) smatra se da nabavna cijena koju je platio oporezivi preprodavatelj uključuje PDV koji bi bilo potrebno platiti da je dobavljač oporezivog preprodavatelja primjenjivao na nabavu uobičajenu odredbu za porez na dodanu vrijednost;

▼B

- (c) stopa koju treba uzeti u obzir jest stopa koja se primjenjuje, u smislu članka 93., u državi članici na čijem području se smatra da se nalazi mjesto nabave za oporezivog preprodavatelja, kako je određeno u skladu s člancima 31. i 32.

Članak 330.

PDV koji treba platiti s obzirom na svaku nabavu prijevoznog sredstva, kako je utvrđeno u članku 327. stavku 1., ne smije biti niži od iznosa PDV-a koji bi trebalo platiti da se na tu nabavu primjenjuje maržni sustav, u skladu s člankom 328.

Države članice mogu propisati da, ako nabava podliježe maržnom sustavu, ta marža ne smije biti manja od 10 % prodajne cijene, u smislu točke 1. članka 312.

Članak 331.

Porezni obveznici ne smiju odbiti od PDV-a koji su dužni plaćati PDV koji trebaju platiti ili koji su platili s obzirom na rabljena prijevozna sredstva koja je za njih nabavio oporezivi preprodavatelj, ukoliko nabava te robe od strane oporezivog preprodavatelja podliježe PDV-u u skladu s ovim prijelaznim odredbama.

Članak 332.

Oporezivi preprodavatelj ne smije zasebno iskazivati na računima koje izdaje PDV koji se odnosi na nabavu na koju primjenjuje ove prijelazne odredbe.

Odjeljak 3.**Posebne odredbe za prodaju na javnoj dražbi***Članak 333.*

1. Države članice mogu, u skladu s odredbama iz ovog odjeljka, primjenjivati posebna odredba za oporezivanje razlike u cijeni koju ostvaruje organizator prodaje na javnoj dražbi s obzirom na nabavu rabljene robe, umjetnina, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta od strane tog organizatora, djelujući u svoje vlastito ime i za račun osoba navedenih u članku 334., u skladu s ugovorom prema kojemu se plaća provizija na prodaju te robe na javnoj dražbi.

2. Odredbe iz stavka 1. ne primjenjuju se na nabavu novih prijevoznih sredstava, koja se obavlja u skladu s uvjetima navedenima u članku 138. stavku 1. i stavku 2. točki (a).

▼ B*Članak 334.*

Te posebne odredbe primjenjuju se na nabavu koju obavlja organizator prodaje na javnoj dražbi, koji djeluje u svoje vlastito ime i za račun sljedećih osoba:

- (a) osobe koja nije porezni obveznik;
- (b) nekog drugog poreznog obveznika, ukoliko nabava robe, koju obavlja taj porezni obveznik, u skladu s ugovorom prema kojemu se plaća provizija na prodaju, zadovoljava uvjete za izuzeće prema članku 136.;
- (c) nekog drugog poreznog obveznika, ukoliko nabava robe koju obavlja taj porezni obveznik, u skladu s ugovorom prema kojemu se plaća provizija na prodaju, ispunjava uvjete za izuzeće za mala poduzeća, prema člancima od 282. do 292., te uključuje osnovna sredstva;
- (d) oporezivog preprodavatelja, ukoliko nabava robe koju obavlja taj oporezivi preprodavatelj, u skladu s ugovorom prema kojemu se plaća provizija na prodaju, podliježe PDV-u u skladu s maržnim sustavom.

Članak 335.

Smatra se da se nabava robe poreznom obvezniku koji je organizator prodaje na javnoj dražbi izvršava onda kada se ta roba proda na javnoj dražbi.

Članak 336.

Porezna osnovica za svaku nabavu robe navedene u ovom odjeljku jest ukupni iznos koji organizator prodaje na javnoj dražbi zaračunava kupcu, u skladu s člankom 339., umanjen za:

- (a) neto iznos koji je organizator prodaje na javnoj dražbi platio ili će platiti svome komitentu, utvrđen u skladu s člankom 337.;
- (b) iznos PDV-a koji treba platiti organizator prodaje na javnoj dražbi s obzirom na njegovu nabavu.

Članak 337.

Neto iznos koji je organizator prodaje na javnoj dražbi platio ili koji će platiti svome komitentu jednak je razlici između cijene robe na javnoj dražbi i iznosa provizije koju je dobio ili koju će dobiti organizator prodaje na javnoj dražbi od svog komitenta, prema ugovoru prema kojemu se plaća provizija na prodaju.

▼ B*Članak 338.*

Organizatori prodaje na javnoj dražbi koji dobavljaju robu prema uvjetima propisanim u člancima 333. i 334., moraju u svojem knjigovodstvu na prolaznim računima navesti:

- (a) iznose dobivene ili koji će biti dobiveni od kupca robe;
- (b) iznose koji su vraćeni ili koji će biti vraćen prodavatelju robe.

Iznose navedene u prvom podstavku potrebno je na odgovarajući način potkrijepiti.

Članak 339.

Organizator prodaje na javnoj dražbi mora izdati kupcu račun u kojemu se specificira:

- (a) cijena robe na dražbi;
- (b) porezi, davanja, nameti i troškovi;
- (c) povezani troškovi, kao što je provizija, troškovi pakiranja, prijevoza i osiguranja koje organizator zaračunava kupcu robe.

Na računu koji izdaje organizator prodaje na javnoj dražbi ne smije zasebno biti iskazan nikakav porez na dodanu vrijednost.

Članak 340.

1. Organizator prodaje na javnoj dražbi kojemu se roba prenosi prema ugovoru, na temelju kojega se plaća provizija na prodaju na javnoj dražbi, mora svom komitentu izdati obračun.

U obračunu koji izdaje organizator prodaje na javnoj dražbi potrebno je zasebno specificirati iznos transakcije odnosno cijenu robe postignutu na dražbi, umanjenu za iznos provizije koja je dobivena ili koja će biti dobivena od komitenta.

2. Obračun sastavljen u skladu sa stavkom 1. služi kao račun koji izdaje komitent, ako je on porezni obveznik, organizatoru prodaje na javnoj dražbi, u skladu s člankom 220.

Članak 341.

Države članice koje primjenjuju odredbe navedene u ovom odjeljku također primjenjuju te odredbe na nabavu rabljenih prijevoznih sredstava, kako je definirano u članku 327. stavku 3., koju obavlja organizator prodaje na javnoj dražbi, koji djeluje u svoje ime, u skladu s ugovorom prema kojemu se plaća provizija na prodaju te robe na javnoj dražbi, i za račun oporezivog preprodavatelja, ukoliko ta nabava od strane tog oporezivog preprodavatelja podliježe PDV-u, u skladu s prijelaznom odredbom za rabljena prijevozna sredstva.

▼B**Odjeljak 4.****Mjere za sprečavanje narušavanja tržišnog natjecanja i utaje poreza***Članak 342.*

Države članice mogu poduzimati mjere koje se odnose na pravo odbitka poreza na dodanu vrijednost, kako bi se osiguralo da oporezivi preprodavatelji, obuhvaćeni posebnim odredbama iz Odjeljka 2., ne uživaju neopravdane prednosti ili da ne trpe neopravdane gubitke.

Članak 343.

Jednoglasnom odlukom, na prijedlog Komisije, Vijeće može ovlastiti bilo koju državu članicu za uvođenje posebnih mjera s ciljem borbe protiv utaje poreza, prema kojima PDV koji treba platiti, u okviru maržnog sustava, ne smije biti niži od iznosa PDV-a koji bi bilo potrebno platiti da je razlika u cijeni jednaka određenom postotku prodajne cijene.

Taj postotak prodajne cijene određuje se uzimajući u obzir uobičajene razlike u cijeni koje ostvaruju gospodarski subjekti u relevantnom sektoru.

*POGLAVLJE 5.***POSEBNA ODREDBA ZA INVESTICIJSKO ZLATO****Odjeljak 1.****Opće odredbe***Članak 344.*

1. Za potrebe ove Direktive i ne dovodeći u pitanje druge odredbe Zajednice, „investicijsko zlato” znači:

1. zlato, u obliku poluga ili pločica težine prihvaćene na tržištu plemenitih kovina, čistoće jednake ili veće od 995 tisućinka, bez obzira je li predstavljeno vrijednosnim papirima;
2. zlatne kovanice čistoće jednake ili veće od 900 tisućinki, te koje su iskovan nakon 1800. godine, koje jesu ili su bile zakonsko sredstvo plaćanja u državi porijekla, te se uobičajeno prodaju po cijeni koja ne prelazi na otvorenom tržištu za više od 80 % vrijednost zlata sadržanog u kovanicama.

2. Države članice mogu isključiti iz ove posebne odredbe male poluge ili pločice težine 1 g ili manje.

▼B

3. Za potrebe ove Direktive, ne smatra se da se kovanice navedene u točki 2. stavka 1. prodaju u numizmatičke svrhe.

Članak 345.

Počevši od 1999., svaka država članica dužna je izvijestiti Komisiju do 1. srpnja svake godine o kovanicama koje zadovoljavaju kriterije propisane u točki 2. članka 344. stavka 1. kojima se trguje u toj državi članici. Komisija je dužna prije 1. prosinca svake godine objaviti opsežan popis kovanica u seriji „C” *Službenog lista Europske unije*. Smatra se da kovanice uključene u objavljeni popis zadovoljavaju te kriterije tijekom cijele godine za koju je popis objavljen.

Odjeljak 2.**Izuzete od PDV-a***Članak 346.*

Države članice izuzimaju od PDV-a nabavu, stjecanje unutar Zajednice i uvoz investicijskog zlata, uključujući investicijsko zlato koje predstavljaju potvrde o alociranom ili nealociranom zlatu ili kojima se trguje na računima za zlato, te posebno krediti u zlatu i swapovi, koji uključuju vlasnička prava ili potraživanja s obzirom na investicijsko zlato, kao i transakcije koje se odnose na investicijsko zlato koje uključuje ročnice i termenske ugovore kod kojih dolazi do prijenosa vlasničkog prava ili potraživanja s obzirom na investicijsko zlato.

Članak 347.

Države članice izuzimaju od PDV-a usluge posrednika koji djeluju u ime i za račun druge osobe, kada sudjeluju u nabavi investicijskog zlata za svog komitenta.

Odjeljak 3.**Odabir oporezivanja***Članak 348.*

Države članice dopuštaju poreznim obveznicima koji proizvode investicijsko zlato ili prerađuju zlato u investicijsko zlato pravo da se odluče za oporezivanje isporuke investicijskog zlata drugom poreznom obvezniku, koja bi u protivnome bila oslobođena od PDV-a, u skladu s člankom 346.

Članak 349.

1. Države članice mogu dopustiti poreznim obveznicima, koji za vrijeme obavljanja svoje gospodarske djelatnosti uobičajeno isporučuju zlato u industrijske svrhe, pravo da se odluče za oporezivanje isporuke zlatnih poluga ili pločica, kako je navedeno u točki 1. članka 344. stavka 1., drugim poreznim obveznicima, koja bi u protivnome bila oslobođena od PDV-a, u skladu s člankom 346.

▼B

2. Države članice mogu ograničiti opseg mogućnosti iz stavka 1.

Članak 350.

Ako je dobavljač iskoristio pravo, prema člancima 348. i 349., odlučivanja za oporezivanje, države članice dopuštaju posredniku da se odluči za oporezivanje usluga iz članka 347.

Članak 351.

Države članice propisuju detaljna pravila za ostvarivanje mogućnosti iz ovog odjeljka, te o tomu izvješćuju Komisiju.

Odjeljak 4.**Transakcije na uređenom tržištu plemenitih kovina***Članak 352.*

Svaka država članica može nakon savjetovanja s Odborom za porez na dodanu vrijednost primijeniti PDV na posebne transakcije koje se odnose na investicijsko zlato, a koje se odvijaju u toj državi članici između poreznih obveznika koji su članovi tržišta plemenitih kovina koje uređuju dotične države članice, ili između takvog poreznog obveznika i drugog poreznog obveznika koji nije član tog tržišta. Međutim, država članica ne smije primijeniti PDV na isporuke koje se obavljaju u skladu s uvjetima navedenim u članku 138. ili na izvoz investicijskog zlata.

Članak 353.

Države članice koje, u skladu s člankom 352., oporezuju transakcije između poreznih obveznika koji su članovi reguliranog tržišta plemenitih kovina, dužne su radi pojednostavljenja odobriti odgodu naplate poreza i osloboditi porezne obveznike zahtjeva vezanih uz knjigovodstvo s obzirom na PDV.

Odjeljak 5.**Posebna prava i obveze za trgovce investicijskim zlatom***Članak 354.*

Ako su njegove naknadne isporuke investicijskog zlata izuzete u skladu s ovim poglavljem, porezni obveznik ima pravo na odbitak sljedećeg:

- (a) PDV koji je dužan platiti ili koji je platio s obzirom na investicijsko zlato koje mu je isporučila osoba koja je iskoristila pravo na odabir iz članka 348. i 349. ili koje mu je isporučeno u skladu s odjeljkom 4.;
- (b) PDV koji je dužan platiti ili koji je platio s obzirom na isporuku koja je za njega izvršena ili s obzirom na stjecanje unutar Zajednice ili uvoz koji sam obavlja, zlata koje nije investicijsko zlato, no koje naknadno prerađuje u investicijsko zlato on sam ili neka druga osoba za njegov račun;

▼ B

- (c) PDV koji je dužan platiti ili koji je platio s obzirom na usluge koje su mu isporučene, a koje se sastoje od promjene oblika, težine ili čistoće zlata, uključujući investicijsko zlato.

Članak 355.

Porezni obveznici koji proizvode investicijsko zlato ili preraduju zlato u investicijsko zlato imaju pravo na odbitak PDV-a koji treba platiti ili koji je plaćen s obzirom na isporuku, stjecanje unutar Zajednice ili uvoz dobara ili usluga povezanih s proizvodnjom ili preradom tog zlata, kao da se naknadna isporuka zlata, koja je izuzeta u skladu s člankom 346., oporezuje.

Članak 356.

1. Države članice moraju osigurati da trgovci investicijskim zlatom u najmanju mjeru vode evidenciju svih značajnih transakcija investicijskim zlatom, te da vode dokumentaciju koja omogućuje identifikaciju klijenata u takvim transakcijama.

Trgovci moraju čuvati podatke navedene u prvom podstavku za razdoblje od barem pet godina.

2. Države članice mogu prihvatiti ekvivalentne obveze u okviru mjera donesenih u skladu s drugim zakonodavstvom Zajednice kao što je Direktiva 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2005. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma ⁽¹⁾, kako bi se uskladile sa zahtjevima iz stavka 1.

3. Države članice mogu propisati obveze koje su strože, posebno što se tiče vođenja posebne evidencije, ili posebne knjigovodstvene zahtjeve.

*POGLAVLJE 6.***▼ M3**

Posebni programi za porezne obveznike koji nemaju poslovni nastan koji pružaju telekomunikacijske usluge, usluge emitiranja i elektroničke usluge osobama koje nisu porezni obveznici

▼ B**Odjeljak 1.****Opće odredbe****▼ M3**

⁽¹⁾ SL L 309, 25.11.2005., str. 15.

▼ M3*Članak 358.*

Za potrebe ovog poglavlja i ne dovodeći u pitanje druge odredbe Zajednice primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „telekomunikacijske usluge” i „usluge emitiranja” znače usluge navedene u točkama (a) i (b) prvoga stavka članka 58.;
2. „elektroničke usluge” i „elektronički pružene usluge” znače usluge navedene u točki (c) prvoga stavka članka 58.;
3. „država članica potrošnje” znači država članica u kojima se pružanje telekomunikacijskih usluga, usluga emitiranja i elektroničkih usluga treba odvijati u skladu s člankom 58.;
4. „prijava PDV-a” znači izjava koja sadrži informacije potrebne da se utvrdi iznos PDV-a koji treba platiti u svakoj državi članici.

▼ B**Odjeljak 2.****▼ M3**

Poseban program za telekomunikacijske usluge, usluge emitiranja i elektroničke usluge koje su pružili porezni obveznici koji nemaju poslovni nastan unutar Zajednice

Članak 358.a

Za potrebe ovog odjeljka i ne dovodeći u pitanje ostale odredbe Zajednice, primjenjuju se sljedeće definicije:

▼ M16

1. „porezni obveznik koji nema poslovni nastan u Zajednici” znači porezni obveznik koji nema sjedište svog poslovanja na području Zajednice i koji tamo nema stalan poslovni nastan;

▼ M3

2. „država članica identifikacije” znači država članica koju porezni obveznik koji nema poslovni nastan unutar Zajednice odabere kontaktirati da najavi kada njegova djelatnost kao poreznog obveznika započinje unutar područja Zajednice u skladu s odredbama ovog odjeljka.

Članak 359.

Države članice dozvoljavaju svakom poreznom obvezniku koji nema poslovni nastan u Zajednici koji pruža telekomunikacijske usluge, usluge emitiranja i elektroničke usluge osobi koja nije porezni obveznik koja ima poslovni nastan u državi članici ili ima stalnu adresu ili uobičajeno boravište u državi članici da iskoristi taj poseban program. Ovaj se program primjenjuje na sve usluge pružene unutar Zajednice.

▼ M3*Članak 360.*

Porezni obveznik koji nema poslovni nastan unutar Zajednice izjavljuje državi članici identifikacije kada započinje i završava svoju djelatnost kao porezni obveznik ili mijenja tu djelatnost tako da više ne ispunjava uvjete potrebne za uporabu ovog posebnog programa. On tu informaciju priopćuje elektronički.

Članak 361.

1. Informacija koju porezni obveznik koji nema poslovni nastan u Zajednici mora dostaviti državi članici identifikacije, kada započinje oporezivu djelatnost, sadrži sljedeće detalje:

- (a) ime;
- (b) poštansku adresu;
- (c) elektroničke adrese uključujući internetske stranice;
- (d) nacionalni porezni broj, ako postoji;

▼ M16

- (e) izjavu da osoba nema sjedište svog poslovanja na području Zajednice i da tamo nema stalni poslovni nastan.

▼ M3

2. Porezni obveznik koji nema poslovni nastan u Zajednici obavještava državu članicu identifikacije o svim promjenama dostavljenih informacija.

Članak 362.

Država članica identifikacije dodjeljuje poreznom obvezniku koji nema poslovni nastan u Zajednici osobni identifikacijski broj za PDV i obavještava ga o tom broju elektroničkim putem. Na osnovi informacija upotrijebljenih za tu identifikaciju države članice potrošnje mogu pribjeći vlastitim sustavima identifikacije.

Članak 363.

Država članica identifikacije briše poreznog obveznika koji nema poslovni nastan u Zajednici iz identifikacijskog registra u sljedećim slučajevima:

- (a) ako obavijesti tu državu članicu da više ne pruža telekomunikacijske usluge, usluge emitiranja i elektroničke usluge;
- (b) ako se drukčije može pretpostaviti da su njegove oporezive djelatnosti prestale;
- (c) ako više ne zadovoljava uvjete potrebne za uporabu ovog posebnog programa;

▼ M3

- (d) ako uporno ne zadovoljava pravila koja se odnose na ovaj posebni program.

Članak 364.

Porezni obveznik koji nema poslovni nastan u Zajednici podnosi elektroničkim putem državi članici identifikacije prijavu PDV-a za svako kalendarsko tromjesečje bez obzira na to jesu li telekomunikacijske usluge, usluge emitiranja i elektroničke usluge bile pružene. Prijava PDV-a podnosi se u roku 20 dana nakon kraja poreznog razdoblja obuhvaćenog prijavom.

Članak 365.

U prijavi PDV-a se navodi identifikacijski broj i za svaku državu članicu potrošnje u kojoj postoji obveza PDV-a, ukupna vrijednost svih pruženih telekomunikacijskih usluga, usluga emitiranja i elektroničkih usluga, bez PDV-a, provedenih tijekom poreznog razdoblja i ukupni iznos pripadajućeg PDV-a podijeljenog po poreznim stopama. U prijavi se također moraju navesti primijenjene stope PDV-a i ukupni iznos PDV-a za uplatu.

▼ B*Članak 366.***▼ M3**

1. Prijava PDV-a sastavlja se u eurima.

Države članice koje nisu uvele euro mogu zahtijevati da se prijava PDV-a sastavi u njihovoj nacionalnoj valuti. Ako su isporuke bile obavljene u drugim valutama, porezni obveznik koji nema poslovni nastan u Zajednici koristi, u svrhu popunjavanja prijave PDV-a, tečaj primjenjiv posljednjeg dana poreznog razdoblja.

▼ B

2. Konverzija se obavlja primjenom tečaja koji objavljuje Europska središnja banka za taj dan, ili ako na taj dan nema objave, za sljedeći dan objave.

▼ M3*Članak 367.*

Porezni obveznik koji nema poslovni nastan u Zajednici plaća PDV pozivajući se na relevantnu prijavu PDV-a kada podnosi prijavu PDV-a, najkasnije do isteka roka u kojem se mora podnijeti prijava.

Plaćanje se provodi na bankovni račun denominiran u euru, koji odredi država članica identifikacije. Države članice koje nisu uvele euro mogu zahtijevati da se plaćanje obavi na bankovni račun denominiran u njihovoj vlastitoj valuti.

▼ M3*Članak 368.*

Porezni obveznik koji nema poslovni nastan u Zajednici koji koristi poseban program ne može odbiti PDV u skladu s člankom 168. ove Direktive. Ne dovodeći u pitanje članak 1. stavak 1. Direktive 86/560/EEZ predmetni porezni obveznik dobiva povrat u skladu sa spomenutom Direktivom. Članak 2. stavci 2. i 3. i članak 4. stavak 2. Direktive 86/560/EEZ ne primjenjuju se na povrate vezano uz telekomunikacijske usluge, usluge emitiranja i elektroničke usluge obuhvaćene ovim posebnim programom.

▼ B*Članak 369.*▼ M3

1. Porezni obveznik koji nema poslovni nastan u Zajednici vodi evidenciju transakcija obuhvaćenih ovim posebnim programom. Ta evidencija mora biti dovoljno detaljna da omogući poreznim tijelima države članice potrošnje provjeru ispravnosti prijave PDV-a.

▼ B

2. Evidencija iz stavka 1. mora biti dostupna u elektroničkom obliku, na zahtjev, državi članici identifikacije i državi članici potrošnje.

Tu je evidenciju potrebno čuvati u razdoblju od deset godina od završetka godine u kojoj je transakcija obavljena.

▼ M3**Odjeljak 3.**

Poseban program za telekomunikacijske usluge, usluge emitiranja i elektroničke usluge koje su pružili porezni obveznici s poslovnim nastanom u Zajednici ali ne u državi članici potrošnje

Članak 369.a

Za potrebe ovog odjeljka i ne dovodeći u pitanje ostale odredbe Zajednice, primjenjuju se sljedeće odredbe:

1. „porezni obveznik koji nema poslovni nastan u državi članici potrošnje” znači porezni obveznik koji ima poslovno sjedište na području Zajednice ili tu ima stalni poslovni nastan ali nema sjedište poslovanja ili stalni poslovni nastan na području države članice potrošnje;
2. „država članica identifikacije” znači država članica na čijem državnom području porezni obveznik ima sjedište poslovanja ili ako nema sjedište poslovanja u Zajednici, gdje ima stalni poslovni nastan.

▼ M3

Kada porezni obveznik nema sjedište poslovanja u Zajednici ali u njoj ima više od jednog stalnog poslovnog nastana, država članica identifikacije je država članica sa stalnim poslovnim nastanom u kojoj porezni obveznik prijavi primjenu posebnog programa. Porezni obveznik je obavezan tom odlukom u toj predmetnoj godini i dvije naredne kalendarske godine.

Članak 369.b

Države članice dozvoljavaju svakom poreznom obvezniku koji nema poslovni nastan u državi članici potrošnje koji pruža telekomunikacijske usluge, usluge emitiranja i elektroničke usluge osobi koja nije porezni obveznik koja ima poslovni nastan ili stalnu adresu ili privremeno boravište u toj državi članici da iskoristi poseban program. Poseban program se primjenjuje na sve usluge pružene u Zajednici.

Članak 369.c

Porezni obveznik koji nema poslovni nastan u državi članici potrošnje prijavljuje državi članici identifikacije kada započne i završi sa svojim oporezivim djelatnostima obuhvaćenim posebnim programom ili promijenjeni djelatnosti tako da više ne zadovoljava uvjete potrebne za primjenu posebnog programa. On tu prijavu prilaže u elektroničkom obliku.

Članak 369.d

Porezni obveznik koji koristi poseban program je za oporezive transakcije provedene prema tom programu identificiran za potrebe PDV-a samo u državi članici identifikacije. U tom smislu država članica koristi osobni identifikacijski broj za PDV već dodijeljen poreznom obvezniku za njegove obveze prema unutarnjem sustavu.

Na osnovi podataka upotrijebljenih za tu identifikaciju, države članice potrošnje mogu pribjeći vlastitim sustavima identifikacije.

Članak 369.e

Država članica identifikacije isključuje poreznog obveznika koji nema poslovni nastan u državi članici potrošnje iz posebnog programa u svakom od sljedećih slučajeva:

- (a) ako pošalje obavijest da više ne pruža telekomunikacijske usluge, usluge emitiranja i elektroničke usluge;
- (b) ako se drukčije može pretpostaviti da su njegove oporezive djelatnosti obuhvaćene posebnim programom prestale;
- (c) ako više ne zadovoljava uvjete potrebne za uporabu posebnog programa;
- (d) ako on uporno ne uspijeva zadovoljiti pravila koja se odnose na poseban program.

▼ M3*Članak 369.f*

Porezni obveznik koji nema poslovni nastan u državi članici potrošnje podnosi državi članici identifikacije prijavu PDV-a za svako kalendarsko tromjesečje elektroničkim putem, bez obzira da li su telekomunikacijske usluge, usluge emitiranja i elektroničke usluge pružene ili ne. Prijava PDV-a se podnosi u roku 20 dana nakon kraja poreznog razdoblja obuhvaćenog prijavom.

Članak 369.g

Na prijavi PDV-a je prikazan identifikacijski broj koji se navodi u članku 369.d i za svaku državu članicu potrošnje u kojoj postoji obveza plaćanja PDV-a za pružanje telekomunikacijskih usluga, usluga emitiranja i elektroničkih usluga obavljenih tijekom poreznog razdoblja i ukupan iznos prema stopi odgovarajućeg PDV-a. Primijenjene stope PDV-a i ukupni PDV za platiti također se moraju navesti na prijavi.

Kada porezni obveznik ima jedan ili više stalnih poslovnih nastana osim onog u državi članici identifikacije, iz kojih pruža usluge, u prijavi PDV-a osim podataka iz prvog stavka uključuje ukupnu vrijednost pruženih telekomunikacijskih usluga, usluga emitiranja i elektroničkih usluga obuhvaćenih posebnim programom, za svaku državu članicu u kojoj ima poslovni nastan zajedno s individualnim identifikacijskim brojem za PDV ili poreznim brojem tog poslovnog nastana, podijeljeno po državama članicama potrošnje.

Članak 369.h

1. Prijava PDV-a sastavlja se u eurima.

Države članice koje nisu uvele euro mogu zahtijevati da se prijava PDV-a sastavi u njihovoj nacionalnoj valuti. Ako je isporuka obavljena u drugim valutama, porezni obveznik koji nema poslovni nastan u državi članici potrošnje koristi u svrhu popunjavanja prijave PDV-a tečaj primjenjiv na posljednji dan poreznog razdoblja.

2. Konverzija se provodi primjenjujući tečajeve koje je za taj dan objavila Europska središnja banka ili ako taj dan nije bilo objave, tečaj objavljen narednog dana.

Članak 369.i

Porezni obveznik koji nema poslovni nastan i državi članici potrošnje plaća PDV upućujući na relevantnu prijavu PDV-a, prilikom podnošenja prijave PDV-a, međutim najkasnije do isteka roka za predaju prijave.

▼ M3

Plaćanje se vrši na bankovni račun denominiran u euru, koji odredi država članica identifikacije. Države članice koje nisu uvele euro mogu zatražiti plaćanje na račun denominiran u njihovoj vlastitoj valuti.

Članak 369.j

Porezni obveznik koji nema poslovni nastan u državi članici potrošnje koji koristi poseban program ne može za oporezive djelatnosti obuhvaćene tim programom povratiti PDV u skladu s člankom 168. ove Direktive. Ne dovodeći u pitanje članak 2. stavak 1. i članak 3. Direktive 2008/9/EZ, predmetni porezni obveznik dobiva povrat u skladu s navedenom Direktivom.

Ako porezni obveznik koji nema poslovni nastan i državi članici potrošnje i koristi poseban program također obavlja djelatnosti u državi članici potrošnje koje nisu obuhvaćene ovim programom za koje je obavezan biti registriran u sustavu PDV-a, on odbija PDV za oporezive djelatnosti koje su obuhvaćene tim programom u prijavi PDV-a koja se podnosi prema članku 250.

Članak 369.k

1. Porezni obveznik koji nema poslovni nastan u državi članici potrošnje vodi evidenciju o transakcijama obuhvaćenim posebnim programom. Ta evidencija mora biti dovoljno detaljna kako bi omogućila poreznim tijelima države članice potrošnje da provjere ispravnost prijave PDV-a.

2. Evidencije navedene u stavku 1. moraju biti raspoložive elektroničkim putem, na zahtjev državi članici potrošnje i državi članici identifikacije.

Te se evidencije moraju čuvati 10 godina od 31. prosinca one godine u kojoj je provedena transakcija.

▼ B

GLAVA XIII.

ODSTUPANJA*POGLAVLJE 1.****Odstupanja koja se primjenjuju do donošenja konačnih odredaba*****Odjeljak 1.****Odstupanja za države koje su bile članice Zajednice na dan 1. siječnja 1978.***Članak 370.*

Države članice koje su na dan 1. siječnja 1978. oporezivale transakcije navedene u Prilogu X. dijelu A., mogu nastaviti oporezivati te transakcije.

▼B*Članak 371.*

Države članice koje su na dan 1. siječnja 1978. izuzimale od PDV-a transakcije navedene u Prilogu X. dijelu B., mogu nastaviti izuzimati te transakcije, u skladu s uvjetima koji su se primjenjivali u dotičnoj državi članici na taj datum.

Članak 372.

Države članice koje su na dan 1. siječnja 1978. primjenjivale odredbe koje odstupaju od načela neposrednog odbitka propisanog u prvom stavku članka 179., mogu nastaviti primjenjivati te odredbe.

Članak 373.

Države članice koje su na dan 1. siječnja 1978. primjenjivale odredbe koje odstupaju od članka 28. ili od točke (c) prvog stavka članka 79., mogu nastaviti primjenjivati te odredbe.

Članak 374.

Odstupajući od članaka 169. i 309., države članice koje su na dan 1. siječnja 1978. izuzimale od PDV-a, bez prava na odbitak PDV-a plaćenog u prethodnoj fazi., usluge putničkih agenata, kako je navedeno u članku 309., mogu nastaviti izuzimati te usluge. Odstupanje se također primjenjuje s obzirom na putničke agente koji djeluju u ime i za račun putnika.

Odjeljak 2.**Odstupanja za države koje su pristupile
Zajednici nakon 1. siječnja 1978.***Članak 375.*

Grčka može nastaviti izuzimati od PDV-a transakcije navedene u točkama 2., 8., 9., 11. i 12. Priloga X. dijela B, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na dan 1. siječnja 1987.

Članak 376.

Španjolska može nastaviti izuzimati od PDV-a usluge koje isporučuju autori, navedeni u točki 2. Priloga X. dijela B, i transakcije navedene u točkama 11. i 12. Priloga X. dijela B., u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na dan 1. siječnja 1993.

Članak 377.

Portugal može nastaviti izuzimati transakcije navedene u točkama 2., 4., 7., 9., 10. i 13. Priloga X. dijela B, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na dan 1. siječnja 1989.

▼B*Članak 378.*

1. Austrija može nastaviti oporezivati transakcije navedene u točki 2. Priloga X. dijela A.

2. Sve dok se ista izuzeća primjenjuju u bilo kojim državama članicama koje su bile članice Zajednice na dan 31. prosinca 1994., Austrija može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, izuzeti sljedeće transakcije od PDV-a:

(a) transakcije navedene u točkama 5. i 9. Priloga X. dijela B.;

(b) uz pravo na odbitak PDV-a koji je plaćen u prethodnoj fazi, sve dijelove poslova međunarodnog putničkog prijevoza koji se obavlja zrakom, morem ili unutarnjim vodama, osim poslova putničkog prijevoza na Bodenskom jezeru.

Članak 379.

1. Finska može nastaviti oporezivati transakcije navedene u točki 2. Priloga X. dijela A, ukoliko se iste transakcije oporezuju u bilo kojim državama koje su bile članice Zajednice na dan 31. prosinca 1994.

2. Finska može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, nastaviti izuzimati od PDV-a isporuke usluga autora, umjetnika i izvođača navedenih u točki 2. Priloga X. dijela B, kao i transakcije navedene u točkama 5., 9. i 10. Priloga X. dijela B, ukoliko se ista izuzeća primjenjuju u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 31. prosinca 1994.

Članak 380.

Švedska može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, nastaviti izuzimati od PDV-a isporuke usluga autora, umjetnika i izvođača, navedenih u točki 2. Priloga X. dijela B, kao i transakcije navedene u točkama 1., 9. i 10. Priloga X. dijela B, ukoliko se ista izuzeća primjenjuju u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 31. prosinca 1994.

Članak 381.

Češka Republika može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, nastaviti izuzimati od PDV-a međunarodni putnički prijevoz, kako je navedeno u točki 10. Priloga X. dijela B, ukoliko se isto izuzeće primjenjuje u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 30. travnja 2004.

▼ B*Članak 382.*

Estonija može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, nastaviti izuzimati od PDV-a međunarodni putnički prijevoz, kako je navedeno u točki 10. Priloga X. dijela B, ukoliko se isto izuzeće primjenjuje u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 30. travnja 2004.

Članak 383.

Cipar može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, nastaviti izuzimati od PDV-a sljedeće transakcije:

- (a) nabavu građevinskih zemljišta iz točke 9. Priloga X. dijela B, do 31. prosinca 2007.;
- (b) međunarodni putnički prijevoz, kako je navedeno u točki 10. Priloga X. dijela B, ukoliko se isto izuzeće primjenjuje u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 30. travnja 2004.

Članak 384.

Ukoliko se ista izuzeća primjenjuju u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 30. travnja 2004., Latvija može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, nastaviti izuzimati od PDV-a sljedeće transakcije:

- (a) isporuke usluga autora, umjetnika i izvođača, kako je navedeno u točki 2. Priloga X. dijela B;
- (b) međunarodni putnički prijevoz, kako je navedeno u točki 10. Priloga X. dijela B.

Članak 385.

Litva može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, nastaviti izuzimati od PDV-a međunarodni putnički prijevoz, kako je navedeno u točki 10. Priloga X. dijela B, ukoliko se isto izuzeće primjenjuje u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 30. travnja 2004.

Članak 386.

Mađarska može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, nastaviti izuzimati od PDV-a međunarodni putnički prijevoz, kako je navedeno u točki 10. Priloga X. dijela B, ukoliko se isto izuzeće primjenjuje u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 30. travnja 2004.

▼ B*Članak 387.*

Ukoliko se ista izuzeća primjenjuju u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 30. travnja 2004., Malta može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, nastaviti izuzimati od PDV-a sljedeće transakcije:

- (a) bez prava na odbitak PDV-a koji je plaćen u prethodnoj fazi, isporuku vode od strane tijela reguliranog javnim pravom, kako je navedeno u točki 8. Priloga X. dijela B;
- (b) bez prava na odbitak PDV-a koji je plaćen u prethodnoj fazi, nabavu objekata i građevinskih zemljišta, kako je navedeno u točki 9. Priloga X. dijela B;
- (c) bez prava na odbitak PDV-a koji je plaćen u prethodnoj fazi, unutarnji putnički prijevoz, međunarodni putnički prijevoz i domaći pomorski putnički prijevoz između otoka, kako je navedeno u točki 10. Priloga X. dijela B.

Članak 388.

Poljska može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, nastaviti izuzimati od PDV-a međunarodni putnički prijevoz, kako je navedeno u točki 10. Priloga X. dijela B, ukoliko se isto izuzeće primjenjuje u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 30. travnja 2004.

Članak 389.

Slovenija može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, nastaviti izuzimati od PDV-a međunarodni putnički prijevoz, kako je navedeno u točki 10. Priloga X. dijela B, ukoliko se isto izuzeće primjenjuje u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 30. travnja 2004.

Članak 390.

Slovačka može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na datum njezinog pristupanja, nastaviti izuzimati od PDV-a međunarodni putnički prijevoz, kako je navedeno u točki 10. Priloga X. dijela B, ukoliko se isto izuzeće primjenjuje u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 30. travnja 2004.

▼ M7*Članak 390.a*

Bugarska može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na dan njezinog pristupanja, nastaviti s izuzimanjem međunarodnog prijevoza putnika, navedenog u točki 10. Priloga X. dijela B, tako dugo dok isto izuzeće vrijedi u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 31. prosinca 2006.

▼ M7*Članak 390.b*

Rumunjska može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na dan njezinog pristupanja, nastaviti s izuzimanjem međunarodnog prijevoza putnika, navedenog u točki 10. Priloga X. dijela B, tako dugo dok isto izuzeće vrijedi u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Zajednice na dan 31. prosinca 2006.

▼ A1*Članak 390.c*

Hrvatska može, u skladu s uvjetima koji se primjenjuju u toj državi članici na dan njezina pristupanja, nastaviti oslobađati sljedeće transakcije:

- (a) isporuku građevinskog zemljišta, sa ili bez na njemu izgrađenih građevina, kako je navedeno u članku 135. stavku 1. točki (j) i u Prilogu X. dijelu B točki 9., do 31. prosinca 2014., bez mogućnosti produljenja;
- (b) međunarodni prijevoz putnika, kako je navedeno u Prilogu X. dijelu B točki 10., sve dok se isto oslobođenje primjenjuje u bilo kojoj od država članica koje su bile članice Unije prije pristupanja Hrvatske.

▼ B**Odjeljak 3.****Zajedničke odredbe za odjeljke 1. i 2.**▼ A1*Članak 391.*

Države članice koje oslobađaju transakcije iz članaka 371., 375., 376. ili 377., članka 378. stavka 2., članka 379. stavka 2. ili članaka 380. do 390.c mogu dati poreznim obveznicima pravo izbora za oporezivanje tih transakcija.

▼ B*Članak 392.*

Države članice mogu odrediti da, s obzirom na nabavu objekata i građevinskih zemljišta koje je kupio porezni obveznik koji nije imao pravo na odbitak PDV-a na kupnju, u svrhu preprodaje, porezna osnovica bude jednaka razlici između prodajne cijene i nabavne cijene.

Članak 393.

1. S ciljem olakšavanja prelaska na konačnu odredbu navedenu u članku 402., Vijeće mora na temelju izvješća Komisije preispitati situaciju s obzirom na odstupanja navedena u odjeljcima 1. i 2., te mora odlučiti, djelujući u skladu s člankom 93. Ugovora, o ukidanju nekih ili svih tih odstupanja.

2. U okviru konačne odredbe, putnički prijevoz oporezuje se u državi članici polaska za onaj dio putovanja koji se odvija unutar Zajednice, u skladu s detaljnim pravilima koja propiše Vijeće, djelujući u skladu s člankom 93. Ugovora.

*POGLAVLJE 2.**Odstupanja koja podliježu odobrenju***Odjeljak 1.****Mjere za pojednostavljenje i mjere za sprečavanje utaje ili izbjegavanja poreza***Članak 394.*

Države članice koje su na dan 1. siječnja 1977., primjenjivale posebne mjere za pojednostavljenje postupka naplate PDV-a ili za sprečavanje određenih oblika utaje ili izbjegavanja poreza, mogu ih zadržati pod uvjetom da su o tome izvijestile Komisiju prije 1. siječnja 1978., te da su te mjere za pojednostavljenje u skladu s kriterijem propisanim u drugom podstavku članka 395. stavka 1.

Članak 395.

1. Vijeće, koje djeluje jednoglasno na prijedlog Komisije, može odobriti bilo kojoj državi članici uvođenje posebnih mjera za odstupanje od odredaba ove Direktive, kako bi se pojednostavio postupak naplate PDV-a ili spriječili određeni oblici utaje ili izbjegavanja poreza.

Mjere namijenjene pojednostavljenju postupka naplate PDV-a ne smiju, osim u zanemarivom opsegu, utjecati na ukupni iznos poreznog prihoda države članice, koji je naplaćen u fazi konačne potrošnje.

2. Država članica koja želi uvesti mjeru navedenu u stavku 1. šalje zahtjev Komisiji i dostavlja joj sve potrebne informacije. Ako Komisija smatra da ne posjeduje sve potrebne informacije, ona mora kontaktirati dotičnu državu članicu u roku od dva mjeseca od primitka zahtjeva, te mora navesti koje su joj dodatne informacije potrebne.

Kada Komisija primi sve informacije koje smatra potrebnim za procjenu zahtjeva, ona je dužna u roku mjesec dana o tome izvijestiti državu članicu koja je podnijela zahtjev te mora proslijediti zahtjev, na njegovom izvornom jeziku, ostalim državama članicama.

3. Komisija je dužna dostaviti Vijeću odgovarajući prijedlog ili, ako se protivi zahtijevanom odstupanju, priopćenje u kojem navodi svoje primjedbe, u roku od tri mjeseca od dostavljanja obavijesti iz drugog podstavka stavka 2.

4. U svakom slučaju, postupak propisan u stavcima 2. i 3. mora biti dovršen u roku od osam mjeseci nakon što je Komisija primila zahtjev.

▼M18**▼B****Odjeljak 2.****Međunarodni sporazumi***Članak 396.*

1. Vijeće, koje djeluje jednoglasno na prijedlog Komisije, može odobriti bilo kojoj državi članici zaključivanje sporazuma s trećom državom ili međunarodnim tijelom, koji može sadržavati odstupanja od ove Direktive.

2. Država članica koja želi sklopiti sporazum naveden u stavku 1., šalje zahtjev Komisiji i dostavlja joj sve potrebne informacije. Ako Komisija smatra da ne posjeduje sve potrebne informacije, ona je dužna kontaktirati dotičnu državu članicu u roku od dva mjeseca od primitka zahtjeva, te mora navesti koje su joj dodatne informacije potrebne.

Kada Komisija primi sve informacije koje smatra potrebnim za procjenu zahtjeva, ona je dužna u roku od mjesec dana o tome izvijestiti državu članicu koja je podnijela zahtjev, te mora proslijediti zahtjev, na njegovom izvornom jeziku, ostalim državama članicama.

3. Komisija je dužna dostaviti Vijeću odgovarajući prijedlog ili, ako se protivi zahtijevanom odstupanju, priopćenje u kojem navodi svoje primjedbe, u roku od tri mjeseca od dostavljanja obavijesti iz drugog podstavka stavka 2.

4. U svakom slučaju, postupak propisan u stavcima 2. i 3. mora biti dovršen u roku od osam mjeseci nakon što je Komisija primila zahtjev.

GLAVA XIV.

OSTALE ODREDBE*POGLAVLJE 1.****Provedbene mjere****Članak 397.*

Vijeće jednoglasno i na prijedlog Komisije donosi mjere potrebne za provedbu ove Direktive.

▼B*POGLAVLJE 2.****Odbor za PDV****Članak 398.*

1. Osniva se Savjetodavni odbor za porez na dodanu vrijednost, pod nazivom „Odbor za porez na dodanu vrijednost (PDV)”.

2. Odbor za PDV sastoji se od predstavnika država članica i Komisije.

Predstavnik Komisije je predsjednik Odbora.

Tajničke poslove za Odbor obavlja Komisija.

3. Odbor za PDV donosi svoj vlastiti poslovnik.

4. Osim točaka za koje se u ovoj Direktivi zahtijeva savjetovanje, Odbor za PDV preispituje pitanja koja se odnose na primjenu odredba Zajednice o PDV-u, a koja postavlja njegov predsjednik, na njegovu vlastitu inicijativu ili na zahtjev predstavnika države članice.

*POGLAVLJE 3.****Tečaj****Članak 399.*

Ne dovodeći u pitanje bilo koje određene odredbe, protuvrijednost u nacionalnoj valuti iznosa u eurima, navedenih u ovoj Direktivi, određuje se na temelju tečaja eura koji se primjenjuje na dan 1. siječnja 1999. Države članice koje su pristupile Europskoj uniji nakon tog datuma, a koje nisu uvele euro kao jedinstvenu valutu, koriste tečaj eura koji se primjenjuje na datum njihovog pristupanja.

Članak 400.

Kada se preračunavaju iznosi navedeni u članku 399. u nacionalne valute, države članice mogu uskladiti iznose koji proizlaze iz tog preračunavanja do 10 % na više ili na niže.

*POGLAVLJE 4.****Ostali porezi, davanja i nameti****Članak 401.*

Ne dovodeći u pitanje ostale odredbe prava Zajednice, ovom Direktivom ne sprečava se država članica da zadrži ili da uvede poreze na ugovore o osiguranju, poreze na klađenje i kockanje, trošarine, takse ili općenito, bilo koje poreze, davanja ili namete koji se ne mogu odrediti kao porez na promet, pod uvjetom da naplata tog poreza, davanja ili nameta ne uzrokuje formalnosti povezane s prelaskom granice, u trgovini između država članica.

GLAVA XV.
ZAVRŠNE ODREDBE

POGLAVLJE 1.

Prijelazne odredbe za oporezivanje trgovine između država članica

Članak 402.

1. Odredba navedena u ovoj Direktivi za oporezivanje trgovine između država članica prijelazna je i zamijenit će je konačna odredba koja se, u osnovi, temelji na oporezivanju isporuka robe i usluga u državi članici porijekla.

2. Vijeće, nakon pregleda izvješća iz članka 404., te nakon što je zaključilo da su uvjeti za prelazak na konačnu odredbu ispunjeni, djelujući u skladu s člankom 93. Ugovora, donosi odredbe potrebne za stupanje na snagu i za funkcioniranje konačne odredbe.

Članak 403.

Vijeće je dužno, djelujući u skladu s člankom 93. Ugovora, donijeti odgovarajuće Direktive radi dopunjavanja zajedničkog sustava PDV-a, te posebno za postupno ograničenje ili ukidanje odstupanja od tog sustava.

Članak 404.

Komisija je dužna svake četiri godine nakon donošenja ove Direktive dostaviti izvješće Europskom parlamentu i Vijeću, na temelju podataka dobivenih od država članica, o funkcioniranju zajedničkog sustava PDV-a u državama članicama, te posebno o funkcioniranju prijelazne odredbe za oporezivanje trgovine između država članica. Uz to izvješće potrebno je, ovisno o slučaju, dostaviti prijedloge koji se odnose na konačnu odredbu.

POGLAVLJE 2.

Prijelazne mjere primjenjive u kontekstu pristupanja Europskoj uniji

Članak 405.

Za potrebe ovog poglavlja primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „Zajednica” znači područje Zajednice, kako je definirano u točki 1. članka 5., prije pristupanja novih država članica;
2. „nove države članice” znači područje država članica koje su pristupile Europskoj uniji nakon 1. siječnja 1995., kako je definirano u točki 2. članka 5. za svaku od tih država članica;

▼ B

3. „proširena Zajednica” znači područje Zajednice, kako je definirano u točki 1. članka 5. nakon pristupanja novih država članica.

Članak 406.

Odredbe koje su bile na snazi u vrijeme kada je roba stavljena u postupak privremenog uvoza, uz potpuno izuzeće od poreza na uvoz, ili u neki od postupaka ili situacija navedenih u članku 156., ili u slične postupke ili situacije u jednoj od novih država članica, i dalje se primjenjuju sve dok roba ne prestane biti obuhvaćena tim postupcima ili situacijama nakon datuma pristupanja, ako su zadovoljeni sljedeći uvjeti:

- (a) roba je unesena u Zajednicu ili u jednu od novih država članica prije datuma pristupanja;
- (b) nakon unosa u Zajednicu ili u jednu od novih država članica, roba je stavljena u te postupke ili situacije;
- (c) roba nije prestala biti obuhvaćena tim postupcima ili situacijama prije datuma pristupanja.

Članak 407.

Odredbe koje su bile na snazi u vrijeme kada je roba stavljena u postupak carinskog provoza nastavljaju se primjenjivati sve dok roba ne prestane biti obuhvaćena tim postupkom nakon datuma pristupanja, ako su zadovoljeni sljedeći uvjeti:

- (a) roba je stavljena u postupak carinskog provoza prije datuma pristupanja;
- (b) roba nije prestala biti obuhvaćena tim postupkom prije datuma pristupanja.

Članak 408.

1. Sljedeći primjeri tretiraju se kao uvoz robe, ako je dokazano da je roba bila u slobodnom prometu u jednoj od novih država članica ili u Zajednici:

- (a) prestanak, uključujući izvanredni prestanak, postupka privremenog uvoza za robu koja je stavljena u taj postupak prije datuma pristupanja, prema uvjetima iz članka 406.
- (b) prestanak, uključujući izvanredni prestanak, jednog od postupaka ili situacija iz članka 156. ili iz sličnih postupaka ili situacija za robu koja je stavljena u taj postupak ili situacija prije datuma pristupanja, prema uvjetima iz članka 406.;

▼ B

- (c) prestanak jednog od postupaka navedenih u članku 407., započetog prije datuma pristupanja na području jedne od novih država članica, u svrhu nabave robe uz naknadu, koju obavlja prije tog datuma na području te države članice porezni obveznik koji djeluje kao takav;
- (d) sve nepravilnosti ili prekršaji koji su počinjeni tijekom postupka carinskog provoza koji je započeo prema uvjetima iz točke (c).

2. Osim slučaja navedenog u stavku 1., korištenje nakon datuma pristupanja na području države članice, od strane poreznog obveznika i osobe koja nije porezni obveznik, robe koja mu je isporučena prije datuma pristupanja na području Zajednice ili jedne od novih država članica, tretira se kao uvoz robe ako su zadovoljeni sljedeći uvjeti:

- (a) isporuka te robe bila je izuzeta od PDV-a, ili je vjerojatno da bi bila izuzeta, prema točkama (a) i (b) članka 146. stavka 1. ili prema sličnim odredbama u novim državama članicama;
- (b) roba nije bila uvezena u jednu od novih država članica ili u Zajednicu prije datuma pristupanja.

Članak 409.

U slučajevima navedenim u članku 408. stavku 1., mjesto uvoza u smislu članka 61. je država članica na čijem području roba prestaje biti obuhvaćena postupcima ili situacijama u koje je stavljena prije datuma pristupanja.

Članak 410.

1. Odstupajući od članka 71., uvoz robe u smislu članka 408. prestaje, a da nije nastao oporezivi događaj, ako je zadovoljen jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) uvezena roba je otpremljena ili prevezena izvan proširene Zajednice;
- (b) uvezena roba, u smislu članka 408. stavka 1. točke (a), nije prijevozno sredstvo i ponovno se otprema ili prevozi do države članice iz koje je izvezena i do osobe koja ju je izvezla;
- (c) uvezena roba u smislu članka 408. stavka 1. točke (a) je prijevozno sredstvo koje je bilo stečeno ili uvezeno prije datuma pristupanja, u skladu s općim uvjetima oporezivanja, koji su na snazi na domaćem tržištu jedne od novih država članica ili jedne od država članica Zajednice, ili roba koja nije bila predmet, zbog njezinog izvoza, bilo kakvih oslobođenja od PDV-a ili povrata PDV-a.

▼ B

2. Smatra se da su uvjeti iz stavka 1. točke (c) ispunjeni u sljedećim slučajevima:

- (a) kada je datum prve upotrebe prijevoznog sredstva bio više od osam godina prije pristupanja Europskoj uniji;
- (b) kada iznos poreza kojeg treba platiti zbog uvoza nije značajan.

▼ M15*POGLAVLJE 2.a****Prijelazne mjere za primjenu novog zakonodavstva****Članak 410.a*

Članci 30.a, 30.b i 73.a primjenjuju se samo na vrijednosne kupone izdane nakon 31. prosinca 2018.

Članak 410.b

Komisija najkasnije do 31. prosinca 2022. Europskom parlamentu i Vijeću na temelju informacija dobivenih od država članica predstavlja ocjenu učinka primjene odredaba ove Direktive u vezi s obračunom PDV-a pri vrijednosnim kuponima, posebno u odnosu na definiciju vrijednosnih kupona, pravila o PDV-u koja se odnose na oporezivanje vrijednosnih kupona u distribucijskom lancu te na neuporabljene vrijednosne kupone uz navođenje, prema potrebi, odgovarajućih prijedloga za izmjenu važećih pravila.

▼ B*POGLAVLJE 3.****Prijenos u nacionalno zakonodavstvo i stupanje na snagu****Članak 411.*

1. Direktiva 67/227/EEZ i Direktiva 77/388/EEZ stavljaju se izvan snage, ne dovodeći u pitanje obveze država članica koje se odnose na rokove za prijenos u nacionalno zakonodavstvo i provedbu tih Direktiva, navedene u Prilogu XI. dijelu B.

2. Pozivanja na ukinute Direktive smatraju se pozivanjima na ovu Direktivu, te se tumače u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga XII.

Članak 412.

1. Države članice će donijeti potrebne zakone i druge propise kako bi se uskladili s člankom 2. stavkom 3., člankom 44., člankom 59. stavkom 1., člankom 399. i Prilogom III. točkom 18., koji stupaju na snagu 1. siječnja 2008. One će odmah dostaviti Komisiji tekst tih odredaba zajedno s korelacijskom tablicom u kojoj je prikazan odnos tih odredaba i ove Direktive.

▼B

Kad države članice budu donosile ove odredbe, te će odredbe prilikom njihove službene objave sadržavati uputu na ovu Direktivu ili će se uz njih navesti takva uputa. Načine toga upućivanja predvidjet će države članice.

2. Države članice će Komisiji dostaviti tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koji budu donijele u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 413.

Ova Direktiva stupa na snagu 1. siječnja 2007.

Članak 414.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

*PRILOG I.***POPIS DJELATNOSTI IZ TREĆEG PODSTAVKA ČLANKA 13.
STAVKA 1.**

1. Telekomunikacijske usluge;
2. opskrba vodom, plinom, električnom energijom i toplinskom energijom;
3. prijevoz robe;
4. lučke usluge i usluge u zračnoj luci;
5. putnički prijevoz;
6. isporuka nove robe proizvedene za prodaju;
7. transakcije s obzirom na poljoprivredne proizvode, koje obavljaju poljoprivredne intervencijske agencije, u skladu s Uredbom o zajedničkoj organizaciji tržišta tih proizvoda;
8. organiziranje sajmova i izložbi komercijalnog karaktera;
9. skladištenje;
10. djelatnosti komercijalnih oglašavatelja;
11. djelatnosti putničkih agenata;
12. vođenje prodavaonica za zaposlenike, zadružnih i industrijskih kantina i sličnih institucija;
13. djelatnosti koje obavljaju radijska i televizijska tijela, ukoliko nisu izuzeta u skladu s člankom 132. stavkom 1. točkom (q).

▼B

PRILOG II.

▼M3

INDIKATIVNI POPIS ELEKTRONIČKI PRUŽENIH USLUGA NAVEDENIH U ČLANKU 58. PRVOM STAVKU TOČKI (C)

▼B

1. Ponuda internetskih stranica, usluga iznajmljivanja diskovnog prostora i pripadajućih serverskih resursa za smještaj internetskih stranica na poslužitelju na internetu (*web hosting*), održavanje programa i opreme na daljinu;
2. nabava softvera i njihovo ažuriranje;
3. nabava slika, teksta i informacija te stavljanje na raspolaganje baza podataka;
4. nabava glazbe, filmova i igara, uključujući igre na sreću i kockarske igre, te političkih, kulturnih, umjetničkih, sportskih, znanstvenih i zabavnih emisija i događaja;
5. organiziranje podučavanja na daljinu.

▼B*PRILOG III.***POPIS ISPORUKE ROBE I USLUGA NA KOJE JE MOGUĆE
PRIMIJENITI SNIŽENE STOPE IZ ČLANKA 98.**

1. Hrana (uključujući piće, no isključujući alkoholna pića) za ljudsku i životinjsku potrošnju, žive životinje, sjemenje, biljke i sastojci koji se uobičajeno koriste za pripremu hrane; proizvodi koji se obično koriste kao dodatak hrani ili kao zamjena za hranu;
2. opskrba vodom;
3. farmaceutski proizvodi koji se obično koriste za zdravstvenu njegu, sprečavanje bolesti, te za liječenje u medicinske i veterinarske svrhe, uključujući proizvode koji se koriste za kontracepciju i sanitarnu zaštitu;
4. medicinska oprema, pomagala i ostala sredstva koja se obično koriste za olakšavanje ili liječenje invalidnosti, isključivo za osobnu uporabu invalidnih osoba, uključujući popravak takve robe, te isporuku automobilskih sjedalica za djecu;
5. prijevoz putnika i njihove prtljage;

▼M19

6. isporuka, između ostalog posudba iz knjižnica, knjiga, novina i časopisa, u fizičkim oblicima ili u elektroničkom obliku ili u oba oblika (uključujući brošure, letke i slične tiskane materijale, dječje slikovnice, crtanke ili bojanke, glazbene note u tiskanom obliku ili u obliku rukopisnih bilješki, zemljopisne karte te hidrografske ili slične grafičke prikaze), osim publikacija koje su u cijelosti ili većim dijelom posvećene oglašavanju te osim publikacija koje se u cijelosti ili većim dijelom sastoje od videozapisa ili glazbenog sadržaja;

▼B

7. ulaznice za priredbe, kazalište, cirkus, sajam, zabavni park, koncert, muzej, zoološki vrt, kino, izložbe i slične kulturne događaje i ustanove;
8. prijem radijskih i televizijskih emisija;
9. isporuka usluga ili autorski honorar pisaca, skladatelja i izvođača umjetnika;
10. nabava, izgradnja, obnavljanje i adaptacija stanova, kao dio socijalne politike;

▼M5

- 10.a renoviranje i popravak privatnih stanova, bez materijala koji se većim dijelom vrijednosti ubrajaju u obavljenju uslugu;
- 10.b čišćenje prozora i čišćenje u privatnim kućanstvima;

▼B

11. isporuka robe i usluga koje su uobičajeno namijenjene korištenju u poljoprivrednoj proizvodnji, osim osnovnih sredstava, kao što su strojevi ili objekti;

▼ B

12. smještaj koji nude hoteli ili slične ustanove, zajedno sa smještajem za odmor i davanje u najam zemljišta za kampiranje i prikolice;

▼ M5

- 12.a usluge restorana i cateringa uz moguće isključenje isporuke (alkoholnih i/ili bezalkoholnih) pića;

▼ B

13. ulaznice za sportske priredbe;
14. korištenje sportskih objekata;
15. isporuke robe i usluga od strane organizacija, koje države članice priznaju kao dobrotvorne, te koje se bave socijalnom skrbi i zaštitom, ukoliko te transakcije nisu izuzete u skladu s člancima 132., 135. i 136.;
16. isporuke usluga pogrebnih poduzeća i usluge kremiranja, te isporuka s tim povezane robe;
17. isporuka zdravstvenih i stomatoloških usluga i termalno liječenje, ukoliko te usluge nisu izuzete u skladu s točkama od (b) do (e) članka 132. stavka 1.;
18. isporuka usluga vezanih uz čišćenje ulica, odvoz smeća i zbrinjavanje otpada, osim ako te usluge isporučuju poduzeća navedena u članku 13.;

▼ M5

19. manji popravci bicikala, obuće i proizvoda od kože, odjeće i posteljine (uključujući popravke i prekrajanja);
  20. usluge kućne skrbi kao što je kućna pomoć i skrb za mlade, stare, bolesne i invalidne osobe;
  21. frizerske usluge.
-

PRILOG V.

**KATEGORIJE ROBE OBUHVAĆENE POSTUPKOM SKLADIŠTENJA,
OSIM CARINSKOG SKLADIŠTENJA, KAKO JE NAVEDENO U
ČLANKU 160. STAVKU 2.**

	Tarifna oznaka KN	Opis robe
1.	0701	Krumpir
2.	0711 20	Masline
3.	0801	Kokosov orah, brazilski orah, indijski orah
4.	0802	Ostali orašasti plodovi
5.	0901 11 00	Kava, nepržena
	0901 12 00	
6.	0902	Čaj
7.	od 1001 do 1005	Žitarice
	od 1007 do 1008	
8.	1006	Oljuštena riža
9.	od 1201 do 1207	Zrnje i uljano sjemenje (uključujući soju u znu) i plodovi
10.	od 1507 do 1515	Biljne masti i ulja i njihove frakcije, rafinirane ili nerafinirane, ali kemijski nemodificirane
11.	1701 11	Sirovi šećer
	1701 12	
12.	1801	Kakao u znu, cijeli ili lomljeni, sirovi ili prženi
13.	2709	Mineralna ulja (uključujući propan i butan; također uključujući sirova naftna ulja)
	2710	
	2711 12	
	2711 13	
14.	Poglavlja 28. i 29.	Kemijski proizvodi u rasutom stanju
15.	4001	Guma, u primarnom obliku ili u pločama, listovima ili vrpčama
	4002	
16.	5101	Vuna
17.	7106	Srebro
18.	7110 11 00	Platina (paladij, rodij)
	7110 21 00	
	7110 31 00	
19.	7402	Bakar
	7403	
	7405	
	7408	
20.	7502	Nikal

▼B

	Tarifna oznaka KN	Opis robe
21.	7601	Aluminij
22.	7801	Olovo
23.	7901	Cink
24.	8001	Kositar
25.	ex 8112 92	Indij
	ex 8112 99	

*PRILOG VI.***POPIS ISPORUKE ROBE I USLUGA, IZ TOČKE (D) ČLANKA 199.
STAVKA 1.**

1. Nabava željeznog i neželjeznog otpada, ostataka i rabljenih materijala, uključujući poluproizvode koji proizlaze iz prerade, proizvodnje ili taljenja željeznih i neželjeznih kovina i njihovih legura;
2. Nabava željeznih ili neželjeznih polupreradenih proizvoda i određenih povezanih usluga prerade;
3. Nabava ostataka i ostalog materijala koji se može reciklirati te koji se sastoji od željeznih ili neželjeznih kovina, njihovih legura, troske, pepela, šljake i industrijskih ostataka koji sadrže kovine ili njihove legure, kao i isporuka usluga odabira, rezanja, drobljenja i prešanja tih proizvoda;
4. Nabava i određene usluge prerade, željeznog i neželjeznog otpada, kao i odrezaka, ostataka, otpada i rabljenog materijala koji se može reciklirati te koji se sastoji od otpadnog stakla, stakla, papira, kartona i ljepenke, krpa, kostiju, kože, umjetne kože, pergamenta, sirove kože s dlakom i bez nje, tetiva i žila, konopa, uzica, užadi, kabela, gume i plastike;
5. Nabava materijala iz ovog priloga, nakon prerade u obliku čišćenja, laštenja, odabira, rezanja, drobljenja, prešanja ili odljevanja u ingotima;
6. Nabava ostataka i otpada nakon obrade osnovnih materijala.

PRILOG VII.

**POPIS DJELATNOSTI POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE IZ TOČKE
4. ČLANKA 259. STAVKA 1.**

1. Biljna proizvodnja:
  - (a) opća poljoprivreda uključujući vinogradarstvo;
  - (b) uzgoj voća (uključujući masline) i povrća, cvijeća i ukrasnog bilja, na otvorenom i u staklenicima;
  - (c) proizvodnja gljiva, začina, sjemenja i sadnog materijala;
  - (d) vođenje rasadnika;
2. uzgoj stoke i obrada zemlje:
  - (a) stočarstvo;
  - (b) uzgoj peradi;
  - (c) uzgoj zečeva;
  - (d) pčelarstvo;
  - (e) uzgoj dudovog svilca;
  - (f) uzgoj puževa;
3. šumarstvo;
4. ribarstvo:
  - (a) slatkovodni ribolov;
  - (b) uzgoj ribe;
  - (c) uzgoj dagnji, oštriga, te drugih školjaka i rakova;
  - (d) uzgoj žaba.

▼B

PRILOG VIII.

**OKVIRNI POPIS POLJOPRIVREDNIH USLUGA IZ TOČKE 5.
ČLANKA 295. STAVKA 1.**

1. Priprema zemlje, žetva i košnja, vršidba, baliranje, prikupljanje, branje, sjetva i sađenje;
2. Pakiranje i priprema za tržište, kao što je sušenje, čišćenje, mljevenje, dezinfekcija i siliranje poljoprivrednih proizvoda;
3. Pohrana poljoprivrednih proizvoda;
4. Opskrba, uzgoj i hranjenje stoke;
5. Davanje u najam opreme, u poljoprivredne svrhe, koja se obično koristi u poljoprivrednim, šumarskim ili ribarskim poduzećima;
6. Tehnička pomoć;
7. Uništavanje korova i nametnika, oprašivanje i prskanje usjeva i zemlje;
8. Rukovanje opremom za navodnjavanje i isušivanje;
9. Čišćenje, sječa i ostale šumarske usluge.

PRILOG IX.

UMJETNINE, KOLEKCIONARSKI PREDMETI I ANTIKVITETI, IZ TOČAKA 2., 3. I 4. ČLANKA 311. STAVKA 1.

DIO A.

Umjetnine

1. Slike, kolaži i slične ukrasne ploče, pasteli i crteži, koje je umjetnik izradio u potpunosti rukom, osim planova i crteža za arhitektonske, inženjerske, industrijske, komercijalne, topografske ili slične svrhe, obrtnički proizvodi ukrašeni rukom, kazališne kulise, pozadinska platna za studije i slično od slikanog platna (tarifna oznaka KN 9701);
2. Originalne gravure, tiskane slike i litografije, koje podrazumijevaju otiske proizvedene u ograničenom broju, izravno u crno-bijeloj ili kolor tehnici, na jednoj ili više ploča, u cijelosti izrađene rukom umjetnika, neovisno o postupku ili materijalu rabljenom za to, ali isključujući bilo kakav mehanički ili foto-mehanički postupak izrade (tarifna oznaka KN 9702 00 00);
3. Originalne skulpture i kipovi, od bilo kojeg materijala, pod uvjetom da ih je u potpunosti izradio umjetnik; odljeve skulpture čija je izrada ograničena na osam kopija te je pod nadzorom umjetnika ili njegovih pravnih sljednika (tarifna oznaka KN 9703 00 00); iznimno, u slučajevima koje određuju države članice, ograničenje od osam kopija moguće je prekoračiti za odljeve kipova izrađene prije 1. siječnja 1989.;
4. Tapiserije (tarifna oznaka KN 5805 00 00), kao i ručno izrađeni zidni tekstil (tarifna oznaka KN 6304 00 00), na temelju originalnog umjetnikovog dizajna, pod uvjetom da ne postoji više od osam kopija svakog;
5. Unikatni keramički predmeti koje je u potpunosti izradio umjetnik te koji nose njegov potpis,
6. Emajl na bakru, izrađen u potpunosti rukom, ograničen na osam numeriranih kopija koje nose potpis umjetnika ili studija, isključujući predmete koje izrađuju draguljarnice, zlatarne i srebrnarnice,
7. umjetničke fotografije koje je snimio umjetnik, koji ih je otisnuo ili je to učinjeno pod njegovim nadzorom, potpisane, numerirane i ograničene na 30 kopija, a uključene su sve veličine i podloge.

DIO B.

Kolekcionarski predmeti

1. Poštanske marke ili biljezi, prigodne omotnice, prigodne omotnice »prvog dana«, pisma-omotnice i slično, frankirane pismovne pošiljke ili ako nisu frankirane, one koje nisu u optjecaju i koje nisu namijenjene za korištenje (tarifna oznaka KN 9704 00 00);
2. Kolekcije i primjerci od zoološkog, botaničkog, mineraloškog, anatomskog, povijesnog, arheološkog, paleontološkog, etnografskog ili numizmatičkog značaja (tarifna oznaka KN 9705 00 00).

DIO C.

Antikviteti

Predmeti, osim umjetnina ili kolekcionarskih predmeta, koji su stari više od 100 godina (tarifna oznaka KN 9706 00 00).

▼B*PRILOG X.***▼A1****POPIS TRANSAKCIJA OBUHVAĆENIH ODSUPANJIMA IZ ČLANAKA 370. I 371. I ČLANAKA 375. DO 390.C****▼B****DIO A.****Transakcije koje države članice mogu nastaviti oporezivati**

1. Isporuka usluga zubarskih tehničara u svojem profesionalnom svojstvu, te zubne proteze koje nabavljaju zubari i zubarski tehničari;
2. Djelatnosti javnih radijskih i televizijskih ustanova, osim onih komercijalnog karaktera;
3. Nabava objekata i dijelova objekata ili zemljišta na kojem se oni nalaze, osim onih navedenih u točki (a) članku 12. stavku 1., ako ju obavljaju porezni obveznici koji su imali pravo na odbitak PDV-a plaćenog u prethodnoj fazi s obzirom na dotični objekt;
4. Usluga putničkih agenata, kako je navedeno u članku 306., te usluge koje isporučuju putnički agenti koji djeluju u ime i za račun putnika, s obzirom na putovanja izvan Zajednice.

DIO B.**Transakcije koje države članice mogu nastaviti izuzimati**

1. Ulaznice za sportske priredbe;
2. isporuke usluga autora, umjetnika, izvođača, odvjetnika i ostalih članova slobodnih zanimanja, osim medicinskih i paramedicinskih struka, uz izuzeće sljedećeg:
  - (a) ustupanje patenata, zaštitnih znakova i ostalih sličnih prava te dodjela licenci s obzirom na takva prava;
  - (b) radovi, osim obavljanja radova prema ugovoru, na pokretnoj materijalnoj imovini, za poreznog obveznika;
  - (c) usluge za pripremu ili koordinaciju obavljanja građevinskih radova, kao što su usluge koje isporučuju arhitekti i poduzeća koja provode izravni nadzor radova na terenu;
  - (d) komercijalne oglašavačke usluge;
  - (e) prijevoz i skladištenje robe i pomoćne usluge;
  - (f) davanje pokretne materijalne imovine u najam poreznom obvezniku;
  - (g) posredovanje osoblja poreznom obvezniku;
  - (h) isporuka usluga konzultanata, inženjera, ureda za planiranje i sličnih usluga u znanstvenom, ekonomskom ili tehničkom području;
  - (i) ispunjavanje obveze u vezi s oslobođenjem, u cijelosti ili djelomično, poslovnih djelatnosti ili prava obuhvaćenih točkama od (a) do (h) ili točkom (j);

▼ B

- (j) usluge otpremnika, brokera, poslovnih agenata i drugih neovisnih posrednika, ukoliko se odnose na isporuku ili uvoz robe ili isporuku usluga obuhvaćenih točkama od (a) do (i);
3. isporuka telekomunikacijskih usluga i isporuka povezane robe, od strane javnih poštanskih službi;
  4. isporuka usluga pogrebnih društava i usluga kremiranja te isporuka s tim povezane robe;
  5. transakcije koje obavljaju slijepi osobe ili radionice za slijepi osobe, pod uvjetom da ta izuzeća ne uzrokuju značajno narušavanje tržišnog natjecanja;
  6. isporuka robe i usluga za službene organe odgovorne za izgradnju, uređenje i održavanje groblja, grobova i spomenika žrtvama rata;
  7. transakcije koje obavljaju bolnice koje nisu obuhvaćene točkom (b) člankom 132. stavkom 1.;
  8. opskrba vodom od strane javnih tijela;
  9. isporuka objekata ili njihovih dijelova ili zemljišta na kojem se nalaze, prije prvog useljenja, te isporuka građevinskog zemljišta, kako je navedeno u članku 12.;
  10. prijevoz putnika, te, ukoliko se izuzima prijevoz putnika, prijevoz prateće robe, kao što je prtljaga ili motorna vozila, ili isporuka usluga koje se odnose na prijevoz putnika;
  11. isporuka, poboljšanje, popravak, održavanje, zakup i najam zrakoplova koje koriste državne institucije, uključujući opremu koja je ugrađena ili se koristi u takvim zrakoplovima;
  12. isporuka, poboljšanje, popravak, održavanje, zakup i najam vojnih brodova;
  13. isporuka usluga putničkih agenata, kako je navedeno u članku 306., te usluga putničkih agenata koji djeluju u ime i za račun putnika, s obzirom na putovanja unutar Zajednice.

PRILOG XI.

DIO A

Direktive stavljene izvan snage s njihovim uzastopnim izmjenama

1. Direktiva 67/227/EEZ (SL 71, 14.4.1967., str. 1301.)
Direktiva 77/388/EEZ
2. Direktiva 77/388/EEZ (SL L 145, 13.6.1977., str. 1.)
Direktiva 78/583/EEZ (SL L 194, 19.7.1978., str. 16.)
Direktiva 80/368/EEZ (SL L 90, 3.4.1980., str. 41.)
Direktiva 84/386/EEZ (SL L 208, 3.8.1984., str. 58.)
Direktiva 89/465/EEZ (SL L 226, 3.8.1989., str. 21.)
Direktiva 91/680/EEZ (SL L 376, 31.12.1991., str. 1.) - (osim članka 2.)
Direktiva 92/77/EEZ (SL L 316, 31.10.1992., str. 1.)
Direktiva 92/111/EEZ (SL L 384, 30.12.1992., str. 47.)
Direktiva 94/4/EZ (SL L 60, 3.3.1994., str. 14.) - (samo članak 2.)
Direktiva 94/5/EZ (SL L 60, 3.3.1994., str. 16.)
Direktiva 94/76/EZ (SL L 365, 31.12.1994., str. 53.)
Direktiva 95/7/EZ (SL L 102, 5.5.1995., str. 18.)
Direktiva 96/42/EZ (SL L 170, 9.7.1996., str. 34.)
Direktiva 96/95/EZ (SL L 338, 28.12.1996., str. 89.)
Direktiva 98/80/EZ (SL L 281, 17.10.1998., str. 31.)
Direktiva 1999/49/EZ (SL L 139, 2.6.1999., str. 27.)
Direktiva 1999/59/EZ (SL L 162, 26.6.1999., str. 63.)
Direktiva 1999/85/EZ (SL L 277, 28.10.1999., str. 34.)
Direktiva 2000/17/EZ (SL L 84, 5.4.2000., str. 24.)
Direktiva 2000/65/EZ (SL L 269, 21.10.2000., str. 44.)
Direktiva 2001/4/EZ (SL L 22, 24.1.2001., str. 17.)
Direktiva 2001/115/EZ (SL L 15, 17.1.2002., str. 24.)
Direktiva 2002/38/EZ (SL L 128, 15.5.2002., str. 41.)
Direktiva 2002/93/EZ (SL L 331, 7.12.2002., str. 27.)
Direktiva 2003/92/EZ (SL L 260, 11.10.2003., str. 8.)
Direktiva 2004/7/EZ (SL L 27, 30.1.2004., str. 44.)
Direktiva 2004/15/EZ (SL L 52, 21.2.2004., str. 61.)
Direktiva 2004/66/EZ (SL L 168, 1.5.2004., str. 35.) - (samo točka V. Priloga)
Direktiva 2005/92/EZ (SL L 345, 28.12.2005., str. 19.)
Direktiva 2006/18/EZ (SL L 51, 22.2.2006., str. 12.)
Direktiva 2006/58/EZ (SL L 174, 28.6.2006., str. 5.)
Direktiva 2006/69/EZ (SL L 221, 12.8.2006., str. 9.) - (samo članak 1.)
Direktiva 2006/98/EZ (SL L 363, 20.12.2006., str. 129.) - (samo točka 2. Priloga)

DIO B

Rokovi za prijenos u nacionalno zakonodavstvo

(iz članka 411.)

Direktiva	Rok za prijenos
Direktiva 67/227/EEZ	1. siječnja 1970.
Direktiva 77/388/EEZ	1. siječnja 1978.
Direktiva 78/583/EEZ	1. siječnja 1979.
Direktiva 80/368/EEZ	1. siječnja 1979.
Direktiva 84/386/EEZ	1. srpnja 1985.
Direktiva 89/465/EEZ	1. siječnja 1990.
	1. siječnja 1991.
	1. siječnja 1992.
	1. siječnja 1993.
	1. siječnja 1994. za Portugal
Direktiva 91/680/EEZ	1. siječnja 1993.
Direktiva 92/77/EEZ	31. prosinca 1992.
Direktiva 92/111/EEZ	1. siječnja 1993.
	1. siječnja 1994.
	1. listopada 1993. za Njemačku
Direktiva 94/4/EZ	1. travnja 1994.
Direktiva 94/5/EZ	1. siječnja 1995.
Direktiva 94/76/EZ	1. siječnja 1995.
Direktiva 95/7/EZ	1. siječnja 1996.
	1. siječnja 1997. za Njemačku i Luksemburg
Direktiva 96/42/EZ	1. siječnja 1995.
Direktiva 96/95/EZ	1. siječnja 1997.
Direktiva 98/80/EZ	1. siječnja 2000.
Direktiva 1999/49/EZ	1. siječnja 1999.
Direktiva 1999/59/EZ	1. siječnja 2000.
Direktiva 1999/85/EZ	—
Direktiva 2000/17/EZ	—
Direktiva 2000/65/EZ	31. prosinca 2001.
Direktiva 2001/4/EZ	1. siječnja 2001.
Direktiva 2001/115/EZ	1. siječnja 2004.
Direktiva 2002/38/EZ	1. srpnja 2003.
Direktiva 2002/93/EZ	—
Direktiva 2003/92/EZ	1. siječnja 2005.
Direktiva 2004/7/EZ	30. siječnja 2004.
Direktiva 2004/15/EZ	—
Direktiva 2004/66/EZ	1. svibnja 2004.
Direktiva 2005/92/EZ	1. siječnja 2006.
Direktiva 2006/18/EZ	—
Direktiva 2006/58/EZ	1. srpnja 2006.
Direktiva 2006/69/EZ	1. siječnja 2008.
Direktiva 2006/98/EZ	1. siječnja 2007.

PRILOG XII.

KORELACIJSKA TABLICA

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
članak 1. prvi stavak				članak 1. stavak 1.
članak 1. drugi i treći stavak				—
članak 2. prvi, drugi i treći stavak				članak 1. stavak 2. prvi, drugi i treći podstavak
članci 3., 4. i 6.				—
	članak 1.			—
	članak 2. točka 1.			članak 2. stavak 1. točke (a) i (c)
	članak 2. točka 2.			članak 2. stavak 1. točka (d)
	članak 3. stavak 1. prva alineja			članak 5. točka 2.
	članak 3. stavak 1. druga alineja			članak 5. točka 1.
	članak 3. stavak 1. treća alineja			članak 5. točke 3. i 4.
	članak 3. stavak 2.			—
	članak 3. stavak 3. prvi podstavak, prva alineja			članak 6. stavak 2. točke (a) i (b)
	članak 3. stavak 3. prvi podstavak, druga alineja			članak 6. stavak 2. točke (c) i (d)
	članak 3. stavak 3. prvi podstavak, treća alineja			članak 6. stavak 2. točke (e), (f) i (g)

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 3. stavak 3. drugi podstavak, prva alineja			članak 6. stavak 1. točka (b)
	članak 3. stavak 3. drugi podstavak, druga alineja			članak 6. stavak 1. točka (c)
	članak 3. stavak 3. drugi podstavak, treća alineja			članak 6. stavak 1. točka (a)
	članak 3. stavak 4. prvi podstavak, prva i druga alineja			članak 7. stavak 1.
	članak 3. stavak 4. drugi podstavak, prva, druga i treća alineja			članak 7. stavak 2.
	članak 3. stavak 5.			članak 8.
	članak 4. stavci 1. i 2.			članak 9. stavak 1. prvi i drugi podstavak
	članak 4. stavak 3. točka (a) prvi podstavak, prva rečenica			članak 12. stavak 1. točka (a)
	članak 4. stavak 3. točka (a) prvi podstavak, druga rečenica			članak 12. stavak 2. drugi podstavak
	članak 4. stavak 3. točka (a) drugi podstavak			članak 12. stavak 2. treći podstavak
	članak 4. stavak 3. točka (a) treći podstavak			članak 12. stavak 2. prvi podstavak
	članak 4. stavak 3. točka (b) prvi podstavak			članak 12. stavak 1. točka (b)
	članak 4. stavak 3. točka (b) drugi podstavak			članak 12. stavak 3.

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 4. stavak 4. prvi podstavak			članak 10.
	članak 4. stavak 4. drugi i treći podstavak			članak 11. prvi i drugi stavak
	članak 4. stavak 5. prvi, drugi i treći podstavak			članak 13. stavak 1. prvi, drugi i treći podstavci
	članak 4. stavak 5. četvrti podstavak			članak 13. stavak 2.
	članak 5. stavak 1.			članak 14. stavak 1.
	članak 5. stavak 2.			članak 15. stavak 1.
	članak 5. stavak 3. točke (a), (b) i (c)			članak 15. stavak 2. točke (a), (b) i (c)
	članak 5. stavak 4. točke (a), (b) i (c)			članak 14. stavak 2. točke (a), (b) i (c)
	članak 5. stavak 5.			članak 14. stavak 3.
	članak 5. stavak 6. prva i druga rečenica			članak 16. prvi i drugi stavak
	članak 5. stavak 7. točke (a), (b) i (c)			članak 18. točke (a), (b) i (c)
	članak 5. stavak 8. prva rečenica			članak 19. prvi stavak
	članak 5. stavak 8. druga i treća rečenica			članak 19. drugi stavak
	članak 6. stavak 1. prvi podstavak			članak 24. stavak 1.
	članak 6. stavak 1. drugi podstavak, prva, druga i treća alineja			članak 25. točke (a), (b) i (c)

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 6. stavak 2. prvi podstavak, točke (a) i (b)			članak 26. stavak 1. točke (a) i (b)
	članak 6. stavak 2. drugi podstavak			članak 26. stavak 2.
	članak 6. stavak 3.			članak 27.
	članak 6. stavak 4.			članak 28.
	članak 6. stavak 5.			članak 29.
	članak 7. stavak 1. točke (a) i (b)			članak 30. prvi i drugi stavak
	članak 7. stavak 2.			članak 60.
	članak 7. stavak 3. prvi i drugi podstavak			članak 61. prvi i drugi stavak
	članak 8. stavak 1. točka (a) prva rečenica			članak 32. prvi stavak
	članak 8. stavak 1. točka (a) druga i treća rečenica			članak 36. prvi i drugi stavak
	članak 8. stavak 1. točka (b)			članak 31.
	članak 8. stavak 1. točka (c) prvi podstavak			članak 37. stavak 1.
	članak 8. stavak 1. točka (c) drugi podstavak, prva alineja			članak 37. stavak 2. prvi podstavak
	članak 8. stavak 1. točka (c) drugi podstavak, druga i treća alineja			članak 37. stavak 2. drugi i treći podstavak
	članak 8. stavak 1. točka (c) treći podstavak			članak 37. stavak 2. četvrti podstavak

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 8. stavak 1. točka (c) četvrti podstavak			članak 37. stavak 3. prvi podstavak
	članak 8. stavak 1. točka (c) peti podstavak			—
	članak 8. stavak 1. točka (c) šesti podstavak			članak 37. stavak 3. drugi podstavak
	članak 8. stavak 1. točka (d) prvi i drugi podstavak			članak 38. stavci 1. i 2.
	članak 8. stavak 1. točka (e) prva rečenica			članak 39. prvi stavak
	članak 8. stavak 1. točka (e) druga i treća rečenica			članak 39. drugi stavak
	članak 8. stavak 2.			članak 32. drugi stavak
	članak 9. stavak 1.			članak 43.
	članak 9. stavak 2., uvodna rečenica			—
	članak 9. stavak 2. točka (a)			članak 45.
	članak 9. stavak 2. točka (b)			članak 46.
	članak 9. stavak 2. točka (c), prva i druga alineja			članak 52. točke (a) i (b)
	članak 9. stavak 2. točka (c) treća i četvrta alineja			članak 52. točka (c)
	članak 9. stavak 2. točka (e) od prve do šeste alineje			članak 56. stavak 1. točke od (a) do (f)

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 9. stavak 2. točka (e) sedma alineja			članak 56. stavak 1. točka (l)
	članak 9. stavak 2. točka (e) osma alineja			članak 56. stavak 1. točka (g)
	članak 9. stavak 2. točka (e) deveta alineja			članak 56. stavak 1. točka (h)
	članak 9. stavak 2. točka (e) deseta alineja, prva rečenica			članak 56. stavak 1. točka (i)
	članak 9. stavak 2. točka (e) deseta alineja, druga rečenica			članak 24. stavak 2.
	članak 9. stavak 2. točka (e) deseta alineja, treća rečenica			članak 56. stavak 1. točka (i)
	članak 9. stavak 2. točka (e) jedanaesta i dvanaesta alineja			članak 56. stavak 1. točke od (j) do (k)
	članak 9. stavak 2. točka (f)			članak 57. stavak 1.
	članak 9. stavak 3.			članak 58. prvi i drugi stavak
	članak 9. stavak 3. točke (a) i (b)			članak 58. prvi stavak, točke (a) i (b)
	članak 9. stavak 4.			članak 59. stavci 1. i 2.
	članak 10. stavak 1. točke (a) i (b)			članak 62. točke 1. i 2.
	članak 10. stavak 2. prvi podstavak, prva rečenica			članak 63.

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 10. stavak 2. prvi podstavak, druga i treća rečenica			članak 64. stavci 1. i 2.
	članak 10. stavak 2. drugi podstavak			članak 65.
	članak 10. stavak 2. treći podstavak, prva, druga i treća alineja			članak 66. točke (a), (b) i (c)
	članak 10. stavak 3. prvi podstavak, prva rečenica			članak 70.
	članak 10. stavak 3. prvi podstavak, druga rečenica			članak 71. stavak 1. prvi podstavak
	članak 10. stavak 3. drugi podstavak			članak 71. stavak 1. drugi podstavak
	članak 10. stavak 3. treći podstavak			članak 71. stavak 2.
	članak 11. dio A stavak 1. točka (a)			članak 73.
	članak 11. dio A stavak 1. točka (b)			članak 74.
	članak 11. dio A stavak 1. točka (c)			članak 75.
	članak 11. dio A. stavak 1. točka (d)			članak 77.
	članak 11. dio A stavak 2. točka (a)			članak 78. prvi stavak točka (a)
	članak 11. dio A stavak 2. točka (b) prva rečenica			članak 78. prvi stavak točka (b)
	članak 11. dio A stavak 2. točka (b) druga rečenica			članak 78. drugi stavak
	članak 11. dio A stavak 3. točke (a) i (b)			članak 79. prvi stavak, točke (a) i (b) članak 87. točke (a) i (b)
	članak 11. dio A stavak 3. točka (c) prva rečenica			članak 79. prvi stavak, točka (c)

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 11. dio A stavak 3. točka (c) druga rečenica			članak 79. drugi stavak
	članak 11. dio A stavak 4. prvi i drugi podstavak			članak 81. prvi i drugi stavak
	članak 11. dio A stavak 5.			članak 82.
	članak 11. dio A stavak 6. prvi podstavak, prva i druga rečenica			članak 80. stavak 1. prvi podstavak
	članak 11. dio A stavak 6. prvi podstavak, treća rečenica			članak 80. stavak 1. drugi podstavak
	članak 11. dio A stavak 6. drugi podstavak			članak 80. stavak 1. prvi podstavak
	članak 11. dio A. stavak 6. treći podstavak			članak 80. stavak 2.
	članak 11. dio A stavak 6. četvrti podstavak			članak 80. stavak 3.
	članak 11. dio A stavak 7. prvi i drugi podstavak			članak 72. prvi i drugi stavak
	članak 11. dio B stavak 1.			članak 85.
	članak 11. dio B stavak 3. točka (a)			članak 86. stavak 1. točka (a)
	članak 11. dio B stavak 3. točka (b) prvi podstavak			članak 86. stavak 1. točka (b)
	članak 11. dio B stavak 3. točka (b) drugi podstavak			članak 86. stavak 2.

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 11. dio B stavak 3. točka (b) treći podstavak			članak 86. stavak 1. točka (b)
	članak 11. dio B stavak 4.			članak 87.
	članak 11. dio B stavak 5			članak 88.
	članak 11. dio B. stavak 6. prvi i drugi podstavak			članak 89. prvi i drugi stavak
	članak 11. dio C. stavak 1. prvi i drugi podstavak			članak 90. stavci 1. i 2.
	članak 11. dio C. stavak 2. prvi podstavak			članak 91. stavak 1.
	članak 11. dio C. stavak 2. drugi podstavak, prva i druga rečenica			članak 91. stavak 2. prvi i drugi podstavak
	članak 11. dio C. stavak 3. prva i druga alineja			članak 92. točke (a) i (b)
	članak 12. stavak 1.			članak 93. prvi stavak
	članak 12. stavak 1. točka (a)			članak 93. drugi stavak, točka (a)
	članak 12. stavak 1. točka (b)			članak 93. drugi stavak točka (c)
	članak 12. stavak 2. prva i druga alineja			članak 95. prvi i drugi stavak
	članak 12. stavak 3. točka (a) prvi podstavak, prva rečenica			članak 96.

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 12. stavak 3. točka (a) prvi podstavak, druga rečenica			članak 97. stavak 1.
	članak 12. stavak 3. točka (a) drugi podstavak			članak 97. stavak 2.
	članak 12. stavak 3. točka (a) treći podstavak, prva rečenica			članak 98. stavak 1.
	članak 12. stavak 3. točka (a), treći podstavak, druga rečenica			članak 98. stavak 2. prvi podstavak članak 99. stavak 1.
	članak 12. stavak 3. točka (a) četvrti podstavak			članak 98. stavak 2. drugi podstavak
	članak 12. stavak 3. točka (b) prva rečenica			članak 102. prvi stavak
	članak 12. stavak 3. točka (b) druga, treća i četvrta rečenica			članak 102. drugi stavak
	članak 12. stavak 3. točka (c) prvi podstavak			članak 103. stavak 1.
	članak 12. stavak 3. točka (c) drugi podstavak, prva i druga alineja			članak 103. stavak 2. točke (a) i (b)
	članak 12. stavak 4. prvi podstavak			članak 99. stavak 2.
	članak 12. stavak 4. drugi podstavak prva i druga rečenica			članak 100. prvi i drugi stavak
	članak 12. stavak 4. treći podstavak			članak 101.
	članak 12. stavak 5.			članak 94. stavak 2.
	članak 12. stavak 6.			članak 105.

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 13. dio A stavak 1., uvodna rečenica			članak 131.
	članak 13. dio A stavak 1. točke od (a) do (n)			članak 132. stavak 1. točke od (a) do (n)
	članak 13. dio A stavak 1. točka (o), prva rečenica			članak 132. stavak 1. točka (o)
	članak 13. dio A stavak 1. točka (o), druga rečenica			članak 132. stavak 2.
	članak 13. dio A stavak 1. točke (p) i (q)			članak 132. stavak 1. točke (p) i (q)
	članak 13. dio A stavak 2. točka (a), od prve do četvrte alineje			članak 133. prvi stavak, točke od (a) do (d)
	članak 13. dio A stavak 2. točka (b), prva i druga alineja			članak 134. točke (a) i (b)
	članak 13. dio B uvodna rečenica			članak 131.
	članak 13. dio B točka (a)			članak 135. stavak 1. točka (a)
	članak 13. dio B točka (b) prvi podstavak			članak 135. stavak 1. točka (l)
	članak 13. dio B točka (b), prvi podstavak, točke od 1. do 4.			članak 135. stavak 2. prvi podstavak, točke od (a) do (d)
	članak 13. dio B točka (b), drugi podstavak			članak 135. stavak 2. drugi podstavak
	članak 13. dio B točka (c)			članak 136. točke (a) i (b)
	članak 13. dio B točka (d)			—
	članak 13. dio B točka (d), točke od 1. do 5.			članak 135. stavak 1. točke od (b) do (f)

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 13. dio B točka (d), točka 5., prva i druga alineja			članak 135. stavak 1. točka (f)
	članak 13. dio B točka (d), točka 6.			članak 135. stavak 1. točka (g)
	članak 13. dio B točke od (e) do (h)			članak 135. stavak 1. točke od (h) do (k)
	članak 13. dio C. prvi podstavak, točka (a)			članak 137. stavak 1. točka (d)
	članak 13. dio C. prvi podstavak, točka (b)			članak 137. stavak 1. točke (a), (b) i (c)
	članak 13. dio C. drugi podstavak			članak 137. stavak 2. prvi i drugi podstavak
	članak 14. stavak 1. uvodna rečenica			članak 131.
	članak 14. stavak 1. točka (a)			članak 143. točka (a)
	članak 14. stavak 1. točka (d) prvi i drugi podstavak			članak 143. točke (b) i (c)
	članak 14. stavak 1. točka (e)			članak 143. točka (e)
	članak 14. stavak 1. točka (g), od prve do četvrte alineje			članak 143. točke od (f) do (i)
	članak 14. stavak 1. točka (h)			članak 143. točka (j)
	članak 14. stavak 1. točka (i)			članak 144.
	članak 14. stavak 1. točka (j)			članak 143. točka (k)
	članak 14. stavak 1. točka (k)			članak 143. točka (l)
	članak 14. stavak 2. prvi podstavak			članak 145. stavak 1.

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 14. stavak 2. drugi podstavak, prva, druga i treća alineja			članak 145. stavak 2. prvi, drugi i treći podstavak
	članak 14. stavak 2. treći podstavak			članak 145. stavak 3.
	članak 15. uvodna rečenica			članak 131.
	članak 15. točka 1.			članak 146. stavak 1. točka (a)
	članak 15. točka 2. prvi podstavak			članak 146. stavak 1. točka (b)
	članak 15. točka 2. drugi podstavak, prva i druga alineja			članak 147. stavak 1. prvi podstavak, točke (a) i (b)
	članak 15. točka 2. drugi podstavak, treća alineja, prvi dio rečenice			članak 147. stavak 1. prvi podstavak, točka (c)
	članak 15. točka 2. drugi podstavak, treća alineja, drugi dio rečenice			članak 147. stavak 1. drugi podstavak
	članak 15. točka 2. treći podstavak, prva i druga alineja			članak 147. stavak 2. prvi i drugi podstavak
	članak 15. točka 2. četvrti podstavak			članak 147. stavak 2. treći podstavak
	članak 15. točka 3.			članak 146. stavak 1. točka (d)
	članak 15. točka 4. prvi podstavak, točke (a) i (b)			članak 148. točka (a)
	članak 15. točka 4. prvi podstavak, točka (c)			članak 148. točka (b)
	članak 15. točka 4. drugi podstavak, prva i druga rečenica			članak 150. stavci 1. i 2.
	članak 15. točka 5.			članak 148. točka (c)

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 15. točka 6.			članak 148. točka (f)
	članak 15. točka 7.			članak 148. točka (e)
	članak 15. točka 8.			članak 148. točka (d)
	članak 15. točka 9.			članak 148. točka (g)
	članak 15. točka 10. prvi podstavak, od prve do četvrte alineje			članak 151. stavak 1. prvi podstavak, točke od (a) do (d)
	članak 15. točka 10. drugi podstavak			članak 151. stavak 1. drugi podstavak
	članak 15. točka 10. treći podstavak			članak 151. stavak 2.
	članak 15. točka 11.			članak 152.
	članak 15. točka 12. prva rečenica			članak 146. stavak 1. točka (c)
	članak 15. točka 12. druga rečenica			članak 146. stavak 2.
	članak 15. točka 13.			članak 146. stavak 1. točka (e)
	članak 15. točka 14. prvi i drugi podstavak			članak 153. prvi i drugi stavak
	članak 15. točka 15.			članak 149.
	članak 16. stavak 1.			—
	članak 16. stavak 2.			članak 164. stavak 1.
	članak 16. stavak 3.			članak 166.
	članak 17. stavak 1.			članak 167.
	članak 17. stavci 2., 3. i 4.			—

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 17. stavak 5. prvi i drugi podstavak			članak 173. stavak 1. prvi i drugi podstavak
	članak 17. stavak 5. treći podstavak, točke od (a) do (e)			članak 173. stavak 2. točke od (a) do (e)
	članak 17. stavak 6.			članak 176.
	članak 17. stavak 7. prva i druga rečenica			članak 177. prvi i drugi stavak
	članak 18. stavak 1.			—
	članak 18. stavak 2. prvi i drugi podstavak			članak 179. prvi i drugi stavak
	članak 18. stavak 3.			članak 180.
	članak 18. stavak 4. prvi i drugi podstavak			članak 183. prvi i drugi stavak
	članak 19. stavak 1. prvi podstavak, prva alineja			članak 174. stavak 1. prvi podstavak, točka (a)
	članak 19. stavak 1. prvi podstavak, druga alineja, prva rečenica			članak 174. stavak 1. prvi podstavak, točka (b)
	članak 19. stavak 1. prvi podstavak, druga alineja, druga rečenica			članak 174. stavak 1. drugi podstavak
	članak 19. stavak 1. drugi podstavak			članak 175. stavak 1.
	članak 19. stavak 2. prva rečenica			članak 174. stavak 2. točka (a)
	članak 19. stavak 2. druga rečenica			članak 174. stavak 2. točke (a) i (b)

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 19. stavak 2. treća rečenica			članak 174. stavak 3.
	članak 19. stavak 3. prvi podstavak, prva i druga rečenica			članak 175. stavak 2. prvi podstavak
	članak 19. stavak 3. prvi podstavak, treća rečenica			članak 175. stavak 2. drugi podstavak
	članak 19. stavak 3. drugi podstavak			članak 175. stavak 3.
	članak 20. stavak 1., uvodna rečenica			članak 186.
	članak 20. stavak 1. točka (a)			članak 184.
	članak 20. stavak 1. točka (b) prvi dio prve rečenice			članak 185. stavak 1.
	članak 20. stavak 1. točka (b) drugi dio prve rečenice			članak 185. stavak 2. prvi podstavak
	članak 20. stavak 1. točka (b) druga rečenica			članak 185. stavak 2. drugi podstavak
	članak 20. stavak 2. prvi podstavak, prva rečenica			članak 187. stavak 1. prvi podstavak
	članak 20. stavak 2. prvi podstavak, druga i treća rečenica			članak 187. stavak 2. prvi i drugi podstavak
	članak 20. stavak 2. drugi i treći podstavak			članak 187. stavak 1. drugi i treći podstavak
	članak 20. stavak 3. prvi podstavak, prva rečenica			članak 188. stavak 1. prvi podstavak
	članak 20. stavak 3. prvi podstavak, druga rečenica			članak 188. stavak 1. drugi i treći podstavak

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 20. stavak 3. treća rečenica			članak 188. stavak 2.
	članak 20. stavak 3. drugi podstavak			članak 188. stavak 2.
	članak 20. stavak 4. prvi podstavak, od prve do četvrte alineje			članak 189. točke od (a) do (d)
	članak 20. stavak 4. drugi podstavak			članak 190.
	članak 20. stavak 5.			članak 191.
	članak 20. stavak 6.			članak 192.
	članak 21.			—
	članak 22.			—
	članak 22.a			članak 249.
	članak 23. prvi stavak			članak 211. prvi stavak članak 260.
	članak 23. drugi stavak			članak 211. drugi stavak
	članak 24. stavak 1.			članak 281.
	članak 24. stavak 2. uvodna rečenica			članak 292.
	članak 24. stavak 2. točka (a), prvi podstavak			članak 284. stavak 1.
	članak 24. stavak 2. točka (a) drugi i treći podstavak			članak 284. stavak 2. prvi i drugi podstavak
	članak 24. stavak 2. točka (b) prva i druga rečenica			članak 285. prvi i drugi stavak

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 24. stavak 2. točka (c)			članak 286.
	članak 24. stavak 3. prvi podstavak			članak 282.
	članak 24. stavak 3. drugi podstavak, prva rečenica			članak 283. stavak 2.
	članak 24. stavak 3. drugi podstavak, druga rečenica			članak 283. stavak 1. točka (a)
	članak 24. stavak 4. prvi podstavak			članak 288. prvi stavak, točke od 1. do 4.
	članak 24. stavak 4. drugi podstavak			članak 288. drugi stavak
	članak 24. stavak 5.			članak 289.
	članak 24. stavak 6.			članak 290.
	članak 24. stavak 7.			članak 291.
	članak 24. stavak 8. točke (a), (b) i (c)			članak 293. točke 1., 2. i 3.
	članak 24. stavak 9.			članak 294.
	članak 24.a, prvi stavak, od prve do desete alineje			članak 287. točke od 7. do 16.
	članak 24.a, drugi stavak			—
	članak 25. stavak 1.			članak 296. stavak 1.

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 25. stavak 2. od prve do osme alineje			članak 295. stavak 1. točke od 1 do 8.
	članak 25. stavak 3. prvi podstavak, prva rečenica			članak 297. prvi stavak, prva rečenica i drugi stavak
	članak 25. stavak 3. prvi podstavak, druga rečenica			članak 298. prvi stavak
	članak 25. stavak 3. prvi podstavak, treća rečenica			članak 299.
	članak 25. stavak 3. prvi podstavak, četvrta i peta rečenica			članak 298. drugi stavak
	članak 25. stavak 3. drugi podstavak			članak 297. prvi stavak, druga rečenica
	članak 25. stavak 4. prvi podstavak			članak 272. stavak 1. prvi podstavak, točka (e)
	članak 25. stavci 5. i 6.			—
	članak 25. stavak 7.			članak 304.
	članak 25. stavak 8.			članak 301. stavak 2.
	članak 25. stavak 9.			članak 296. stavak 2.
	članak 25. stavak 10.			članak 296. stavak 3.
	članak 25. stavci 11. i 12.			—
	članak 26. stavak 1. prva i druga rečenica			članak 306. stavak 1. prvi i drugi podstavak
	članak 26. stavak 1. treća rečenica			članak 306. stavak 2.

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 26. stavak 2. prva i druga rečenica			članak 307. prvi i drugi stavak
	članak 26. stavak 2. treća rečenica			članak 308.
	članak 26. stavak 3. prva i druga rečenica			članak 309. prvi i drugi stavak
	članak 26. stavak 4.			članak 310.
	članak 26.a dio A točka (a), prvi podstavak			članak 311. stavak 1. točka 2.
	članak 26.a dio A točka (a), drugi podstavak			članak 311. stavak 2.
	članak 26.a dio A točke (b) i (c)			članak 311. stavak 1. točke 3. i 4.
	članak 26.a dio A točka (d)			članak 311. stavak 1. točka 1.
	članak 26.a dio A točke (e) i (f)			članak 311. stavak 1. točke 5. i 6.
	članak 26.a dio A točka (g), uvodna rečenica			članak 311. stavak 1. točka 7.
	članak 26.a dio A točka (g), prva i druga alineja			članak 311. stavak 3.
	članak 26.a dio B stavak 1.			članak 313. stavak 1.
	članak 26.a dio B stavak 2.			članak 314.
	članak 26.a dio B stavak 2. od prve do četvrte alineja			članak 314. točke od (a) do (d)

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 26.a dio B stavak 3. prvi podstavak, prva i druga rečenica			članak 315. prvi i drugi stavak
	članak 26.a dio B stavak 3. drugi podstavak			članak 312.
	članak 26.a dio B stavak 3. drugi podstavak, prva i druga alineja			članak 312. točke 1. i 2.
	članak 26.a dio B stavak 4. prvi podstavak			članak 316. stavak 1.
	članak 26.a dio B stavak 4. prvi podstavak, točke (a), (b) i (c)			članak 316. stavak 1. točke (a), (b) i (c)
	članak 26.a dio B stavak 4. drugi podstavak			članak 316. stavak (2)
	članak 26.a dio B stavak 4. treći podstavak, prva i druga rečenica			članak 317. prvi i drugi stavak
	članak 26.a dio B stavak 5.			članak 321.
	članak 26.a dio B stavak 6.			članak 323.
	članak 26.a dio B stavak 7.			članak 322.
	članak 26.a dio B stavak 7. točke (a), (b) i (c)			članak 322. točke (a), (b) i (c)
	članak 26.a dio B stavak 8.			članak 324.
	članak 26.a dio B stavak 9.			članak 325.
	članak 26.a dio B stavak 10. prvi i drugi podstavak			članak 318. stavak 1. prvi i drugi podstavak

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 26.a dio B stavak 10. treći podstavak, prva i druga alineja			članak 318. stavak 2. točke (a) i (b)
	članak 26.a dio B stavak 10. četvrti podstavak			članak 318. stavak 3.
	članak 26.a dio B stavak 11. prvi podstavak			članak 319.
	članak 26.a dio B stavak 11. drugi podstavak, točka (a)			članak 320. stavak 1. prvi podstavak
	članak 26.a dio B stavak 11. drugi podstavak, točke (b) i (c)			članak 320. stavak 1. drugi podstavak
	članak 26.a dio B stavak 11. treći podstavak			članak 320. stavak 2.
	članak 26.a dio C stavak 1., uvodna rečenica			članak 333. stavak 1. članak 334.
	članak 26.a dio C stavak 1. od prve do četvrte alineje			članak 334. točke od (a) do (d)
	članak 26.a dio C stavak 2. prva i druga alineja			članak 336. točke (a) i (b)
	članak 26.a dio C stavak 3.			članak 337.
	članak 26.a dio C stavak 4. prvi podstavak, prva, druga i treća alineja			članak 339. prvi stavak, točke (a), (b) i (c)
	članak 26.a dio C stavak 4. drugi podstavak			članak 339. drugi stavak
	članak 26.a dio C stavak 5. prvi i drugi podstavak			članak 340. stavak 1. prvi i drugi podstavak

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 26.a dio C stavak 5. treći podstavak			članak 340. stavak 2.
	članak 26.a dio C stavak 6. prvi podstavak, prva i druga alineja			članak 338. prvi stavak, točke (a) i (b)
	članak 26.a dio C stavak 6. drugi podstavak			članak 338. drugi stavak
	članak 26.a dio C stavak 7.			članak 335.
	članak 26.a dio D uvodna rečenica			—
	članak 26.a dio D točka (a)			članak 313. stavak 2. članak 333. stavak 2.
	članak 26.a dio D točka (b)			članak 4. točke (a) i (c)
	članak 26.a dio D točka (c)			članak 35. članak 139. stavak 3. prvi podstavak
	članak 26.b dio A prvi podstavak točka (i) prva rečenica			članak 344. stavak 1. točka 1.
	članak 26.b dio A prvi podstavak točka (i) druga rečenica			članak 344. stavak 2.
	članak 26.b dio A prvi podstavak točka (ii) od prve do četvrte alineje			članak 344. stavak 1. točka 2.
	članak 26.b, dio A. drugi podstavak			članak 344. stavak 3.
	članak 26.b dio A treći podstavak			članak 345.
	članak 26.b. dio B prvi podstavak			članak 346.
	članak 26.b. dio B drugi podstavak			članak 347.

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 26.b dio C prvi podstavak			članak 348.
	članak 26.b dio C drugi podstavak, prva i druga rečenica			članak 349. stavci 1. i 2.
	članak 26.b dio C treći podstavak			članak 350.
	članak 26.b dio C četvrti podstavak			članak 351.
	članak 26.b dio D stavak 1. točke (a), (b) i (c)			članak 354. točke (a), (b) i (c)
	članak 26.b dio D stavak 2.			članak 355.
	članak 26.b dio E prvi i drugi podstavak			članak 356. stavak 1. prvi i drugi podstavak
	članak 26.b dio E treći i četvrti podstavak			članak 356. stavci 2. i 3.
	članak 26.b dio F prva rečenica			članak 198. stavci 2. i 3.
	članak 26.b dio F druga rečenica			članci 208. i 255.
	članak 26.b dio G stavak 1. prvi podstavak			članak 352.
	članak 26.b dio G stavak 1. drugi podstavak			—
	članak 26.b dio G stavak 2. točka (a)			članak 353.
	članak 26.b dio G stavak 2. točka (b) prva i druga rečenica			članak 198. stavci 1. i 3.
	članak 26.c dio A točke od (a) do (e)			članak 358. točke od 1. do 5.
	članak 26.c dio B stavak 1.			članak 359.

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 26.c dio B stavak 2. prvi podstavak			članak 360.
	članak 26.c dio B stavak 2. drugi podstavak prvi dio prve rečenice			članak 361. stavak 1.
	članak 26.c dio B stavak 2. drugi podstavak drugi dio prve rečenice			članak 361. stavak 1. točke od (a) do (e)
	članak 26.c dio B stavak 2. drugi podstavak, druga rečenica			članak 361. stavak 2.
	članak 26.c dio B stavak 3. prvi i drugi podstavak			članak 362.
	članak 26.c dio B stavak 4. točke od (a) do (d)			članak 363. točke od (a) do (d)
	članak 26.c dio B stavak 5. prvi podstavak			članak 364.
	članak 26.c dio B stavak 5. drugi podstavak			članak 365.
	članak 26.c dio B stavak 6. prva rečenica			članak 366. stavak 1. prvi podstavak
	članak 26.c dio B stavak 6. druga i treća rečenica			članak 366. stavak 1. drugi podstavak
	članak 26.c dio B stavak 6. četvrta rečenica			članak 366. stavak 2.
	članak 26.c dio B stavak 7. prva rečenica			članak 367. prvi stavak
	članak 26.c dio B stavak 7. druga i treća rečenica			članak 367. drugi stavak

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 26.c dio B stavak 8.			članak 368.
	članak 26.c dio B stavak 9. prva rečenica			članak 369. stavak 1.
	članak 26.c dio B stavak 9. druga i treća rečenica			članak 369. stavak 2. prvi i drugi podstavak
	članak 26.c dio B stavak 10.			članak 204. stavak 1. treći podstavak
	članak 27. stavak 1. prva i druga rečenica			članak 395. stavak 1. prvi i drugi podstavak
	članak 27. stavak 2. prva i druga rečenica			članak 395. stavak 2. prvi podstavak
	članak 27. stavak 2. treća rečenica			članak 395. stavak 2. drugi podstavak
	članak 27. stavci 3. i 4.			članak 395. stavci 3. i 4.
	članak 27. stavak 5.			članak 394.
	članak 28. stavci 1. i 1.a			—
	članak 28. stavak 2. uvodna rečenica			članak 109.
	članak 28. stavak 2. točka (a) prvi podstavak			članak 110. prvi i drugi stavak
	članak 28. stavak 2. točka (a) drugi podstavak			—
	članak 28. stavak 2. točka (a) treći podstavak prva rečenica			članak 112. prvi stavak

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 28. stavak 2. točka (a) treći podstavak druga i treća rečenica			članak 112. drugi stavak
	članak 28. stavak 2. točka (b)			članak 113.
	članak 28. stavak 2. točka (c) prva i druga rečenica			članak 114. stavak 1. prvi i drugi podstavak
	članak 28. stavak 2. točka (c) treća rečenica			članak 114. stavak 2.
	članak 28. stavak 2. točka (d)			članak 115.
	članak 28. stavak 2. točka (e) prvi i drugi podstavak			članak 118. prvi i drugi stavak
	članak 28. stavak 2. točka (f)			članak 120.
	članak 28. stavak 2. točka (g)			—
	članak 28. stavak 2. točka (h) prvi i drugi podstavak			članak 121. prvi i drugi stavak
	članak 28. stavak 2. točka (i)			članak 122.
	članak 28. stavak 2. točka (j)			članak 117. stavak 2.
	članak 28. stavak 2. točka (k)			članak 116.
	članak 28. stavak 3. točka (a)			članak 370.
	članak 28. stavak 3. točka (b)			članak 371.
	članak 28. stavak 3. točka (c)			članak 391.
	članak 28. stavak 3. točka (d)			članak 372.

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 28. stavak 3. točka (e)			članak 373.
	članak 28. stavak 3. točka (f)			članak 392.
	članak 28. stavak 3. točka (g)			članak 374.
	članak 28. stavak 3.a			članak 376.
	članak 42. stavci 4. i 5.			članak 393. stavci 1. i 2.
	članak 28. stavak 6. prvi podstavak prva rečenica			članak 106. prvi i drugi stavak
	članak 28. stavak 6. prvi podstavak druga rečenica			članak 106. treći podstavak
	članak 28. stavak 6. drugi podstavak točke (a), (b) i (c)			članak 107. prvi stavak, točke (a), (b) i (c)
	članak 28. stavak 6. drugi podstavak točka (d)			članak 107. drugi stavak
	članak 28. stavak 6. treći podstavak			članak 107. drugi stavak
	članak 28. stavak 6. četvrti podstavak točke (a), (b) i (c)			članak 108. točke (a), (b) i (c)
	članak 28. stavak 6. peti i šesti podstavak			—
	članak 28.a stavak 1. uvodna rečenica			članak 2. stavak 1.
	članak 28.a stavak 1. točka (a) prvi podstavak			članak 2. stavak 1. točka (b) točka (i)

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 28.a stavak 1. točka (a) drugi podstavak			članak 3. stavak 1.
	članak 28.a stavak 1. točka (a) treći podstavak			članak 3. stavak 3.
	članak 28.a stavak 1. točka (b)			članak 2. stavak 1. točka (b) podtočka (ii)
	članak 28.a stavak 1. točka (c)			članak 2. stavak 1. točka (b) podtočka (iii)
	članak 28.a stavak 1.a točka (a)			članak 3. stavak 1. točka (a)
	članak 28.a stavak 1.a točka (b) prvi podstavak prva alineja			članak 3. stavak 1. točka (b)
	članak 28.a stavak 1.a točka (b) prvi podstavak druga i treća alineja			članak 3. stavak 2. prvi podstavak, točke (a) i (b)
	članak 28.a stavak 1.a točka (b) drugi podstavak			članak 3. stavak 2. drugi podstavak
	članak 28.a stavak 2. uvodna rečenica			—
	članak 28.a stavak 2. točka (a)			članak 2. stavak 2. točka (a) podtočke (i), (ii) i (iii)
	članak 28.a stavak 2. točka (b) prvi podstavak			članak 2. stavak 2. točka (b)
	članak 28.a stavak 2. točka (b) prvi podstavak prva i druga alineja			članak 2. stavak 2. točka (b) podtočke (i), (ii) i (iii)
	članak 28.a stavak 2. točka (b) drugi podstavak			članak 2. stavak 2. točka (c)

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 28.a stavak 3. prvi i drugi podstavak			članak 20. prvi i drugi stavak
	članak 28.a stavak 4. prvi podstavak			članak 9. stavak 2.
	članak 28.a stavak 4. drugi podstavak prva alineja			članak 172. stavak 1. drugi podstavak
	članak 28.a stavak 4. drugi podstavak druga alineja			članak 172. stavak 1. prvi podstavak
	članak 28.a stavak 4. treći podstavak			članak 172. stavak 2.
	članak 28.a stavak 5. točka (b), prvi podstavak			članak 17. stavak 1. prvi podstavak
	članak 28.a, stavak 5. točka (b) drugi podstavak			članak 17. stavak 1. drugi podstavak i stavak 2., uvodna rečenica
	članak 28.a stavak 5. točka (b), drugi podstavak, prva alineja			članak 17. stavak 2. točke (a) i (b)
	članak 28.a stavak 5. točka (b) drugi podstavak druga alineja			članak 17. stavak 2. točka (c)
	članak 28.a, stavak 5. točka (b), drugi podstavak, treća alineja			članak 17. stavak 2. točka (e)
	članak 28.a stavak 5. točka (b), drugi podstavak peta, šesta i sedma alineja			članak 17. stavak 2. točke (f), (g) i (h)
	članak 28.a stavak 5. točka (b) drugi podstavak osma alineja			članak 17. stavak 2. točka (d)
	članak 28.a stavak 5. treći podstavak			članak 17. stavak 3.

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 28.a stavak 6. prvi podstavak			članak 21.
	članak 28.a stavak 6. drugi podstavak			članak 22.
	članak 28.a stavak 7.			članak 23.
	članak 28.b dio A stavak 1.			članak 40.
	članak 28.b dio A stavak 2. prvi i drugi podstavak			članak 41. prvi i drugi stavak
	članak 28.b dio A stavak 2. treći podstavak prva i druga alineja			članak 42. točke (a) i b)
	članak 28.b dio B stavak 1. prvi podstavak, prva i druga alineja			članak 33. stavak 1. točke (a) i (b)
	članak 28.b dio B stavak 1. drugi podstavak			članak 33. stavak 2.
	članak 28.b dio B stavak 2. prvi podstavak			članak 34. stavak 1. točka (a)
	članak 28.b dio B stavak 2. prvi podstavak prva i druga alineja			članak 34. stavak 1. točke (b) i (c)
	članak 28.b dio B stavak 2. drugi podstavak, prva i druga rečenica			članak 34. stavak 2. prvi i drugi podstavak
	članak 28.b, dio B stavak 2. treći podstavak, prva rečenica			članak 34. stavak 3.
	članak 28.b dio B stavak 2. treći podstavak, druga i treća rečenica			—
	članak 28.b dio B stavak 3. prvi i drugi podstavak			članak 34. stavak 4. prvi i drugi podstavak

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 28.b dio C stavak 1. prva alineja, prvi podstavak			članak 48. prvi stavak
	članak 28.b dio C stavak 1. prva alineja drugi podstavak			članak 49.
	članak 28.b dio C stavak 1. druga i treća alineja			članak 48., drugi i treći stavak
	članak 28.b dio C stavak 2. i 3.			članak 47. prvi i drugi stavak
	članak 28.b dio C stavak 4.			članak 51.
	članak 28.b dio D			članak 53.
	članak 28.b dio E stavak 1. prvi i drugi podstavak			članak 50. prvi i drugi stavak
	članak 28.b dio E stavak 2. prvi i drugi podstavak			članak 54. prvi i drugi stavak
	članak 28.b dio E stavak 3. prvi i drugi podstavak			članak 44. prvi i drugi stavak
	članak 28.b dio F prvi i drugi stavak			članak 55. prvi i drugi stavak
	članak 28.c dio A uvodna rečenica			članak 131.
	članak 28.c dio A točka (a) prvi podstavak			članak 138. stavak 1.
	članak 28.c dio A točka (a) drugi podstavak			članak 139. stavak 1. prvi i drugi podstavak
	članak 28.c dio A točka (b)			članak 138. stavak 2. točka (a)

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 28.c dio A točka (c) prvi podstavak			članak 138. stavak 2. točka (b)
	članak 28.c dio A točka (c) drugi podstavak			članak 139. stavak 2.
	članak 28.c dio A točka (d)			članak 138. stavak 2. točka (c)
	članak 28.c dio B uvodna rečenica			članak 131.
	članak 28.c dio B točke (a), (b) i (c)			članak 140. točke (a), (b) i (c)
	članak 28.c dio C			članak 142.
	članak 28.c dio D prvi podstavak			članak 143. točka (d)
	članak 28.c dio D drugi podstavak			članak 131.
	članak 28.c dio E točka 1. prva alineja, koja zamjenjuje članak 16. stavak 1.			
	— stavak 1. prvi podstavak			članak 155.
	— članak 1. prvi podstavak točka (A)			članak 157. stavak 1. točka (a)
	— stavak 1. prvi podstavak, točka (B) prvi podstavak, točke (a), (b) i (c)			članak 156. stavak 1. točke (a), (b) i (c)
	— stavak 1. prvi podstavak, točka (B) prvi podstavak, točka (d) prva i druga alineja			članak 156. stavak 1. točke (d) i (e)
	— stavak 1. prvi podstavak, točka (B) prvi podstavak, točka (e) prvi podstavak			članak 157. stavak 1. točka (b)

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	— stavak 1. prvi podstavak, točka (B) prvi podstavak, točka (e) drugi podstavak prva alineja			članak 154.
	— stavak 1. prvi podstavak, točka (B) prvi podstavak, točka (e) drugi podstavak druga alineja, prva rečenica			članak 154.
	— stavak 1. prvi podstavak, točka (B) prvi podstavak, točka (e) drugi podstavak druga alineja druga rečenica			članak 157. stavak 2.
	— stavak 1. prvi podstavak, točka (B) prvi podstavak, točka (e) treći podstavak prva alineja			—
	— stavak 1. prvi podstavak, točka (B) prvi podstavak, točka (e) treći podstavak druga, treća i četvrta alineja			članak 158. stavak 1. točke (a), (b) i (c)
	— stavak 1. prvi podstavak, točka (B) drugi podstavak			članak 156. stavak 2.
	— stavak 1. prvi podstavak točka (C)			članak 159.
	— stavak 1. prvi podstavak, točka (D) prvi podstavak, točke (a) i (b)			članak 160. stavak 1. točke (a) i (b)
	— stavak 1. prvi podstavak, točka (D) drugi podstavak			članak 160. stavak 2.
	— stavak 1. prvi podstavak, točka (E) prva i druga alineja			članak 161. stavci (a) i (b)
	— stavak 1. drugi podstavak			članak 202.
	— stavak 1. treći podstavak			članak 163.

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 28.c dio E točka 1. druga alineja, kojom se umeće stavak 1.a u članak 16.			
	— stavak 1.a			članak 162.
	članak 28.c dio E točka 2. prva alineja, kojom se izmjenjuje i dopunjuje članak 16. stavak 2.			
	— stavak 2. prvi podstavak			članak 164. stavak 1.
	članak 28.c dio E točka 2. druga alineja, kojom se umeće drugi i treći podstavak u članak 16. stavak 2.			
	— stavak 2. drugi podstavak			članak 164. stavak 2.
	— stavak 2. treći podstavak			članak 165.
	članak 28.c dio E točka 3. od prve do pete alineje			članak 141. točke od (a) do (e)
	članak 28.d stavak 1. prva i druga rečenica			članak 68. prvi i drugi stavak
	članak 28.d stavci 2. i 3.			članak 69. stavak 1. i 2.
	članak 28.d stavak 4. prvi i drugi podstavak			članak 67. stavci 1. i 2.
	članak 28.e stavak 1. prvi podstavak			članak 83.
	članak 28.e stavak 1. drugi podstavak prva i druga rečenica			članak 84. stavak 1. i 2.
	članak 28.e stavak 2.			članak 76.

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 28.e stavak 3.			članak 93. drugi podstavak, točka (b)
	članak 28.e stavak 4.			članak 94. stavak 1.
	članak 28.f točka 1., koja zamjenjuje članak 17. stavke 2. 3. i 4.			
	— stavak 2. točka (a)			članak 168. točka (a)
	— stavak 2. točka (b)			članak 168. točka (e)
	— stavak 2. točka (c)			članak 168. točke (b) i (d)
	— stavak 2. točka (d)			članak 168. točka (c)
	— stavak 3. točke (a), (b) i (c)			članak 169. točke (a), (b) i (c) članak 170. točke (a) i (b)
	— stavak 4. prvi podstavak prva alineja			članak 171. stavak 1. prvi podstavak
	— stavak 4. prvi podstavak druga alineja			članak 171. stavak 2. prvi podstavak
	— stavak 4. drugi podstavak točka (a)			članak 171. stavak 1. drugi podstavak
	— stavak 4. drugi podstavak točka (b)			članak 171. stavak 2. drugi podstavak
	— stavak 4. drugi podstavak točka (c)			članak 171. stavak 3.
	članak 28.f točka 2., koja zamjenjuje članak 18. stavak 1.			
	— stavak 1. točka (a)			članak 178. točka (a)
	— stavak 1. točka (b)			članak 178. točka (e)

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	— stavak 1. točka (c)			članak 178. točke (b) i (d)
	— stavak 1. točka (d)			članak 178. točka (f)
	— stavak 1. točka (e)			članak 178. točka (c)
	članak 28.f točka 3., kojom se umeće stavak 3.a u članak 18.			
	— stavak 3.a prvi dio rečenice			članak 181.
	— stavak 3.a drugi dio rečenice			članak 182.
	članak 28.g koji zamjenjuje članak 21.			
	— stavak 1. točka (a) prvi podstavak			članak 193.
	— stavak 1. točka (a) drugi podstavak			članak 194. stavak 1. i 2.
	— stavak 1. točka (b)			članak 196.
	— stavak 1. točka (c) prvi podstavak, prva, druga i treća alineja			članak 197. stavak 1. točke (a), (b) i (c)
	— stavak 1. točka (c) drugi podstavak			članak 197. stavak 2.
	— stavak 1. točka (d)			članak 203.
	— stavak 1. točka (e)			članak 200.
	— stavak 1. točka (f)			članak 195.
	— stavak 2.			—
	— stavak 2. točka (a) prva rečenica			članak 204. stavak 1. prvi podstavak

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	— stavak 2. točka (a) druga rečenica			članak 204. stavak 2.
	— stavak 2. točka (b)			članak 204. stavak 1. drugi podstavak
	— stavak 2. točka (c) prvi podstavak			članak 199. stavak 1. točke od (a) do (g)
	— stavak 2. točka (c) drugi, treći i četvrti podstavak			članak 199. stavci 2., 3. i 4.
	— stavak 3.			članak 205.
	— stavak 4.			članak 201.
	članak 28.h koji zamjenjuje članak 22.			
	— stavak 1. točka (a) prva i druga rečenica			članak 213. stavak 1. prvi i drugi podstavak
	— stavak 1. točka (b)			članak 213. stavak 2.
	— stavak 1. točka (c) prva alineja, prva rečenica			članak 214. stavak 1. točka (a)
	— stavak 1. točka (c) prva alineja, druga rečenica			članak 214. stavak 2.
	— stavak 1. točka (c) druga i treća alineja			članak 214. stavak 1. točke (b) i (c)
	— stavak 1. točka (d) prva i druga rečenica			članak 215. prvi i drugi stavak
	— stavak 1. točka (e)			članak 216.
	— stavak 2. točka (a)			članak 242.

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	— stavak 2. točka (b) prvi i drugi podstavak			članak 243. stavci 1. i 2.
	— stavak 3. točka (a) prvi podstavak prva rečenica			članak 220. točka 1.
	— stavak 3. točka (a) prvi podstavak druga rečenica			članak 220. točke 2. i 3.
	— stavak 3. točka (a) drugi podstavak			članak 220. točke 4. i 5.
	— stavak 3. točka (a) treći podstavak prva i druga rečenica			članak 221. stavak 1. prvi i drugi podstavak
	— stavak 3. točka (a) četvrti podstavak			članak 221. stavak 2.
	— stavak 3. točka (a) peti podstavak prva rečenica			članak 219.
	— stavak 3. točka (a) peti podstavak druga rečenica			članak 228.
	— stavak 3. točka (a) šesti podstavak			članak 222.
	— stavak 3. točka (a) sedmi podstavak			članak 223.
	— stavak 3. točka (a) osmi podstavak, prva i druga rečenica			članak 224. stavci 1. i 2.
	— stavak 3. točka (a) deveti podstavak prva i druga rečenica			članak 224. stavak 3. prvi podstavak
	— stavak 3. točka (a) deveti podstavak treća rečenica			članak 224. stavak 3. drugi podstavak
	— stavak 3. točka (a) deseti podstavak			članak 225.

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	— stavak 3. točka (b) prvi podstavak, od prve do dvanaeste alineje			članak 226. točke od 1. do 12.
	— stavak 3. točka (b) prvi podstavak trinaesta alineja			članak 226. točke 13. i 14.
	— stavak 3. točka (b) prvi podstavak četrnaesta alineja			članak 226. točka 15.
	— stavak 3. točka (b) drugi podstavak			članak 227.
	— stavak 3. točka (b) treći podstavak			članak 229.
	— stavak 3. točka (b) četvrti podstavak			članak 230.
	— stavak 3. točka (b), peti podstavak			članak 231.
	— stavak 3. točka (c) prvi podstavak			članak 232.
	— stavak 3. točka (c) drugi podstavak, uvodna rečenica			članak 233. stavak 1. prvi podstavak
	— stavak 3. točka (c) drugi podstavak, prva alineja, prva rečenica			članak 233. stavak 1. prvi podstavak, točka (a)
	— stavak 3. točka (c) drugi podstavak, prva alineja, druga rečenica			članak 233. stavak 2.
	— stavak 3. točka (c) drugi podstavak, druga alineja, prva rečenica			članak 233. stavak 1. prvi podstavak, točka (b)
	— stavak 3. točka (c) drugi podstavak, druga alineja, druga rečenica			članak 233. stavak 3.
	— stavak 3. točka (c) treći podstavak, prva rečenica			članak 233. stavak 1. drugi podstavak

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	— stavak 3. točka (c) treći podstavak, druga rečenica			članak 237.
	— stavak 3. točka (c) četvrti podstavak, prva i druga rečenica			članak 234.
	— stavak 3. točka (c) peti podstavak			članak 235.
	— stavak 3. točka (c) šesti podstavak			članak 236.
	— stavak 3. točka (d) prvi podstavak			članak 244.
	— stavak 3. točka (d) drugi podstavak, prva rečenica			članak 245. stavak 1.
	— stavak 3. točka (d) drugi podstavak, druga i treća rečenica			članak 245. stavak 2. prvi i drugi podstavak
	— stavak 3. točka (d) treći podstavak, prva i druga rečenica			članak 246. prvi i drugi stavak
	— stavak 3. točka (d) četvrti, peti i šesti podstavak			članak 247. stavak 1., 2. i 3.
	— stavak 3. točka (d) sedmi podstavak			članak 248.
	— stavak 3. točka (e) prvi podstavak			članci 217. i 241.
	— stavak 3. točka (e) drugi podstavak			članak 218.
	— stavak 4. točka (a) prva i druga rečenica			članak 252. stavak 1.
	— stavak 4. točka (a) treća i četvrta rečenica			članak 252. stavak 2. prvi i drugi podstavak
	— stavak 4. točka (a) peta rečenica			članak 250. stavak 2.

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	— stavak 4. točka (b)			članak 250. stavak 1.
	— stavak 4. točka (c) prva alineja prvi i drugi podstavak			članak 251. točke (a) i (b)
	— stavak 4. točka (c) druga alineja, prvi podstavak			članak 251. točka (c)
	— stavak 4. točka (c) druga alineja, drugi podstavak			članak 251. točke (d) i (e)
	— stavak 5.			članak 206.
	— stavak 6. točka (a) prva i druga rečenica			članak 261. stavak 1.
	— stavak 6. točka (a) treća rečenica			članak 261. stavak 2.
	— stavak 6. točka (b) prvi podstavak			članak 262.
	— stavak 6. točka (b) drugi podstavak prva rečenica			članak 263. stavak 1. prvi podstavak
	— stavak 6. točka (b) drugi podstavak druga rečenica			članak 263. stavak 2.
	— stavak 6. točka (b) treći podstavak prva i druga alineja			članak 264. stavak 1. točke (a) i (b)
	— stavak 6. točka (b) treći podstavak treća alineja prva rečenica			članak 264. stavak 1. točka (d)
	— stavak 6. točka (b) treći podstavak treća alineja druga rečenica			članak 264. stavak 2. prvi podstavak
	— stavak 6. točka (b) četvrti podstavak prva alineja			članak 264. stavak 1. točke (c) i (e)

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	— stavak 6. točka (b) četvrti podstavak druga alineja prva rečenica			članak 264. stavak 1. točka (f)
	— stavak 6. točka (b) četvrti podstavak druga alineja druga rečenica			članak 264. stavak 2. drugi podstavak
	— stavak 6. točka (b) peti podstavak prva i druga alineja			članak 265. stavak 1. točke (a) i (b)
	— stavak 6. točka (b) peti podstavak treća alineja prva rečenica			članak 265. stavak 1. točka (c)
	— stavak 6. točka (b) peti podstavak treća alineja druga rečenica			članak 265. stavak 2.
	— stavak 6. točka (c) prva alineja			članak 263. stavak 1. drugi podstavak
	— stavak 6. točka (c) druga alineja			članak 266.
	— stavak 6. točka (d)			članak 254.
	— stavak 6. točka (e) prvi podstavak			članak 268.
	— stavak 6. točka (e) drugi podstavak			članak 259.
	— stavak 7. prvi dio rečenice			članak 207. prvi stavak članak 256. članak 267.
	— stavak 7. drugi dio rečenice			članak 207. drugi stavak
	— stavak 8. prvi i drugi podstavak			članak 273. prvi i drugi stavak
	— stavak 9. točka (a) prvi podstavak prva alineja			članak 272. stavak 1. prvi podstavak, točka (c)

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	— stavak 9. točka (a) prvi podstavak druga alineja			članak 272. stavak 1. prvi podstavak, točke (a) i (d)
	— stavak 9. točka (a) prvi podstavak treća alineja			članak 272. stavak 1. prvi podstavak, točka (b)
	— stavak 9. točka (a) drugi podstavak			članak 272. stavak 1. drugi podstavak
	— stavak 9. točka (b)			članak 272. stavak 3.
	— stavak 9. točka (c)			članak 212.
	— stavak 9. točka (d) prvi podstavak prva i druga alineja			članak 238. stavak 1. točke (a) i (b)
	— stavak 9. točka (d) drugi podstavak, od prve do četvrte alineje			članak 238. stavak 2. točke od (a) do (d)
	— stavak 9. točka (d) treći podstavak			članak 238. stavak 3.
	— stavak 9. točka (e) prvi podstavak			članak 239.
	— stavak 9. točka (e) drugi podstavak prva i druga alineja			članak 240. točke 1. i 2.
	— stavak 10.			članci 209. i 257.
	— stavak 11.			članci 210. i 258.
	— stavak 12. uvodna rečenica			članak 269.
	— stavak 12. točka (a) prva, druga i treća alineja			članak 270. točke (a), (b) i (c)
	— stavak 12. točka (b) prva, druga i treća alineja			članak 271. točke (a), (b) i (c)

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 28.i, kojim se umeće treći podstavak u članak 24. stavak 3.			
	— stavak 3. treći podstavak			članak 283. stavak 1. točke (b) i (c)
	članak 28.j točka 1., kojom se umeće drugi podstavak u članak 25. stavak 4.			
	— stavak 4. drugi podstavak			članak 272. stavak 2.
	članak 28.j točka 2., koja zamjenjuje članak 25. stavke 5. i 6.			
	— stavak 5. prvi podstavak točke (a), (b) i (c)			članak 300. točke 1., 2. i 3.
	— stavak 5. drugi podstavak			članak 302.
	— stavak 6. točka (a) prvi podstavak prva rečenica			članak 301. stavak 1.
	— stavak 6. točka (a) prvi podstavak druga rečenica			članak 303. stavak 1.
	— stavak 6. točka (a) drugi podstavak prva, druga i treća alineja			članak 303. stavak 2. točke (a), (b) i (c)
	— stavak 6. točka (a) treći podstavak			članak 303. stavak 3.
	— stavak 6. točka (b)			članak 301. stavak 1.
	članak 28.j točka 3., kojom se umeće drugi podstavak u članak 25. stavak 9.			
	— stavak 9. drugi podstavak			članak 305.

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 28.k točka 1. prvi podstavak			—
	članak 28.k točka 1. drugi podstavak točka (a)			članak 158. stavak 3.
	članak 28.k točka 1. drugi podstavak točke (b) i (c)			—
	članak 28.k točke 2., 3. i 4.			—
	članak 28.k točka 5.			članak 158. stavak 2.
	članak 28.l prvi stavak			—
	članak 28.l drugi i treći stavak			članak 402. stavak 1. i 2.
	članak 28.l četvrti stavak			—
	članak 28.m			članak 399. prvi stavak
	članak 28.n			—
	članak 28.o stavak 1. uvodna rečenica			članak 326. prvi stavak
	članak 28.o stavak 1. točka (a) prva rečenica			članak 327. stavak 1. i 3.
	članak 28.o stavak 1. točka (a) druga rečenica			članak 327. stavak 2.
	članak 28.o, stavak 1. točka (b)			članak 328.
	članak 28.o stavak 1. točka (c) prva, druga i treća alineja			članak 329. točke (a), (b) i (c)

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 28.o stavak 1. točka (d) prvi i drugi podstavak			članak 330. prvi i drugi stavak
	članak 28.o stavak 1. točka (e)			članak 332.
	članak 28.o stavak 1. točka (f)			članak 331.
	članak 28.o stavak 1. točka (g)			članak 4. točka (b)
	članak 28.o stavak 1. točka (h)			članak 35. članak 139. stavak 3. drugi podstavak
	članak 28.o stavak 2.			članak 326. drugi stavak
	članak 28.o, stavak 3.			članak 341.
	članak 28.o stavak 4.			—
	članak 28.p stavak 1. prva, druga i treća alineja			članak 405. točke 1., 2. i 3.
	članak 28.p stavak 2.			članak 406.
	članak 28.p stavak 3. prvi podstavak, prva i druga alineja			članak 407. točke (a) i (b)
	članak 28.p stavak 3. drugi podstavak			—
	članak 28.p stavak 4. točke od (a) do (d)			članak 408. stavak 1. točke od (a) do (d)
	članak 28.p stavak 5. prva i druga alineja			članak 408. stavak 2. točke (a) i (b)

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 28.p stavak 6.			članak 409.
	članak 28.p stavak 7. prvi podstavak točke (a), (b) i (c)			članak 410. stavak 1. točke (a), (b) i (c)
	članak 28.p stavak 7. drugi podstavak prva alineja			—
	članak 28.p stavak 7. drugi podstavak druga i treća alineja			članak 410. stavak 2. točke (a) i (b)
	članak 29. stavci od 1. do 4.			članak 398. članci od 1. do 4.
	članak 29.a			članak 397.
	članak 30. stavak 1.			članak 396. stavak 1.
	članak 30. stavak 2. prva i druga rečenica			članak 396. stavak 2. prvi podstavak
	članak 30. stavak 2. treća rečenica			članak 396. stavak 2. drugi podstavak
	članak 30. stavak 3. i 4.			članak 396. stavci 3. i 4.
	članak 31. stavak 1.			—
	članak 31. stavak 2.			članak 400.
	članak 33. stavak 1.			članak 401.
	članak 33. stavak 2.			članak 2. stavak 3.
	članak 33.a stavak 1. uvodna rečenica			članak 274.
	članak 33.a stavak 1. točka (a)			članak 275.

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	članak 33.a stavak 1. točka (b)			članak 276.
	članak 33.a stavak 1. točka (c)			članak 277.
	članak 33.a stavak 2. uvodna rečenica			članak 278.
	članak 33.a stavak 2. točka (a)			članak 279.
	članak 33.a stavak 2. točka (b)			članak 280.
	članak 34.			članak 404.
	članak 35.			članak 403.
	članci 36. i 37.			—
	članak 38.			članak 414.
	Prilog A dio I. stavak 1. i 2.			Prilog VII. točka 1. točke (a) i (b)
	Prilog A dio I. stavak 3.			Prilog VII. točka 1. točke (c) i (d)
	Prilog A dio II. stavci od 1. do 6.			Prilog VII. točka 2. točke od (a) do (f)
	Prilog A dio III. i IV.			Prilog VII. točke 3. i 4.
	Prilog A dio IV. stavci od 1. do 4.			Prilog VII. točka 4. točke od (a) do (d)
	Prilog A dio V.			članak 295. stavak 2.
	Prilog B uvodna rečenica			članak 295. stavak 1. točka 5.
	Prilog B od prve do devete alineje			Prilog VIII. točke od 1. do 9.
	Prilog C			—

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	Prilog D točke od 1. do 13.			Prilog I. točke od 1. do 13.
	Prilog E točka 2.			Prilog X. dio A točka 1.
	Prilog E točka 7.			Prilog X. dio A točka 2.
	Prilog E točka 11.			Prilog X. dio A točka 3.
	Prilog E točka 15.			Prilog X. dio A točka 4.
	Prilog F točka 1.			Prilog X. dio B točka 1.
	Prilog F točka 2.			Prilog X. dio B točka 2. točke od (a) do (j)
	Prilog F točke od 5. do 8.			Prilog X. dio B točke od 3. do 6.
	Prilog F točka 10.			Prilog X. dio B točka 7.
	Prilog F točka 12.			Prilog X. dio B točka 8.
	Prilog F točka 16.			Prilog X. dio B točka 9.
	Prilog F točka 17. prvi i drugi podstavak			Prilog X. dio B točka 10.
	Prilog F točka 23.			Prilog X. dio B točka 11.
	Prilog F točka 25.			Prilog X. dio B točka 12.
	Prilog F točka 27.			Prilog X. dio B točka 13.
	Priloga g točke 1. i 2.			članak 391.
	Prilog H prvi stavak			članak 98. stavak 3.
	Prilog H drugi stavak, uvodna rečenica			—
	Prilog H drugi stavak, točke od 1. do 6.			Prilog III. točke od 1. do 6.

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
	Prilog H drugi stavak točka 7. prvi i drugi podstavak			Prilog III. točke 7. i 8.
	Prilog H drugi stavak točke od 8. do 17.			Prilog III. točke od 9. do 18.
	Prilog I. uvodna rečenica			—
	Prilog I. točka (a) od prve do sedme alineje			Prilog IX. dio A točke od 1. do 7.
	Prilog I. točka (b) prva i druga alineja			Prilog IX. dio B točke 1. i 2.
	Prilog I. točka (c)			Prilog IX. dio C
	Prilog J uvodna rečenica			Prilog V. uvodna rečenica
	Prilog J			Prilog V. točke od 1. do 25.
	Prilog K točka 1. prva druga i treća alineja			Prilog IV. točka 1. točke (a), (b) i (c)
	Prilog K točke od 2. do 5.			Prilog IV. točke od 2. do 5.
	Prilog L prvi stavak točke od 1. do 5.			Prilog II. točke od 1. do 5.
	Prilog L drugi stavak			članak 56. stavak 2.
	Prilog M točke od (a) do (f)			Prilog VI. točke od 1. do 6.
		članak 1. točka 1. drugi podstavak Direktive 89/465/EEZ		članak 133. drugi stavak
		članak 2. Direktive 94/5/EZ		članak 342.
		članak 3. prva i druga rečenica Direktive 94/5/EZ		članak 343. prvi i drugi stavak

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
		članak 4. Direktive 2002/38/EZ		članak 56. stavak 3. članak 57. stavak 2. članak 357.
		članak 5. Direktive 2002/38/EZ		—
			Prilog VIII. dio II. točka 2. alineja (a) Akta o pristupanju Grčke	članak 287. točka 1.
			Prilog VIII. dio II. točka 2. alineja (b) Akta o pristupanju Grčke	članak 375.
			Prilog XXXII. dio IV. točka 3. podtočka (a), prva alineja i druga alineja prva rečenica Akta o pristupanju Španjolske i Portugala	članak 287. točke 2 i 3.
			Prilog XXXII. dio IV. točka 3. alineja (b) prvi podstavak Akta o pristupanju Španjolske i Portugala	članak 377.
			Prilog XV. dio IX. točka 2. alineja (b) prvi podstavak Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 104.
			Prilog XV. dio IX. točka 2. alineja (c) prvi podstavak Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 287. točka 4.

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
			Prilog XV. dio IX. točka 2. alineja (f) prvi podstavak Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 117. stavak 1.
			Prilog XV. dio IX. točka 2. alineja (g) prvi podstavak Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 119.
			Prilog XV. dio IX. točka 2. podtočka (h) prvi podstavak prva i druga alineja Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 378. stavak 1.
			Prilog XV. dio IX. točka 2. podtočka (i) prvi podstavak prva alineja Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	—
			Prilog XV. dio IX. točka 2. podtočka (i) prvi podstavak druga i treća alineja Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 378. stavak 2. točke (a) i (b)
			Prilog XV. dio IX. točka 2. alineja (j) Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 287. točka 5.
			Prilog XV. dio IX. točka 2. podtočka (l) prvi podstavak Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 111. točka (a)

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
			Prilog XV. dio IX. točka 2. podtočka (m) prvi podstavak Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 379. stavak 1.
			Prilog XV. dio IX. točka 2. podtočka (n) prvi podstavak prva i druga alineja Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 379. stavak 2.
			Prilog XV. dio IX. točka 2. podtočka (x) prva alineja Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 253.
			Prilog XV. dio IX. točka 2. podtočka (x) druga alineja Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 287. točka 6.
			Prilog XV. dio IX. točka 2. alineja (z) prvi podstavak Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 111. točka (b)
			Prilog XV. dio IX. točka 2. podtočka (aa) prvi podstavak prva i druga alineja Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske	članak 380.
			Protokol br. 2. Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske vezano uz Alandske otoke	članak 6. stavak 1. točka (d)

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
			Prilog V. stavak 5. točka 1. alineja (a) Akta o pristupanju Republike Češke, Estonije, Cipra, Latvije, Litve, Mađarske, Malte, Poljske, Slovenije i Slovačke iz 2003.	članak 123.
			Prilog V. stavak 5. točka 1. alineja (b) Akta o pristupanju iz 2003.	članak 381.
			Prilog VI. stavak 7. točka 1. alineja (a) Akta o pristupanju iz 2003.	članak 124.
			Prilog VI. stavak 7. točka 1. alineja (b) Akta o pristupanju iz 2003.	članak 382.
			Prilog VII. stavak 7. točka 1. prvi i drugi podstavak Akta o pristupanju iz 2003.	članak 125. stavak 1. i 2.
			Prilog VII. stavak 7. točka 1. treći podstavak Akta o pristupanju iz 2003.	—
			Prilog VII. stavak 7. točka 1. četvrti podstavak Akta o pristupanju iz 2003.	članak 383. točka (a)
			Prilog VII. stavak 7. točka 1. peti podstavak Akta o pristupanju iz 2003.	—

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
			Prilog VII. stavak 7. točka 1. šesti podstavak Akta o pristupanju iz 2003.	članak 383. točka (b)
			Prilog VIII. stavak 7. točka 1. alineja (a) Akta o pristupanju iz 2003.	—
			Prilog VIII. stavak 7. točka 1. alineja (b) drugi podstavak Akta o pristupanju iz 2003.	članak 384. točka (a)
			Prilog VIII. stavak 7. točka 1. alineja (b) treći podstavak Akta o pristupanju iz 2003.	članak 384. točka (b)
			Prilog IX. stavak 8. točka 1. Akta o pristupanju iz 2003.	članak 385.
			Prilog X. stavak 7. točka 1. alineja (a) podtočke (i) i (ii) Akta o pristupanju iz 2003.	članak 126. točke (a) i (b)
			Prilog X. stavak 7. točka 1. alineja (c) Akta o pristupanju iz 2003.	članak 386.
			Prilog XI. stavak 7. točka 1. Akta o pristupanju iz 2003.	članak 127.
			Prilog XI. stavak 7. točka 2. alineja (a) Akta o pristupanju iz 2003.	članak 387. točka (c)
			Prilog XI. stavak 7. točka 2. alineja (b) Akta o pristupanju iz 2003.	članak 387. točka (a)

▼B

Direktiva 67/227/EEZ	Direktiva 77/388/EEZ	Direktive o izmjenama	Ostali akti	Ova Direktiva
			Prilog XI. stavak 7. točka 2. alineja (c) Akta o pristupanju iz 2003.	članak 387. točka (b)
			Prilog XII. stavak 9. točka 1. alineja (a) Akta o pristupanju iz 2003.	članak 128. stavak 1. i 2.
			Prilog XII. stavak 9. točka 1. alineja (b) Akta o pristupanju iz 2003.	članak 128. stavak 3., 4. i 5.
			Prilog XII. stavak 9. točka 2. Akta o pristupanju iz 2003.	članak 388.
			Prilog XIII. stavak 9. točka 1. alineja (a) Akta o pristupanju iz 2003.	članak 129. stavak 1. i 2.
			Prilog XIII. stavak 9. točka 1. alineja (b) Akta o pristupanju iz 2003.	članak 389.
			Prilog XIV. stavak 7. prvi podstavak Akta o pristupanju iz 2003.	članak 130. točke (a) i (b)
			Prilog XIV. stavak 7. drugi podstavak Akta o pristupanju iz 2003.	—
			Prilog XIV. stavak 7. treći podstavak Akta o pristupanju iz 2003.	članak 390.